Prof. M. Račkauskas

Graikų kalbos GRAMATIKA

I dalis

Fonetika ir Morfologija

ŠVIETIMO MINISTERIJOS KNYGŲ LEIDIMO KOMISIJOS LEIDINYS 160 Nr.

Marijampolė, Marijonų spaustuvė 1930-V. D.-m.

Kun. P. Kučinskas

Prof. M. Račkauskas

GRAIKŲ KALBOS GRAMATIKA

I dalis

Fonetika ir Morfologija

ŠVIETIMO MINISTERIJOS KNYGŲ LEIDIMO KOMISIJOS LEIDINYS 160 Nr.

Marijampolė, Marijonų spaustuvė 1930-V. D.-m.

Prakalba.

Prisilaikydamas Horacijaus patarimo *quidquid praecipies, esto brevis* [1]), stengiaus išdėstyti graikų kalbos gramatikos dalyką trumpai, bet tai, galimas daiktas, ne visur pasisekė, nes be trumpumo reikėjo nepamiršti kitų dviejų reikalavimų, būtent, išdėstyti dalyką aiškiai ir iš pagrindo.

Dvidešimt metų dėstydamas graikų kalbą (įvairiose mokyklose ir iš įvairių vadovėlių), įsitikinau, kad šios kalbos gramatikos pagrindams išmokti labiausiai tinka *Kaegi* vadovėlis [2]), todėl ir leidžiamosios gramatikos medžiagą stengiaus sutvarkyti pagal kalbamojo vadovėlio planą. Skiriant vadovėlį lietuviškajai mokyklai, teko, žinoma, vienur kitur pakeisti *Kaegi* planą, nušviesti dalyką kitaip, šį bei tą lyginti su lietuvių kalba, viena sutrumpinti, kita praplėsti. Dėl vietos stokos skyrius apie graikų dialektus ir žinios iš prosodijos bei metrikos bus pridėti antrosios dalies (sintaksės) gale.

Teikiamas vadovėlis, be abejonės, turi trūkumų, bet žymi dalis tų trūkumų atsirado ne dėl autoriaus kaltės: pav., jau vadovėlį spausdinant, paaiškėjo, kad spaustuvė neturi ir negali gauti kaikurių ženklų (koppa, sampi) ir raidžių (kirčiuotų ᾰ, ῐ, ῠ, ᾱ, ῑ, ῡ); todėl teko, pav., atsisakyti nuo labai patogios trumpakamienės paradigmos veiksmažodžio λύω, į kurio vietą reikėjo įdėti klasiškąjį ilgaliemenį παιδεύω. Dėl tos pačios priežasties ne visur pavyko pažymėti kirčiuotų balsių ilgumą bei trumpumą. Žodžių šaknis bei kamienus norėjau iškelti aikštėn, žymėdamas juos stambesnėmis raidėmis, tačiau, spaustuvei neturint tokių raidžių, teko pavartoti ženklą $\breve{\ }$, kuris, jei ir ne visai tinka kamienams žymėti, vis dėlto ryškiau pabrėžia pagrindines žodžių dalis. Be to, spaustuvės turimas korpusas ne visai tiko vadovėliui (per mažas). Šiaip ar taip, nepaisydamas šitų trūkumų, stengiaus atsiekti tai, kad vadovėlis ir turinio ir formos atžvilgiu atsakytų dabartiniams mūsų mokyklos reikalavimams.

Kad vadovėlis pasirodo beveik be spaudos klaidų, daug prisidėjo Marijonų gimnazijos mokytojas kun. J. Kazakas, kuriam tarti čia padėkos žodį laikau savo malonia pareiga.

M. Račkauskas.

1930-V. D.-m., rugs. 15 d.
Kaunas.

---

[1]) *Hor. A. P.* 335.

[2]) *Dr. A. Kaegi, Kurzgefasste Griechische Schulgrammatik, 35 Aufl. Berlin, 1925.* Be to, skyrius „Žodžių daryba" parašytas pagal Valtero vadovėlį *(Griechische Sprachlehre von Dr. A. Walter unter Mitwirkung von Dr. H. Hirt, 2 Aufl. Frankfurt a. M., 1928).*

TURINYS.

Pusl.

Prakalba - - - - - - - - - - - - - - - III

I. Fonetika.

§ 1. Raidės - - - - - - - - - - - - - - 1
„ 2. Dvibalsiai - - - - - - - - - - - - - 2
„ 3. Priebalsiai - - - - - - - - - - - - - 2
„ 4. Priebalsių lentelė - - - - - - - - - - - - 3
„ 5. Spiritus - - - - - - - - - - - - - - 4
„ 6. Skiemenų kiekybė - - - - - - - - - - - - 4
„ 7. Kirtis - - - - - - - - - - - - - - 4
„ 8. Kirčio ir spirito ženklų vieta - - - - - - - - - 5
„ 9. Žodžiai be kirčių - - - - - - - - - - - - 6
„ 10. Enklitikai - - - - - - - - - - - - - - 7
„ 11. Enklitikų kirčiavimo taisyklės - - - - - - - - - 8

Garsų įstatymai.

§ 12. I. Balsiai - - - - - - - - - - - - - - 9
„ 13. Kiti balsių kitimai - - - - - - - - - - - - 10
„ 14. II. Priebalsiai - - - - - - - - - - - - - 12
„ 15. Priebalsiai žodžių gale - - - - - - - - - - - 14
„ 16. Skiemenų skaidymas - - - - - - - - - - - - 15
„ 17. Skiriamieji ženklai - - - - - - - - - - - - 15

II. Morfologija.

A. Linksniavimas.

§ 18. Bendrosios pastabos - - - - - - - - - - - - 16
„ 19. **Daiktavardis.** Pirmoji linksniuotė - - - - - - - - - 17
„ 20. Moteriškosios giminės daiktavardžiai - - - - - - - - 18
„ 21. Vyriškosios giminės daiktavardžiai - - - - - - - - 19
„ 22. Pirmoji sutrauktoji linksniuotė - - - - - - - - - 20
„ 23. Antroji linksniuotė - - - - - - - - - - - - 20
„ 24. Antroji sutrauktoji linksniuotė - - - - - - - - - 21
„ 25. Antroji atikiškoji linksniuotė - - - - - - - - - 22
„ 26. Trečioji linksniuotė - - - - - - - - - - - - 23
„ 27. I Priebalsinė linksniuotė. Sklandieji liemens - - - - - 25
„ 28. Gomuriniai, lūpiniai ir dantiniai liemens - - - - - - 25
„ 29. Daiktavardžiai su liemengaliu -ν, -ντ - - - - - - - - 26
„ 30. Pažymėjimai - - - - - - - - - - - - - 26
„ 31. Daiktavardžiai su liemengaliu -ερ - - - - - - - - 27
„ 32. Daiktavardžiai su liemengaliu -σ - - - - - - - - - 28
„ 33. Vyriškosios giminės tikriniai vardai galūne -ης - - - - - 28
„ 34. *Neutra* galūne -ας - - - - - - - - - - - 29
„ 35. II. Balsiniai liemens. Liemengaliai -ι ir -υ - - - - - - 29

Pusl.
§ 36. Daiktavardžiai su liemengaliu -ω ir -ο - - - - - - 30
„ 37. III. Daiktavardžiai su dvibalsiniu liemengaliu - - - - 31
„ 38. Daiktavardžių linksniavimo ypatybės - - - - - - - 32
„ 39. **Būdvardis.** Būdvardžiai su liemengaliu -ο - - - - - 33
„ 40. Sutrauktieji būdvardžiai su liemengaliu -ο - - - - - 34
„ 41. Atikiškoji būdvardžių linksniuotė - - - - - - - 35
„ 42. 3-osios linksniuotės būdvardžiai. Trijų galūnių būdv. - - 35
„ 43. Dviejų galūnių būdvardžiai - - - - - - - - - 37
„ 44. Vienos galūnės būdvardžiai - - - - - - - - - 38
„ 45. Netaisyklingieji būdvardžiai - - - - - - - - - 39
„ 46. Būdvardžių laipsniavimas. Galūnės -τερος, -τατος - - - 39
„ 47. Galūnės -ίων, -ιστος - - - - - - - - - - 41
„ 48. Penkių būdvardžių ypatingas laipsniavimas - - - - 41
„ 49. Komparativo galūne -ων linksniavimas - - - - - - 42
„ 50. **Prieveiksmiai** - - - - - - - - - - - - 43
„ 51. Prieveiksmių laipsniavimas - - - - - - - - - 43
„ 52. **Skaitvardžiai** - - - - - - - - - - - 44
„ 53. Skaitvardžių linksniavimas - - - - - - - - - 45
„ 54. **Įvardis.** Asmeniniai įvardžiai - - - - - - - - 47
„ 55. αὐτός, αὐτή, αὐτό - - - - - - - - - - - 47
„ 56. Sangrąžiniai įvardžiai - - - - - - - - - 48
„ 57. Savybiniai įvardžiai - - - - - - - - - - 48
„ 58. Ἄλλος ir *pronomen reciprocum* - - - - - - - - 49
„ 59. Parodomieji įvardžiai - - - - - - - - - - 49
„ 60. Pažymėjimai - - - - - - - - - - - - 50
„ 61. Klausiamieji ir nežymimieji įvardžiai - - - - - - 50
„ 62. Santykiniai įvardžiai - - - - - - - - - - 51
„ 63. Įvardžių santykiavimas - - - - - - - - - 52
„ 64. Prieveiksmių santykiavimas - - - - - - - - 53

B. Asmenavimas.

§ 65. Bendrosios pastabos - - - - - - - - - - - 53
„ 66. Augmentas - - - - - - - - - - - - 56
„ 67. Reduplikacija - - - - - - - - - - - 57
„ 68. Sudėtinių veiksmažodžių augmentas ir reduplikacija - - - 57

I. Pirmoji asmenuotė.

§ 69. Pirmosios asmenuotės veiksmažodžių skyriai - - - - 58
„ 70. I. *Verba vocalia. Praesens* ir *imperf. act.* ir *med.* - - - 59
„ 71. *Futurum I* ir *Aoristus I act.* ir *medii* - - - - - 59
„ 72 *Perfectum I act. ir medii (passivi)* - - - - - - 60
„ 73. *Plusquamperfectum I act.* ir *medii (passivi)* - - - - 60
„ 74. *Futurum exactum act.* ir *passivi* - - - - - - 61
„ 75. *Aoristus I* ir *futurum I passivi* - - - - - - - 61
„ 76. *Adiectiva verbalia* - - - - - - - - - 61

§ 77. Veiksmažodžio παιδεύω paradigma - - - - - - 62
„ 78. *Verba contracta* - - - - - - - - - - - 68
„ 79. Veiksmažodžiai galūne -αω - - - - - - - - 69
„ 80. Veiksmažodžiai galūne -εω - - - - - - - - 70
„ 81. Veiksmažodžiai galūne -οω - - - - - - - - 71
„ 82. Kitų *verba contracta* formų apžvalga - - - - - 72
„ 83. Pirmosios asmenuotės veiksmažodžių paskirstymas - - - 73
„ 84. Taisyklingoji asmenuotė (klasės I—III) - - - - - 74
„ 85. *Verba muta* - - - - - - - - - - - 75
„ 86. *Verba muta* asmenavimo pavyzdžiai - - - - - - 77
„ 87. Pažymėjimai - - - - - - - - - - - 78
„ 88. *Verba liquida* - - - - - - - - - - - 78
„ 89. *Verba liquida* asmenavimo pavyzdžiai - - - - - 80
„ 90. „ „ asmenavimo pavyzdžiai - - - - - 81
„ 91. Veiksmažodžių *muta* ir *liquida tempora secunda* - - - 82
„ 92. *Aoristus II* ir *Futurum II passivi* - - - - - - 83
„ 93. *Perfectum II* ir *plusquamperf. II activi* - - - - - 84
„ 94. Augmento ir reduplikacijos ypatybės - - - - - - 85
„ 95. Laikų formų ypatybės - - - - - - - - - - 88
„ 96. Veiksmaž., kurie įvairiu būdu sudaro savo laikų formas - - 89
„ 97. **Dviskaitos galūnės** - - - - - - - - - - 90
„ 98. Taisyklingųjų veiksmažodžių pagrindinės formos - - - 92

II. Antroji asmenuotė.

§ 99. Pirmojo skyriaus veiksmažodžiai galūne -μι - - - - - 94
„ 100. Veiksmažodžių τίθημι, ἵημι, δίδωμι ir ἵστημι asmenavimas - 95
„ 101. Pažymėjimai - - - - - - - - - - - 99
„ 102. Kitų laikų formos - - - - - - - - - - 100
„ 103. Kaip ἵστημι asmenuojami veiksmažodžiai - - - - 102
„ 104. Šaknies aoristai - - - - - - - - - - 103
„ 105. Šaknies aoristų paradigmos - - - - - - - - 104
„ 106. Antrojo skyriaus veiksmažodžiai galūne -μι - - - - 105
„ 107. Δείκνυμι - - - - - - - - - - - - 105
„ 108. Kiti tos pačios rūšies veiksmažodžiai - - - - - 106
„ 109. Verba defectiva galūne -μι - - - - - - - 107
„ 110. ἦμί - - - - - - - - - - - - - 107
„ 111. εἰμί - - - - - - - - - - - - - 108
„ 112. εἶμι - - - - - - - - - - - - - 109
„ 113. κάθημαι ir κεῖμαι - - - - - - - - - - 109
„ 114. οἶδα - - - - - - - - - - - - - 110
„ 115. Panašiai skambančių formų apžvalga - - - - - 110

Netaisyklingoji asmenuotė.

§ 116. Veiksmažodžiai nuo IV iki VIII klasės - - - - - 111
„ 117. Ketvirtoji klasė - - - - - - - - - - 112
„ 118. Penktoji klasė - - - - - - - - - - - 113
„ 119. Šeštoji klasė - - - - - - - - - - - 115

§ 120. Septintoji klasė - - - - - - - - - - - 116
„ 121. Aštuntoji klasė - - - - - - - - - - - 118
„ 122. Veiksmažodžių reikšmės ypatybės - - - - - - - 120
„ 123. *Futurum Medii* aktivo reikšme - - - - - - - 121
„ 124. *Futurum Medii* passivo reikšme - - - - - - - 122
„ 125. *Deponentia passiva* - - - - - - - - - - - 122
„ 126. Svarbiausieji veiksmažodžių formų nukrypimai nuo normos 123

§ 127. **Žodžių daryba** - - - - - - - - - - - 128
„ 128. Ištisinių žodžių daryba - - - - - - - - - - 128
„ 129. Daiktavardžių padarymas - - - - - - - - - - 128
„ 130. 1-sios linksniuotės padariniai - - - - - - - - 129
„ 131. 2-sios linksn. padariniai - - - - - - - - - 130
„ 132. *Neutra* - - - - - - - - - - - - - 130
„ 133. 3-sios linksniuotės padariniai - - - - - - - - 131
„ 134. *Feminina* - - - - - - - - - - - - - 131
„ 135. *Neutra* - - - - - - - - - - - - - 132
„ 136. Būdvardžių padarymas - - - - - - - - - - 132
„ 137. 3-sios linksniuotės padariniai - - - - - - - - 133
„ 138. Prieveiksminiai padariniai - - - - - - - - - 133
„ 139. Veiksmažodžių padarymas - - - - - - - - - 133
„ 140. Sudurtinių žodžių daryba - - - - - - - - - 135
„ 141. 1-sios sudurt. ž. dalies rūšis ir forma - - - - - - 135
„ 142. Pirmoji dalis—vardinė - - - - - - - - - - 136
„ 143. Pirmosios dalies liemengalis - - - - - - - - 136
„ 144. Balsio *o* įterpimas - - - - - - - - - - 137
„ 145. Balsių kitimai sudurtiniuose žodžiuose - - - - - - 137
„ 146. Sudurtinių žodžių reikšmė - - - - - - - - - 138
„ 147. Neaiškūs *composita* - - - - - - - - - - 139
„ 148. Tikrinių vardų padarymas - - - - - - - - - 139

„ 149. **Matai, saikai, svarai, pinigai** - - - - - - - 140

„ 150. **Laiko skaičiavimas** - - - - - - - - - - 141

Rodyklės - - - - - - - - - - - - - - 143

I. FONETIKA.

Raidės.

Graikų kalbos garsams vartojama 24 raidės: § 1.

Raidės	Tarimas	Pavadinimas	
Α α	ă arba ā	*alpha*	ἄλφα
Β β	b	*bēta*	βῆτα
Γ γ	g	*gamma*	γάμμα
Δ δ	d	*delta*	δέλτα
Ε ε	ĕ	*epsīlon*	ἒ ψιλόν
Ζ ζ	dz	*dzēta*	ζῆτα
Η η	ē	*ēta*	ἦτα
Θ ϑ	th	*thēta*	ϑῆτα
Ι ι	ĭ arba ī	*iōta*	ἰῶτα
Κ κ	k	*kappa*	κάππα
Λ λ	l	*lambda*	λάμβδα
Μ μ	m	*mȳ*	μῦ
Ν ν	n	*nȳ*	νῦ
Ξ ξ	x	*xī*	ξῖ
Ο ο	ŏ	*ŏmīkron*	ὂ μικρόν
Π π	p	*pī*	πῖ
Ρ ρ	r	*rhō*	ῥῶ
Σ, σ, ς	s	*sigma*	σίγμα
Τ τ	t	*tau*	ταῦ
Υ υ	ў arba ȳ (ü)	*ypsīlon*	ὖ ψιλόν
Φ φ	ph	*phī*	φῖ
Χ χ	ch	*chī*	χῖ
Ψ ψ	ps	*psī*	ψῖ
Ω ω	ō	*ōmĕga*	ὦ μέγα

1. Sigmos yra du ženklu: σ vartojama žodžio pradžioje ir viduryje, ς — žodžio gale: σεισμός (=*seismos*, žemės drebėjimas).

2. Garsui *v* žymėti senovėje buvo vartojama raidė F (*digamma*, dvilypė gamma), pav.: Fοῖνος (=οἶνος) vynas, ὄFις (=οἷς) avis *).

3. γ prieš γ, κ, χ, ξ tariama kaip *n*: ἄγγελος (= *angelos*) angelas, ἄγκυρα inkaras, Ἀγχίσης Anchisas, Σφίγξ Sfinksas.

*) Digammos pėdsakus matome lotynų ir lietuvių kalb.: *vinum*, avis.

4. ι visuomet eina balsiu ir sudaro atskirą skiemenį: Ἴωνες= *I-ones* Jonijos gyventojai.

5. Senovėje buvo vartojamas pusbalsis ι *(jota consonans):* *τρεjες (=τρεῖς, *tres*, trys).

DVIBALSIAI *(diphthongi).*

§ 2. **1. Tikrieji dvibalsiai** yra šie:

αι	ει	οι
αυ	ευ	ου
	ηυ	(ωυ)
	υι	

Jie tariami taip, kaip ir lietuvių kalboje, tiktai ου tariama kaip ilgoji ū :

καί ir, ναῦς *navis*, Αἰνείας *Aeneas*, Ζεύς, ηὔξαντο jie meldėsi, οἶνος *vinum*, Μοῦσα mūza, υἱός sūnus.

2. Norint pažymėti, kad du balsiu, kurie paprastai eina dvibalsiu, reikia tarti skyrium, ant antrosios balsės dedami du taškeliai (*puncta diaereseos*), pav., πραΰς švelnus. Kartais kirčio ir *spiritus* vieta parodo, kad gretimos balsės tariamos skyrium, pav. ὄις (=ὄ—ις) *ovis* avis.

3. Netikrieji dvibalsiai yra tie, kurių tariamas tiktai pirmas balsis:

Αι Ηι Ωι su greta parašyta jota (*iota adscriptum*)

ᾳ ῃ ῳ su apačioj parašyta jota (*iota subscriptum*):

Ἅιδης *Hades* pragaras, ᾠδή giesmė.

PRIEBALSIAI.

§ 3. Priebalsiai skirstomi į vientisinius ir sudėtinius. Sudėtinių yra 3: ζ, ξ, ψ.

ζ=δj, ξ=κσ, ψ=πσ.

Vientisiniai priebalsiai skiriami:

1) kalbos padargų atžvilgiu: gomuriniai *(gutturales)* κ, γ, χ, lūpiniai *(labiales)* π, β, φ ir dantiniai *(dentales)* τ, δ, ϑ.

2) kokybės (tarimo laipsnio) atžvilgiu:

a) **duslieji** *(mutae)* arba sprogstamieji *(explosivae)*:
kietieji *(tenues)* κ, π, τ,
minkštieji *(mediae)* γ, β, δ,
aspiratae χ, φ, ϑ.

b) **skardieji** *(semivocales)*:
sargieji *(spirantes)* (j, F) σ,
nosiniai *(nasales)* γ=*n*, μ, ν,
sklandieji *(liquidae)* λ, ρ.

Be λ, ρ sklandžiaisiais *(liquidae)* palaikomi taip pat ir nosiniai μ, ν.

PRIEBALSIŲ LENTELĖ. § 4.

Balso laipsnis	Kalbos padargų atžvilgiu			Kokybės atžvilgiu
	Gutturales	*Labiales*	*Dentales*	
Mutae (explosivae)	κ	π	τ	*Tenues*
	γ	β	δ	*Mediae*
	χ	φ	ϑ	*Aspiratae*
Semivocales	λ	ρ		*Liquidae*
	γ=*n*	μ	ν	*Nasales*
	(j)	(F)	σ	*Spirantes*

SPIRITUS.

§ 5. 1. Kiekvienas graikų kalbos žodis, kurs prasideda balse ar dvibalse, turi ant tos balsės ar dvibalsės vadinamąjį „kvepteléjimo“ ženklą (*spiritus*). Ženklų yra du: ᾽ ir ῾

a) **duslusis** (negirdimas)—*spiritus lenis*, pav.: ἄρα ar (teigiam.), ἔδω ėdu, valgau, εἶδος (iš Fεῖδος) „veidas“, išvaizda;

b) **skardusis,** tariamas kaip lotynų *h*, — *spiritus asper*, pav.: Ὅμηρος Homėras, ἑπτά septyni, ὑπό po, apačioj.

2. Jei žodis prasideda raide ρ, tai ir ant tos raidės visuomet dedamas skardžiojo spirito ženklas; pav.: ῥόδινος rausvas, raudonas, Ῥόδος Rodo sala.

Jei žodžio vidury pasitaiko greta vienas kito du ρ, tai ant pirmojo dedamas dusliojo spirito ženklas, ant antrojo—skardžiojo, arba tie ženklai visai nededami: Πύῤῥος arba Πύρρος Pyras.

SKIEMENŲ KIEKYBĖ.

§ 6. Kiekvienas skiemuo yra arba ilgas arba trumpas. Skiemuo yra:

1. Iš prigimties ilgas, jei jame yra ilgas balsis ar dvibalsis: ἥρως didvyris, κοινός bendras;

2. Iš prigimties trumpas, jei jame yra trumpas balsis, po kurio eina balsis ar vientisinis priebalsis: ἔ-χο-μεν turime.

3. Skiemuo, kuriame yra trumpas balsis, virsta ilguoju, jei po balsio eina du ar daugiau priebalsių arba sudėtinis priebalsis: ἔ-στιν *est*, ὄγ-δοος *octavus*, λέ-ξει pasakys.

KIRTIS.

§ 7. Kirčiams žymėti graikų kalboje vartojama trys ženkleliai:

a) dešininis kirtis (΄) *accentus acutus*,
b) kairinis „ (`) *accentus gravis* ir
c) riestinis „ (῀) *accentus circumflexus*.

1. Dešininiu kirčiu gali būti kirčiuojami tiek ilgieji tiek trumpieji skiemens, riestiniu—tik ilgieji.

2. Dešininis (*acutus*) kirtis gali būti ant vieno iš trijų paskutiniųjų žodžio skiemenų; ant trečiojo skiemens nuo galo *acutus* gali būti dedamas tik tada, jei paskutinis žodžio skiemuo yra trumpas. Taigi čia galime turėti tokias kombinacijas:

βασιλεύς *rex*, ἀνθρώπων *hominum*, ἔννεπε *dic.*

3. *Circumflexus* gali būti ant vieno iš dviejų paskutiniųjų žodžio skiemenų, bet ant antrojo nuo galo skiemens tik tada, jei paskutinis žodžio skiemuo yra trumpas. Čia galimos šitokios kombinacijos: ἡμῖν *nobis*, Μοῦσᾰ *musa.*

4. Jei priešpaskutinis žodžio skiemuo turi kirtį, ir šis kirčiuojamas skiemuo yra ilgas iš prigimties (*natura*), o paskutinis skiemuo yra trumpas, tai šiuo atveju yra vartojamas riestinis kirtis ((*circumflexus*): ἦτε buvote.

Išimtį sudaro keli žodžiai: οὔτε *nec* ir ne, ὥστε kaip ir *etc.*

5. Kairinis kirtis (*gravis*) gali būti tik ant paskutiniojo žodžio skiemens; šis kirtis visuomet pavaduoja dešininį, jei po vieno žodžio betarpiškai eina kitas be jokio skiriamojo ženklo: πολύτροπος, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη gudrus (Odisėjus), kurs labai daug klajojo.

Išimtį sudaro klausiamasis įvardis τίς, τί kas, kurio *acutus* niekuomet nėra pavaduojamas kairiuoju kirčiu.

6. Ilgas skiemuo žymimas brūkšneliu —, trumpas—puslankeliu ◡.

Iš metrikos žinoma, kad — = ◡◡, kitaip sakant, ilgas skiemuo turi dvi moras (*mora*—mažiausias vienetas, reikalingas vienam trumpam balsiui tarti). Taigi ilgam balsiui ar skiemeniui tarti reikalingos dvi moros, ir kiekvieną ilgą balsį galima grafiškai vaizduoti taip: ◡◡. Cirkumfleksas atsiranda kirčiuojant pirmąją morą (◟◡), o akutas—antrąją (◡◞). Tokiu būdu: φιλεῖτε mylite = φιλέετε = ◟ ◡, bet φιλείτω temyli = φιλεέτω = ◡◞. Taip pat aiškinamas cirkumflekso ar akuto buvimas ant paskutiniojo skiemens: φιλεῖ jis myli iš φιλέει (◟◡), bet ἑστώς stovėdamas, stovįs iš ἑσταός (◡◞); panašiai: φιλῶν mylįs iš φιλέων, bet ὤν esąs iš ἐών (ἐσών).

KIRČIO IR SPIRITO ŽENKLŲ VIETA. § 8.

1. Jei ant tos pačios balsės reikia padėti ir spirito ir kirčio ženklus, tai spirito ženklas dedamas pirma dešininio ir kairinio kirčių (greta su jais) ir po riestiniu kirčiu: ἄριστος ἦν geriausias buvo.

2. Zodžiui prasidedant dvibalse, spirito ir kirčio ženklai dedami ant antrosios balsės:

οἶνος vynas, οὐρανός dangus.

3. Žodžiui prasidedant didžiąja raide, spirito ir kirčio ženklai dedami viršuj iš kairės:

Ὅμηρος, Ἀθῆναι Atėnai.

4. Žodžiui prasidedant netikruoju dvibalsiu, parašytu didžiąja raide, ženklai dedami viršuj iš kairės prieš didžiąją raidę: Ἅιδης.

5. Sudurtiniuose žodžiuose spirito ženklas nevartojamas: εὔορκος (iš εὖ gerai + ὅρκος priesaika) tariama *euhorkos*.

6. Kirčio rūšies ir vietos atžvilgiais kiekvienas graikų kalbos žodis turi tam tikrą pavadinimą:

a) **oxytonon** (*acutus* ant *syllaba ultima*): πλατύς platus;

b) **paroxytonon** (*acutus* ant *syllaba paenultima*): πέντε penki;

c) **proparoxytonon** (*acutus* ant *syllaba antepaenultima*): τέτταρες keturi;

d) **perispomenon** (*circumflexus* ant *syllaba ultima*): ἡμῖν mums;

e) **properispomenon** (*circumflexus* ant *syllaba paenultima*): πρῶτος pirmas.

7. Kiekvienas žodis, kurs neturi kirčio ant paskutiniojo skiemens, vadinasi **barytonon;** pav., πέντε, πρῶτος.

8. Graikų kalboje, kaip ir lietuvių, kaitomas žodis gali turėti įvairius kirčius, ant įvairių skiemenų; pav.: akmuõ, âkmeniui; piemuõ—píemeniui ir t. t. Graikų kalboje yra tam tikrų taisyklių, kuriomis numatomos kirčio pasikeitimo sąlygos:

kirtis pasikeičia: a) jei keičiasi paskutinio skiemens kiekybė

ἄνθρωπος žmogus

ἀνθρώπου žmogaus;

b) jei žodžio gale atsiranda naujas skiemuo:

σῶμα kūnas, σώματος kūno.

ŽODŽIAI BE KIRČIŲ (*atona*).

§ 9. Kaikurie vienskiemeniai žodžiai taip glaudžiai prisišlieja prie einančių po jų žodžių, kad patys visai nustoja kirčio.

Tokių žodžių yra 10 ir vadinasi jie *proclitica* (κλίνειν šlietis, iš čia προκλίνειν pirmyn šlietis, — προκλιτικά) arba *atona* (be tono, be kirčio):

a) **keturi** žodelyčiai daiktavardžių giminei parodyti: ὁ (=der), ἡ (=die), οἱ (=die *plur. masc.*), αἱ (=die *pl. fem.*);

b) **trys** prielinksniai: εἰς = *in c. acc.*, ἐν = *in c. abl.* (graik. *dat.*) ir ἐκ (ἐξ) = *ex;*

c) **du** jungtukai: εἰ jei, ὡς kaip, kad;

d) **neigimas**: οὐ (οὐκ, οὐχ) ne.

Proklitikai palaiko kirtį:

1) sakinio gale: φὴς ἢ οὔ; sakai, ar ne?

2) prieš vad. enklitikus.

ENKLITIKAI.

§ 10. Enklitikais vadinasi kaikurie vienskiemeniai ir dviskiemeniai žodžiai, kurie tiek glaudžiai yra prisišlieję prie pirma einančio žodžio, kad patys arba visai nuštoja kirčio, arba akuto pavidalu kelia savo kirtį ant šio pirma einančio žodžio paskutiniojo skiemens.

Enklitikais eina šie žodžiai:

1. asmeninių įvardžių 9 formos:

μοῦ μοί μέ manęs, man, mane
σοῦ σοί σέ tavęs, tau, tave
οὗ οἱ ἕ savęs, sau, save;

2. nežymimojo įvardžio τὶς, τὶ kas nors visi linksniai; pav.: εἴ τις jei kas nors, εἴ τινος jei ko nors *etc.*;

3. nežymimieji prieveiksmiai:

ποῦ	kame nors,	pav.,	εἴ που	jei kame nors,
ποῖ	kur nors,	„	μή ποι	kad niekur,
ποθέν	iš kur nors,	„	εἴ ποθεν	jei iš kur nors,
πῶς, πῇ	kaip nors,	„	εἴ πως	jei kaip nors,
ποτέ	kitados,	„	εἴ ποτε	jei kitados,
πώ	dar,	„	οὔπω	dar ne;

4. šios veiksmažodžių εἰμί esu ir φημί sakau formos:

εἰμί	esu	φημί	sakau
ἐστί(ν)	yra (*sg.*)	φησί(ν)	sako (*sg.*)
ἐσμέν	esame	φαμέν	sakome
ἐστέ	esate	φατέ	sakote
εἰσί(ν)	yra (*pl.*),	φασί(ν)	sako (*pl.*);

5. šios dalelytės:

τέ	(=*que*) ir,	pav.	οὔτε-οὔτε	nei-nei,
γέ	bent,	„	σύγε	tu bent,
τοί	vis,	„	καίτοι	ir vis dėlto,
νύν	tai,	„	σίγα νυν	tai tylėk,
πέρ	būtent,	„	ὅςπερ	kuris būtent;

6. sufiksas δε (linkmei parodyti):

οἰκόνδε namon,
Κορινθόνδε Korintan

(šis sufiksas vartojamas ir parodomiesiems įvardžiams sustiprinti:

ὅδε, ἥδε, τόδε šis gi, ši gi).

ENKLITIKŲ KIRČIAVIMO TAISYKLĖS.

§ 11. **A.** Jei enklitikai eina po *perispomenon,* tai visi enklitikai (ir vienskiemeniai ir dviskiemeniai) nustoja savo kirčio:

σοφῶν τις kažin koks išminčių
σοφῶν τινες kažkokie iš išminčių.

B. Jei enklitikai eina po *oxytonon,* tai visi enklitikai nustoja kirčio, o *oxytonon* palaiko akutą:

σοφός τις kažkoks išminčius
σοφοί τινες kažkokie išminčiai.

C. Jei enklitikai eina po *proparoxytonon* ar po *properispomenon,* tai enklitikų kirtis akuto pavydalu keliamas ant paskutiniojo šių žodžių skiemens:

ἄνθρωπός τις kažkoks žmogus
φαίνεταί μοι rodosi man
δῶρά ἐστιν yra dovanų.

D. Jei enklitikai eina po *paroxytonon,* tai vienskiemeniai enklitikai nustoja savo kirčio, dviskiemeniai—palaiko:

λόγος τις kažkoks žodis
λόγοι τινές kažkokie žodžiai
λόγων τινῶν kažkokių žodžių.

E. Jei iš eilės eina po vienas kito keli enklitikai, tai jie savo kirtį perduoda kits kitam, pradedant nuo paskutiniojo enklitiko:

εἴ	πώς	τίς	τινά	ποι	πέμποι
jei	kaip nors	kas	ką	kur nors	siųstų.

F. Enklitikai palaiko kirtį:

a) jei juos reikia iškelti aikštėn:

πρὸς σέ į tave (o ne į ką kitą);

b) sakinio pradžioje: Εἰσὶν λόγοι yra pasakymų;

c) jei pirma einančio žodžio paskutiniojo skiemens balsis, ant kurio reikėtų kelti enklitiko kirtį, yra pranykęs:

καλὸς δ'ἐστίν gražus gi yra.

Kaikurie enklitikai rašomi drauge su tais žodžiais, prie kurių jie šliejasi; pav.:

οὔτε ir ne, ὥσπερ kaip.

GARSŲ ĮSTATYMAI.

I. Balsiai.

To paties kamieno balsio kitimas yra dvejopas: kinta jo kiekybė *(quantitas)* ir kokybė *(qualitas)*. § 12.

1. Balsių kvantitativus kitimas (kiekybės atžvilgiu)—ilgųjų ir trumpųjų balsių kaitaliojimasis:

Veiksmažodžių liemens, kurie prieš esamojo laiko galūnę turi trumpą balsį (prieš balsį), kituose laikuose tą trumpą balsį pailgina (prieš priebalsį); taigi ᾰ po ε, ι, ρ pailgėja į ᾱ, kitur—į

η ; ε į η ; ο į ω : ᾰ > ᾱ: ἐᾰ-ω leidžiu—ἐᾱ-σω leisiu

ᾰ > η: τιμᾰ-ω gerbiu—τιμή-σω gerbsiu

ε > η: φιλέ-ω myliu—φιλή-σω mylėsiu

ο > ω: δουλό-ω pavergiu—δουλώ-σω pavergsiu.

2. Balsių kvalitativus (kokybės atžvilgiu) ir kvantitativus (kiekybės atžvilgiu) kitimas:

a) η, ω, α : φη-μί φω-νή φᾰ-μέν $\sqrt{\text{φα}}$*) sakyti

η, ω, ε : ἦθ-ος εἰ-ωθ-α ἐθ-ίζω $\sqrt{\text{εθ}}$ priprasti

b) ει, οι, ι : λείπ-ω λέ-λοιπ-α λιπ-εῖν $\sqrt{\text{λιπ}}$ palikti

c) ευ, ου, υ : φεύγω πέ-φευγ-α φυγ-εῖν $\sqrt{\text{φυγ}}$ bėgti
(vietoj πέ-φουγ-α)

d) εμ, ομ, αμ: τέμ-νω τομ-ή ταμ-εῖν $\sqrt{\text{τεμ}}$ pjauti

*) $\sqrt{\ }$ = kamienas.

e) εν, ον, ν : ἐ-γεν-όμην γόν-ος γί-γν-ομαι $\sqrt{\text{γν}}$ gimti

f) ερ, ορ, αρ,(ρ): σπερ-ῶ σπορ-ά σπαρ-τός $\sqrt{\text{σπερ}}$ sėti

πατέρ-α εὐ-πάτορ-ος πατρ-ός $\sqrt{\text{πατ(ε)ρ}}$ tėvas

g) ελ, ολ, αλ : στέλ-λω στόλ-ος σταλ-ῆναι $\sqrt{\text{στελ}}$ siųsti

h) λε, λο, λα : κλέπ-τω κλοπ-ή κλαπ-ῆναι $\sqrt{\text{κλεπ}}$ vogti.

Balsių kitimas pastebimas ir kitose indoeuropiečių kalbose; pav., perka-pirko, gema-gimė, krauja-krovė, mina mynė; vok.: *binden, band, gebunden.*

3. Vienam ar daugiau priebalsiams pranykus, pirma einąs balsis pailgėja:

a) ν pranyksta prieš σ: ἐν-ς > *)εἷς vienas
λογον-ς > λόγους žodžius;

b) dantiniai τ, δ, ϑ pranyksta prieš σ, paskui pranyksta ir ν: πανν(τ)-ς > πᾶς visas;
διδόν(τ)-ς > διδούς duodąs;
σπεν(δ)-σω > σπείσω išpilsiu;
πεν(ϑ)-σομαι > πείσομαι kentėsiu;

c) σμ, σν ir μσ, νσ (ypač padarant pirmąjį aoristą) virsta tarp balsių μμ—νν; paskui vienas nosinis pranyksta, o balsis pailgėja; taip pat λσ ir ρσ virsta λλ—ρρ, o λν virsta λλ, potam vienas sklandusis pranyksta, o pirma einąs balsis pailgėja:

ἐσ-μι > ἐμμι > εἰμί esu
ἐσ-ναι > ἐνναι > εἶναι būti
ἐφαν-σα > ἐφᾶννα > ἔφηνα parodžiau
ἐστελ-σα > ἐστελλα > ἔστειλα pasiunčiau.

§ 13. KITI BALSIŲ KITIMAI.

1. **Kontrakcija.** Dviem balsiam iš eilės viename žody pasitaikius, iš jų dažnai gauname vieną ilgą balsį, kurs paprastai žymimas cirkumfleksu; akutu žymimas tik tada, jei kirtis yra ant antrojo sutampančio balsio. Jei traukiamieji balsiai neturi kirčio, tai ir gautas iš jų naujas balsis neturi kirčio. Kontrakcijos yra šios taisyklės:

*) > = virsta, < = atsiranda iš...

a) du vienodu balsiu virsta vienu ilguoju:

ποιέητε > ποιῆτε darote
τρέες > τρεῖς trys;

b) jei po trumpojo balsio eina dvibalsis, trumpasis balsis pranyksta, nepalikdamas jokio pėdsako:

πλόου > πλοῦ plaukimo
ποιέει > ποιεῖ jis daro;

c) susiduriant A- garsams su E- garsais, gauna viršų tas, kurs eina pirmuoju:

τιμάετε > τιμᾶτε gerbiate
γένεα > γένη giminės *(genera)*;

d) susiduriant O- garsams su A- arba E- garsais, gauna viršų O- garsas:

τιμάομεν > τιμῶμεν gerbiame
αἰδόα > αἰδῶ gėdą *(pudorem)*.

2. **Krasis.** Paskutiniojo žody balsio (ar dvibalsio) sutapimas su pirmuoju sekančio žodžio balsiu (ar dvibalsiu) vadinas κρᾶσις (sumaišymas, sutapimas). Krasis žymimas tam tikru ženkleliu, vad. κορωνίς ' (ragelis): καὶ ἄν — κἄν ir jei.

Jei paskutinis iš sutapusių balsių buvo ι, tai gautas naujas balsis (sutapimo rezultatas) turi ι *subscriptum:* ἐγὼ οἶμαι—ἐγῷμαι aš manau.

Krasis dažniausiai įvyksta, pasitaikant:

a) skirčiai (artikeliui) ir ὦ : ὁ ἀνήρ — ἀνήρ vyras; ὦ ἀγαθέ — ὠγαθέ gerasai;

b) santykiniam įvardžiui: ἃ ἐγώ — ἄγώ ką aš...

c) καί ir πρό *(pro, prae* prieš) καὶ ἐν — κἀν ir į...

προ-έπεμπον — προὔπεμπον lydėjo.

3. **Elisija.** Paskutinio trumpojo balsio vienam žody pranykimas prieš pirmąjį balsį betarpiškai sekančio žodžio vadinasi *elisio*. Elisijos ženklas yra apostrofas (palyg. prancūzų kalboje: *la ame = l'ame, le étudiant = l'étudiant).*

Jei atmetamasis balsis turi kirtį, tai tas kirtis **prielinksniuose** ir **jungtukuose** visai pranyksta (drauge su atmestu balsiu), kituose gi žodžiuose jisai akuto pavidalu keliamas ant pirma einančio skiemens. Pav.:

ἐπ᾽ ἐμοί (iš ἐπὶ ἐμοί nuo manęs)
ἀλλ᾽ ἐγώ (iš ἀλλὰ ἐγώ bet aš)
φήμ᾽ ἐγώ (iš φημὶ ἐγώ sakau aš)
πόλλ᾽ εἶδον (iš πολλὰ εἶδον daug mačiau)
οὔτε σοὶ οὔτ᾽ ἐμοὶ ταῦτ᾽ ἔλεγεν nei tau nei man jis to nepasakė.

Elisija netaikoma: a) balsui υ, b) vienskiemeniams žodžiams, kurie baigiasi balsiais α ir ο ir c) šiems žodžiams: περί aplink, apie, ἄχρι visai arti, μέχρι iki, τὶ kas nors *(neutr.)*, τί kas? *(neutr.)* ir ὅτι kad.

4. **Syncope.** Trumpojo balsio tarp dviejų priebalsių pranykimas vadinasi *syncope* (συγκοπή); pav.: γίγνεσθαι iš γι-γεν-εσθαι gimti.

5. **Metathesis** (μετάθεσις). Pasitaiko, kad trumpas balsis žodžio vidury prieš λ, μ, ν, ρ keičia savo vietą, būtent, atsiranda po šitų minėtų priebalsių; tokiam vietos pakeitimui įvykus, buvęs trumpas balsis dažnai virsta ilgu: θάνατος (θἄν-) mirtis
θνητός mirtingas.

II. Priebalsiai.

§ 14. 1. **Sargieji** *(spirantes).*

A. Pirmykštis *s* pasilieka graikų kalboje beveik tik žodžių gale ir prieš dusliuosius priebalsius, pranyksta tarp dviejų balsių, dažnai virsta garsu *h (spiritus asper)* žodžių pradžioje prieš balsį:

ἕδος, ἕζεσθαι	*sedes, sedere*
ἑπτά	*septem*
ἕρπω	*serpo*
ἅλλομαι	*salio*
ἕπομαι	*sequor;*
ἥλιος	saulė.

Dažnai net žodžių vidury *s* tarp dviejų balsių virsta garsu *h*, kurs, būdamas antro skiemens pradžioje, pereina paskui ant pirmojo balsio *spiritus asper* pavidalu: ἕπομαι (iš σεπομαι), *impf.* ἐ-σεπ-ομην > ἐ-*h*επ-ομην > εἱπόμην; bet εἶχον (turėjau) iš ἐ-σεχ-ον, ἐ-*h*εχον, neturi *sp. asper* dėl tolimesnės aspiratos χ.

B. Priebalsis *j* labai seniai iš kalbos pranyko, palikdamas kai kur savo pirmykščio buvimo pėdsakus, būtent, virto balsiu ι (sufiksai *ja* § 42, *ojo* § 23,3 ir t. t.); pasidavė asimiliacijai (žiūr. § 84, 3c); susijungęs su kitais priebalsiais, sudarė naujus garsus (žiūr. § 84, 3 a); žodžių vidury tarp balsių pranyko be pėdsako: ἐάν jei (iš εἰ ἄν, ἐϳαν).

C. Digamma (*F*=v) pranyko labai seniai; jos buvimo pėdsakų randame pas Homėrą ir atikiškam dialekte. Žodžių pradžioje prieš balsį digamma dažniausiai pranyko be pėdsakų, pav., οἶκος *vicus*, εἴκοσι *viginti*, ἔαρ *ver*, ἐσθής *vestis*; kitur virto *h*, pav., ἑστία židinys (palyg. lotyn. *Vesta*); žodžių vidury, ypač tarp balsių, pranyko be pėdsakų, pav., οἷς iš ὀ*F*ις avis, νέος iš νε*F*ος *novus*, βοός iš βο*F*ος *bovis*; kitur žodžių vidury virto balsiu υ, pav., ναῦς, βοῦς, Ζεύς.

2. Priebalsis ν nesikeičia prieš *dentales*, virsta μ prieš *labiales*, prieš *gutturales* virsta nosiniu γ, prieš *liquida* (λ, μ, ρ) pasiduoda asimiliacijai, prieš σ su sekančiu priebalsiu dažnai pranyksta:

a) λα-ν-θάνω *lateo*
λα-μ-βάνω *capio*
λα-γ-χάνω *sortior*
b) ἐν-δέω *illigo*
ἐμ-βάλλω *inicio*
ἐγ-καλῶ *arguo*
c) ἐλ-λείπω *relinquo*
ἐμ-μένω *immaneo*
d) ἐν-στάζω *instillo*
συ-σκευάζω (iš συν-) *vasa colligo*.

3. Kiekvienas *tenuis* prieš *spiritus asper* virsta atatinkamu *aspirata*: ἀφ' ἡμέρας vietoje ἀπ' ἡμέρας *(ex die)*; οὐχ οὗτος ne šitas.

4. Prieš *dentales* gali būti *gutturales* ir *labiales* tik to paties laipsnio, būtent, prieš *tenuis* - *tenuis*, prieš *media* - *media*, prieš *aspirata* - *aspirata* (κτ, πτ; γδ, βδ; χθ, φθ), pav., τακτός viet. ταγ-τος *(definitus)*; ταχθῆναι viet. ταγ-θῆναι *(iuberi)*; palyg., ὀκτώ *octo*, ὄγδοος *octavus*.

5. Prielinksnis ἐκ prieš priebalsius nesikeičia: ἐκβάλλω *(eicio)*, ἐκφεύγω *(effugio)*.

6. To paties žodžio du iš eilės skiemens negali prasidėti nuo *aspirata*, ir todėl:

a) pirmas *aspirata* pakeičiamas atatinkamu *tenuis:*

α) reduplikacijoje: πε-φύλαχα viet. φε-φυλαχα *(vigilo)*, τε-θαύμακα viet. θε-θαυμακα *(admiror)*; τί-θημι viet. θι-θημι dedu;

β) kamienų θε ir θυ neveikiamam aoriste: (τί-θη-μι dedu ir θύω *sacrifico*): ἐ-τέ-θην ir ἐ-τύ-θην (viet. ἐ-θε-θην ir ἐ-θυ-θην);

b) antras *aspirata* pakeičiamas atatinkamu *tenuis aoristi I pass.* galūnėje θι: λύθη-τι vietoje λυθη-θι (iš λύω atrišu);

c) keturiuose vienskiemeniuose kamienuose, kurie prasideda garsu τ ir baigiasi garsu φ arba χ, pranykęs žodžio gale *spiritus* atsiranda žodžio pradžioje:

√τριχ,	*nom. sg.*	θρίξ	plaukas,	*gen. sg.*	τριχός,
√ταχ,	„	ταχύς	greitas,	*comparat.*	θάσσων,
√ταφ,	*praes.*	θάπτω	laidoju,	*inf. aor. pss.*	ταφῆναι,
√τρεφ,	„	τρέφω	maitinu,	*fut. act.*	θρέψω.

7. Taip pat veiksmažody ἔχω (iš *σεχω *habeo*) *spiritus asper* virto *spiritus lenis* dėl antrojo skiemens *aspirata;* tačiau *futurum* jau turi *spir. asper* (ἕξω turėsiu).

PRIEBALSIAI ŽODŽIŲ GALE.

§15. 1. Graikų kalbos žodžiai gali baigtis tik šiais priebalsiais: ν, ρ, ς (ξ, ψ). Išimtį sudaro: οὐκ, οὐχ, ἐκ. Visi kiti priebalsiai žodžių gale pranyksta; taigi:

παῖ	vaike!	vietoje	παιδ
σῶμα	kūnas,	„	σωματ
γάλα	pienas,	„	γαλακτ.

2. Prieveiksmis οὕτω taip ir prielinksnis ἐκ iš, atsiradę prieš balsius, gauna judamąjį ς: οὕτως, ἐξ.

3. Judamąjį ν (ν ἐφελκυστικόν) kai kurie žodžiai gauna prieš balsius ir prieš skiriamuosius ženklus:

a) linksniuojant, daugisk. naudin. ir vietin. formose su galūne -σι(ν) γέρουσι(ν) seniams, Ἀθήνησι(ν) Atėnuose; be to, εἴκοσι(ν) dvidešimt ir παντάπασι(ν) visiškai;

b) asmenuojant, trečiojo asmens formose su galūnėmis -ε(ν) ir -σι(ν): ἔλυε(ν) atrišo, λύουσι(ν) atriša, τίθησι(ν) deda;
be to, ἐστί(ν) yra.

SKIEMENŲ SKAIDYMAS.

1. Priebalsis tarp dviejų balsių priklauso prie antrojo balsio: ῥί-ζα šaknis, ἱ-κα-νός gabus. §16.

2 Du ar net trys priebalsiai jungiami su antruoju balsiu, jei tų priebalsių grupe gali prasidėti graikų kalbos žodis:
Δημο-σθένης (σθένος), ἑ-στί (στήλη), ἰ-χθύς žuvis (χθῶν).

3. Du ar trys priebalsiai, kuriais negali prasidėti graikų kalbos žodis, skaidomi taip, kad pirmasis yra jungiamas su pirmuoju balsiu, antrasis (ir trečiasis)—su antruoju:
ἀν-δρός vyro, ἀγ-γέλ·λω pranešu, ἄμ-φω abu.

4. Sudurtiniai žodžiai skaidomi dalimis:
ἀπ-αλλάττω *removeo*, πάρ-εδρος *conviva*.

SKIRIAMIEJI ŽENKLAI.

Taškas kablelis ir dvitaškis žymimi vienu tašku eilutės viršuje. §17.

Klaustukas žymimas tašku kableliu.

Taškas ir kablelis žymimi taip, kaip ir mūsų kalboje.

II. MORFOLOGIJA.

A. Linksniavimas.

BENDROSIOS PASTABOS.

§ 18. 1. Kiekviename žody tenka skirti **šaknį, kamieną** ir **galūnę.**

Šaknis yra pastovus, nuolatinis žodžio pradas. Žodžio **kamienas** (liemuo) yra maždaug pastovi žodžio dalis, iš kurios atsiranda to paties žodžio įvairios formos.

Žodžio **galūnė** yra vien ženklas, kurs parodo įvairius šito žodžio santykius su kitais sakinio žodžiais.

Kamienu paprastai eina šaknis su vienu arba keliais priedais[1]). Kaip šaknis yra bendras pažymys tos pačios giminės žodžiams, taip lygiai ir kamienas yra bendras pažymys visoms to paties žodžio formoms. Taip, pav., žodžio ἡδύς saldus, t. y. alonus kamienas yra ἡδυ-, o šaknis ἡδ-, nes tas pradas yra bendras visiems šios giminės žodžiams (ἥδ-ομαι *delector, gaudeo;* ἡδ-ονή *gaudium* ἡδ-ύνω džiuginu, ἥδυσμα *condimentum,* ἡδομένως *libenter etc.*).

2. Graikų kalboje yra:

trys linksniuotės;

trys giminės: *masculinum, femininum, neutrum;*

trys skaičiai: *singularis, dualis, pluralis;*

penki linksniai: *nominativus, genetivus, dativus, accusativus, vocativus.*

3. **Dviskaita** *(dualis)* turi tiktai dvi formas: vieną—*nomin., acc.* ir *voc.*, antrą—*gen.* ir *dat.*

4. Daugiskaitoje šauksmininko forma niekuo nesiskiria nuo vardininko.

5. Bevardės giminės daiktavardžių *nom., acc.* ir *voc.* (visų linksniuočių ir skaičių) galūnės yra vienodos ir *plur.* visuomet ᾰ.

6. Dėl žodžių giminės tuo tarpu reikia žinoti, kad: **vyriškosios giminės** yra visi vyrų, vėjų, mėnesių ir upių vardai; **moteriškosios**—visi moterų, šalių, medžių, miestų ir salų vardai;

[1]) Šaknis, ypač veiksmažodžių, čia paprastai vadinu kamienais.

bevardės—visi mažybiniai (*deminutiva*), pav., τὸ γερόντιον (iš ὁ γέρων senis) senelis, τὸ γύναιον (iš ἡ γυνή žmona) žmonelė, τὸ παιδίον (iš παῖς vaikas), berniukas, mergaitė.

7. **Kirtį** linksniuodami paliekame ant to paties skiemens, ant kurio jis buvo vardininko linksny, jei tat sutinka su bendromis kirčiavimo taisyklėmis. Galūnės αι ir οι paprastai laikomos trumpomis.

Visi naudininkai ir kilmininkai, kurių paskutinis skiemuo **ilgas** ir kirčiuojamas, yra *perispomena*, bet šiuo atveju kiti linksniai yra *oxytona*, išskyrus vad. *contracta* (žiūr. § 22), kurių visi linksniai—*perispomena*.

8. Graikų kalboje yra vartojamas apribojamasis žodis (artikelis, skirtis): ὁ, ἡ, τό *der, die, das; le, la.* Jo linksniavimas:

	Sing.			*Plur.*		
Nom.	ὁ	ἡ	τό	οἱ	αἱ	τά
Gen.	τοῦ	τῆς	τοῦ	τῶν	τῶν	τῶν
Dat.	τῷ	τῇ	τῷ	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Acc.	τόν	τήν	τό	τούς	τάς	τά

(Daiktavardžių *vocativus* yra paprastai lydimas jaustuko ὦ).

9. Pirmosios linksniuotės yra žodžiai su kamiengaliu -α, antrosios—su kamiegaliu -ο, trečiosios—su priebalsiniu, balsiniu (-ι, -υ, -ο, -ω) ir dvibalsiniu (-ευ, -αυ, -ου) kamiengaliais.

DAIKTAVARDIS.

Pirmoji linksniuotė.

Pirmąja linksniuote linksniuojami moteriškosios ir vyriškosios giminės daiktavardžiai su kamiengaliu α, kurs dažnai vienaskaitoje virsta η. *Masculina* vien. vardininke gauna -ς. Taigi vien. vardininkas turi galūnes: § 19.

1. *feminina:* α arba η
2. *masculina:* ας arba ης.

10361

Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos BIBLIOTEKA

§ 20. 1. Moteriškosios giminės daiktavardžiai.

Feminina galūnėmis α *purum*, α *impurum* ir η.

Liemens		ἡμερᾱ diena	δοξᾱ nuomonė	τεχνᾱ menas
Sing. nom.	ἡ	ἡμέρᾱ	δόξᾱ	τέχνη *)
gen.	τῆς	ἡμέρᾱς	δόξης	τέχνης
dat.	τῇ	ἡμέρᾳ	δόξῃ	τέχνῃ
acc.	τὴν	ἡμέρᾱν	δόξᾱν	τέχνην
voc.	ὦ	ἡμέρᾱ	δόξᾱ	τέχνη
Plur. nom.	αἱ	ἡμέραι	δόξαι	τέχναι
gen.	τῶν	ἡμερῶν	δοξῶν	τεχνῶν
dat.	ταῖς	ἡμέραις	δόξαις	τέχναις
acc.	τὰς	ἡμέρᾱς	δόξᾱς	τέχνᾱς
voc.	ὦ	ἡμέραι	δόξαι	τέχναι

1. Jei vienaskaitos vardininkas turi galūnę η, tai šita η pasilieka visuose vienaskaitos linksniuose. Jei vardininko linksny prieš α yra balsis arba ρ, tai šita α pasilieka visuose vienaskaitos linksniuose *(alpha purum)*. Jei vardininko linksny prieš α yra koks nors priebalsis (be ρ), tai šita α (*alpha impurum*) vien. kilmininke ir naudininke virsta η.

2. α *purum* yra paprastai ilga: ἡ βασιλεία karalystė, ἡ χώρα kraštas; tačiau ἡ βασίλεια karalienė, ἡ γέφυρα tiltas, ἡ μοῖρα likimas. α *impurum* yra dažniausiai trumpa: ἡ Μοῦσα muza, ἡ θάλαττα jūra.

Galūnė -ας visados ilga.

Gen. sing. -ας palyg. su lot. *pater familias*, liet. *šakos* (iš *šakas*), *dat.* šakai, *acc.* šaką (iš * *šakan*). *Gen. plur.* šakų (iš * *šakuon*, ankščiau—

*) Palyg. liet. *vard.* žolė, *kilm.* žolės, *naud.* žolei, *galin.* žolę (iš * žolėn).

šakon). *Acc. plur.* τὰς δόξας iš τἄν-ς δόξἄν-ς (prie *acc. sing.* galūnės -αν pridėtas *plur.* pažymys ς. Pranykus priebalsiui ν, ᾱ pailgėjo).

3. Daugiskaitos kilmininko galūnė -ων sutampa su kamiengaliu α (žiūr. kontrakciją, § 13); todėl visi I linksn. žodžiai šiame linksny yra *perispomena.*

4. *Gen. plur.* galūnė -ῶν yra kilusi iš α-σων = *a-rum* (*mensa-rum*); graikų kalboje σ tarp dviejų balsių pranyko, o lotynų kalboje virto *r;* iš čia -ά-ων (pas Homėrą), įvykus kontrakcijai = -ῶν.

5. **Kirtis.** Vienaskaitos vardininko kirtis kituose linksniuose keičiasi:

a) *oxytona* virsta kilm. ir naudin. linksniuose (visų skaičių) *perispomena:* ἡ στρατιά ka iu:menė, kilm. στρατιᾶς, στρατιῶν, naudin. στρατιᾷ, στρατιᾶς.

b) *proparoxytona* ir *properispomena*, paskutiniam skiemeniui pailgėjus, virsta *paroxytona:* ἡ θάλαττα, kilm. θαλάττης, naud. θαλάττῃ, θαλάτται.

c) *paroxytona* su trumpu priešpaskutiniu skiemeniu visuose linksniuose pasilieka *paroxytona*, išskyrus daug. kilmininką (žiūr. lentelę); *paroxytona* su ilgu priešpaskutiniu skiemeniu virsta *properispomena*, paskutiniam skiemeniui virtus trumpuoju: ἡ χώρα daug. vardin. χῶραι.

2. Vyriškosios giminės daiktavardžiai. §21.

Liemens	νεανία- jaunikaitis		πολῖτα- pilietis	Ἀτρειδα- Atridas
Sing. nom.	ὁ	νεανίᾱς	πολίτης	Ἀτρείδης
gen.	τοῦ	νεανίου	πολίτου	Ἀτρείδου
dat.	τῷ	νεανίᾳ	πολίτῃ	Ἀτρείδῃ
acc.	τὸν	νεανίᾱν	πολίτην	Ἀτρείδην
voc.	ὦ	νεανίᾰ	πολῖτᾰ	Ἀτρείδη
Plur. nom.	οἱ	νεανίαι	πολῖται	Ἀτρεῖδαι
gen.	τῶν	νεανιῶν	πολιτῶν	Ἀτρειδῶν
dat.	τοῖς	νεανίαις	πολίταις	Ἀτρείδαις
acc.	τοὺς	νεανίᾱς	πολίτᾱς	Ἀτρείδᾱς
voc.	ὦ	νεανίαι	πολῖται	Ἀτρεῖδαι

1. Vyriškosios giminės daiktavardžiai *gen. sing.* turi galūnę -ου (iš II-sios linksn.).

2. Kaikurie tikriniai vardai galūnėmis -ας *gen. sing.* turi galūnę -ᾶ: Ὀρόντας, Ὀρόντα.

3. Daiktavardžiai galūnėmis -της ir tautų pavadinimai galūnėmis -ης *voc. sing.* turi galūnę -α : ὦ πολῖτα (ὁ πολίτης pilietis), ὦ Πέρσα (ὁ Πέρσης persas), bet ὦ Ἀτρείδη (ὁ Ἀτρείδης). Taip pat žodis ὁ δεσπότης viešpats, ponas *voc. sing.* turi ὦ δέσποτα.

Pirmoji sutrauktoji linksniuotė.
(Substantiva contracta).

§ 22. Kaikurie liemens galūnėmis άά ir έά yra sutraukiami visuose linksniuose, būtent:

αα ir αᾳ sutraukiami į ᾱ ir ᾳ
εα „ εᾳ „ „ η „ ῃ

Visos linksnių formos yra *perispomena.*

Liemens	μναα mina *)		Ερμεα *sing.* Hermis, *plur.*—jo stovylos		γεα žemė
	Sing.	*Plur.*	*Sing.*	*Plur.*	
Nom.	ἡ μνᾶ	αἱ μναῖ	ὁ Ἑρμῆς	οἱ Ἑρμαῖ	ἡ γῆ
Gen.	τῆς μνᾶς	τῶν μνῶν	τοῦ Ἑρμοῦ	τῶν Ἑρμῶν	τῆς γῆς
Dat.	τῇ μνᾷ	ταῖς μναῖς	τῷ Ἑρμῇ	τοῖς Ἑρμαῖς	τῇ γῇ
Acc.	τὴν μνᾶν	τὰς μνᾶς	τὸν Ἑρμῆν	τοὺς Ἑρμᾶς	τὴν γῆν
Voc.	ὦ μνᾶ	ὦ μναῖ	ὦ Ἑρμῆ	ὦ Ἑρμαῖ	ὦ γῆ

Antroji linksniuotė.

§ 23. 1. Antrąja linksniuote linksniuojami vyriškosios, bevardės ir kai kurie moteriškosios giminės daiktavardžiai su kamiengaliu -ο (retai -ω).

*) Piniginis vienetas (apie 120 litų).

2. Moteriškosios giminės yra pavadinimai: moterų, medžių, miestų, salų ir šalių: ἡ παρθένος mergaitė, ἡ ἄμπελος vynmedis, ἡ ἤπειρος žemynas, ἡ νῆσος sala, ἡ Κόρινθος Korinto miestas, ἡ Αἴγυπτος Egiptas, ἡ Δῆλος Delo sala, ἡ Ἤπειρος Epiras. Be to, *feminina* yra ἡ βίβλος knyga, ἡ νόσος liga, ἡ ὁδός kelias, ἡ τάφρος griovys ir keletas kitų daiktavardžių.

Liemens	*Masculina* λογο- žodis; ἀνθρωπο- žmogus		*Feminina* ὁδο- kelias	*Neutra* δωρο- dovana
Sing. nom.	ὁ λόγος	ἄνθρωπος	ἡ οδός	τὸ δῶρον
gen.	τοῦ λόγου	ἀνθρώπου	τῆς ὁδοῦ	τοῦ δώρου
dat.	τῷ λόγῳ	ἀνθρώπῳ	τῇ ὁδῷ	τῷ δώρῳ
acc.	τὸν λόγον	ἄνθρωπον	τὴν ὁδόν	τὸ δῶρον
voc.	ὦ λόγε	ἄνθρωπε	ὦ ὁδέ	ὦ δῶρον
Plur. nom.	οἱ λόγοι	ἄνθρωποι	αἱ ὁδοί	τὰ δῶρα
gen.	τῶν λόγων	ἀνθρώπων	τῶν ὁδῶν	τῶν δώρων
dat.	τοῖς λόγοις	ἀνθρώποις	ταῖς ὁδοῖς	τοῖς δώροις
acc.	τοὺς λόγους	ἀνθρώπους	τὰς ὁδούς	τὰ δῶρα
voc.	ὦ λόγοι	ἄνθρωποι	ὦ ὁδοί	ὦ δῶρα

3. Vardininko galūnė -ος atsako lietuviškajai -as: *vyras* iš sen. prokalbės * *vyros*. *Gen.* λόγου atsirado iš λογο-σιο (λογο-σιο>λογοjο>λογοο>λόγου); *dat.* λόγῳ iš λογοι (ta pati galūnė -οι virto liet. kal. -uoi, paskui -ui); *acc. plur.* τοὺς λόγους iš το-νς λογο-νς.

Antroji sutrauktoji linksniuotė.

§ 24. Kaikurie liemens galūnėmis οο ir εο yra sutraukiami visuose linksniuose, būtent:

οο ir εο sutr. į ου

εα „ „ ᾱ (ne į η: asimiliacija).

Po ilgų balsių arba dvibalsių ο ir ε pranyksta.

Liemens: νοο = νου protas, mintis			ὀστεο = ὀστου kaulas	
	Sing.	*Plur.*	*Sing.*	*Plur.*
Nom.	νοῦς	οἱ νοῖ	τὸ ὀστοῦν	τὰ ὀστᾶ
Gen.	νοῦ	νῶν	ὀστοῦ	ὀστῶν
Dat.	νῷ	νοῖς	ὀστῷ	ὀστοῖς
Acc.	νοῦν	νοῦς	ὀστοῦν	ὀστᾶ

1. Ištisiniai daiktavardžiai *(simplicia)* visi yra *perispomena*, sudurtiniai *(composita)* turi kirtį visados ant priešpaskutiniojo skiemens: ὁ περίπλους plaukiojimas aplink, περίπλου, περίπλῳ, περίπλουν.

2. *Voc.* šitų daiktavardžių nevartojamas.

Antroji atikiškoji linksniuotė.

§ 25. Kaikurie daiktavardžiai galūnėmis -ως su kamiengaliu -ω palaiko ω per visus linksnius, o galūnės balsė ι rašoma omegos apačioj. Šauksmininkas niekuo nesiskiria nuo vardininko.

Šita linksniuotė vadinasi atikiškoji, nes ypatingai buvo vartojama Atikos tarmėje.

Liemuo:	λεω- liaudis, minia
Sing.	*Plur.*
Nom. ὁ λεώς	οἱ λεῴ
Gen. τοῦ λεῴ	τῶν λεών
Dat. τῷ λεῴ	τοῖς λεῴς
Acc. τὸν λεών	τοὺς λεῴς

1. Vien. vardininko kirtis (*acutus*) pasilieka visuose linksniuose.

2. ἡ ἕως aušra *acc. sing.* turi iš liemens ἑος-, būtent: τὴν ἕω (iš ἑοσ-α, žiūr. § 20, 4).

3. Kirčiuojant *barytona*, εω palaikoma vienu skiemeniu: Μενέλεως Menelajus.

4. λεώς atsirado dėl vadinamojo *metathesis quantitatis* (balsių kiekybės pakeitimas) iš λᾱός, kaip νεώς šventovė iš νᾱός, Μενέλεως iš Μενέλᾱος

Trečioji linksniuotė.

1. Trečiąja linksniuote linksniuojami žodžiai, kurių kamiengaliais yra: § 26.

a) priebalsiai,
b) balsiai -ι, -υ ir kartais -ο, -ω,
c) dvibalsiai -αυ, -ευ, -ου.

2. Žodžio liemenį gauname, atmesdami *gen. sing.* galūnę -ος: ἀγων- iš *gen.* ἀγώνος (ὁ ἀγών kova, imtynės),
μυ- „ „ μυός (ὁ μῦς pelė),
ἡρω- „ „ ἥρωος (ὁ ἥρως didvyris).

3. Linksnių galūnės.

	Singularis			*Pluralis*		
	Masc.	*Fem.*	*Neutr.*	*Masc.*	*Fem.*	*Neutr.*
Nom.	-ς arba ilgas balsis be ς		—	-ες		-ᾰ
Gen.	-ος			-ων		
Dat.	-ῐ			-σι(ν)		
Acc.	ᾰ ν		—	-ᾰς -(ν)ς		-ᾰ
Voc.	= liemeniui arba = *nom.*		—	= *nom.*		

Panašių galūnių turime ir lietuvių kalboje, pav., sen. vien. naudin. „dant-i, šird-i" (XVI amž. raštai), šun-es ir kt.

4. *Masculina* ir *feminina* vienaskaitos vardininką turi arba vad. **sigmatinį** (su galūne -ς) arba **asigmatinį** (be -ς).

A. Yra įvairių sigmatinių vardininkų:

a) jei liemuo baigiasi gomuriniu priebalsiu, tai pridėjus prie jo -ς, gauname vardininką galūne -ξ: ὁ φύλαξ sargas (φυλακ+ς);

b) lūpinis su -ς duoda ψ: ἡ φλέψ gysla (φλεβ+ς);

c) dantiniai priebalsiai, ν ir ντ prieš -ς visai pranyksta; pranykimas ν ir ντ yra lydimas pirma stovinčio balsio pailgėjimu: ἡ ἐσθής *vestis* (ἐσθητ+ς), μέλας juodas (μελαν+ς), ὁ γίγας milžinas (γιγαντ+ς), ὁ ὀδούς dantis (ὀδοντ+ς).

Toks pat pailgėjimas ištinka ir dantinį liemenį ποδ- (ὁ πούς, ποδός *pes*).

d) Visuose kituose liemenyse -ς liemenį neveikia: ὁ ἅλς druska (ἁλ+ς), ὁ ἰχθύς žuvis (ἰχθυ+ς).

B. Asigmatinį vardininką turi liemens galūnėmis -ν, -ρ, -σ ir -οντ (ωντ). Trumpas liemens galūnės balsis pailgėja: ε virsta η, ο>ω, ο τ visai pranyksta:

ὁ ποιμήν piemuo (liem. ποιμεν-=liet. *piemen-*),
ὁ ῥήτωρ oratorius (ρητορ),
Σωκράτης Sokratas (Σωκρατες),
ὁ γέρων senis (γεροντ), Ξενοφῶν Ksenofontas (Ξενοφωντ).

Išimtį sudaro: 1) liemens galūne -ιν, kurie padaro sigmatinį vardininką: Σαλαμίς, Σαλαμῖνος Salamino sala ir 2) liemuo ὀδοντ- (ὁ ὀδούς dantis).

5. Bevardės giminės vardininku eina grynasis liemuo, kurio paskutinis priebalsis pranyksta, jei juo negali baigtis graikų kalbos žodis (žiūr. § 15), pav. τὸ σῶμα kūnas (liem. σωματ-).

Šios taisyklės nesilaiko vardininkai liemenų:

γονᾰτ- (τὸ γόνυ kelis, *genu*)
δορᾰτ- (τὸ δόρυ ietis)
ὑδατ- (τὸ ὕδωρ vanduo)
φρεατ- (τὸ φρέαρ šulinys)
φωτ- (τὸ φῶς šviesa)
ὠτ- (τὸ οὖς ausis).

6. Galūnės -α, -ας, -ι -ςι palaikomos trumpomis, išskyrus daiktavardžius galūnėmis -εύς, kur -α ir -ας yra ilgos.

Vienskiemenių žodžių *gen.* ir *dat.* visų skaičių turi kirtį ant paskutiniojo skiemens (*acutus* — ant trumpojo, *circumflexus* — ant ilgojo): ἁλός, ἁλί, ἁλῶν, ἁλσί(ν).

Išimtį sudaro: ὁ, ἡ παῖς vaikas, *gen. plur.* παίδων
ὁ Τρώς trojėnas, „ „ Τρώων
τὸ οὖς „ „ ὤτων.

I. Priebalsinė linksniuotė. § 27.

Sklandieji liemens.

Liemens	κρατηρ- taurė	ῥητορ- oratorius	ἁλ- *sal* druska
Sing. nom.	ὁ κρατήρ	ὁ ῥήτωρ	ὁ ἅλ-ς
gen.	κρατῆρ-ος	ῥήτορ-ος	ἁλ-ός
dat.	κρατῆρ-ι	ῥήτορ-ι	ἁλ-ί
acc.	κρατῆρ-α	ῥήτορ-α	ἅλ-α
voc.	κρατήρ	ῥῆτορ	ἅλ-ς
Plur. nom. voc.	κρατῆρ-ες	ῥήτορ-ες	ἅλ-ες
gen.	κρατήρ-ων	ῥητόρ-ων	ἁλ-ῶν
dat.	κρατῆρ-σι(ν)	ῥήτορ-σι(ν)	ἁλ-σί(ν)
acc.	κρατῆρ-ας	ῥήτορ-ας	ἅλ-ας

Gomuriniai, lūpiniai ir dantiniai liemens. § 28.

Liemens	ὀνυχ- nagas	σαλπιγγ- dambra, augas	φλεβ- gysla	λαμπάδ- žibintuvas
Sing. nom.	ὁ ὄνυξ	ἡ σάλπιγξ	ἡ φλέψ	ἡ λαμπάς
gen.	ὄνυχ-ος	σάλπιγγ-ος	φλεβ-ός	λαμπάδ-ος
dat.	ὄνυχ-ι	σάλπιγγ-ι	φλεβ-ί	λαμπάδ-ι
acc.	ὄνυχ-α	σάλπιγγ-α	φλέβ-α	λαμπάδ-α
voc.	ὄνυξ	σάλπιγξ	φλέψ	λαμπάς
Plur. nom. voc.	ὄνυχ-ες	σάλπιγγ-ες	φλέβ-ες	λαμπάδ-ες
gen.	ὀνύχ-ων	σαλπίγγ-ων	φλεβ-ῶν	λαμπάδ-ων
dat.	ὄνυξι-(ν)	σάλπιγξι(ν)	φλεψί(ν)	λαμπά-σι(ν)
acc.	ὄνυχ-ας	σάλπιγγ-ας	φλέβ-ας	λαμπάδ-ας

§ 29. Liemens galūnėmis -ν ir ντ.

Liemens	ποιμεν- piemuo	Ἑλλην- graikas	ἀγων- kova	γεροντ- senis
Sing. nom.	ὁ ποιμήν	ὁ Ἕλλην	ὁ ἀγών	ὁ γέρων
gen.	ποιμέν-ος	Ἕλλην-ος	ἀγῶν-ος	γέροντ-ος
dat.	ποιμέν-ι	Ἕλλην-ι	ἀγῶν-ι	γέροντ-ι
acc.	ποιμέν-α	Ἕλλην-α	ἀγῶν-α	γέροντ-α
voc.	ποιμήν	Ἕλλην	ἀγών	γέρον
Plur. *nom.* *voc.*	ποιμέν-ες	Ἕλλην-ες	ἀγῶν-ες	γέροντ-ες
gen.	ποιμέν-ων	Ἑλλήν-ων	ἀγών-ων	γερόντ-ων
dat.	ποιμέ-σι(ν)	Ἕλλη-σι(ν)	ἀγῶ-σι(ν)	γέρου-σι(ν)
acc.	ποιμέν-ας	Ἕλλην-ας	ἀγῶν-ας	γέροντ-ας

§ 30. 1. Vyriškosios ir moteriškosios giminės daiktavardžių *acc. sing.* turi galūnę -ν (lotynų k. *-m*, pav., *turri*-m), o *acc. plur.*—galūnė -νς; tačiau po priebalsio -ν virsta -α, o -νς virsta -ας.

2. Dantiniai *barytona* galūnėmis -ις ir -υς *acc. sing.* padaro taisyklingai (-ιν ir -υν), atmesdami liemens dantinį priebalsį:

τὴν ἔριν (ἡ ἔρις, ἔριδος nesantaika),
τὴν κόρυν (ἡ κόρυς, κόρυθος šalmas).

Tų pačių galūnių *oxytona*, palaikydami liemens dantinį priebalsį, *acc. sing.* turi su -α: τὴν ἐλπίδα (ἡ ἐλπίς viltis).

3. Vienaskaitos šauksmininku paprastai eina daiktavardžio liemuo (liemengalio dantiniai priebalsiai pranyksta): ὦ ῥῆτορ, ὦ γέρον, ὦ παῖ (παῖς, παιδός).

Tačiau *voc. sing.* yra lygus nominativui:

a) žodžiuose galūnėmis -ξ ir -ψ: ὦ ὄνυξ, ὦ φλέψ;

b) *oxytona:* ὦ λαμπάς, ὦ ποιμήν, ὦ πατρίς (ἡ πατρίς, πατρίδος tėvynė).

Sudėtiniai žodžiai šauksmininko linksny kirtį paprastai kelia ant trečiojo skiemens nuo galo: ὦ Ἀγάμεμνον (*nom.* Ἀγαμέμνων).

Be to, liemuo Ἀπολλων (*nom.* Ἀπόλλων) *voc.* turi ὦ Ἄπολλον.

4. *Dat. plur.* galūnei -σι susiduriant su liemens priebalsiais, įvyksta šios atmainos:

a) liemens gomurinis ir galūnės σ virsta ξ

b) „ lūpinis „ „ σ „ ψ: τοῖς ὄνυξι(ν) ταῖς φλεψί(ν);

c) liemens dantinis ir ν prieš σ pranyksta: ταῖς λαμπάσι(ν) τοῖς ἀγῶσι(ν);

d) liemens ντ prieš σ pranyksta, o kaimynas-balsis pailgėja: τοῖς γέρουσι(ν), τοῖς γίγασι(ν) (ὁ γίγας, γίγαντος milžinas).

Liemens galūne -ερ,

§ 31. 1. Kaikurie liemens galūne -ερ *gen.* ir *dat. sing.* padaro be ε (palyg. lot. *pater, patr-is*), o *dat. plur.* prieš galūnę -σι gauna α.

Sing.	*Plur.*
Nom. ὁ πατήρ	οἱ πατέρες
Gen. τοῦ πατρός	τῶν πατέρων
Dat. τῷ πατρί	τοῖς πατράσι(ν)
Acc. τὸν πατέρα	τοὺς πατέρας
Voc. ὦ πάτερ	ὦ πατέρες

Taip pat linksniuojami: ἡ μήτηρ motina, ἡ θυγάτηρ duktė, ἡ γαστήρ pilvas.

2. *Voc. sing.* turi kirtį ant žodžio pradžios.

3. Liemuo ἀνερ (ὁ ἀνήρ vyras) visus linksnius, išskyrus *voc. sing.*, padaro be ε, įterpdamas tarp ν ir ρ priebalsį δ:

Sing. ἀνήρ, ἀνδρός, ἀνδρί, ἄνδρα, ἄνερ

Plur. ἄνδρες, ἀνδρῶν, ἀνδράσι(ν), ἄνδρας, ἄνδρες.

Liemens galūne -σ.

§ 32. I. *Neutra* galūne -ος: τὸ γένος *genus*, giminė.

	Liemuo: γενεσ-	
	Sing.	*Plur.*
Nom. Voc. Acc.	γένος	γένη (γένε-α)
Gen.	γένους (γένε-ος)	γενῶν (γενέ-ων)
Dat.	γένει (γενε-ϊ)	γένεσι(ν)

1. Šitų liemenų paskutiniojo skiemens balsis ε pasikeičia balsiu ο vien. vardin. linksny: liemuo γενεσ-, *nom. sing.* γένος.

2. Sigmai tarp balsių pranykstant, balsiai sutraukiami:

εο virsta ου (γενεσος, γένεος, γένους)

εϊ " ει (γενεσι, γένεϊ, γένει)

εα " η (γενεσα, γένεα, γένη)

εω " ω (γενεσων, γενέων, γενῶν).

3. *Femininum* liemuo αἰδοσ- (ἡ αἰδώς gėda), sigmai pranykus, sutraukia balsius: οο virsta ου

οϊ " οι

οα " ω.

Nom. αἰδώς, *gen.* αἰδοῦς (iš αἰδοσ-ος), *dat.* αἰδοῖ (iš αἰδοσι), *acc.* αἰδῶ (iš αἰδοσ-α).

§ 33. II. Vyriškosios gim. tikriniai vardai galūne -ης.

Liemens:	Σωκρατες-	Περικλεες-
Nom.	Σωκράτης	Περικλῆς
Gen.	Σωκράτους	Περικλέους
Dat.	Σωκράτει	Περικλεῖ
Acc.	Σωκράτη	Περικλέα
Voc.	Σώκρατες	Περίκλεις

1. Tikriniai vardai *paroxytona* (pav., Σωκράτης) *acc. sing.* padaro ir pagal pirmąją linksniuotę: Σωκράτην.

2. Tikriniai vardai galūnėmis -κλῆς (iš τὸ κλέος garbė, liemuo-κλεεσ-) vien. naud. linksny sutraukiami du kartu: Περικλέε-ϊ, Περικλέει, Περικλεῖ.

III. *Neutra* galūne -ας: τὸ κρέας (*caro*) mėsa, (liemuo κρεασ-); σ pranykus, įvyksta balsių sutraukimas: §34.

αα virsta ᾱ

»

αο ——— ω

»

αω ——— ω

»

αι ——— ᾳ (*dat. sing.*)

Sing. n. ac. v.	κρέας	*Plur.* κρέα
gen.	κρέως	κρεῶν
dat.	κρέᾳ	κρέασι(ν)

Panašiai linksniuojami: τὸ γέρας, γέρως garbės dovana, τὸ γῆρας, γήρως senatvė.

Be to, žodis τὸ κέρας ragas, kariuomenės sparnas yra dviejų liemenų: κερασ- ir κερατ-; taigi: *gen.* κέρως ir κέρατος, *dat.* κέρᾳ ir κέρατι; *plur. nom.* τὰ κέρα ir κέρατα, *gen.* κερῶν ir κεράτων, *dat.* κέρασι(ν).

II. Balsiniai liemens.

Liemens galūnėmis ι ir υ. §35.

Liemens:	πολι-(πολε) miestas	ἰχθυ- žuvis	συ- kiaulė
Sing. nom.	ἡ πόλι-ς	ὁ ἰχθύ-ς	ὁ ἡ σῦ-ς
gen.	πόλε-ως	ἰχθύ-ος	συ-ός
dat.	πόλει	ἰχθύ-ι	συ-ί
acc.	πόλι-ν	ἰχθύ-ν	σῦ-ν
voc.	πόλι	ἰχθύ	
Plur. nom.	πόλεις	ἰχθύ-ες	σύ-ες
gen.	πόλε-ων	ἰχθύ-ων	συ-ῶν
dat.	πόλε-σι(ν)	ἰχθύ-σι(ν)	συ-σί(ν)
acc.	πόλεις	ἰχθῦ-ς	σῦ-ς
voc.	πόλεις	ἰχθύ-ες	σύ-ες

1. Daiktavardžių galūnėmis -ις ir -υς *acc. sing.* turi galūnę -ν, o šauksmininku eina liemuo.

2. Daiktavardžiai galūnėmis -υς palaiko balsį -υ per visus linksnius. *Oxytona* galūnėmis -υς *nom.*, *acc.* ir *voc. sing.* turi su ilguoju ῡ; jų *acc. plur.* turi galūnę -ῦς: σῦς (iš συνς). *Barytona* galūnėmis -υς visuose linksniuose turi trumpąjį υ, išskyrus *acc. plur.* πίτῡς (*acc. plur.* žodžio ἡ πίτῦς pušis).

3. Vienskiemenių galūnėmis -υς *nom.* ir *acc. sing.* yra *perispomena.*

4. Beveik visi daiktavardžiai galūnėmis -ις yra *barytona* ir *feminina.* Dviejų liemenų žodžiai (silpno liemens, pav., πολι- ir sustiprinto, pav., πολει) tik *nom. acc.* ir *voc. sing.* pasidaro iš silpnojo liemens; prieš balsius, būtent, *gen.* ir *dat. sing.*, *nom.* ir *gen. plur.* atsiranda sustiprintas liemuo, pav., πολε (iš πολεϳ: πόλεις (iš πολεϳ-ες, ϳ pranykus tarp dviejų balsių). *Dat. pl.* sustiprintas liemuo aiškinamas kaimyninių linksnių įtaka (analogija).

5. *Gen. sing.* πόλεως padaromas su vadin. atikiškąja galūne -εως, palaikoma vienu skiemeniu, todėl ir kirtis pasilieka ten, kur jis buvo vard. linksny; analogijai veikiant, tokį pat kirtį turi ir *gen. pl.*: πόλεως, πόλεων (πολεως atsirado iš sen. πόληος gretimųjų balsių kiekybei pasikeitus, *metathesis quantitatis*).

6. Du daiktavardžiu: ὁ πῆχυς alkūnė ir τὸ ἄστυ miestas —linksniuojami taip, kaip πόλις:

ὁ πῆχυς, πήχεως, πήχει, πῆχυν	πήχεις, πήχεων, πήχεσι(ν), πήχεις;
τὸ ἄστυ, ἄστεως, ἄστει, ἄστυ	ἄστη, ἄστεων, ἄστεσι(ν), ἄστη.

§ 36. Liemens galūnėmis -ω ir -ο.

Liemens:	ἡρω- didvyris		πειθο- įtikinimas.
	Sing.	*Plur.*	
Nom.	ὁ ἥρω-ς	οἱ ἥρω-ες	ἡ πειθώ
Gen.	ἥρω-ος	ἡρώ-ων	πειθοῦς (πειθό-ος)
Dat.	ἥρω-ϊ	ἥρω-σι(ν)	πειθοῖ (πειθό-ϊ)
Acc.	ἥρω-ᾰ	ἥρω-ας	πειθώ (πειθό-α)
Voc.	ἥρω-ς	ἥρω-ες	πειθοῖ

1. Žodžiai kamiengaliu -ω visi yra vyriškosios giminės; liemens charakteris -ω eina nekintamas per visus linksnius; *acc. sing.* turi -ᾰ; *voc.* yra lygus nominativui.

2. Žodžiai kamiengaliu -ο yra moteriškosios giminės; jų nom. sing. - *oxytonon.* Liemens charakteris -ο vien. vard. linksny pailgėja; šauksmininku eina liemuo: πειθοῖ (iš πειθο*j*).

III. Liemens dvibalsinėmis galūnėmis. §37.

Liemuo:	βασιλευ- (βασιλε*F*-) karalius	
	Sing.	*Plur.*
Nom.	ὁ βασιλεύ-ς	οἱ βασιλεῖς (-ῆς)
Gen.	βασιλέ-ως	βασιλέ-ων
Dat.	βασιλεῖ	βασιλεῦ-σι(ν)
Acc.	βασιλέ-ᾰ	βασιλέ-ᾱς
Voc.	βασιλεῦ	βασιλεῖς

1. Liemens galūnė -ευ pasilieka žodžio gale (*voc. sing.*) ir prieš σ; prieš balsius υ virsta F, kuri pranyksta.

2. Visi žodžiai galūnėmis -εύς yra *masculina*, nom. sing —*oxytona*, voc. sing. —*perispomena*; sutrauktos formos: *dat. sing.* ir *nom. plur. Gen. sing.* turi atikiškąją galūnę -ως, *acc. sing.* ir *plur.* turi priebalsinės linksniuotės galūnes (-ᾱ ir -ᾱς).

Sen. liemuo buvo βασιλη*F*-, taigi βασιλῆ-ος, βασιλῆ-α, βασιλῆ-ας-pas Homėrą; paskui, įvykus *metathesis quantitatis*, atsirado formos βασιλέ-ως, βασιλέ-α, βασιλέ-ας.

3. Žodžiai galūnėmis -εύς su pirma einančiu balsiu *gen.* ir *acc. sing.* ir *plur.* gali turėti ir sutrauktus (-έω virsta -ῶ, -έᾱ > -ᾱ): ὁ Πειραιεύς Pirėjaus uostas, τοῦ Πειραιῶς, τὸν Πειραιᾶ; ὁ Πλαταιεύς platejėtis, τῶν Πλαταιῶν, τοὺς Πλαταιᾶς.

4. Liemuo βου-(ὁ, ἡ βοῦς *bos, bovis*) prieš balsius virsta βο- (iš βο*F*-), *acc. sing.* sudaro su -ν, *acc. plur.* βοῦς (iš βουν-ς): βοῦς, βοός, βοΐ, βοῦν; βόες, βοῶν, βουσί(ν), βοῦς.

5. Dviejų liemenų (ναυ- ir νηF-) žodis ἡ ναῦς *navis* prieš balsius padaro formas iš liemens νηυ (νηF): ναῦς, νεώς, νηΐ, ναῦν; νῆες, νεῶν, ναυσί(ν), ναῦς.

6. Žodis ἡ οἶς *ovis*, avis (liemuo οἰ iš ὀFι) linksniuojamas šitaip: οἶς, οἰός, οἰί, οἶν; οἷες, οἰῶν, οἰσί(ν), οἷς.

DAIKTAVARDŽIŲ LINKSNIAVIMO YPATYBĖS.

§38. 1. Ypatingu būdu padaromas *nom. sing.*:

τὸ δόρυ ietis, τοῦ δόρατ-ος ir t. t.;

τὸ γόνυ kelis, τοῦ γόνατ-ος;

ὁ, ἡ κύων (*canis*) šuo, *gen.* κυν-ός, *dat.* κυν-ί, *acc.* κύν-α, *voc.* κύον, *plur.*: κύν-ες, κυν-ῶν, κυ-σί(ν), κύν-ας, κύν-ες;

τὸ ὄναρ sapnas, τοῦ ὀνείρατ-ος;

τὸ οὖς ausis, ὠτ-ός (žiūr. §26, 6);

τὸ ὕδωρ vanduo, τοῦ ὕδατ-ος.

2. Daugiskaitos linksnius padaro iš kitos linksniuotės:

ὁ πρεσβευτής pasiuntinys, (-τοῦ, -τῇ, -τήν, -τά) *plur.*: οἱ πρέσβεις, πρέσβεων, πρέσβεσι, πρέσβεις (iš πρέσβυς senas);

τὸ πῦρ ugnis, τοῦ πυρός; *plur.* τὰ πυρά, πυρῶν, πυροῖς stovyklos ugnys;

ὁ σῖτος javai, duona; *plur.* τὰ σῖτα, σίτων, σίτοις;

τὸ στάδιον stadija (ilgio matas=185 mtr.), τὰ στάδια ir οἱ στάδοι.

3. Kaikurių žodžių ypatingas linksnių padarymas:

Ἀπόλλων Apollonas, Ἀπόλλων-ος, *acc.* Ἀπόλλων-α ir Ἀπόλλω, *voc.* Ἄπολλον. ἡ γυνή žmona, *voc.* γύναι; kiti linksniai padaromi iš liemens γυναικ-: γυναικός, γυναικί, γυναῖκα; *plur.* γυναῖκες, γυναικῶν, γυναιξί(ν), γυναῖκας.

Ζεύς Dijas (liem. Ζευ=Διευ ir ΔιF), Δι-ός, Δι-ί, Δί-α, Ζεῦ,

ὁ μάρτυς liudytojas, τοῦ μάρτυρ-ος ir t. t. *Dat. plur.* μάρτυ-σι(ν).

ἡ χείρ ranka, τῆς χειρός ir t. t. *Dat. plur.* χερ-σί(ν).

4. Dviem linksniuotėm linksniuojamas žodis ὁ υἱός sūnus; antrąja linksniuote: υἱοῦ, υἱῷ ir t. t.; tračiąja linksniuote (liemuo υἱε-): υἱέος, υἱεῖ, *plur:* υἱεῖς, υἱέων, υἱέσι(ν), υἱεῖς.

BŪDVARDIS.

Pirmosios ir antrosios linksniuotės būdvardžiai.

1. Liemens galūne -ο.

Nom. sing. turi galūnę: -ος, -ᾱ(-η), -ον (palyg. lot. *-us, -a, -um).* § 39.

Masculina ir *neutra* linksniuojami antrąja linksniuote, *feminina*—pirmąja.

Liemens	δικαιο-, δικαιᾱ-, δικαιο- teisingas			καλο-, καλα- καλο- gražus		
Sing. nom.	δίκαιος	δικαία	δίκαιον	καλός	καλή	καλόν
gen.	δικαίου	δικαίας	δικαίου	καλοῦ	καλῆς	καλοῦ
dat.	δικαίῳ	δικαίᾳ	δικαίῳ	καλῷ	καλῇ	καλῷ
acc.	δίκαιον	δικαίαν	δίκαιον	καλόν	καλήν	καλόν
voc.	δίκαιε	δικαία	δίκαιον	καλέ	καλή	καλόν
Plur. nom.	δίκαιοι	δίκαιαι	δίκαια	καλοί	καλαί	καλά
gen.	δικαίων	δικαίων	δικαίων	καλῶν	καλῶν	καλῶν
dat.	δικαίοις	δικαίαις	δικαίοις	καλοῖς	καλαῖς	καλοῖς
acc.	δικαίους	δικαίας	δίκαια	καλούς	καλάς	καλά
voc.	δίκαιοι	δίκαιαι	δίκαια	καλοί	καλαί	καλά

1. Būdv. moter. giminė turi galūnę -ᾱ tik po balsio ir po ρ: ἄξιος, ἀξία, ἄξιον vertas, νέος, νέα, νέον naujas, μακρός, μακρά, μακρόν ilgas. Kitais atvejais čia vartojama galūnė -η: δῆλος, δήλη, δῆλον aiškus.

Tačiau būdvardžiai galūnėmis -οος moter. giminei turi -οη, išskyrus tuos atsitikimus, kai prieš ο yra ρ: ἁθρόος, ἁθρόα, ἁθρόον surinktas, ὄγδοος, ὀγδόη, ὄγδοον aštuntas.

10361

Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos BIBLIOTEKA

2. Moter. giminės daug. vardin. ir kilmininkas palaiko vyr. giminės kirtį: δίκαιος, δικαία, δίκαιον
δίκαιοι, δίκαιαι, δίκαια
δικαίων, δικαίων, δικαίων.

3. Nemaža būdvardžių yra dviejų galūnių: viena—vyr. ir moter. giminėms, antra—bevard. gim.:

a) beveik visi sudurtiniai būdv.: ἀ-θάνατος, -ον nemirtingas, εὔ-νους, -ουν palankus;

b) kai kurie nesudurtiniai: βάρβαρος, -ον barbariškas, laukinis, ἥσυχος, -ον ramus, ἥμερος, -ον prijaukintas, φρόνιμος, -ον protingas.

Sudurtinis būdv. ἐν-αντίος, -α, -ον priešingas turi 3 galūnes.

4. Būdvardžiai: βέβαιος stiprus χρήσιμος, ὠφέλιμος naudingas, ἔρημος dykas vartojami ir su dviem ir su trimis galūnėmis: βέβαιος, -ον ir βέβαιος, -α, -ον; todėl: ἡ ἐρήμη ὁδός arba ἡ ἔρημος ὁδός.

§ 40. 2. Sutrauktieji liemens galūne -ο.

	χρύσεος, χρυσέα, χρύσεον auksinis			εὔνοος, εὔνοον palankus	
Sing. nom.	χρυσοῦς	χρυσῆ	χρυσοῦν	εὔνους	εὔνουν
gen.	χρυσοῦ	χρυσῆς	χρυσοῦ	εὔνου	
dat.	χρυσῷ	χρυσῇ	χρυσῷ	εὔνῳ	
acc.	χρυσοῦν	χρυσῆν	χρυσοῦν	εὔνουν	εὔνουν
Plur. nom.	χρυσοῖ	χρυσαῖ	χρυσᾶ	εὔνοι	εὔνοα
gen.	χρυσῶν	χρυσῶν	χρυσῶν	εὔνων	
dat.	χρυσοῖς	χρυσαῖς	χρυσοῖς	εὔνοις	
acc.	χρυσοῦς	χρυσᾶς	χρυσᾶ	εὔνους	εὔνοα

1. Sutrauktieji būdvardžiai yra šie: a) galūnėmis -εος; jie parodo medžiagą arba spalvą, pav., χρύσεος, χρυσέα, χρύσεον =χρυσοῦς, -ῆ, -οῦν auksinis, ἀργύρεος, ἀργυρέα, ἀργύρεον=ἀργυροῦς, -ᾶ, -οῦν sidabrinis; b) sudėti su -πλόος, kaip ἁπλόος, ἁπλόη, ἁπλόον =ἁπλοῦς, ἁπλῆ, ἁπλοῦν *simplex*; c) sudėti su -νόος, kaip εὔνοος, εὔνοον=εὔνους, -ουν.

2. Moter. giminės *nom. sing.* sutraukia -εᾱ į -ᾱ tik po ρ: ἀργύρεος, -έα, -εον = ἀργυροῦς, -ᾶ, -οῦν.

3. Visų giminių visi linksniai yra *perispomena.*

4. Sudurtiniai būdvardžiai, kaip ir sudurtiniai daiktavardžiai, turi kirtį ant priešpaskutiniojo skiemens.

5. *Nom. plur.* galūnė -οι palaikoma trumpa, o -οα nesutraukiama.

6. Kai kurios sutraukimo ypatybės (pav., -οη virsta -η, o ne ω) aiškinamos analogija su kitų būdvardžių lytimis: ἁπλῆ iš ἁπλόη pagal καλή.

3. Atikiškoji būdvardžių linksniuotė. §41.

	Liemuo πλεω- malonus	
	Sing.	*Plur.*
Nom. Voc.	πλεως πλεων	πλεῳ πλεᾱ
Gen.	πλεω	πλεων
Dat.	πλεῳ	πλεῳς
Acc.	πλεων πλεων	πλεως πλεᾱ

Keletas būdvardžių galūnėmis -ως linksniuojami antrąja atikiškąja linksniuote (žiūr. § 25). Išskyrus būdvardį πλέως, πλέα, πλέων (pilnas, *plenus),* visi jie yra dviejų galūnių. Bevardės gim. *nom.* ir *acc. plur.* turi galūnę -ᾱ. Kirčio atžvilgiu εω palaikomas vienu skiemeniu, todėl galimas kirčiavimas πλεως.

Trečiosios linksniuotės būdvardžiai.

1. Trijų galūnių būdvardžiai. §42.

Šitų būdvardžių moteriškoji giminė linksniuojama pirmąja linksniuote. Moter. gim. liemuo padaromas pridėjus prie žodžio kamieno priesagą -ἰᾱ(ja). *Gen. plur.* turi čia kirtį daiktavardiškai (visuomet yra *perispomenon).*

A. Būdvardžiai galūnėmis -ῠ̃ς, -εια̃, -ῠ̃.

	Liemuo: (vyr., bev.:) γλυκυ-, γλυκε-; (mot.:) γλυκεια- saldus, malonus					
	Sing.			*Plur.*		
Nom.	γλυκύ-ς	γλυκεῖα	γλυκύ	γλυκεῖς(=έ+ες)	γλυκεῖαι	γλυκέ-α
Gen.	γλυκέ-ος	γλυκείας	γλυκέ-ος	γλυκέ-ων	γλυκειῶν	γλυκέ-ων
Dat.	γλυκεῖ	γλυκείᾳ	γλυκεῖ	γλυκέ-σι(ν)	γλυκείαις	γλυκέ-σι(ν)
Acc.	γλυκύ-ν	γλυκεῖαν	γλυκύ	γλυκεῖς	γλυκείᾱς	γλυκέ-α
Voc.	γλυκύ	γλυκεῖα	γλυκύ	γλυκεῖς	γλυκεῖαι	γλυκέ-α

Išskyrus ἥμισυς, ἡμίσεια, ἥμισυ pusė ir θῆλυς, θήλεια, θῆλυ moteriškas, kiti būdvardžiai galūnėmis -υς yra *oxytona*.

B. Būdvardžiai kamiengaliu -ν:

μέλᾱς, μέλαινᾱ, μέλᾰν juodas
gen. μέλᾰνος, μελαίνης (*plur. gen. fem.* μελαινῶν).

μέλας atsirado iš μέλᾰνς (žiūr. § 14, 2); *fem.* μέλαινα iš μελαν--ja (balsių grupė ανj virsta αιν; žiūr. § 84, 3 d.).

C. Būdv. kamiengaliu -ντ:

Moter. gim. -ντja virsta -νσα, paskui ν pranyksta, palikdamas atstojamąjį balsio α pailgėjimą:

ἑκών, ἑκοῦσα, ἑκόν gera valia, *gen.* ἑκόντος, ἑκούσης (*pl.* ἑκουσῶν)
ἄκων, ἄκουσα, ἄκον nenoromis, *gen.* ἄκοντος, ἀκούσης (*pl.* ἀκουσῶν)
πᾶς, πᾶσα, πᾶν visas, kiekvienas, παντός, πάσης (*pl.* πασῶν)
ἅπας, ἅπασα, ἅπαν „ „ ἅπαντος, ἁπάσης.

	Sing.			*Plur.*		
Nom. *Voc.*	πᾶς	πᾶσα	πᾶν	πάντες	πᾶσαι	πάντα
Gen.	παντός	πάσης	παντός	πάντων	πασῶν	πάντων
Dat.	παντί	πάσῃ	παντί	πᾶσι(ν)	πάσαις	πᾶσι(ν)
Acc.	πάντα	πᾶσαν	πᾶν	πάντας	πάσας	πάντα

1. Vienskiemenis πᾶς (πᾶν) *gen.* ir *dat. plur.* turi tačiau πάντων, πᾶσι (žiūr. § 26, 6). Bevard. gim. πᾶν vietoje πᾶν (iš παντ-) yra *perispomenon* pagal vyr. giminės lytį (analogija).

2. χαρίεις, χαρίεσσα, χαρίεν malonus, *gen.* χαρίεντος, χαριέσσης, *dat. plur.* χαρίεσι(ν). Šitokie būdvardžiai (galūnėmis -εις, liemuo -εντ) visus moter. gim. linksnius ir *dat. plur. masc.* bei *neutr.* padaro iš silpnesnio liemens galūne -ετ: χαρίεσσα iš χαρίετ-ϳα (τϳ po balsio virsta σσ), *dat. plur.* χαρίεσι iš χαρίετ-σι. Iš liemens χαριεντ- *dat. plur.* turėtų būti χαριασι (iš χαριατσι); tačiau, kitų linksnių analogijos dėka, vietoje α turime čia ε, todėl χαρίεσι, kaip iš χαριετ-σι; š šito linksnio lyties, šalia liemens χαριεντ- atsirado jo variantas χαριετ-.

3. Panašiai linksniuojami ir dalyviai kamiengaliu -ντ, pav.

λύων atrišąs, *gen.* λύοντ-ος, *dat. plur.* λύου-σι(ν);

λύσᾱς atrišęs, *gen.* λύσαντ-ος, *dat. plur.* λύσα-σι(ν);

διδούς duodąs, *gen.* διδόντ-ος, *dat. plur.* διδοῦ-σι(ν);

λυθείς atrištas, *gen.* λυθέντ-ος, *dat. plur.* λυθεῖ-σι(ν);

δεικνύς rodąs, *gen.* δεικνύντ-ος, *dat. plur.* δεικνῦ-σι(ν).

2. Dviejų galūnių būdvardžiai.

A. Liemens kamiengaliu -ν: εὐδαίμων, εὔδαιμον laimingas §43.

	Sing.		*Plur.*	
Nom.	εὐδαίμων	εὔδαιμον	εὐδαίμονες	εὐδαίμονα
Gen.	εὐδαίμονος		εὐδαιμόνων	
Dat.	εὐδαίμονι		εὐδαίμοσι(ν)	
Acc.	εὐδαίμονα	εὔδαιμον	εὐδαίμονας	εὐδαίμονα
Voc.	εὔδαιμον		εὐδαίμονες	εὐδαίμονα

B. Liemens kamiengaliu -ς: σαφής, σαφές aiškus.

(Liemuo σαφεσ-)

	Sing.		*Plur.*	
Nom.	σαφής	σαφές	σαφεῖς	σαφῆ
Gen.	σαφοῦς		σαφῶν	
Dat.	σαφεῖ		σαφέσι(ν)	
Acc.	σαφῆ	σαφές	σαφεῖς	σαφῆ
Voc.	σαφές		σαφεῖς	σαφῆ

1. *Barytona* galūnėmis -ης ir *gen. plur.* kirtį palaiko ant priešpaskutinio skiemens; jų *nom. sing. neutr.* turi kirtį paprastai kuo toliau nuo galo:

εὐήθης geraširdis, *neutr.* εὔηθες, *gen. pl.* εὐήθων (bet εὐώδης gardžiakvapis, *neutr.* εὐῶδες).

2. Jei prieš galūnę -ης yra balsis, tai -έα paprastai sutraukiama į ᾱ: εὐκλεής garsus, *nom. pl. neutr.* εὐκλεᾶ.

C. Įvairių liemenų:

ἄρρην (ἄρσην), ἄρρεν vyriškas, *gen.* ἄρρενος,
ἄχαρις, ἄχαρι nemalonus, *gen.* ἀχάριτος,
δίπους, δίπουν dvikojis, *gen.* δίποδος,
φιλόπολις, φιλόπολι tėvynės mylėtojas, *gen.* φιλοπόλιδος ir φιλοπόλεως.

3. Vienos galūnės būdvardžiai.

§ 44. Vyr. ir moter. gim. yra viena galūnė; bevard. giminė šitų būdvardžių nevartojama:

μάκαρ, μάκαρος laimingas,
πένης, πένητος beturtis,
φυγάς, φυγάδος tremtinys *etc.*
(ἐθελοντής, -οῦ savanoris, vartojama tik vyr. gim.).

Būdvardžiai galūnėmis -ίς, gen. -ίδος yra moter. giminės: ἡ πατρίς (būtent γῆ) tėvynė.

Netaisyklingieji būdvardžiai.

§ 45. Būdvardžiai μέγας, μεγάλη, μέγα didelis ir πολύς, πολλή, πολύ daug (*multus*) iš liemenų μεγα- ir πολυ- pasidaro tik *nom.* ir *acc. sing.* vyr. ir bevard. giminės, visas kitas formas—iš liemenų μεγαλο- ir πολλο-.

Sing.						
Nom.	μέγας	μεγάλη	μέγα	πολύς	πολλή	πολύ
Gen.	μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου	πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
Dat.	μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ	πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ
Acc.	μέγαν	μεγάλην	μέγα	πολύν	πολλήν	πολύ
Plur.						
Nom.	μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλα	πολλοί	πολλαί	πολλά
Gen.		μεγάλων ir t. t.			πολλῶν ir t. t.	

1. μέγας visose formose yra *paroxytonon;* πολύς visose formose turi kirtį ant paskutiniojo skiemens.

2. Būdvardis πρᾷος, πραεῖα, πρᾷον romus (*mitis*) yra dviejų liemenų: πραο- ir πρᾳῦ-. Iš liemens πραυ- pasidaro visą moter. giminę ir vieną kitą daugisk. linksnį vyr. ir bevar. gim.: πραέων, πραέσι(ν), πραέα.

Būdvardžių laipsniavimas.

A. Galūnės -τερος, -τατος.

§ 46. 1. **Aukštesniojo** laipsnio *(gradus comparativus)* dažniausiai vartojamos galūnės yra -τερος, -τέρα, -τερον, **aukščiausiojo** *(gr. superlativus)* — -τατος, -τάτη, -τατον. Šitos galūnės yra pridedamos prie vyrišk. giminės liemenų, pav. δίκαιος teisingas, liem. δικαιο- *comp.* δικαιό- τερος, *superl.* δικαιό-τατος.

§ 46.

Liemens charakteris -ο nekinta tik tuo atveju, kai prieš jį yra ilgas skiemuo (*natura* arba *positione*); jei prieš jį yra trumpas skiemuo, įvyksta charakterio pailgėjimas: -ο virsta -ω, pav.:

	ἄξιος vertas,	liem.	ἀξιο- :	ἀξιώ-τερος, ἀξιώ-τατος;
	νέος naujas,	„	νεο- :	νεώ-τερος, νεώ-τατος;
	σοφός išmintingas.	„	σοφο- :	σοφώ-τερος, σοφώ-τατος;
bet:	ἔνδοξος garsus,	„	ἐνδοξο- :	ἐνδοξό-τερος, ἐνδοξό-τατος;
	σεμνός gerbiamas,	„	σεμνο- :	σεμνό-τερος, σεμνό-τατος;
	πρόθῡμος linkęs,	„	προθῡμο- :	προθυμό-τερος, προθυμό-τατος;
	γλυκύς saldus,	„	γλυκυ- :	γλυκύ-τερος, γλυκύ-τατος;
	μέλας juodas,	„	μελαν- :	μελάν-τερος, μελάν-τατος;
	σαφής aiškus,	„	σαφεσ- :	σαφέσ-τερος, σαφέσ-τατος.

2. Kaikurie būdvardžiai galūnėmis -ος nustoja liemens charakterio -ο prieš -τερος ir -τατος:

γεραιός senas (*senex*), γεραί-τερος, γεραί-τατος,
παλαιός senas (*antiquus*), παλαί-τερος, παλαί-τατος,
σχολαῖος lėtas, σχολαί-τερος, σχολαί-τατος,
φίλος mielas, φίλ-τερος, φίλ-τατος.

3. Prieš galūnes -τερος ir -τατος įterpiamas skiemuo -εσ- būdvardžiuose:

a) liemens galūne -ον: εὐδαίμων laimingas, εὐδαιμον-έσ-τερος, εὐδαιμον-έσ-τατος;

b) liemens galūne -ο, kurs tačiau pranyksta: ἐρρωμένος stiprus, ἐρρωμεν-έστερος, -έστατος;

c) sutrauktuose būdv. galūnėmis -οῦς (iš -οος): ἁπλοῦς paprastas, ἁπλούστερος (iš ἁπλο-έστερος), ἁπλούστατος;

d) πένης neturtingas, liem. πενητ-, $\sqrt{\text{πεν}}$, πεν-έστερος, πεν-έστατος; χαρίεις, *gen.* χαρίεντος malonus, χαρι-έστερος.

4. Laipsniams padaryti dažnai vartojami žodžiai μᾶλλον *magis* ir μάλιστα *maxime:* μᾶλλον φίλος, σοφὸς μάλιστα.

B. Galūnės -ίων, -ιστος. §47.

Rečiau vartojamos galūnės yra: *comp.* -ίων, -ιον (*gen.* ίονος) ir *superl.* -ιστος, -ίστη, -ιστον. Šitos galūnės jungiamos ne su liemeniu, bet su kamienu. Kirtis pasitraukia kuo toliau nuo galo.

Šitomis laipsnių galūnėmis eina šie būdvardžiai:

καλός gražus	καλλ-ίων κάλλ-ιον	κάλλ-ιστος (τὸ κάλλ-ος grožybė)
ἡδύς malonus	ἡδ́ίων ἥδ-ιον	ἥδ-ιστος (ἥδ ομαι džiaugiuosi),
μέγας didelis	μείζων μεῖζον (iš μέγ-jων:γj=ζ)	μέγ-ιστος (τὸ μέγ-εθος didumas),
ῥᾴδιος lengvas	ῥᾴων ῥᾷον (iš ῥᾳ-ίων, -ιον)	ῥᾷστος (ῥᾴ-θυμος lengvabūdis),
ταχύς greitas	θάττων(-σσ-) θᾶττον (iš τάχ-jων: χj=ττ ar σσ; žiūr. § 84, 3 a),	τάχ-ιστος(τὸ-τάχ-ος greitumas),
αἰσχρός biaurus	αἰσχ-ίων αἴσχ-ιον	αἴσχ-ιστος (τὸ αἶσχ-ος negarbė),
ἐχθρός nedraugas	ἐχθ-ίων ἔχθ-ιον	ἔχθ-ιστος (τὸ ἔχθ-ος nedraugingumas),
κακός blogas	κακ-ίων κάκ-ιον	κάκ-ιστος (ἡ κακ-ία blogybė).

Penki būdvardžiai padaro *comparat.* ir *superlat. gradus* formas iš kitų liemenų: §48.

1. ἀγαθός geras	ἀμείνων ἄμεινον	ἄριστος (būdo ir savybių atžvilgiu, palyg.: ἀρ-ετή *virtus, bonitas*),
	βελτ-ίων βέλτ-ιον	βέλτιστος (doros atžvilgiu),
	κρείττων κρεῖττον	κράτ-ιστος (jėgos atžv.: τὸ κράτ-ος), jėga
	λώων λῷον	λῷστος (naudos atžvilgiu).

2. κακός blogas κακίων κάκιστος,

χείρων χείριστος (*deterior*),
χεῖρον (iš χέρ-jων, χερρων),

ἥττων *inferior* [ἥκιστα *minime*],
ἧττον (iš ἡκ-jων)

3. μικρός mažas μικρότερος μικρότατος,

— nežymus, nedidelis ἐλάττων ἐλάχ-ιστος (ἐλαχ-ύς nedidelis),
ἔλαττον (iš ἐλαχ-jων);

4. ὀλίγος nedaug ἐλάττων, ἐλάχιστος

μείων (μει-όω mažinti); —
μεῖον

5. πολύς daug πλείων (*plus*) πλεῖστος (*plurimus*),
πλέον
(*gen.* πλείονος ir πλέονος).

§ 49. *Comparativi* formos galūnėmis -ων linksniuojamos taip, kaip būdvardis εὐδαίμων (§ 43), tik vietoje galūnių -ονα, -ονες, -ονας dažniau turi galūnes: -ω, -ους, -ους.

	Sing.	*Plur.*
Nom.	βελτίων, βέλτιον	(βελτίον-ες) βελτίους, (βελτίον-α) βελτίω
Gen.	βελτίον-ος	βελτιόν-ων
Dat.	βελτίον-ι	βελτίοσι(ν)
Acc. (βελτίον-α) βελτίω *Voc.* βέλτιον	βέλτιον	(βελτίον-ας) βελτίους, (βελτίον-α) βελτίω

βελτίω atsirado iš βελτιοσα
βελτίους „ „ βελτιοσες, sigmai tarp dviejų balsių pranykus.

PRIEVEIKSMIAI.

1. Iš būdvardžių padaryti prieveiksmiai turi galūnę -ως, kuri pridėdama prie būdvardžio liemens, atmetus *gen. plur.* galūnę -ων. Kirčio vieta ir rūšis nekeičiamos. §50.

καλός	gražus,	*gen.*	*pl.*	καλῶν	*adv.*	καλῶς
δίκαιος	teisingas,	„	„	δικαίων	„	δικαίως
πᾶς	visas,	„	„	πάντων	„	πάντως
σαφής	aiškus,	„	„	σαφῶν	„	σαφῶς
ἡδύς	malonus,	„	„	ἡδέων	„	ἡδέως.

2. Prieveiksmiu kartais eina būdvardžio *acc. sing. neutr.*: ταχύ greitai (ir ταχέως), πολύ labai, μικρόν ir ολίγον mažai.

3. Būdvardžio ἀγαθός geras prieveiksmiais eina εὖ ir καλῶς.

4. Tam tikri pasturdėliai, pridėti prie žodžio liemens, sudaro prieveiksmių formas:

a) į klausimą—kur? -ι, -θι, -σι(ν);
b) „ iš kur? -θεν;
c) „ į kur? -δε, -σε, ζε:

οἴκοι *domi*, οἴκοθεν *domo*, οἴκαδε *domum*; Ἀθήνησιν Atėnuose, Ἀθήνηθεν iš Atėnų, Ἀθήναζε į Atėnus, ἄλλοθι kur kitur, ἄλλοθεν iš kur kitur, ἄλλοσε į kur kitur, χαμαί *humi*, χαμᾶθεν nuo žemės, χαμᾶζε į žemę.

Prieveiksmių laipsniavimas.

1. **Aukštesniuoju** prieveiksmio laipsniu eina bevardės būdvardžio giminės *acc. sing.*, o **aukščiausiuoju**—tos pačios giminės *acc. plur.* §51.

καλῶς	gražiai,	κάλλιον	κάλλιστα
δικαίως	teisingai,	δικαιότερον	δικαιότατα
σαφῶς	aiškiai,	σαφέστερον	σαφέστατα
ταχύ	greitai,	θᾶττον	τάχιστα
πολύ	labai,	πλέον	πλεῖστα (ir πλεῖστον—*plurimum*)
εὖ	gerai,	ἄμεινον	ἄριστα
κακῶς	blogai,	κάκιον	κάκιστα.

2. Kiek kitaip laipsniuojami prieveiksmiai:

μάλα labai, μᾶλλον *magis*, μάλιστα *maxime*
ὀλίγον mažai, ἧττον *minus*, ἥκιστα *minime*
ἐγγύς arti. ἐγγύτερον (ir ἐγγυτέρω), ἐγγύτατα (ir ἐγγυτάτω).

3. Vietos prieveiksmiams galūnėmis -ω laipsniuoti vartojamos galūnės -τέρω ir -τάτω:

ἄνω į viršų, ἀνωτέρω ἀνωτάτω
κάτω žemai, κατωτέρω κατωτάτω
ἔξω iš oro, ἐξωτέρω ἐξωτάτω.

§52. SKAITVARDŽIAI.

		Cardinalia	*Ordinalia*	*Multiplicativa*
α′	1	εἷς, μία, ἕν	πρῶτος, -η, -ον	ἅπαξ *semel*
β′	2	δύο	δεύτερος, -α, -ον	δίς *bis*
γ′	3	τρεῖς, τρία	τρίτος, -η, -ον	τρίς *ter*
δ′	4	τέτταρες, τέτταρα	τέταρτος	τετράκις
ε′	5	πέντε	πέμπτος	πεντάκις
ς′	6	ἕξ	ἕκτος	ἑξάκις
ζ′	7	ἑπτά	ἕβδομος	ἑπτάκις
η′	8	ὀκτώ	ὄγδοος	ὀκτάκις
θ′	9	ἐννέα	ἔνατος	ἐνάκις
ι′	10	δέκα	δέκατος	δεκάκις
ια′	11	ἕνδεκα	ἑνδέκατος	ἑνδεκάκις
ιβ′	12	δώδεκα	δωδέκατος	δωδεκάκις
ιγ′	13	τρεῖς (τρία) καὶ δέκα	τρίτος καὶ δέκατος	τρισκαιδεκάκις
ιδ′	14	τέτταρες (-ρα) καὶ δέκα	τέταρτος καὶ δέκατος	τετρακαιδεκάκις
ιε′	15	πεντεκαίδεκα	πέμπτος καὶ δέκατος	*etc.*
ις′	16	ἑκκαίδεκα	ἕκτος καὶ δέκατος	
ιζ′	17	ἑπτακαίδεκα	ἕβδομος καὶ δέκατος	
ιη′	18	ὀκτωκαίδεκα	ὄγδοος καὶ δέκατος	
ιθ′	19	ἐννεακαίδεκα	ἔνατος καὶ δέκατος	
κ′	20	εἴκοσι(ν)	εἰκοστός	εἰκοσάκις
λ′	30	τριάκοντα	τριακοστός	τριακοντάκις
μ′	40	τετταράκοντα	τετταρακοστός	τετταρακοντάκις
ν′	50	πεντήκοντα	πεντηκοστός	πεντηκοντάκις
ξ′	60	ἑξήκοντα	ἑξηκοστός	*etc.*

ο′	70	ἑβδομήκοντα	ἑβδομηκοστός	
π′	80	ὀγδοήκοντα	ὀγδοηκοστός	
	90	ἐνενήκοντα	ἐνενηκοστός	
ρ′	100	ἑκατόν	ἑκατοστός	ἑκατοντάκις
σ′	200	διακόσιοι, -αι, -α	διακοσιοστός	διακοσιάκις
τ′	300	τριακόσιοι, -αι, -α	τριακοσιοστός	τριακοσιάκις
υ′	400	τετρακόσιοι	τετρακοσιοστός	*etc.*
φ′	500	πενταχόσιοι	πενταχοσιοστός	
χ′	600	ἑξακόσιοι	ἑξακοσιοστός	
ψ′	700	ἑπτακόσιοι	ἑπτακοσιοστός	
ω′	800	ὀκτακόσιοι	ὀκτακοσιοστός	
	900	ἐνακόσιοι	ἐνακοσιοστός	
,α	1000	χίλιοι, -αι, -α	χιλιοστός	χιλιάκις
,β	2000	δισχίλιοι, αι, -α	δισχιλιοστός	δισχιλιάκις
,γ	3000	τρισχίλιοι	τρισχιλιοστός	*etc.*
,ι	10000	μύριοι, -αι, -α (ἡ μυριάς, άδος)	μυριοστός	μυριάκις *etc.*
,κ	20000	δισμύριοι (δύο μυριάδες)	δισμυριοστός	
,λ	30000	τρισμύριοι (τρεῖς μυριάδες)	τρισμυριοστός	

1. Pradedant 200 (ir toliau iki galo) visi *cardinalia* ir *ordinalia* eina trijų galūnių būdvardžiais; kitų *cardinalia* yra linksniuojami tiktai pirmieji keturi. § 53.

Nom.	εἷς μία ἕν	δύο	τρεῖς τρία	τέτταρες	τέτταρα
Gen.	ἑνός μιᾶς ἑνός	δυοῖν	τριῶν	τεττάρων	
Dat.	ἑνί μιᾷ ἑνί	δυοῖν	τρισί(ν)	τέτταρσι(ν)	
Acc.	ἕνα μίαν ἕν	δύο	τρεῖς τρία	τέτταρας	τέτταρα

2. Pagal εἷς linksniuojami sudurtiniai οὐδείς (=οὐδὲ εἷς) ir μηδείς (=μηδὲ εἷς) niekas, nė vienas (*ne unus quidem*).

	Sing.			*Plur.*
N.	οὐδείς	οὐδεμία	οὐδέν	οὐδένες
G.	οὐδενός	οὐδεμιᾶς	οὐδενός	οὐδένων
D.	οὐδενί	οὐδεμιᾷ	οὐδενί	οὐδέσι(ν)
Ac.	οὐδένα	οὐδεμίαν	οὐδέν	οὐδένας

Kaip δύο linksniuojamas ἄμφω *(ambo,* abu*)*,: ἄμφω, ἀμφοῖν, ἀμφοῖν, ἄμφω.

3. Skaičius pasakome taip:

287 : 1) ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ διακόσιοι,
2) διακόσιοι καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτά,
3) διακόσιοι ὀγδοήκοντα ἑπτά.

49-as : 1) ἔνατος καὶ τετταρακοστός,
2) τετταρακοστὸς καὶ ἔνατος.

Skaičius 28, 29, 38, 39 ir t. t. galime išreikšti ir taip, kaip lotynų kalboje: 38 laivai=νῆες δυοῖν δέουσαι τετταράκοντα; (šiuo atveju vartojama *partic. praes. act.* iš veiksm. δεῖν— trūkti).

4. *Substantiva numeralia:* ἡ μονάς, -άδος vienetas, ἡ δυάς, τριάς, τετράς, πεμπτάς... δεκάς... χιλιάς... μυριάς:
δύο μυριάδες Περσῶν 20.000 persų.

5. Sudėjus skaitvardžius su -πλοῦς ir -πλάσιος, galima gauti *adiectiva numeralia* (*multiplicativa*) ἁπλοῦς, ῆ, οῦν (*simplex*) vientisinis, διπλοῦς (*duplex*) dvejybinis, τριπλοῦς *(triplex) etc.*; διπλάσιος, -α, -ον du kartu (didesnis), τριπλάσιος (πολλαπλάσιος daug kartų didesnis).

6. Vadinamiems *distributiva* reikšti vartojami *cardinalia* su prielinksniais κατά arba ἀνά: καθ'ἕνα po vieną (*singuli*), κατὰ δύο po du (*bini*), ἀνὰ τρεῖς po tris (*terni*) ir t. t.

7. Skaičiui 6 žymėti vartojamas ženklas ϛ (στίγμα), 90-čiai κόππα, 900 σαμπῖ.*)

*) Šitų ženklų spaustuvė neturėjo.

ĮVARDIS.

Asmeniniai įvardžiai. § 54.

		I asmuo		II asmuo		III asmuo	
Sing	*N.*	ἐγώ	aš	σύ	tu	—	
	G.	ἐμοῦ, μοῦ	manęs	σοῦ	tavęs	(οὗ	savęs)
	D.	ἐμοί, μοί	man	σοί	tau	οἷ	jam, sau
	Ac.	ἐμέ, μέ	mane	σέ	tave	(ἕ	jį, save)
Plur.	*N.*	ἡμεῖς	mes	ὑμεῖς	jūs	(σφεῖς	jie)
	G.	ἡμῶν	mūsų	ὑμῶν	jūsų	σφῶν	jų
	D.	ἡμῖν	mums	ὑμῖν	jums	σφίσι(ν)	jiems
	Ac.	ἡμᾶς	mus	ὑμᾶς	jus	σφᾶς	juos.

1. Formos μοῦ, μοί, μέ, σοῦ, σοί, σέ paprastai eina enklitikais. Tačiau, jeigu įvardis ypatingai akcentuojamas, kirtis pasilieka: οὐκ ἐμοί, ἀλλὰ σοὶ τοῦτο ἀρέσκει—tai patinka ne man, o tau.

Šitiems įvardžiams sustiprinti vartojamas žodelis-enklitikas γε (*quidem*): ἔγωγε (ašai), σύγε (tujen), ἐμοῦγε, ἔμοιγε, ἐμέγε...

2. Trečiojo asmens vardininką atstoja parodomieji įvardžiai, kitiems linksniams (netiesioginiams) vartojami įvardžių αὐτός ir ἐκεῖνος atsakomi linksniai.

αὐτός, αὐτή, αὐτό (*ipse, a, um*). § 55.

	Sing.			*Plur.*		
N.	αὐτός	αὐτή	αὐτό	αὐτοί	αὐταί	αὐτά
G.	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
D.	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
Ac.	αὐτόν	αὐτήν	αὐτό	αὐτούς	αὐτάς	αὐτά

αὐτός, ή, ό reiškia:

a) visuose linksniuose = *ipse, ipsa, ipsum* pats, pati. αὐτὸς ἔφη pats pasakė, αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες patys graikai, αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων pačių atėniečių, αὐταῖς ταῖς γυναιξίν pačioms moterims *etc.;*

b) netiesioginiuose linksniuose = *eius, ei, eum, eam...* pav., αὐτοῦ ὁ πατήρ jo tėvas, λέγει αὐτῇ sako jai;

c) su skirtimi: ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό = *idem, eadem, idem*; pav., ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος *idem homo;*

d) skirties formos, kurių galūnes sudaro balsiai, gali būti jungiamos (krasis) su αὐτός į vieną žodį:

ὁ αὐτός = αὑτός, τοῦ αὐτοῦ = ταὐτοῦ, τῷ αὐτῷ = ταὐτῷ;
ἡ αὐτή = αὑτή, τῇ αὐτῇ = ταὐτῇ; τὸ αὐτό=ταὐτό (ir ταὐτόν)
τὰ αὐτά = ταὐτά.

Sangrąžiniai įvardžiai.

§ 56. 1. Sudėjus asmeninius įvardžius su αὐτός, gaunami sangrąžiniai įvardžiai. Jų vartojami tik *casus obliqui* (netiesiog. linksniai).

		I asm.	II asm.	III asm.
Sing.	*G.*	ἐμαυτοῦ, -ῆς	σεαυτοῦ, -ῆς	ἑαυτοῦ, -ῆς
	D.	ἐμαυτῷ, -ῇ	σεαυτῷ, -ῇ	ἑαυτῷ, -ῇ
	Ac.	ἐμαυτόν, -ήν	σεαυτόν, -ήν	ἑαυτόν, -ήν, -ό
Plur.	*G.*	ἡμῶν αὐτῶν	ὑμῶν αὐτῶν	σφῶν αὐτῶν arba ἑαυτῶν
	D.	ἡμῖν αὐτοῖς, -αῖς	ὑμῖν αὐτοῖς, -αῖς	σφίσιν αὐτοῖς arba ἑαυτοῖς, -αῖς
	Ac.	ἡμᾶς αὐτούς, -άς	ὑμᾶς αὐτούς, -άς	σφᾶς αὐτούς arba ἑαυτούς, -άς, -ά

2. Vietoje σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ, ἑαυτῶν ir t. t. sakoma taip pat σαυτοῦ, αὑτοῦ, αὑτῶν ir t. t.

3. Formas ἡμῶν αὐτῶν ir ὑμῶν αὐτῶν paprastai atstoja ἡμέτερος αὐτῶν ir ὑμέτερος αὐτῶν. Sangrąžinio įvardžio kilmininkas dedamas tarp skirties ir daiktavardžio: στέργω τὸν ἐμαυτοῦ πατέρα myliu savo tėvą.

Savybiniai įvardžiai.

§ 57. 1. Pirmajam ir antrajam asmeniui jie padaromi iš asmeninių įvardžių liemenų:

ἐμός, ἐμή, ἐμόν — *meus*, manas, mano
ἡμέτερος, -ᾱ, -ον — *noster*, mūsų
σός, σή, σόν — *tuus*, tavas, tavo
ὑμέτερος, -ᾱ, -ον — *vester*, jūsų.

(σφέτερος, -ᾱ, -ον = *suus*, vartojamas tik sangrąžinio įvardžio reikšme).

2. Trečiojo asmens savybinį įvardį atstoja kilmininkai αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτῶν (*eius, eorum, earum*). Šios formos dedamos prieš skirtį arba po daiktavardžio:

αὐτοῦ ὁ πατήρ } jo tėvas.
ὁ πατὴρ αὐτοῦ }

Savybės santykio reiškimas:

a) nesangrąžiniai:

(silpniau)		(stipriau)	
οἱ γονεῖς μου	*parentes mei*	οἱ ἐμοὶ γονεῖς	*mei parentes*
οἱ γονεῖς σου	*parentes tui*	οἱ σοὶ γονεῖς	*tui parentes*
οἱ γονεῖς αὐτοῦ / „ αὐτῆς	*parentes eius*	οἱ ἐκείνου γονεῖς / οἱ ἐκείνης „	*illius parentes*
οἱ γονεῖς ἡμῶν	*parentes nostri*	οἱ ἡμέτεροι γονεῖς	*nostri parentes*
οἱ γονεῖς ὑμῶν	*parentes vestri*	οἱ ὑμέτεροι γονεῖς	*vestri parentes*
οἱ γονεῖς αὐτῶν / „	*parentes eorum* / *earum*	οἱ ἐκείνων γονεῖς / „	*illorum parentes* / *illarum* „

b) sangrąžiniai:

στέργω τοὺς ἐμαυτοῦ (-ῆς) γονέας (arba τοὺς ἐμοὺς γ.) *amo parentes meos*
στέργεις τοὺς σεαυτοῦ (-ῆς) γ. („ τοὺς σοὺς γ.) *amas parentes tuos*
στέργει τοὺς ἑαυτοῦ (-ῆς) γ. *parentes suos amat etc*
στέργομεν τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν γ. (arba τοὺς ἡμετέρους γ.)
στέργετε τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν γ. („ τοὺς ὑμετέρους γ.)
στέργουσι τοὺς ἑαυτῶν γ.

Ἄλλος ir *pronomen reciprocum.*

1. ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο *alius, alia, aliud* kitas linksniuojamas kaip αὐτός. §58.

2. Savitarpio santykiui pažymėti vartojamas įvardis vadin. *reciprocum* (=vienas antrą, kits kitą...); šitas įvardis, padarytas iš padvigubinto kamieno ἀλλ-, neturi vienaskaitos ir vardininko linksnio:

G. ἀλλήλων
D. ἀλλήλοις, -αις
Ac. ἀλλήλους, -ας, ἄλληλα.

Parodomieji įvardžiai.

A) ὅδε, ἥδε, τόδε tas; B) οὗτος, αὕτη, τοῦτο šitas; §59.
C) ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο tas, anas (*ille*).

Sing.	*nom.*	ὅδε	ἥδε	τόδε	οὗτος	αὕτη	τοῦτο
	gen.	τοῦδε	τῆσδε	τοῦδε	τούτου	ταύτης	τούτου
	dat.	τῷδε	τῇδε	τῷδε	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
	acc.	τόνδε	τήνδε	τόδε	τοῦτον	ταύτην	τοῦτο
Plur.	*nom.*	οἵδε	αἵδε	τάδε	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
	gen.	τ ῶ ν δ ε			τ ο ύ τ ω ν		
	dat.	τοῖσδε	ταῖσδε	τοῖσδε	τούτοις	ταύταις	τούτοις
	acc.	τούσδε	τάσδε	τάδε	τούτους	ταύτας	ταῦτα

§60. 1. ὅδε yra padarytas iš skirties ir rodomojo enklitiko-žodelio -δε.

2. ἐκεῖνος linksniuojamas kaip αὐτός.

3. Parodomojo įvardžio lydimas daiktavardis vartojamas visuomet su skirtimi:

ὅδε ὁ ἄνθρωπος arba ὁ ἄνθρωπος ὅδε
οὗτος ὁ ἄνθρωπος „ ὁ ἄνθρωπος οὗτος
ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος „ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

4. Parodomojo įvardžio formoms sustiprinti vartojama -ι *demonstrativum*, kuri visuomet kirčiuojama akutu: ὁδί, οὑτοσί, τουτουί ir t. t. (palyg. *huiusce*, *hasce*).

5. Kaip ὅδε linksniuojami dar šie parodomieji įvardžiai:

τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε *talis*
τοσόσδε, τοσήδε τοσόνδε *tantus, tot*
τηλικόσδε, τηλικήδε, τηλικόνδε toks senas, toks didelis.

Kaip οὗτος linksniuojami:

τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτον (τοιοῦτο) *talis*
τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον (τοσοῦτο) *tantus*
τηλικοῦτος, τηλικαύτη, τηλικοῦτον(-το) tokio amžiaus.

(Šitie įvardžiai pasakomi tarp skirties ir daiktavardžio: ὁ τοιοῦτος ἀνήρ toks vyras).

Klausiamasis ir nežymimasis įvardis.

§61. 1. τίς, τί: kas? *quis? quid?* kuris? kuri? *qui? quae? quod?*

2. τις, τι: kas-ne-kas, kuris-ne-kuris, *aliquis, aliquid,* koks, kaži koks, *aliquis, aliqua, aliquid.*

	Klausiamasis	Nežymimasis
Sing. nom.	τίς τί	τὶς τὶ
gen.	τίνος (τοῦ)	τινός (του)
dat.	τίνι (τῷ)	τινί (τῳ)
acc.	τίνα τί	τινά τὶ
Plur. nom.	τίνες τίνα	τινές τινά ir ἄττα
gen.	τίνων	τινῶν
dat.	τίσι(ν)	τισί(ν)
acc.	τίνας τίνα	τινάς τινά ir ἄττα

1. Klausiamasis τίς turi visuomet akutą ant liemens ι, nežymimasis τὶς yra enklitikas visose formose, išskyrus ἄττα.

2. Klausiamaisiais įvardžiais eina dar šie:

ποῖος, ποία, ποῖον *qualis?*
πόσος, πόση, πόσον *quantus? quot?*
πηλίκος, πηλίκη, πηλίκον kokio amžiaus? kaip didelis?

Santykiniai įvardžiai.

A. ὅς, ἥ, ὅ *qui, qaae, quod.* §62.

	Sing.			*Plur.*		
N.	ὅς	ἥ	ὅ	οἵ	αἵ	ἅ
G.	οὗ	ἧς	οὗ	ὧν	ὧν	ὧν
D.	ᾧ	ᾗ	ᾧ	οἷς	αἷς	οἷς
Ac.	ὅν	ἥν	ὅ	οὕς	ἅς	ἅ

1. ὅς, ἥ, ὅ, visuose linksniuose turėdamas *spiritus asper,* yra linksniuojamas kaip skirtis. Jam sustiprinti kartais pridedamas enklitikas περ: ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ *qui quidem* kuris būtent.

2. Parodomiesiems įvardžiams (§ 60, 5) atsako šie santykiniai:

οἷος, οἵα, οἷον *qualis,* koks
ὅσος, ὅση, ὅσον *quantus, quot,* kaip didelis
ἡλίκος, -η, -ον kokio amžiaus, kaip didelis.

B. Sudurtinis (iš santykinio ir nežymimojo) santykinis įvardis:

ὅστις, ἥτις, ὅ τι { kas nors, *quisquis,* / kuris nors, *quicunque.*

Sing.	*nom.*	ὅστις	ἥτις	ὅ, τι
	gen.	οὑτινος (ὅτου)	ἧστινος	οὑτινος (ὅτου)
	dat.	ὥτινι (ὅτῳ)	ἧτινι	ὥτινι (ὅτῳ)
	acc.	ὅντινα	ἥντινα	ὅ, τι
Plur.	*nom.*	οἵτινες	αἵτινες	ἅτινα (ἄττα)
	gen.	ὧντινων	ὧντινων	ὧντινων
	dat.	οἷστισι(ν)	αἷστισι(ν)	οἷστισι(ν)
	acc.	οὕστινας	ἅστινας	ἅτινα (ἄττα)

1. ὅστις netiesioginiuose klausimuose eina klausiamuoju įvardžiu (*quis? quid? qui? quae? quod?*).

2. *Sing. neutr.* rašoma ὅ τι arba ὅ, τι, bet niekuomet nerašoma drauge (ὅτι jung. = kad, nes).

3. Santykiniais (ir klausiamaisiais netiesiog. klausimų) įvardžiais palaikomi dar:

ὁποῖος, ὁποία, ὁποῖον *qualiscumque, qualis*

ὁπόσος, -η, -ον *quantuscumque, quantus*

ὁπηλίκος, -η, -ον kokio (bebūtų) amžiaus, kaip (bebūtų) didelis.

Įvardžių santykiavimas.

§ 63. Santykinių su klausiamaisiais, nežymimaisiais ir parodomaisiais įvardžiais santykiavimo lentelė:

Klausiamieji		Nežym. enklit.	Parodomieji	Santykiniai	
tiesiog. ir neties.	tik netiesiog.			pavieniai	bendrai
πο-	ὁπο-	πο-	(το-)	ὁ-	ὁπο-
τίς;	ὅστις	τὶς	ὅδε, οὗτος ἐκεῖνος	ὅς	ὅστις
ποῖος;	ὁποῖος	(ποιός)	(τοῖος) τοιόσδε τοιοῦτος	οἷος	ὁποῖος
πόσος;	ὁπόσος	(ποσός)	(τόσος) τοσόσδε τοσοῦτος	ὅσος	ὁπόσος
πότερος;	ὁπότερος		ἕτερος		ὁπότερος
πηλίκος	ὁπηλίκος		(τηλίκος) τηλικόσδε τηλικοῦτος	ἡλίκος	ὁπηλίκος

Prieveiksmių santykiavimas.

§64. Įvardžių santykiavimui atsako santykiavimas prieveiksmių, padarytų iš 63 §-e minėtų įvardžių.

Klausiamieji		Nežym. enklit.	Parodomieji	Santykiniai	
tiesiog. ir netiesiog.	tik tiesiog.			pavieniai	bendrai
πού: *ubi?*	ὅπου *ubi*	πού *alicubi*	ἐνθάδε *hic*, ἐνταῦθα *ibi* αὐτοῦ *ibidem*, ἐκεῖ *illic*	οὗ *ubi* ἔνθα	ὅπου *ubi*
ποῖ; *quo?*	ὅποι *quo*	ποί *aliquo*	ἐνθάδε *huc*, ἐνταῦθα *eo* αὐτόσε *eodem*, ἐκεῖσε *illuc*	οἷ *quo* ἔνθα	ὅποι *quo*
πόθεν; *unde?*	ὁπόθεν *unde*	ποθέν *alicunde*	ἐνθένδε *hinc*, ἐντεῦθεν *inde* αὐτόθεν *indidem*, ἐκεῖθεν *illinc*	ὅθεν *unde* ἔνθεν	ὁπόθεν *unde*
πότε; *quando?*	ὁπότε *quando*	ποτέ *aliquando*	τότε *tum*[1]	ὅτε *cum*	ὁπότε *cum*
πῶς; *quo modo?*	ὅπως	πώς	(ὡς) ὧδε οὕτω(ς)	ὡς, ὥσπερ	ὅπως
πῇ; *qua?*	ὅπῃ	πῇ	τῇδε ταύτῃ	ᾗ, ἥπερ	ὅπῃ
πηνίκα? kuriuo metu? kada?	ὁπηνίκα		τηνικάδε, τηνικαῦτα	ἡνίκα	ὁπηνίκα

B. Asmenavimas.

BENDROSIOS PASTABOS.

§65. 1. Graikiško veiksmažodžio yra **trys skaičiai:** vienaskaita, dviskaita ir daugiskaita. Dviskaita pasitaiko retai ir visuomet gali būti pakeista daugiskaita.

2. **Veikslų** skiriame **tris:** 1) **eigos** veikslas; jam priklauso visos *praesens'o* nuosakos ir *imperfectum;* 2) **įvykio** veikslas; jam priklauso *aoristo* visos nuosakos; 3) **išeities** veikslas, kuris parodo užbaigto veiksmo išeitį; jam priklauso visos *perfectum'o* nuosakos, *plusquamperfectum* ir *futurum III* (*exactum*).

3. Sulig tiesiogine nuosaka veiksmažodžio laikai skirstomi šitaip:

I. pagrindiniai laikai: 1) *praesens,* 2) *perfectum,* 3) *futurum;*

II. istoriniai laikai 4) *imperfectum*, 5) *aoristus*, 6) *plusquamperfectum*.

Graikų *perfectum* atliepia lotynų *perfectum praesens* (aš esu nugalėjęs=esu nugalėtojas), o *aoristus* atliepia lotynų *perfectum historicum* ir dažnai yra vartojamas *plusquamperfectum*'o vietoje.

4. **Rūšių** yra **trys:** veikiamoji, bendroji ir gaunamoji (*genus activum*, *medium*, *passivum*). Bendroji rūšis (*medium*) pareiškia veiksmą, kurs eina paties veiksnio atžvilgiu, pav. auklėju save, sau, iš savo lėšų. *Medium*'o ir *passivum*'o lytys sutampa, **išskyrus aoristą ir būsimąjį laiką,** kur šitos rūšys turi skirtingas formas.

5. **Nuosakų** yra **keturios:** tiesioginė, tariamoji, geidžiamoji ir liepiamoji (*modus indicativus*, *coniunctivus*, *optativus*, *imperativus*). Būsimojo laiko nėra tariamosios ir liepiamosios nuosakų.

6. **Asmenuočių** yra **dvi**. Pirmosios asmenuotės veiksmažodžiai pirmajam esamojo laiko asmeniui turi galūnę -ω. Šios asmenuotės galūnės **esamajam** laikui, **imperfectum'ui** ir **aoristui II**-jam yra jungiamos su kamienu tam tikrų jungiamųjų balsių (ο ir ε) pagalba (su jungiamuoju balsiu, arba **tematinė asmenuotė**). Pav., λύ-ο-μεν (tema: λυο-): (at)riš-a-me.

Antrosios asmenuotės galūnės minėtiems laikams yra jungiamos su kamienu be jokių tarpininkų balsių (**netematinė asmenuotė**). Čia eina veiksmažodžiai, kurie pirmajam esamojo laiko asmeniui turi galūnę -μι. (Palyg. su lietuvių liek-mi, mieg-mi, duo-mi...).

Kiti abiejų asmenuočių laikai padaromi vienaip,—kartais su jungiamuoju balsiu, kartais be jo.

7. **Nuosakų ženklai.** *Coniunctivus* skiriasi nuo *indicativus* **ilgais** jungiamais balsiais (ω ir η) *Optativus* turi ženklą ι arba ιη. Taigi, palyg.

indic.	λύ-ο-μεν	atrišame
coni.	λύ-ω-μεν	atrištume
optat.	λύ-οι-μεν	„

8. **Asmenų** galūnės yra dviejų rūšių: a) pirminės (*primaria*), vartojamos pagrindiniams indikativo laikams ir konjunktivui ir b) antrinės (*secundaria*),—istoriniams indikativo laikams ir optativui. Passivas atskirų galūnių neturi.

Aor. pass. turi galūnes aktivo, o *fut. pass.*—bendrosios rūšies (*medium*'o).

	Activum		*Medium (passivum)*	
	padrind. laikai (ir *coni.*)	istorin. laikai (ir *optat.*)	pagrind. l. (ir *coni.*)	istoriniai l. (ir *optat.*)
sg.	-μι	-ν	-μαι	-μην
	-σι	-ς	-σαι	-σο
	-τι	-τ	-ται	-το
pl.	-μεν	-μεν	-μεθα	-μεθα
	-τε	-τε	-σθε	-σθε
	-ντι	-ν(τ)	-νται	-ντο

Imperativus turi šias galūnes:

	activum	*medium (passivum)*
sg.	2. -θι, -ς, be galūnės	-σο
	3. -τω	-σθω
pl.	2. -τε	-σθε
	3. -ντων (-τωσαν)	-σθων (-σθωσαν)

9. **Infinitivo padarymas.** *Infin. activi* turi galūnes -ναι ir -εν; šita paskutinė galūnė, sutapdama su jungiamuoju balsiu ε, virto -ειν. *Infin. medii* (ir *passivi*) turi galūnę -σθαι.

10. **Dalyvių padarymas.** Veikiamųjų dalyvių pažymys -ντ- (palyg. liet. suka-*nt*-jam=sukančiam); *part. perfecti activi* sudaro išimtį (turi pažymį -οτ). Neveikiamųjų dalyvių (ir *media*) galūnės šios: -μενος -μένη -μενον.

11. **Kirtis.** Beveik visose veiksmažodžio formose kirtis atsitraukia nuo žodžio galo tolyn. Sudėtinių veiksmažodžių kirtis atsitraukia į pirmąją sudedamąją dalį. Išskyrus **optatyvą,** galūnės -αι ir -οι laikomos trumpomis.

12. Sutrauktosios formos (žiūr. *verba contracta*) turi kirtį ant sutraukiamojo skiemens; pav. ποιῶ (darau) iš ποιέω. Kitos kirčio ypatybės yra pažymėtos asmenavimų lentelėse.

Augmentas.

§66. 1. *Augmentum* („prieauglis“) yra būtojo laiko ženklas, vartojamas indikativo istoriniams laikams (imperfektui, aoristui ir pluskvamperfektui). Jis yra dviejų rūšių: *augmentum syllabicum* (skiemens augmentas) ir *augmentum temporale* (kiekio augmentas).

2. *Augmentum syllabicum* turi veiksmažodžiai, kurių pirmasis garsas yra priebalsis. Šituo augmentu eina balsis ε, kurs pridedamas prie pirmojo veiksmažodžio kamieno garso; pav.: λύω atrišu, *impf.* ἔ-λυον.

Jei veiksmažodžio kamienas prasideda garsu ρ, tai šitas ρ po ε virsta dvigubu; pav.:

ῥίπτω sviedžiu, *impf.* ἔ-ῥῥιπτον.

3. *Augmentum temporale* turi veiksmažodžiai, kurių kamienas prasideda balsiu: šitas balsis ilgėja, nekeisdamas savo *spiritus*. Balsiai ilgėja šitaip:

α	virsta	η;	pav.,	ἄγω	vedu, *impf.*: ἦγον
ε	„	η;	„	ἐλπίζω	viliuosi „ ἤλπιζον
ο	„	ω;	„	ὀρύττω	kasu, „ ὤρυττον
ῐ	„	ῑ	„	ἱκετεύω	maldauju „ ἱκέτευον
ῠ	„	ῡ	„	ὑβρίζω	įžeidžiu „ ὕβριζον
αι	„	ῃ	„	αἰσθάνομαι	pastebiu „ ἠσθανόμην
α	„	η	„	ἄδω	giedu „ ἦδον
αυ	„	ηυ	„	αὐξάνω	dauginu „ ηὔξανον
οι	„	ῳ	„	οἴομαι	manau „ ᾠόμην.

4. Veiksmažodžiai, kurių kamienai prasideda ilgais balsiais η, ω, ῑ, ῡ ir dvibalsiais ου, ει, ευ, paprastai augmento neturi; pav.: ἡσυχάζω aš ramus, *impf.*: ἡσύχαζον, εὔχομαι meldžiu, *impf.*: εὐχόμην (ir ηὐχόμην).

5. 9 veiksmažodžiai, kurių kamienai prasideda balsiu ε, gauna augmentą ne η, bet ει, būtent:

ἕρπω	šliaužiu,	*impf.*	εἷρπον,
ἕλκω	velku	„	εἷλκον,
ἕπομαι	seku	„	εἱπόμην
ἑλίττω	apvynioju	„	εἵλιττον
ἑστιάω	vaišinu	„	εἱστίων (εἱστίαον)
ἐθίζω	pratinu	„	εἴθιζον
ἐργάζομαι	darbuojuos	„	εἰργαζόμην
ἔχω	turiu	„	εἶχον
ir ἐάω	leidžiu	„	εἴων (εἴαον).

Reduplikacija.

§ 67. *Perfectum* savo liemeniui sudaryti padvigubina pirmąjį veiksmažodžio kamieno skiemenį; pav. λύω, *perf.*: λέ-λυ-κα. Toks padvigubinimas vadinasi reduplikacija (*reduplicatio*). Reduplikacijos keliu susidaręs perfekto liemuo ir kitiems laikams eina liemeniu, būtent, pluskvamperfektui ir futurui trečiajam (*fut. exactum*).

Reduplikacijos taisyklės yra šios:

1. Jeigu veiksmažodis prasideda vienu priebalsiu (išskyrus ρ), tai šitas priebalsis (o vietoje aspiruoto—atatinkamas *tenuis*) drauge su ε kartojamas kamieno priešaky; pav.:

λύω *perf.* λέ-λυ-κα,
χορεύω šoku, κε-χόρευ-κα,
θηρεύω medžioju, τε-θήρευ-κα.

2. Jeigu veiksmažodžio kamienas prasideda *muta* sujungta su *liquida* (λ, μ, ν, ρ), tai pasikartoja tik viena *muta* su ε; pav.:

κλείω uždarau, κέ-κλεικα,
δράω darau, δέ-δρακα.

3. Visais kitais atvejais *reduplicatio* niekuo nesiskiria nuo *augmentum;* pav.: ἄγω vedu, *perf.* ἦχα
ὁπλίζω ginkluoju, ὥπλικα
στρατεύ-ω kariauju, ἐ-στράτευ-κα.

Sudėtinių veiksmažodžių augmentas ir reduplikacija.

§ 68. 1. Veiksmažodžiai, sudėti su prielinksniais, augmentą ir reduplikaciją įterpia tarp kamieno ir prielinksnio. Be to, prielinksniai, kurie baigiasi balsiu (išskyrus περί ir πρό), yra reikalingi elisijos. Prielinksnis πρό su augmentu ε, veikiant krasisui, virsta πρου̃; ἐκ prieš **skiemens** augmentą virsta ἐξ. Pagaliau, prielinksniai ἐν ir σύν prieš **skiemens** augmentą atgauna savo pirmykštę formą; pav.:

ἐκ-λύω	išgelbėju,	*impf.*:	ἐξ-έλυον;
ἐμ-βάλλω	įmetu,	„	ἐν-έβαλλον;
συλ-λέγω	surenku,	„	συν-έλεγον;
προ-βάλλω	metu į priekį,	„	πρου̃-βαλλον;
μετα-βάλλω	keičiu,	„	μετ-έβαλλον.

2. Veiksmažodžiai, sudėti su δυς-, gauna augmentą ir reduplikaciją:

a) prieš šitą dalelytę, jei veiksmažodžio kamienas prasideda priebalsiu arba balsiais η ir ω;

b) po dalelytės, jei veiksmažodžio kamienas prasideda balsiu (išskyrus η ir ω); pav.:

δυσ-τυχέω aš nelaimingas, ἐ-δυσ-τύχεον, δε-δυστύχηκα
δυσ-αρεστέω aš nepatenkintas, δυσ-ηρέστεον.

3. Išvestiniai veiksmažodžiai, kilę iš sudurtinių daiktavardžių, gauna augmentą ir reduplikaciją pryšakyje; pav.:

ἀδικέω nusidedu, ἠδίκησα, ἠδίκηκα
ἀθῡμέω nusiminu, ἠθύμησα, ἠθύμηκα.

4. Pažymėtini augmentai ir reduplikacijos šių išvestinių veiksmažodžių:

ἀπορέω	neturiu, skurstu,	ἠπόρεον, ἠπόρηκα
εὐτυχέω	aš laimingas,	ηὐτύχεον, ηὐτύχηκα
οἰκοδομέω	statau (namus),	ᾠκοδόμεον, ᾠκοδόμηκα
πολιορκέω	apguliu (miestą),	ἐπολιόρκεον, πεπολιόρκηκα.

PIRMOJI ASMENUOTĖ
arba veiksmažodžiai galūne -ω.

Pirmosios asmenuotės veiksmažodžių skyriai.

§ 69. Dėl liemenų skirtumo (arba dėl liemenų charakterio) pirmosios asmenuotės veiksmažodžius skaidome į **tris** skyrius:

1. *verba vocalia* (arba *pura*), kurie liemengalyje turi **balsį**; pav.: παιδεύ-ω auklėju, λύ-ω atrišu, τιμά-ω gerbiu, ποιέ-ω darau.

2. *verba muta*, kurie liemengalyje turi priebalsius κ, γ, χ; π, β, φ; τ, δ, θ; pav.: διώκ-ω persekioju, ἄγ-ω vedu, ἄρχ-ω viešpatauju, λείπ-ω palieku, τρίβ-ω trinu; γράφ-ω rašau; ἀνύτ-ω atlieku, baigiu; ψεύδ-ω apgaunu, πείθ-ω įtikinu.

3. *verba liquida*, kurie liemengalyje turi priebalsius λ, μ, ν, ρ; pav.: ἀγγέλλ-ω pranešu, νέμ-ω ganau, μέν-ω pasilieku, καθαίρ-ω valau.

I. VERBA VOCALIA.

Praesens ir *imperfectum activi* ir *medii (passivi).*

§ 70. 1. *Praesens* ir *imperfectum activi* ir *medii* susidaro iš esamojo laiko liemens, kurs gaunamas numetus I-jo vienask. asmens galūnę -ω; pav.: iš λύω esam. laiko liemuo λυ-.

2. Asmens galūnės pridedamos prie esam. laiko liemens su pagalba jungiamųjų balsių: ο prieš μ ir ν ir ε prieš kitus garsus; pav.: λύ-ο-μεν λύ-ε-τε.

3. *Coniunctivus* turi ilguosius jungiamuosius balsius ω ir η. Optativo ženklas ι, sutapęs su jungiamuoju balsiu ο, virto dvibalsiu οι.

4. *Indic.* ir *coni. praes. act.* vienaskaitoje jungiamieji balsiai ο ir ε susilieja su galūnėmis. Taigi λύω atsirado iš λύ-ο-μι, λύεις iš λύ-ε-σι, λύει iš λύ-ε-τι, λύουσι iš λύ-ο-νσι (<λύ-ο-ντι).

FUTURUM I ir *AORISTUS I activi* ir *medii.*

§ 71. 1. Pirmojo **futurum'o** pažymiu eina priebalsis σ (palyg. lietuv. suk-**s**-iu), kurs dedamas tarp veiksmažodžio liemens ir jungiamojo balsio. *Futurum I* asmenuojamas taip pat, kaip *praesens;* tik čia neturime koniunktivo ir imperativo.

2. Aoristo pirmojo pažymiu eina tas pats priebalsis σ, kurs dedamas tarp veiksmažodžio liemens ir jungiamojo balsio α (šitas jungiamasis balsis tinka visoms pirmojo aoristo formoms, išskyrus konjunktivą, kurs turi esamojo laiko jung. balsius).

3. Kalbamoji σ vadinasi šitų laikų *(fut. I ir aor. I) charakteriu.*

4. Trys pirmojo aoristo formos galūne -σαι skiriasi tarp savęs kirčiu (kur tam skirtumui niekas nekliūva).

Veiksmažodis	3as. vien. *Optat. act.*	*Infinit. act.*	2as. vien. *Imperat. m.*
παιδεύω auklėju	παιδεύ-σαι	παιδεῦ-σαι	παίδευ-σαι
ἀπολύω atpalaiduoju	ἀπολύσαι	ἀπολῦσαι	ἀπόλῦσαι
λύω	λύσαι	λῦσαι	
συγγράφω surašau	συγγράψαι		σύγγραψαι
γράφω rašau	γράψαι		

5. Taip pat tik kirčiu skiriasi tarp savęs dvi formos galūne -σον:

particip. fut. act. neutr.: παιδεῦσον (λῦσον)

ir *imperat. aor. I activi*: παίδευσον (λῦσον).

PERFECTUM I activi ir *medii (passivi).*

§ 72. 1. *Perfectum I activi* susidaro iš reduplikuoto veiksmažodžio liemens ir galūnės -κα, kurioje κ eina pirmojo perfekto charakteriu, o α—jungiamuoju balsiu. Asmens galūnėmis čia eina pagrindinių laikų galūnės.

2. *Perfectum medii* arba *passivi* susidaro taip pat iš reduplikuoto veiksmažodžio liemens, prie kurio pridedamos pagrindinių laikų *medii* galūnes **be jokių tarpininkų-garsų.**

Coniunctivus ir *optativus* padaromi iš dalyvio ir atsakomų veiksmažodžio εἰμί formų; pav.:

λελυμένος ὦ, λ. εἴην.

Infinitivo ir dalyvio kirtis visuomet yra ant priešpaskutinio skiemens; pav.:

λελύσθαι, λελυμένος.

PLUSQUAMPERFECTUM I activi ir *medii (passivi).*

§ 73. 1. *Plusquamperfectum I activi* susidaro iš reduplikuoto veiksmažodžio liemens, augmento ε— ir galūnės -κειν, kurioje κ yra perfekto charakteris, ει- jungiamasis dvibalsis ir ν— istorinių laikų aktivo galūnė. Jungiamasis dvibalsis ει daugiskaitoje (ir dviskaitoje) gali būti pavaduojamas balsiu ε, o vienaskaitos I ir II asmeny—balsiu η, kurs I vien. asm. vartojamas be asmens galūnės -ν.

2. Kaikuriems veiksmažodžiams augmentas atstoja reduplikaciją (žiūr. § 67, 3).

3. Kartais pluskvamperfektui vartojama sudurtinė forma (*partic. perf.* ir veiksmažodžio εἰμί *impf.*): λελυκὼς ἦν.

4. *Plusquamperfectum medii (ir passivi)* sudaromas taip pat, kaip ir *plusqpf. activi;* tik asmens galūnės čia istorinių laikų.

FUTURUM exactum activi ir *passivi* (*futurum III*, arba *futurum perfecti*).

§ 74. 1. *Futurum exactum activi* sudaromas iš *partic. perfecti act.* ir veiksmažodžio εἰμί *futurum*'o. Pav.: λελυκὼς ἔσομαι=*solvero*

2. *Futurum exactum passivi* susidaro iš reduplikuoto veiksmažodžio liemens ir pirmojo futuro galūnių, kurios pridedamos netarpininkaujant jokiems garsams; pav.:

Indicativus

λε-λύ-σομαι, λε-λύ-σῃ *etc.*

Optativus

λε-λυ-σοί-μην, λε-λύ-σοι-ο *etc.*

Infinitivus

λε-λύ-σε-σθαι

Participium

λε-λυ-σό-μενος, -μένη, -μενον.

AORISTUS I ir *FUTURUM I passivi.*

§ 75. 1. Šių laikų charakteriu eina garsas θ, kurs be jokių tarpininkų-garsų pridedamas prie veiksmažodžio liemens.

2. *Aoristus I passivi* turi istorines **aktivo** galūnes, pridedamas prie charakterio θ jungiamojo balsio η pagalba. Konjunktivo ir optativo formose ir prieš ντ jungiamuoju balsiu eina ε. Imperativo 2 vienask. asmuo turi galūnę -τι (o ne -θι). *Infinitivus* turi galūnę -θῆναι, o *particip.* -θείς,-θεῖσα,-θέν.

3. *Futuri I passivi* galūnėmis eina pirmojo futuro galūnės, pridedamos prie aoristo pirmojo *passivi* liemens; pav.:

λυθή-σομαι.

ADIECTIVA VERBALIA.

§ 76. 1. Pridėję prie veiksmažodžio liemens galūnes -τός, τή, -τόν, gauname pirmąjį *adiectivum verbale*, kurs reiškia: a) **neveikiamąjį dalyvį** (beveik=*part. perf. passivi*), b) **galimumą** ar palinkimą (irgi neveikiam. rūšies); pav.: παιδευ-τός, -τή, -τόν išauklėtas, kurį galima išauklėti).

2. Pridėję prie veiksmažodžio liemens galūnes -τέος, -τέα, -τέον gauname **antrąjį** *adiectivum verbale*, kurs reiškia **reikiamybę;** pav.:

παιδευ-τέος išauklėtinas, auklėtinas, *educandus.*

Veiksmažodžio παιδεύ-ω

Activum

			Indicativus		*Coniunctivus*
			Pagrindiniai laikai	Istoriniai laikai	
Praesens ir *imperf.*	*Sing.*	1.	παιδεύ-ω	ἐ-παίδευ-ο-ν auklėjau	παιδεύ-ω
		2.	παιδεύ-ει-ς	ἐ-παιδευ-ε-ς	παιδεύ-ῃ-ς
		3.	παιδεύ-ει	ἐ-παίδευ-ε(ν)	παιδεύ-ῃ
	Plur.	1.	παιδεύ-ο-μεν	ἐ-παιδεύ-ο-μεν	παιδεύ-ω-μεν
		2.	παιδεύ-ε-τε	ἐ-παιδεύ-ε-τε	παιδεύ-η-τε
		3.	παιδεύ-ουσι(ν) [1]	ἐ-παίδευ-ο-ν	παιδεύ-ω-σι(ν) [2]
Futurum	*Sing.*	1.	παιδεύ-σω		
		2.	παιδεύ-σεις		
		3.	παιδεύ-σει		
			ir t. t.		
			kaip *praesens*		
Aoristus I.	*Sing.*	1.		ἐ-παίδευ-σα išauklėjau	παιδεύ-σω
		2.		ἐ-παίδευ-σα-ς	παιδεύ-σῃ-ς
		3.		ἐ-παίδευ-σε(ν)	παιδεύ-σῃ
	Plur.	1.		ἐ-παιδεύ-σα-μεν	παιδεύ-σω-μεν
		2.		ἐ-παιδεύ-σα-τε	παιδεύ-σῃ-τε
		3.		ἐ-παίδευ-σα-ν	παιδεύ-σω-σι(ν)
Perf. ir *plusquamperf.*	*Sing.*	1.	πε-παίδευ-κα esu išauklėjęs	ἐ-πε-παιδεύ-κει-ν buvau išauklėjąs	πε-παιδεύ-κω
		2.	πε-παίδευ-κα-ς	ἐ-πε-παιδεύ-κει-ς	πε-παιδεύ-κῃ-ς
		3.	πε-παίδευ-κε(ν)	ἐ-πε-παιδεύ-κει	ir t. t.
	Plur.	1.	πε-παιδεύ-κα-μεν	ἐ-πε-παιδεύ-κε-μεν [4]	kaip *praesens* arba
		2.	πε-παιδεύ-κα-τε	ἐ-πε-παιδεύ-κε-τε [4]	πεπαιδευκὼς ὦ,
		3.	πε-παιδεύ-κα-σι(ν) [3]	ἐ-πε-παιδεύ-κε-σαν [4]	ᾖς, ᾖ ir t. t.

[1]) iš παιδεύ-ο-ντι, παιδεύ-ο-νσι. [2]) iš παιδεύ-ω-ντι, παιδεύ-ω-νσι. [3]) πεπαιδεύ-κα-ντι, πεπαιδεύ-κα-νσι. [4]) vėlyb. formos ἐπεπαιδεύ-κειμεν, -κειτε, -κεισαν.

auklėju.

Activum

Optativus	*Imperativus*	*Infinitivus* ir *participium*
παιδεύ-οι-μι		παιδεύ-ειν auklėti
παιδεύ-οι-ς	παίδευ-ε auklėk	παιδεύ-ων, -οντος
παιδεύ-οι	παιδευ-έ-τω	παιδεύ-ουσα, -ούσης
παιδεύ-οι-μεν		παιδεῦ-ον, -οντος
παιδεύ-οι-τε	παιδεύ-ε-τε	auklėjąs arba
παιδεύ-οιε-ν	παιδευ-ό-ντων [1]	auklėjęs
παιδεύ-σοι-μι		παιδεύ-σειν
παιδεύ-σοι-ς		παιδεύ-σων
παιδεύ-σοι		auklėsiąs
ir t. t.		
kaip *praesens*		
παιδεύ-σαι-μι		παιδεῦ σαι išauklėti
παιδεύ-σαι-ς, σειας	παίδευ-σον išauklėk	παιδεύ-σᾱς, -αντος
παιδεύ σαι, σειε(ν)	παιδευ-σά-τω	παιδεύ-σᾶσα, -ᾶσης
παιδεύ-σαι-μεν		παιδεῦ-σαν, -αντος
παιδεύ-σαι-τε	παιδεύ-σα-τε	išauklėjęs
παιδεύ-σαιε-ν, σειαν	παιδευ-σά-ντων [2]	
πε-παιδεύ-κοι-μι		πε-παιδευ-κέ-ναι iš-auklėjusiam būti
πε-παιδεύ-κοι-ς		πε-παιδευ-κώς, -ότος
ir t. t.		πε-παιδευ-κυῖα, -υίας
kaip *praesens* arba		πε-παιδευ-κός, -ότος
πε-παιδευκὼς εἴην,		esąs išauklėjęs
εἴης, ir t. t.		

[1]) vėlyb. forma παιδευ-έ-τωσαν. [2]) vėlyb. forma παιδευ-σά-τωσαν.

Medium

		Indicativus		*Coniunctivus*
		Pagrindiniai laikai	Istoriniai laikai	
Praesens ir *imperf.*	*Sing.* 1.	παιδεύ-ο-μαι auklėju sau	ἐ-παιδευ-ό-μην auklėjau sau	παιδεύ-ω-μαι
	2.	παιδεύ-η[1] (ει)[3]	ἐ-παιδεύ-ου[4]	παιδεύ-η[2]
	3.	παιδεύ-ε-ται	ἐ-παιδεύ-ε-το	παιδεύ-η-ται
	Plur. 1.	παιδευ-ό-μεθα	ἐ-παιδευ-ό-μεθα	παιδευ-ώ-μεθα
	2.	παιδεύ-ε-σθε	ἐ-παιδεύ-ε-σθε	παιδεύ-η-σθε
	3.	παιδεύ-ο-νται	ἐ-παιδεύ-ο-ντο	παιδεύ-ω-νται
Futurum	*Sing.* 1.	παιδεύ-σο-μαι		
	2.	παιδεύ-σῃ		
	3.	παιδεύ-σε-ται ir t. t. kaip *praesens*		
Aoristus I	*Sing.* 1.		ἐ-παιδευ-σά-μην išauklėjau sau	παιδεύ-σω-μαι
	2.		ἐ-παιδεύ-σω[5]	παιδεύ-σῃ
	3.		ἐ-παιδεύ-σα-το	παιδεύ-σῃ-ται
	Plur. 1.		ἐ-παιδευ-σά-μεθα	παιδευ-σώ-μεθα
	2.		ἐ-παιδεύ σα-σθε	παιδεύ-σῃ-σθε
	3.		ἐ-παιδεύ-σα-ντο	παιδεύ-σω-νται
Perf. ir *plusquamperf.*	*Sing* .1.	πε-παίδευ-μαι	ἐ-πε παιδεύ-μην	πεπαιδευμένος ὦ
	2.	πε-παίδευ-σαι	ἐ-πε-παίδευ-σο	„ ἦς
	3.	πε-παίδευ-ται	ἐ-πε-παίδευ-το	„ ἦ
	Plur. 1.	πε-παιδεύ-μεθα	ἐ-πε-παιδεύ-μεθα	πεπαιδευμένοι ὦμεν
	2.	πε-παίδευ-σθε	ἐ-πε-παίδευ-σθε	„ ἦτε
	3.	πε-παίδευ-νται	ἐ-πε-παίδευ-ντο	„ ὦσι(ν)

[1]) iš παιδευ-ε-σαι, παιδεύ-ε-αι } todėl *iota subscriptum*
[2]) iš παιδευ-η-σαι, παιδεύ-η-αι }
[3]) vietoje senob. formos παιδεύῃ pasitaiko vėlybesnė παιδεύει. [4]) iš ἐπαιδευ-ε-σο, ἐπαιδεύ-ε-ο. [5]) iš ἐπαιδευ-σα-σο, ἐπαιδεύ-σα-ο.

Medium

Optativus	*Imperativus*	*Infinitivus* ir *participium*
παιδευ-οί-μην		παιδεύ-ε-σθαι auklėti sau
παιδεύ-οι-ο [1]	παιδεύ-ου [2] auklėk sau	παιδευ-ό-μενος
παιδεύ-οι-το	παιδευ-έ-σθω	παιδευ-ο-μένη
παιδευ-οί-μεθα		παιδευ-ό-μενον
παιδεύ-οι-σθε	παιδεύ-ε-σθε	
παιδεύ-οι-ντο	παιδευ-έ-σθων [3]	
παιδευ-σοί-μην		παιδεύ-σε-σθαι
παιδεύ-σοι-ο [1]		παιδευ-σό-μενος
παιδευ-σοι-το		παιδευ-σο-μένη
ir t. t. kaip *praesens*		παιδευ-σό-μενον
παιδευ-σαί-μην		παιδεύ-σα-σθαι išauklėti sau
παιδεύ-σαι-ο [1]	παίδευ-σαι išauklėk sau	παιδευ-σά-μενος
παιδεύ-σαι-το	παιδευ-σά-σθω	παιδευ-σα-μένη
παιδευ-σαί-μεθα		παιδευ-σά-μενον
παιδεύ-σαι-σθε	παιδεύ-σα-σθε	
παιδεύ-σαι-ντο	παιδευ-σά-σθων [4]	
πεπαιδευμένος εἴην		πε-παιδεῦ-σθαι
„ εἴης	πε-παίδευ-σο	πε-παιδευ-μένος
„ εἴη	πε-παιδεύ-σθω	πε-παιδευ-μένη
πεπαιδευμένοι εἶμεν		πε-παιδευ-μένον
„ εἶτε	πε-παίδευ-σθε	
„ εἶησαν	πε-παιδεύ-σθων [5]	

[1]) iš παιδευ-οι-σο (*fut.* παιδευ-σοι-σο, *aor.* παιδευ-σαι-σο). [2]) iš παιδευ-ε-σο, παιδεύ-ε-ο. [3]) vėlyb. forma παιδευ-έ-σθωσαν. [4]) vėlyb. forma παιδευ-σά-σθωσαν. [5]) vėlyb. forma πεπαιδεύ-σθωσαν.

Passivum

		Indicativus		*Coniunctivus*
		Pagrindiniai laikai	Istoriniai laikai	
Praesens ir *imperf.*	*Sing.* 1.	παιδεύ-ο-μαι esu auklėjamas	ἐ-παιδευ-ό-μην buvau auklėjamas	παιδεύ-ω-μαι
	2.	παιδεύ-ῃ(ει)	ἐ-παιδεύ-ου	παιδεύ-ῃ
	3.	παιδεύ-ε-ται ir t. t. kaip *praesens medii*	ἐ-παιδεύ-ε-το ir t. t. kaip *imperf. medii*	παιδεύ-ῃ-ται ir t. t. kaip *praesens medii*
Futurum.	*Sing.* 1.	παιδευ-θή-σομαι		
	2.	παιδευ-θή-σῃ		
	3.	παιδευ-θή-σε-ται		
	Plur. 1.	παιδευ-θη-σό-μεθα		
	2.	παιδευ-θή-σε-σθε		
	3.	παιδευ-θή-σο-νται		
Aoristus I.	*Sing.* 1.		ἐ-παιδεύ-θην buvau išauklėtas	παιδευ-θῶ
	2.		ἐ-παιδεύ-θης	παιδευ-θῇ-ς
	3.		ἐ-παιδεύ-θη	παιδευ θῇ
	Plur. 1.		ἐ-παιδεύ-θη-μεν	παιδευ-θῶ μεν
	2.		ἐ-παιδεύ-θη-τε	παιδευ-θῆ-τε
	3.		ἐ-παιδεύ-θη-σαν	παιδευ-θῶ-σι(ν)
Perf. ir *plusquamperf.*	*Sing.* 1.	πε-παίδευ-μαι esu išauklėtas	ἐ-πε παιδεύ-μην	πεπαιδευμένος ὦ
	2.	πε-παίδευ-σαι	ἐ-πε-παίδευ-σο	„ ἦς
	3.	πε-παίδευ-ται ir t. t. kaip *perfectum medii*	ἐ-πε-παίδευ-το ir t. t. kaip *plusquamperfectum medii*	„ ἦ ir t. t. kaip *perfectum medii*

Passivum

Optativus	*Imperativus*	*Infinitivus* ir *participium*
παιδευ-οί-μην		παιδεύ-εσθαι auklėjamam būti
παιδεύ-οι-ο παιδεύ-οι-το ir t. t. kaip *praesens medii*	παιδεύ-ου παιδευ-έ-σθω ir t. t. kaip *praesens medii*	παιδευ-ό-μενος auklėjamas
παιδευ-θη-σοί-μην		παιδευ-θή-σε-σθαι
παιδευ-θή-σοι-ο παιδευ-θή-σοι-το παιδευ-θη-σοί-μεθα παιδευ-θή-σοι-σθε παιδευ-θή-σοι-ντο		παιδευ-θη-σό-μενος
παιδευ θείη-ν		παιδευ-θῆναι išauklėtam būti
παιδευ-θείη-ς παιδευ-θείη παιδευ-θείημεν(-θεῖμεν) παιδευ-θείητε(-θεῖτε) παιδευ-θείησαν(-θεῖεν)	[auklėtas παιδεύ-θη-τι būk iš- παιδευ-θή-τω παιδεύ-θη-τε παιδευ-θέ-ντων [1]	παιδευ-θείς, -θέντος παιδευ-θεῖσα, -θείσης παιδευ-θέν, -θέντος išauklėtas
πεπαιδευμένος εἴην		πεπαι-δεῦ-σθαι
» εἴης » εἴη ir t. t. kaip *perfectum medii*	πε-παίδευ-σο πε-παιδεύ-σθω ir t. t. kaip *praesens medii*	πε-παιδευ-μένος esąs išauklėtas

[1]) Vėlyb. forma παιδευ-θή-τωσαν.

VERBA CONTRACTA.

§ 78. 1. *Verba vocalia*, kurių liemens galūnės yra ᾰ, ε, ο (1-sis esam. laiko asmuo: -άω, -έω, -όω), turi tam tikrų ypatybių, būtent, galūnių balsiai ᾰ, ε, ο *praesentis* ir *imperfecti (activi, medii* ir *passivi)* taip sutampa su jungiamaisiais balsiais, jog virsta vienu ilguoju balsiu ar dvibalsiu. Tokie veiksmažodžiai vadinasi *verba contracta.*

Sutapimas eina šitokia tvarka:

A) α + garsas E (ε, η, ει, ῃ) = ᾱ (ᾳ)

α + garsas O (ο, ω, οι, ου) = ω (ῳ)

B) ε + ε = ει

ε + ο = ου

C) ο + ε, ο, ου → ου; ο + η, ω → ω; ο + ει, η, οι → οι

2. *Verba contracta* be paprastojo *praes. act.* optativo, kurio charakteris yra ι, o 1-jo vienask. asmens galūnė -μι, turi dar vadinamąjį atikiškąjį optatyvą, kurio charakteris yra ιη, o 1-jo vienask. asmens galūnė -ν; šito atik. optativo dažniausiai vartojama vienaskaita, o paprastojo—dviskaita ir daugiskaita.

3. Kaikuriems veiksmažodžiams kontrakcijos balsiu vietoje α eina η:

ζάω gyvenu, ζῇς, ζῇ...; ζῆν.

πεινάω alkstu, πεινῆν; διψάω trokštu, διψῆν;

χράομαι naudojuos, χρῆσθαι.

4. Vienskiemenių liemenų veiksmažodžiai galūne ε kontrakcijos garsui turi tik ει. Taip eina:

πλέω plaukiu, πλεῖς, πλεῖ, πλέομεν, πλεῖτε, πλέουσι(ν);

impf. ἔπλεον; *coni.*: πλέω; *opt.*: πλέοιμι; *part.*: πλέων,έουσα...

Taip pat: δεῖ reikia, ἔδει, δέοι; τὸ δέον pareiga.

Veiksmažodžiai galūne -αω.

Veiksmažodžio τιμά-ω gerbiu *praesens* ir *imperfectum*. §79.

			Activum		*Medium* ir *passivum*	
Indicativus praes.	*S.*	1.	(τιμά-ω)	τιμῶ	(τιμά-ομαι)	τιμῶμαι
		2.	(τιμά-εις)	τιμᾷς	(τιμά-η, -ει)	τιμᾷ
		3.	(τιμά-ει)	τιμᾷ	(τιμά-εται)	τιμᾶται
	P.	1.	(τιμά-ομεν)	τιμῶμεν	(τιμα-όμεθα)	τιμώμεθα
		2.	(τιμά-ετε)	τιμᾶτε	(τιμά-εσθε)	τιμᾶσθε
		3.	(τιμά-ουσι(ν)	τιμῶσι (ν)	(τιμά-ονται)	τιμῶνται
Imperfectum	*S.*	1.	(ἐ-τίμα-ον)	ἐτίμων	(ἐ-τιμα-όμην)	ἐτιμώμην
		2.	(ἐ-τίμα-ες)	ἐτίμᾶς	(ἐ-τιμά-ου)	ἐτιμῶ
		3.	(ἐ-τίμα-ε	ἐτίμᾶ	(ἐ-τιμά-ετο)	ἐτιμᾶτο
	P.	1.	(ἐ-τιμά-ομεν)	ἐτιμῶμεν	(ἐ-τιμα-όμεθα)	ἐτιμώμεθα
		2.	(ἐ-τιμά-ετε)	ἐτιμᾶτε	(ἐ-τιμά-εσθε)	ἐτιμᾶσθε
		3.	(ἐ-τίμα-ον)	ἐτίμων	(ἐ-τιμά-οντο)	ἐτιμῶντο
Imperativus	*S.*	2.	(τίμα-ε)	τίμᾶ	(τιμά-ου)	τιμῶ
		3.	(τιμα-έτω)	τιμάτω	(τιμα-έσθω)	τιμάσθω
	P.	2.	(τιμά-ετε)	τιμᾶτε	(τιμά-εσθε)	τιμᾶσθε
		3.	(τιμα-όντων)	τιμώντων	(τιμα-έσθων)	τιμάσθων
Coniunctivus	*S.*	1.	(τιμά-ω)	τιμῶ	(τιμά-ωμαι)	τιμῶμαι
		2.	(τιμά-ῃς)	τιμᾷς	(τιμά-ῃ)	τιμᾷ
		3.	(τιμά-ῃ)	τιμᾷ	(τιμά-ηται)	τιμᾶται
	P.	1.	(τιμά-ωμεν)	τιμῶμεν	(τιμα-ώμεθα)	τιμώμεθα
		2.	(τιμά-ητε)	τιμᾶτε	(τιμά-ησθε)	τιμᾶσθε
		3.	(τιμά-ωσι(ν)	τιμῶσι(ν)	(τιμά-ωνται)	τιμῶνται
Optativus	*S.*	1.	(τιμα-οίην)	τιμῴην ir τιμῷμι	(τιμα-οίμην)	τιμῴμην
		2.	(τιμα-οίης)	τιμῴης τιμῷς	(τιμά-οιο)	τιμῷο
		3.	(τιμα-οίη)	τιμῴη τιμῷ	(τιμά-οιτο)	τιμῷτο
	P.	1.	(τιμά-οιμεν)	τιμῷμεν	(τιμα-οίμεθα)	τιμῴμεθα
		2.	(τιμά-οιτε)	τιμῷτε	(τιμά-οισθε)	τιμῷσθε
		3.	(τιμά-οιεν)	τιμῷεν	(τιμά-οιντο)	τιμῷντο
Infinitivus			(τιμά-ειν)	τιμᾶν	(τιμά-εσθαι)	τιμᾶσθαι
Participium			(τιμά-ων)	τιμῶν, -ῶσα, -ῶν	(τιμα-όμενος)	τιμώμενος

Veiksmažodžiai galūne -εω.

§ 80. Veiksmažodžio φιλέ-ω myliu *praesens* ir *imperfectum*.

			Activum		*Medium* ir *passivum*	
Indicativus praes.	*S.*	1.	(φιλέ-ω)	φιλῶ	(φιλέ-ομαι)	φιλοῦμαι
		2.	(φιλέ-εις)	φιλεῖς	(φιλέ-ῃ(-ει)	φιλῇ(-εῖ)
		3.	(φιλέ ει)	φιλεῖ	(φιλέ-εται)	φιλεῖται
	P.	1.	(φιλέ-ομεν)	φιλοῦμεν	(φιλε-όμεθα)	φιλούμεθα
		2.	(φιλέ-ετε)	φιλεῖτε	(φιλέ εσθε)	φιλεῖσθε
		3.	(φιλέ-ουσι(ν)	φιλοῦσι(ν)	(φιλέ-ονται)	φιλοῦνται
Imperfectum	*S.*	1.	(ἐ-φίλε-ον)	ἐφίλουν	(ἐ-φιλε-όμην)	ἐφιλούμην
		2.	(ἐ-φίλε-ες)	ἐφίλεις	(ἐ-φιλέ-ου)	ἐφιλοῦ
		3.	(ἐ-φίλε-ε)	ἐφίλει	(ἐ-φιλέ-ετο)	ἐφιλεῖτο
	P.	1.	(ἐ-φιλέ-ομεν)	ἐφιλοῦμεν	(ἐ-φιλε-όμεθα)	ἐφιλούμεθα
		2.	(ἐ-φιλέ-ετε)	ἐφιλεῖτε	(ἐ-φιλέ-εσθε	ἐφιλεῖσθε
		3.	(ἐ-φίλε-ον)	ἐφίλουν	(ἐ-φιλέ-οντο)	ἐφιλοῦντο
Imperativus	*S.*	2.	(φίλε-ε)	φίλει	(φιλέ-ου)	φιλοῦ
		3.	(φιλε-έτω)	φιλείτω	(φιλε-έσθω	φιλεῖσθω
	P.	2.	(φιλέ-ετε)	φιλεῖτε	(φιλέ-εσθε)	φιλεῖσθε
		3.	(φιλε-όντων)	φιλούντων	(φιλε-έσθων)	φιλείσθων
Coniunctivus	*S.*	1.	(φιλέ-ω)	φιλῶ	(φιλέ-ωμαι)	φιλῶμαι
		2.	(φιλέ-ῃς)	φιλῇς	(φιλέ-ῃ)	φιλῇ
		3.	(φιλέ-ῃ)	φιλῇ	(φιλέ-ηται)	φιλῆται
	P.	1.	(φιλέ-ωμεν)	φιλῶμεν	(φιλε-ώμεθα)	φιλώμεθα
		2.	(φιλέ-ητε)	φιλῆτε	(φιλέ-ησθε)	φιλῆσθε
		3.	(φιλέ ωσι(ν)	φιλῶσι(ν)	(φιλέ-ωνται)	φιλῶνται
Optativus	*S.*	1.	(φιλε-οίην)	φιλοίην ir φιλοῖμι	(φιλε-οίμην)	φιλοίμην
		2.	(φιλε-οίης)	φιλοίης φιλοῖς	(φιλέ-οιο)	φιλοῖο
		3.	(φιλε-οίη)	φιλοίη φιλοῖ	(φιλέ-οιτο)	φιλοῖτο
	P.	1.	(φιλέ-οιμεν)	φιλοῖμεν	(φιλε-οίμεθα)	φιλοίμεθα
		2.	(φιλέ-οιτε)	φιλοῖτε	(φιλέ-οισθε)	φιλοῖσθε
		3.	(φιλέ-οιεν)	φιλοῖεν	(φιλέ-οιντο)	φιλοῖντο
Infinitivus			(φιλέ-ειν)	φιλεῖν	(φιλέ-εσθαι)	φιλεῖσθαι
Participium			(φιλέ-ων)	φιλῶν, -οῦσα, -οῦν	(φιλε-όμενος)	φιλούμενος

Veiksmažodžiai galūne -οω.

Veiksmažodžio δηλό-ω rodau *praesens* ir *imperfectum*. §81.

			Activum		*Medium* ir *passivum*	
Indicativus praes.	*S.*	1.	(δηλό-ω)	δηλῶ	(δηλό-ομαι)	δηλοῦμαι
		2.	(δηλό-εις)	δηλοῖς	(δηλό-ῃ, (-ει)	δηλοῖ
		3.	(δηλό-ει)	δηλοῖ	(δηλό-εται)	δηλοῦται
	P.	1.	(δηλό-ομεν)	δηλοῦμεν	(δηλο όμεθα)	δηλούμεθα
		2.	(δηλό-ετε)	δηλοῦτε	(δηλό-εσθε)	δηλοῦσθε
		3.	(δηλό-ουσι(ν)	δηλοῦσι(ν)	(δηλό-ονται)	δηλοῦνται
Imperfectum	*S.*	1.	(ἐ-δήλο-ον)	ἐδήλουν	(ἐ-δηλο-όμην)	ἐδηλούμην
		2.	(ἐ-δήλο-ες)	ἐδήλους	(ἐ-δηλό-ου)	ἐδηλοῦ
		3.	(ἐ-δήλο-ε)	ἐδήλου	(ἐ-δηλό-ετο)	ἐδηλοῦτο
	P.	1.	(ἐ-δηλό-ομεν)	ἐδηλοῦμεν	(ἐ-δηλο-όμεθα)	ἐδηλούμεθα
		2.	(ἐ-δηλό-ετε)	ἐδηλοῦτε	(ἐ-δηλό εσθε)	ἐδηλοῦσθε
		3.	(ἐ-δήλο-ον)	ἐδήλουν	(ἐ-δηλό-οντο)	ἐδηλοῦντο
Imperativus	*S.*	2.	(δήλο-ε)	δήλου	(δηλό-ου)	δηλοῦ
		3.	(δηλο-έτω)	δηλούτω	(δηλο-έσθω)	δηλούσθω
	P.	2.	(δηλό-ετε)	δηλοῦτε	(δηλό-εσθε)	δηλοῦσθε
		3.	(δηλο-ότων)	δηλούντων	(δηλο-έσθων)	δηλούσθων
Coniunctivus	*S.*	1.	(δηλό-ω)	δηλῶ	(δηλό-ωμαι)	δηλῶμαι
		2.	(δηλό-ῃς)	δηλοῖς	(δηλό-ῃ)	δηλοῖ
		3.	(δηλό-ῃ)	δηλοῖ	(δηλό-ηται)	δηλῶται
	P.	1.	(δηλό-ωμεν)	δηλῶμεν	(δηλο-ώμεθα)	δηλῶμεθα
		2.	(δηλό-ητε)	δηλῶτε	(δηλό-ησθε)	δηλῶσθε
		3.	(δηλό-ωσι(ν)	δηλῶσι(ν)	(δηλό-ωνται)	δηλῶνται
Optativus	*S.*	1.	(δηλο-οίην)	δηλοίην ir δηλοῖμι	(δηλο-οίμην)	δηλοίμην
		2.	(δηλο-οίης)	δηλοίης δηλοῖς	(δηλό-οιο)	δηλοῖο
		3.	(δηλο-οίη)	δηλοίη δηλοῖ	(δηλό-οιτο)	δηλοῖτο
	P.	1.	(δηλό-οιμεν)	δηλοῖμεν	(δηλο-οίμεθα)	δηλοίμεθα
		2.	(δηλό-οιτε)	δηλοῖτε	(δηλό-οισθε)	δηλοῖσθε
		3.	(δηλό-οιεν)	δηλοῖεν	(δηλό-οιντο)	δηλοῖντο
Infinitivus			(δηλό-ειν)	δηλοῦν	(δηλό-εσθαι)	δηλοῦσθαι
Participium			(δηλό-ων)	δηλῶν, -οῦσα, -οῦν	(δηλο-όμενος)	δηλούμενος

Kitų *VERBA CONTRACTA* formų apžvalga.

§ 82.

	Act.	*Med.*	*Pass.*
Fut.	τιμή-σω	τιμή-σο-μαι	τιμη-θή-σο-μαι
Aor.	ἐ-τίμη-σα	ἐ-τιμη-σά-μην	ἐ-τιμή-θη-ν
Perf.	τε-τίμη-κα	τε-τίμη-μαι	
Plsq.	ἐ-τε-τιμή-κειν	ἐ-τε-τιμή-μην	
Fut. III			τε-τιμή-σο-μαι
Adi. verb.			τιμη-τός τιμη-τέος

Fut.	φιλή-σω	φιλή-σο-μαι	φιλη-θή-σο-μαι
Aor.	ἐ-φίλη-σα	ἐ-φιλη-σά-μην	ἐ-φιλή-θη-ν
Perf.	πε-φίλη-κα	πε-φίλη-μαι	
Plsq.	ἐ-πεφιλή-κειν	ἐ-πε-φιλή-μην	
Fut. III			πε-φιλή-σο-μαι
Adi. verb.			φιλη-τός φιλη-τέος

Fut.	δηλώ-σω	δηλώ-σο-μαι	δηλω-θή-σο-μαι
Aor.	ἐ-δήλω-σα	ἐ-δηλω-σά-μην	ἐ-δηλώ-θη-ν
Perf.	δε-δήλω-κα	δε-δήλω-μαι	
Plsq.	ἐ-δε-δηλώ-κειν	ἐ-δε-δηλώ-μην	
Fut. III			δε-δηλώ-σο-μαι
Adi. verb.			δηλω-τός δηλω-τέος

Pirmosios asmenuotės veiksmažodžių paskirstymas.

Dėl liemenų charakterio visi pirmosios asmenuotės veiksmažodžiai yra skaidomi į tris skyrius: *verba vocalia*, *v. muta*, *v. liquida* (žiūr. § 69). §83.

Be to, šitos pirmosios asmenuotės veiksmažodžiai yra skirstomi į 8 klases. Tokio paskirstymo pagrindan yra dedamas būdas, kuriuo iš veiksmažodžių kamieno susidaro esamojo laiko liemuo. Taigi:

Taisyklingoji I asm.

I. Esam. l. liemuo niekuo nesiskiria nuo veiksmažodžio kamieno; pav.; παιδεύ-ω auklėju, λύ-ω atrišu, ἄγ-ω vedu.

II. Esam. l. liemuo stiprinamas garso -τ- pagalba; pav.: τύπ-τ-ω smogiu.

III. Esam. l. liemuo susidaro iš veiksmažodžio kamiengalio + j; pav.: κλίνω (<κλιν-*j*-ω) lenkiu.
χαίρω (<χαρ-*j*-ω) džiaugiuos.

Netaisyklingoji I asm.

IV. Esam. l. liemuo pailgina trumpąjį veiksm. kamieno balsį; pav.: φεύγ-ω bėgu (ἡ φυγ-ή *fuga*).

V. Esam. l. liemuo stiprinamas garso -ν- pagalba; pav.: φθί-ν-ω sunykstu (ἡ φθί-σις, sunykimas, džiova) (palyg. lietuv. „paka-n-ka").

VI. Esam. l. liemuo stiprinamas intarpo -σκ- pagalba: pav.: γηρά-σκ-ω senstu (τὸ γῆρα-ς senatvė) (palyg. lietuv. „sen-*st*-u").

VII. Esam. l. (ir kitų laikų) liemuo stiprinamas garso -ε- pagalba; pav.:
γαμ-έ-ω vedu žmoną (ὁ γάμ-ος vestuvės).

VIII. Esam. l. liemuo visai kitoks, negu kitų laikų l. pav.: φέρω-nešu, *fut.* οἴσω.

Pirmųjų trijų klasių veiksmažodžiai sudaro **taisyklingųjų** veiksmažodžių skyrių, klasės IV-VIII laikomos **netaisyklingųjų** veiksmažodžių klasėmis.

Taisyklingoji asmenuotė. (Klasės I—III).

§ 84. 1. **Pirmoji klasė.** Veiksmažodžio ir esamojo laiko liemens yra vienodi. Šitą klasę sudaro beveik visi *v. vocalia*, daugelis *v. muta* ir kaikurie *v. liquida:*

παιδεύ-ω	auklėju		
λύ-ω	atrišu	γράφ-ω	rašau
ἄγ-ω	vedu	τρίβ-ω	trinu
ἄρχ-ω	viešpatauju	διώκ-ω	persekioju
λείπ-ω	palieku	πείθ-ω	įtikinu.

2. **Antroji arba „tau" klasė.** Veiksmažodžiai, kurių kamiengalis baigiasi lūpiniu priebalsiu, esamojo laiko liemenį sustiprina priebalsiu τ. Šitą klasę sudaro *v. muta-labialia:*

τύπ-τ-ω	smogiu	(ὁ τύπ-ος	smūgis)
βλάπ-τ-ω	kenkiu	(ἡ βλάβ-η	kenksmas)
κρύπ-τ-ω	slepiu	(κρύφ-α *adv.*	slapta)
θάπ-τ-ω	laidoju	(ὁ τάφ-ος	karstas).

3. **Trečioji arba „jot" klasė.** Esamojo laiko liemeniui sustiprinti vartojamas *-j*. Šitokiu būdu esamojo laiko liemenį sudaro:

a. daugelis *v. muta*, kurių kamiengalio gomuriniai *(gutturales)* κ, γ, χ, sutapę su *-j*, virsta ττ (σσ); pav.:

φυλάττω (<φυλακ-j-ω)	saugoju,	√φυλακ-	(ἡ φυλακή sargyba)
τάττω (<τἄγ-j-ω)	tvarkau,	√τἄγ-	(ὁ τἄγ-ός tvarkytojas)
ταράττω (<ταραχ-j-ω)	sumaišau	√ταραχ-	(ἡ ταραχ-ή sumišimas)

b. *v. muta*, kurių kamiengalio garsas δ, sutapęs su *-j*, virsta ζ; pav.:

ἐλπίζω (<ἐλπιδ-j-ω)	viliuos,	√ἐλπιδ-	(ἡ ἐλπίς, δος viltis).
ἕζομαι (<ἑδ-j-ομαι)	sėdžiu,	√ἑδ-	(ἕδρα sėdynė).

c. *v. liquida* kamiengaliu λ, kurių λ, sutapęs su *-j*, virsta λλ; pav.:

ἀγγέλλω (<ἀγγελ-j-ω) skelbiu, √ἀγγελ- (ὁ ἄγγελος skelbėjas).

d. *v. liquida* kamiengaliu ν ir ρ; čia *-j*, virtęs balsiu ι, pereina į paskutinį kamieno skiemenį; pav.:

φαίνω (<φαν-j-ω) rodau, √φαν- (ἀ-φαν-ής nematomas)
καθαίρω (<καθαρ-j-ω) valau, √καθαρ- (καθαρ-ός švarus)
οἰκτείρω (<οἰκτερ-j-ω) gailiuosi, √οἰκτερ-(οἰκτείρ-ησις pasigailėjimas).

II *VERBA MUTA.*

§ 85. 1. *Verba muta* skiriasi nuo *verba vocalia* tuo, kad 1) turi *tempora secunda*, 2) turi tam tikrų ypatybių, kuriomis susidaro jų laikų formos, būtent, jų kamienas kinta: a) gauna kitą priebalsį, pav., τύπ-τ-ω smogiu; b) vietoje savo trumpo balsio gauna ilgąjį, pav., φεύγ-ω bėgu, kurio tikrąjį kamieną randame aoriste II-m: ἔ-φυγ-ον; c) savo balsį pakeičia kitu, pav., κλέπτ-ω vagiu, δέρ-ω lupu kailį, *aor. II pass.* ἐ-κλάπ-ην, ἐ-δάρ-ην, *perf.* κέ-κλοφ-α, δέ-δαρ-κα.

2. Jų kamiengaliai (*gutturales* κ, γ, χ, *labiales* π, β, φ ir *dentales* τ, δ, θ), sutapdami su asmenų galūnėmis, duoda naujų garsų:

a) gomuriniai (κ, γ, χ)

prieš σ virsta ξ: πράξω, √πραγ- veikti (πράττω)
„ μ „ γ: πέπραγ-μαι; ἦργ-μαι, √αρχ- valdyti, pradėti (ἄρχω)
„ τ „ κ: πέπρακ-ται; ἦρκ-ται
„ θ „ χ: ἐ-πράχ-θην; ἤρχ-θην.

b) lūpiniai (π, β, φ)

prieš σ virsta ψ: γράψω, √γραφ- rašyti (γράφω)
„ μ „ μ: γέ-γραμ-μαι
„ τ „ π: γέ-γραπ-ται
„ θ „ φ: ἐ-τρέφ-θην, √τρεπ- sukti; γέ-γραφ-θε (σ pranyko).

c) dantiniai (τ, δ, θ) prieš σ ir κ išnyksta (ἐλπίσιν — viltims), o prieš dantinius ir μ virsta σ: ἐ-πείσ-θην, √πειθ- įtikinti, iš ἐ πειθ θην; πέ-πεισ-μαι iš πε-πειθ-μαι.

3. Gomuriniai ir lūpiniai liemens nepadaro *perfectum I activi* galūne -κα; kaikurie jų padaro *perfectum II*, pav., γέ-γραφ-α; ἦχ-α iš $\sqrt{\text{ἀγ}}$ (su priebalsio pakeitimu iš γ į χ).

Pavyzdžiai:

1. γράφω, γράψω, ἔγραψα, γέγραφα, γέγραμμαι, ἐγράφην (be θ), γραπτός.

2. φυλάττω-φυλάξω, ἐφύλαξα, πε-φύλα-χα, πε-φύλαγμαι, ἐφυλάχθην, $\sqrt{\text{φυλακ-}}$ saugoti.

3. κομίζω, κομιῶ, ἐκόμισα, κε-κόμικα, κεκόμισμαι, ἐκομίσθην, $\sqrt{\text{κομιδ-}}$ nešti, pakelti.

4. πείθω (*persuadeo*) πείσω, ἔπεισα, πέ-ποιθα, πέ-πεισμαι, ἐπείσθην.

4. Veiksmažodžių *muta* laikų formų padarymas.

Kamienas	πρᾱγ- veikti	κρῡφ- slėpti	ἁρμοτ- suderinti	γυμναδ- lavinti
Act. praes.	πράττω	κρύπτω	ἁρμόττω	γυμνάζω
fut.	πράξω	κρύψω	ἁρμό-σω	γυμνά-σω
aor.	ἔπραξα	ἔκρυψα	ἥρμο-σα	ἐγύμνα-σα
perf.	πέπραγ-α	κέκρυφ-α	ἥρμο-κα	γεγύμνα-κα
M. P. perf.	πέπραγ-μαι	κέκρυμ-μαι	ἥρμοσ-μαι	γεγύμνασ-μαι
Pass. aor.	ἐπράχ-θην	ἐκρύφ-θην	ἡρμόσ-θην	ἐγυμνάσ-θην
fut. III.	πεπράξομαι	κεκρύψομαι	—	—
adi. verb.	πρακ-τός	κρυπ-τός	ἁρμοσ-τός	γυμνασ-τός
	πρακ-τέος	κρυπ-τέος	ἁρμοσ-τέος	γυμνασ-τέος

5. Asmenavimo pavyzdžiai. §86.

		γραφ- rašyti	πλεκ- pinti	πειθ- įtikinti
Indic. perf.	*S.* 1.	γέ-γραμ-μαι	πέ-πλεγ-μαι	πέ-πεισ-μαι
	2.	γέ-γραψαι	πέ-πλεξαι	πέ-πει-σαι
	3.	γέ-γραπ-ται	πέ-πλεκ-ται	πέ-πεισ-ται
	P. 1.	γε-γράμ-μεθα	πε-πλέγ-μεθα	πε-πείσ-μεθα
	2.	γέ-γραφ-θε	πέ-πλεχ-θε	πέ-πει-σθε
	3.	γε-γραμ-μένοι εἰσί(ν)	πε-πλεγ-μένοι εἰσί(ν)	πε-πεισ-μένοι εἰσί(ν)
Plusqprf.	*S.* 1.	ἐ-γε-γράμ-μην	ἐ-πε-πλέγ-μην	ἐ-πε-πείσ-μην
	2.	ἐ-γέ-γραψο	ἐ-πέ-πλεξω	ἐ-πέ-πει-σο
	3.	ἐ-γέ-γραπ-το	ἐ-πέ-πλεκ-το	ἐ-πέ-πεισ-το
	P. 1.	ἐ-γε-γράμ-μεθα	ἐ-πε-πλέγ-μεθα	ἐ-πε-πείσ-μεθα
	2.	ἐ-γέ-γραφ-θε	ἐ-πέ-πλεχ-θε	ἐ-πέ-πει-σθε
	3.	γε-γραμ-μένοι ἦσαν	πε-πλεγ-μένοι ἦσαν	πε-πεισ-μένοι ἦσαν
Imperat.	*S.* 2.	γέ-γραψο	πέ-πλεξω	πέ-πει-σο
	3.	γε-γράφ-θω	πε-πλέχ-θω	πε-πεί-σθω
	P. 2.	γέ-γραφ-θε	πέ-πλεχ-θε	πέ-πει-σθε
	3.	γε-γράφ-θων	πε-πλέχ-θων	πε-πεί-σθων
Coni.	*S.* 1.	γε-γραμ-μένος ὦ *etc.*	πε-πλεγ-μένος ὦ *etc.*	πε-πεισ-μένος ὦ *etc.*
Opt.	*S.* 1.	γε-γραμ-μένος εἴην *etc.*	πε-πλεγ-μένος εἴην *etc.*	πε-πεισ-μένος εἴην *etc.*
Infin.		γε-γράφ-θαι	πε-πλέχ-θαι	πε-πεῖ-σθαι
Partic.		γε-γραμ-μένος, η, ον	πε-πλεγ-μένος, η, ον	πε-πεισ-μένος, η, ον

6. 3-jo asm. daugisk. galūnės -νται ir -ντο čia negali sutikti su priebalsiniu kamiengaliu, ir tam asmeniui vartojamos sudėtinės formos: perfektui — *part. perf. pass* ir εἰσί(ν), pluskvamperfektui — *part. perf. pass* ir ἦσαν.

7. Veiksmažodžių στρέφω suku, τρέφω maitinu ir τρέπω verčiu, vartau šaknies balsis virsta α: ἔστραμμαι, τέθραμμαι, τέτραμμαι.

8. Iškrinta priebalsiai veiksmažodžiams √πεμπ—siųsti— πέπεμμαι (iš πεπεμμμαι) ir ἐλήλεγμαι (su at. redupl.) iš ἐλέγχω *arguo* (įrodymais kaltinu), tačiau: -εγξαι,- εγκται.

§ 88. III *VERBA LIQUIDA.*

1. *Verba liquida*, kaip ir *verba muta*, turi savo ypatybių, kuriomis skiriasi nuo *verba vocalia.* Taigi, *v. liquida* turi a) *tempora secunda* ir b) sudaro *futurum I* ir *aoristus I activi* ir *medii* be tų laikų charakterio -σ. Šitoks *futurum* (be sigmos) vadinasi *fut. contractum*, arba *futurum II*, arba *fut. asigmaticum*; o aoristas I be sigmos—*aoristus asigmaticus.*

Pav., ἀγγέλλω pranešu *fut. II* ἀγγελῶ, *aor.* ἤγγειλα;
φαίνω rodau, *fut. II* φανῶ, *aor.* ἔφηνα.

2. Darant iš *v. liquida* kamieno esamojo laiko liemenį, veiksmažodžio kamienas paprastai stiprinamas (išskyrus kai kuriuos veiksmažodžius su ε šaknyje); būtent, kamiengalių -λ pasikartoja -λ, pav. ἀγγέλλω √ἀγγελ-, o prie kamiengalių -μ. prisišlieja garsas -ν, pav., τέμ-ν-ω piaustau, √τεμ-; be to, kamiengalių ν ir ρ trumpasis šaknies balsis virsta ilguoju (ĭ virsta ī, ŭ—ū, pav., κρίνω sprendžiu, ἀμύνω atmušu, atsikertu [su ilgais balsiais ī, ū]), arba dvibalsiu) ă—αι, ε—ει, pav. φαίνω rodau, φθείρω naikinu, √φαν-, √φθερ-).

3. Taip sustiprintas kamienas eina esamajam (ir *imperfect.)* laikui liemeniu. Kiti laikai padaromi iš tikrojo (gryno) kamieno, tik I-jo aoristo formoms paskutinis kamieno balsis virsta ilguoju arba gauna priesagą ι, būtent, ῐ virsta ῑ, ŭ—ū, α—η, ε—ει; pav.: στέλλ-ω siunčiu, √στελ- *fut.* στελ-ῶ, *aor. II pass.* ἐ-στάλ-ην, *perf. I act.* ἔ-σταλ-κα, *aor. I act.* ἔ-στειλ-α, *med.* ἐ-στειλ-άμην.

4. Vienskiemeniai *verba liquida* su šaknies balsiu -ε pakeičia šitą balsį balsiu -α šiems laikams:

ACTIVI: perf. I ir *plusqmpf. I,*

MEDII (pass.): perf. ir *plusqmpf.*

PASSIVI: aor. I ir *II, futurum I* ir *II* ir *adi. verb.* Be to, kaikurie *v. liqu.* padaro *perf. II* ir *plusqmpf. II activi* su kamieno balsiu -ο.

Pav.: στέλλω siunčiu ir σπείρω sėju.

ACTIVI perf. I ἔσταλ-κα, ἔσπαρ-κα
plqmpf. I ἐστάλ-κειν, ἐσπάρ-κειν.

MEDII perf. ἔσταλ-μαι, ἔσπαρ-μαι
plqmpf. ἐστάλ-μην, ἐσπάρ-μην.

PASSIVI aor. I ἐστάλ-θην (poezijoje)
aor. II ἐστάλ-ην, ἐσπάρ-ην
fut. I (στελθήσομαι)
fut. II σταλήσομαι, σπαρήσομαι
adi. verb. σταλτός, σπαρτός.

5. Daugskiemeniai *v. liquida* nėra linkę keisti šaknies balsio. Pav.: καθαίρω valau, κεκάθαρκα, κεκάθαρμαι, ἐκαθάρθην; ἀγγέλλω, ἤγγελκα, ἤγγελμαι, ἠγγέλθην.

6. Kitos *v. liquida* (ir *v. muta*) ypatybės parodomos skyriuje *„Tempora secunda"*.

§89. *FUTURUM* ir *AOR. I ACTIVI* ir *MEDII*.

σπείρω sėju $\sqrt{\text{σπερ-}}$

			FUTURUM		*AORISTUS I*	
			Activum	*Medium*	*Activum*	*Medium*
Indicativus	*S.*	1.	σπερ-ῶ	σπερ-οῦ-μαι	ἔ-σπειρα	ἐ-σπειρά-μην
		2.	σπερ-εῖς	σπερ-ῇ (-εῖ)	ἔ-σπειρα-ς	ἐ-σπείρω
		3.	σπερ-εῖ	σπερ-εῖ-ται	ἔ-σπειρε (ν)	ἐ-σπείρα-το
	P.	1.	σπερ-οῦ-μεν	σπερ-ού-μεθα	ἐ-σπείρα-μεν	ἐ-σπειρά-μεθα
		2.	σπερ-εῖ-τε	σπερ-εῖ-σθε	ἐ-σπείρα-τε	ἐ-σπείρα-σθε
		3.	σπερ-οῦσι(ν)	σπερ-οῦ-νται	ἔ-σπειρα-ν	ἐ-σπείρα-ντο
Imperativus	*S.*	2.			σπεῖρον	σπεῖραι
		3.			σπειρά-τω	σπειρά-σθω
	P.	2.			σπείρα-τε	σπείρα-σθε
		3.			σπειρά-ντων	σπειρά-σθων
Coniunctivus	*S.*	1.			σπείρω	σπείρω-μαι
		2.			σπείρῃς	σπείρῃ
		3.			σπείρῃ	σπείρη-ται
	P.	1.			σπείρω-μεν	σπειρώ-μεθα
		2.			σπείρη-τε	σπείρη-σθε
		3.			σπείρωσι(ν)	σπείρω-νται
Optativus	*S.*	1.	σπερ-οίην(-οῖμι)	σπερ-οί-μην	σπείραι-μι	σπειραί-μην
		2.	σπερ-οίης(-οῖς)	σπερ-οῖ-ο	σπείραι-ς, -ειας	σπείραι-ο
		3.	σπερ-οίη(-οῖ)	σπερ-οῖ-το	σπείραι, -ειε(ν)	σπείραι-το
	P.	1.	σπερ-οῖμεν	σπερ-οί-μεθα	σπείραι-μεν	σπειραί-μεθα
		2.	σπερ-οῖ-τε	σπερ-οῖ-σθε	σπείραι-τε	σπείραι-σθε
		3.	σπερ-οῖε-ν	σπερ-οῖ-ντο	σπείραιε-ν, -ειαν	σπείραι-ντο
Infinit.			σπερ-εῖν	σπερ-εῖ-σθαι	σπεῖραι	σπείρα-σθαι
Participium	*M.*		σπερ-ῶν, οῦντος	σπερ-ού-μενος	σπείρας, -αντος	σπειρά-μενος
	F.		σπερ-οῦσα, ούσης	σπερ-ου-μένη	σπείρασα, -άσης	σπειρα-μένη
	N.		σπερ-οῦν, -οῦντος	σπερ-ού-μενον	σπεῖραν, -αντος	σπειρά-μενον

PERFECTUM ir *PLUSQUAMPERFECTUM MEDII* ir *PASSIVI.* § 90.

φαίνω rodau, ἀγγέλλω pranešu.

Kamienas:			φαν-	ἀγγελ-
Indic. perfecti	*S.*	1.	πέ-φασ-μαι	ἤγγελ-μαι
		2.	πέ-φαν-σαι	ἤγγελ-σαι
		3.	πέ-φαν-ται	ἤγγελ-ται
	P.	1.	πε-φάσ-μεθα	ἠγγέλ-μεθα
		2.	πέ-φαν-θε	ἤγγελ-θε
		3.	πε-φασ-μένοι εἰσί(ν)	ἠγγελ-μένοι εἰσί(ν)
Plusquamperf.	*S.*	1.	ἐ-πε-φάσ-μην	ἠγγέλ-μην
		2.	ἐ-πέ-φαν-σο	ἤγγελ-σο
		3.	ἐ-πέ-φαν-το	ἤγγελ-το
	P.	1.	ἐ-πε-φάσ-μεθα	ἠγγέλ-μεθα
		2.	ἐ-πέ-φαν-θε	ἤγγελ-θε
		3.	ἐ-πε-φασ-μένοι ἦσαν	ἠγγελ-μένοι ἦσαν
Imperativus	*S.*	2.	πέ-φαν-σο	ἤγγελ-σο
		3.	πε-φάν-θω	ἠγγέλ-θω
	P.	2.	πέ-φαν θε	ἤγγελ-θε
		3.	πε-φάν-θων	ἠγγέλ-θων
Infinitivus			πε-φάν-θαι	ἠγγέλ-θαι
Participium		*M.*	πε-φασ-μένος	ἠγγελ-μένος
		F.	πε-φασ-μένη	ἠγγελ-μένη
		N.	πε-φασ-μένον	ἠγγελ-μένον

IV Veiksmažodžių *MUTA* ir *LIQUIDA TEMPORA SECUNDA*.

§ 91. 1. Daugelis *verba muta* ir kaikurie *v. liquida* turi vad. **antrąjį aoristą** *(activi* ir *medii)*, padaromą iš gryno veiksmažodžio kamieno, prie kurio jungiamųjų balsių -ο ir -ε pagalba pridedamos galūnės: tiesioginei nuosakai—imperfekto galūnės, kitoms formoms—esamojo laiko. Pav., iš veiksmaž. βάλλω sviedžiu: *imperf.* ἔβαλλον, *aor. II* ἔβαλον.

2. Kirtis 3-se formose dedamas ant paskutiniojo skiemens:

a) *imperat. sg.* 2 as. *medii* βαλοῦ,

b) *partic. activi* βαλών,

c) *infinitivus activi* βαλεῖν,

o *infinitivus medii* turi kirtį ant priešpaskut. skiemens: βαλέσθαι; be to, penki imperativai *(activi)* yra *oxytona:* εἰπέ (§ 121, 18), ἐλθέ (§ 121,2), εὑρέ (§ 119,6), ἰδέ (§ 121,8) ir λαβέ (§ 118, 15).

			Indicativus	*Imperativus*	*Coniunct.*	*Optativus*	*Inf. et part.*
Activum	*S.*	1.	ἔ-βαλ-ο-ν		βάλ-ω	βάλ-οι-μι	βαλ-εῖν
		2.	ἔ-βαλ-ε-ς	βάλ-ε	βάλ-ῃς	βάλ-οι-ς	
		3.	ἔ-βαλ-ε(ν)	βαλ-έ-τω	βάλ-ῃ	βάλ-οι	
	P.	1.	ἐ-βάλ-ο-μεν		βάλ-ω-μεν	βάλ-οι-μεν	βαλ-ών
		2.	ἐ-βάλ-ε-τε	βάλ-ε τε	βάλ-η-τε	βάλ-οι τε	βαλ-οῦσα
		3.	ἔ-βαλ-ο-ν	βαλ-ό-ντων	βάλ-ωσι(ν)	βάλ-οιε-ν	βαλ-όν
Medium	*S.*	1.	ἐ-βαλ-ό-μην		βάλ-ω-μαι	βαλ-οί-μην	βαλ-έ-σθαι
		2.	ἐ-βάλ-ου	βαλ-οῦ	βάλ-ῃ	βάλ-οι-ο	
		3.	ἐ-βάλ-ε-το	βαλ-έ-σθω	βάλ-η-ται	βάλ-οι-το	
	P.	1.	ἐ-βαλ-ό-μεθα		βαλ-ώ-μεθα	βαλ-οί-μεθα	βαλ-ό-μενος
		2.	ἐ-βάλ-ε-σθε	βάλ-ε-σθε	βάλ-η-σθε	βάλ-οι-σθε	βαλ-ο-μένη
		3.	ἐ-βάλ-ο-ντο	βαλ-έ-σθων	βάλ-ω-νται	βάλ-οι ντο	βαλ-ό-μενον

3. Atikos prozoje šitas antrasis aoristas ypatingai vartojamas iš šių taisyklingųjų veiksmažodžių:

ἀνα-κράζω	$\sqrt{\text{κραγ-}}$	sušukti	ἀν-έ-κραγ-ον
βάλλω	$\sqrt{\text{βαλ-}}$	sviesti	ἔ-βαλ-ο-ν
κατα-καίνω	$\sqrt{\text{καν-}}$	žudyti	κατ-έ-καν ο ν
ὀφείλω	$\sqrt{\text{ὀφελ-}}$	privalėti	ὤφελ-ο-ν
τίκτω	$\sqrt{\text{τεκ-}}$	gimdyti	ἔ-τεκ-ο ν

ir savotiškai padaromi: 1) ἤγ-αγ-ο-ν (reduplik.) iš $\sqrt{\text{ἀγ-}}$ (ἄγω vedu)

2) ἐ-τραπ-ό-μην (šaknies balsio apkitimas)

iš $\sqrt{\text{τρεπ-}}$ (τρέπομαι sukuosi).

AORISTUS II ir *FUTURUM II PASSIVI.*

1. Kaikurie *verba muta* ir *liquida* turi antrąjį aoristą *passivi*, kuriam sudaryti prie gryno veiksmažodžio kamieno vietoje -θε- pridedamas balsis -ε-, kurs **indikativo**, **imperativo** ir **infinitivo** formose virsta ilguoju(η). Šitas aoristas asmenuojamas taip pat, kaip ir *aor. I pass.* (tik 2 vienask. asm. *imperat.* galūnė čia nepakeista, būtent, pasilieka -θι; pav. σπάρη-θι (iš σπείρω sėju). § 92.

Futurum II passivi padaromas irgi be -θε, pav., σπαρή-σο-μαι.

2. Vienskiemenių liemenų balsis ε čia virsta α:

στέλλω	kam.	στελ-	siųsti *aor. II*	ἐστάλην
τρέφω	„	τρεφ-	maitinti	ἐτράφην
στρέφω	„	στρεφ-	sukti, gręžti	ἐστράφην
τρέπω	„	τρεπ-	sukti	ἐτράπην
δια-φθείρω	„	φθερ-	naikinti	δι-εφθάρην
tik συλ-λέγω	„	λεγ-	rinkti	συν-ελέγην (nekeičia ε).

3. Kalbamas *aoristus II passivi* Atikos prozoje vartojamas beveik tiktai šių veiksmažodžių: (be nurodytų 2-me punkte):

ἀλλάττω	kam.	ἀλλαγ-	keisti *aor. II*	ἠλλάγην
βλάπτω	„	βλαβ-	kenkti	ἐβλάβην
γράφω	„	γραφ-	rašyti	ἐγράφην
θάπτω	„	ταφ-	laidoti	ἐτάφην
κόπτω	„	κοπ-	kirsti	ἐκόπην
μαίνομαι	„	μαν-	siusti, dūkti	ἐμάνην
σκάπτω	„	σκαφ-	kasti	ἐσκάφην
σφάλλω	„	σφαλ-	mainyti	ἐσφάλην
σφάττω	„	σφαγ-	skersti	ἐσφάγην
φαίνομαι		φαν-	rodytis	ἐφάνην.

4. Veiksmažodžio στέλλω *aor. II passivi:*

Indicativus	*Coniunctivus*	*Optativus.*	*Imperativus*	*Infin.* ir *partic.*
ἐ-στάλ-η-ν	σταλ-ῶ (iš -έ-ω)	σταλ-είη-ν		
ἐ-στάλ-η-ς	σταλ-ῇ-ς	σταλ-είη-ς	στάλ-η-θι	σταλ-ῆ-ναι
ἐ-στάλ-η	σταλ-ῇ	σταλ-είη	σταλ-ή-τω	
ἐ-στάλ-η-μεν	σταλ-ῶ-μεν	σταλ-εί$_η$-μεν-εῖμεν		σταλ-είς-έντος
ἐ-στάλ-η-τε	σταλ-ῆ-τε	σταλ-εί$_η$-τε -εῖτε	στάλ-η-τε	σταλ-εῖσα-είσης
ἐ-στάλ-η-σαν	σταλ-ῶ-σι(ν)	σταλ-εί$_η$-σαν -εῖεν	σταλ-έ-ντων	σταλ-έν-έντος

5. Kalbamas *aoristus II passivi* padaromas tik iš tų veiksmažodžių, kurie neturi antrojo aoristo *activi*. Tik vieno veiksmažodžio τρέπω yra visi šeši aoristai (*activi, medii* ir *passivi*), būtent:

ACTIVI I ἔτρεψα (II ἔτραπον pas Homerą) pasukau;

MEDII I ἐτρεψάμην nuo savęs pasukau,—εἰς φυγήν priverčiau bėgti;
II ἐτραπόμην apsisukau, pasileidau (bėgti);

PASSIVI I ἐτρέφθην (retai) ir II ἐτράπην buvau apsuktas, apsisukau.

PERFECTUM II ir *PLUSQUAMPERFECTUM II ACTIVI.*

§ 93. 1. *Perf. II* ir *plusquamperf. II activi* padaromi tik iš kai kurių *v. muta* ir *liquida* be šitų laikų charakterio -κ. Prie reduplikuoto veiksmažodžio liemens čia pridedami -α ir -ει-. Pav.:

γράφω, $\sqrt{\text{γραφ-}}$ rašyti, *perf.* II γέ-γραφ-α,
plqpj. II ἐ-γε-γράφ-ει-ν.

Šitos formos asmenuojamos taip pat, kaip ir *perfectum* bei *plusquamperf. I*, būtent:

Ind.	γέ-γραφ-α, -ας, -ε(ν) *etc.*	*Plqpf.*	ἐ-γε-γράφ-ειν, -εις, -ει...
Coni.	γε-γράφ-ω, -ῃς, -ῃ...	*Opt.*	γε-γράφ-οι-μι, -οις, οι...
Inf.	γε-γραφ-έ-ναι	*Part.*	γε-γραφ-ώς, υῖα, -ός, -ότος, -υίας, ότος.

2. Sudarant II-jį perfektą, veiksmažodžio kamienas gali nepasikeisti, bet dažniausiai jis kinta:

a) jei kamieno galūnėmis eina gomuriniai arba lūpiniai priebalsiai, jie virsta aspiratomis;

b) trumpieji kamieno balsiai ilgėja;

c) kartais kamieno balsiai ir kinta ir tuo pat metu įgyja aspiracijos.

3. Kaikurie antrieji perfektai turi negaliniuotinių veiksmažodžių reikšmę, pav.: ἐγείρω kam. ἐγερ- žadinti, *perf.* II ἐγρήγορ-α (iš ἐγήγορα) budėju, nemiegu.

4. Taisyklingųjų veiksmažodžių yra pažymėtini šie antrieji perfektai:

a) su nekintamu kamiengaliu:

γράφω kam. γραφ- rašyti, *perf.* γέ-γραφ-α

κύπτω „ κυφ- lenktis, κέ-κυφ-α;

b) kamiengalis virsta aspiruotu:

ἄγω	kam.	ἀγ-	vesti,	*perf.* ἦχ-α
κόπτω	„	κοπ-	kirsti	κέ-κοφ-α
πράττω	„	πραγ-	daryti	πέ-πραχ-α
τάττω	„	ταγ-	tvarkyti	τέ-ταχ-α;

c) su kintamu kamieno balsiu; α virsta η, ε—ο:

μαίνομαι	kam.	μαν-	dūkti	*perf.* μέ-μην-α
φαίνομαι	„	φαν-	rodytis	πέ-φην-α
στρέφω	„	στρεφ-	gręžti	ἔ-στροφ-α
τρέφω	„	τρεφ-	maitinti	τέ-τροφ-α
ἀπο-κτείνω	„	κτεν-	užmušti	ἀπ-έ-κτον-α;

d) su kintamu kamieno balsiu ir aspiruotu kamiengaliu:

πέμπω	kam.	πεμπ-	siųsti	*perf.* πέ-πομφ-α,
τρέπω	„	τρεπ-	sukti	τέ-τροφ-α.

5. Reikia skirti: πέ-φην-α esu pasirodęs, pasirodžiau iš φαίνομαι rodaus, ir πέ-φαγ-κα esu parodęs iš φαίνω rodau.

V PIRMOSIOS ASMENUOTĖS YPATYBĖS.

I. Augmento ir reduplikacijos ypatybės.

1. Devyni veiksmažodžiai, kurių kamienai prasideda balsiu ε, gauna augmentą ne η, bet ει, būtent: §94.

ἕρπω, ἕλκω, ἕπομαι
ἑλίττω, ἑστιάω *)
ἐθίζω, ἐργάζομαι
ἔχω ir ἐάω

(žiūr. §66, 5).

*) *aor.* εἱστίᾱσα.

2. Vietoje kiekio augmento turi skiemens augmentą: ὠθέω stumiu (iš √Fωθε-) ir ὠνέομαι perku (iš √Fωνε-): *impf.* ἐώθουν (iš ἐFωθουν), *aor.* ἔωσα (iš ἐFωσα); *impf.* ἐωνούμην (iš ἐFωνουμην), *perf.* ἐώνημαι (iš ἐFωνημαι).

3. Ir skiemens ir kiekio augmentą turi:

ἀν-οίγω, √Fοιγ- atidaryti, ἀν-έ-ῳγον, ἀν-έ-ῳξα (*coni.* ἀν-οίξω), ἀν-έ-ῳχα; *pass.* ἀν-ε-ῳγόμην, ἀν-ε-ῴχθην (*inf.* ἀν-οιχθῆναι), ἀν-έ-ῳγμαι;

ὁράω, √Fορα- matyti, ἑώρων (iš ἑFωρων), ἑ-ώρακα (iš ἑFωρακα).

4. Taip pat *perf.* II ἔοικα (iš Fε-Fοικα) esu panašus, rodaus turi *plqpf.* ἐῴκειν, o *partic.* ἐοικώς panašus (skirti nuo εἰκός — teisinga).

5. Kaikurie veiksmažodžiai, kurių kamienai prasideda nuo *liquida*, vietoje reduplikacijos vartoja skiemenį ει: δια-λέγομαι pasikalbu, *perf.* δι-εί-λεγ-μαι (*aor.* δι-ελέχ-θην); συλ-λέγω surenku, *perf.* συν-είλοχα, *perf. pass.* συν-είλεγ-μαι; taip pat *perf.* II εἴωθα pripratau (√ἐ-σFωθ-, *con-suevi*), *plqpf.* εἰώθειν.

6. Kaikurie veiksmažodžiai, kurių kamienai prasideda balsiais ἀ, ε, ο, perfekto ir pluskvamperfekto formoms prieš kiekio augmentą pakartoja du pirmuosius kamieno garsus (vad. **atikiškoji reduplikacija**); *plqpf.* čia kartais lydimas augmento (ἠκ-ηκόειν iš ἀκούω).

Praes.		*Perf. activi*	*Perf. medii (passivi)*
ἀκούω	girdžiu	ἀκ-ήκο-α (iš ἀκ-ηκοF-α)	ἤκου-σ-μαι
ἐγείρω	žadinu	ἐγρ-ήγορ-α (budėju)	
ἐσθίω	√ἐδε- valgyti	ἐδ-ήδο-κα *(perf. I)*	ἐδ-ήδε-σ-μαι
ἐλαύνω	√ἐλα- varyti	ἐλ-ήλα-κα	ἐλ-ήλα-μαι
ἔρχομαι	√ἐλυθ- vykti	ἐλ-ήλυθ-α *(perf. II)*	
φέρω	√ἐνεκ- nešti	ἐν-ήνοχ-α	ἐν-ήνεγ-μαι
ὁράω	√ὀπ- matyti	ὄπ-ωπ-α	
ὀρύττω	kasu	ὀρ-ώρυχ-α	ὀρ-ώρυγ-μαι, ὠρ-ωρύγ-μην *(plqpf.)*

7. Kaikurie veiksmažodžiai, sudėti su prielinksniais, augmentą gauna prieš prielinksnį, kaip paprastieji ištisiniai veiksmažodžiai:

ἐν-αντιόομαι	pasipriešinu,	*impf.*	ἠν-αντιούμην
καθ-έζομαι	sėduos (sėdžiu)	„	ἐ-καθ-εζόμην
καθ-ίζω	sodinu (sėduos)	„	ἐ-κάθ-ιζον, *aor.* ἐκάθισα
καθ-εύδω	miegu	„	ἐ-κάθ-ευδον
ἐπίσταμαι	žinau, suprantu	„	ἠπιστάμην.

8. Dvilypį augmentą (ir kamieno ir priešdėlio) turi veiksmažodis ἀν-έχομαι išlaikau: ἠνειχόμην ir ἀν-ορθόω pataisau: ἠνώρθοον.

9. Veiksmažodžiai, padaryti iš tokių daiktavardžių, būdvardžių ar prieveiksmių, kurie patys buvo sudėti su priešdėliais *(verba denominativa)*, gauna augmentą ir reduplikaciją dažniausiai po prielinksnio:

ἐν-εδρεύω patykoju (ἐνέδρα užuolanda), ἐνήδρευσα
κατ-ηγορέω kaltinu (κατήγορος kaltintojas), κατηγόρουν
ἀπο-λογέομαι teisinuos (ἀπολογία gynimas), ἀπελογησάμην
ὑπ-οπτεύω įtariu (ὕποπτος įtartinas *suspectus*) ὑπώπτευον.

LAIKO FORMŲ YPATYBĖS.

§ 95. 1. Du veiksmažodžiu galūne -εω padaro *futurum primum* nepailgindami kamiengalio ε prieš σ; be to, jie kalbamą sigmą išleidžia ir padaro kontrakciją. Tokiu būdu, šitų veiksmažodžių *futurum I* niekuo nesiskiria nuo *praesens* (**futurum atticum**):

1) τελέω atlieku, baigiu ir

2) καλέω vadinu; *fut.* τελῶ, εῖς...; καλῶ, εῖς...

Taip pat βιβάζω verčiu eiti, *fut.* βιβῶ, βιβᾷς...
ἐλαύνω varau, vedu, *fut.* ἐλῶ, ᾷς, ᾷ....

Be to, daug veiksmažodžių galūne -νυμι (žiūr. § 108) analogiškai padaro *futurum I.*

Šitokį *futurum* padaro ir veiksmažodžiai galūne -ίζω (jei jų liemens turi du ar daugiau skiemenų), pav.: κομίζω atnešu, *fut.* κομιῶ, εῖς...

καθίζω sodinu, *fut.* καθιῶ; νομίζω manau, *fut.* νομιῶ, εῖς εῖ...; νομιοίην, νομιεῖν; νομιῶν, νομιοῦσα, νομιοῦν.

2. Keletas veiksmažodžių turi vad. **futurum doricum** (ir su kontrakcija ir su sigma), pav.: πνέω pūčiu, *fut.* πνεύ-σομαι (iš πνεϝσομαι); φεύγω bėgu, *fut.* φευξοῦμαι (iš φευγ-σε-ομαι), φευξεῖ, φευξεῖται... (vartojama ir φεύξομαι ir πνευσοῦμαι); πλέω plaukiu, *fut.* πλευσοῦμαι (ir πλεύσομαι).

3. Veiksmažodis αἴρω pakeliu aoriste I-m turi -η (vietoje -α, žiūr. § 88): *aor.* ἦρα, ἄρω, ἄραιμι, ἆραι, ἄρας.

4. Veiksmažodžių, vadinamų *verba vocalia* (*pura*), kamiengalio trumpas balsis pasilieka trumpuoju tik *praes.* ir *imperf.* formose; kitų laikų formoms tasai balsis ilgėja (*praes.* φιλέω, *fut.* φιλή-σω; κωλύ-ω(ῡ) kliudau, *aor.* ἐ-κώλῡ-σα *etc.*)

Tačiau yra veiksmažodžių, kurie sudaro išimtį iš šitos taisyklės: jie pasilaiko kamiengalio trumpą balsį arba visoms laikų formoms, arba tik kaikurioms:

a) visiems laikams turi trumpą kamiengalio balsį:

ἀρκέω	pakanku,	τελέω	baigiu
σπάω	traukiu,	κλάω	laužiu
αἰδέομαι	gėdžiuos,	τρέω	drebu
		ir γελάω	juokiuos;

be to, šitie veiksmažodžiai turi intarpą -σ- perfekto ir neveik. aoristo formoms: γε-γέλα-σ-μαι (iš γελάω), ἐ-γελά-σ-θην, γελα-σ-θή-σομαι, γελα-σ-τός;

b) visiems laikams turi trumpą kamiengalio balsį, bet neturi intarpo -σ- veiksmažodžiai, sudėti su αἰνέω giriu; pav., *aor. pass.* ἐπ-ῃνέ-θην (iš ἐπαινέω pagiriu, sutinku);

c) tik kaikuriems laikams turi trumpą balsį ir neturi -σ- šie veiksmažodžiai: δέω rišu, θύω aukoju, λύω atrišu, δύω paneriu; būtent: δήσω, ἔδησα, δέδεκα, δέδεμαι, ἐδέθην, δεθήσομαι, δετός

θύσω, ἔθῡσα, τέθῡκα, τέθῡμαι, ἐτύθην, τῡθήσομαι, θῡτέον

λύσω, ἔλῡσα, λέλῡκα, λέλῡμαι, ἐλύθην, λῡθήσομαι, λῡτός

δύσω, ἔδῡσα, δέδῡκα, δέδῡμαι, ἐδύθην δῡθήσομαι, ἔδῡν;

d) turi -σ- po ilgojo balsio arba dvibalsio visoms arba tik kaikurioms *passivi* formoms: ἀκούω girdžiu, σείω kratau, purtinu, κελεύω įsakau, κρούω beldžiu, χρίω tepu, κατα-λεύω užmušu akmenimis, χράομαι naudojuosi ir κλῄω (κλείω) užrakinu; pav.:

κε-κέλευ-σ-μαι,	ἐ-κελεύ-σ-θην,	κελευ-σ-τός
σέ-σει-σ-μαι,	ἐ-σείσ-θην,	σει-σ-τός
κέ-κλῃμαι,	ἐ-κλῄ-σ-θην,	κλῃ-σ-τός
κέ-χριμαι,	ἐ-χρί-σ-θην,	χρι-σ-τός
κέ-χρημαι,	ἐ-χρή-σ-θην,	χρη-σ-τός.

VEIKSMAŽODŽIAI, KURIE ĮVAIRIU BŪDU SUDARO SAVO LAIKŲ FORMAS.

1. ἕλκω velku (*impf.* εἷλκον) savo formas, išskyrus *praes.*, *impf.* ir *fut*, sudaro iš liemens ἑλκυ-, o passivui turi σ: §96.

ἕλξω,	ἑλκυ-σ-θήσομαι
εἵλκυσα,	εἱλκύ-σ-θην
εἵλκυκα,	εἵλκυ-σ-μαι.

2. κάω (καίω) deginu ir κλάω (κλαίω) laužiu kontrakcijai nepasiduoda ir savo formas sudaro, išskyrus *praes.* ir *impf.*, iš liemenų καυ- ir κλαυ-, o passivo kaikurioms formoms turi -σ-:

καύσω, ἔκαυσα, κέκαυκα, κέκαυμαι, ἐκαύθην, καυθήσομαι, (ἄκαυστος);
κλαύσομαι, ἔκλαυσα, κέκλαυκα, κέκλαυμαι, ἐκλαύσθην, κλαυσθήσομαι, (ἄκλαυστος).

3. σῴζω gelbėju sudaro savo formas arba iš liemens σῳδ- (σῴζω, σέσῳσμαι), arba iš liemens σω-: σώσω, ἔσωσα, σέσωκα, ἐσώθην, σωθήσομαι.

4. καλέω vadinu, šaukiu—turi *fut. atticum*, aoristui *act.* ir *med.*—trumpą liemens balsį, o kitus laikus padaro iš liemenų κἀλ- ir κλη- (*metathesis*): καλῶ, καλοῦμαι, ἐκάλεσα, ἐκαλεσάμην, κέκληκα, κέκλημαι, κεκλήσομαι, ἐκλήθην, κληθήσομαι.

5. βάλλω sviedžiu sudaro *fut. act.* ir *med.* taisyklingai, turi antrąjį aoristą ir kitiems laikams naudoja liemenį βᾰλ- arba βλη- (*metathesis*): βαλῶ, βαλοῦμαι, ἔβαλον, ἐβαλόμην, βέβληκα, βέβλημαι, βεβλήσομαι, ἐβλήθην, βληθήσομαι, βλητός.

6. κλίνω lenkiu, κρίνω teisiu, ir τείνω tempiu, ($\sqrt{\text{κλῑν-}}$, $\sqrt{\text{κρῑν-}}$, $\sqrt{\text{τεν-}}$) sudaro *fut.* ir *aor. act.* ir *med.* taisyklingai, kitus laikus — be -ν; taigi:

κλινῶ, κρινῶ, τενῶ
ἔκλῑνα, ἔκρῑνα, ἔτεινα:

bet:

κέκλῑκα, κέκρῑκα, τέτᾰκα
κέκλῑμαι, κέκρῑμαι, τέτᾰμαι
ἐκλίθην, ἐκρίθην, ἐτάθην
κλῑθήσομαι, κρῑθήσομαι, τᾰθήσομαι.

Dviskaitos galūnės.

§ 97.

1. Linksniuojamieji žodžiai turi tiktai dvi dviskaitos formas:
vieną—*nom.*, *acc.* ir *voc.*,
antrą—*gen.* ir *dat.* linksniams.

Atskirų linksniuočių yra šios dviskaitos galūnės:

I linksn.	*N. Ac. V.*	-ᾱ	*G. D.*	-αιν
II „	„	-ω	„	-οιν
III „	„	-ε	„	-οιν.

Pavyzdžiai: τὼ ἡμέρα, τοῖν ἡμέραιν
τὼ λόγω, τοῖν λόγοιν
τὼ δώρω, τοῖν δώροιν

τὼ	νεώ,	τοῖν	νεῴν
τὼ	κρατῆρε,	τοῖν	κρατήροιν
τὼ	ποιμένε,	τοῖν	ποιμένοιν
τὼ	γένει,	τοῖν	γενοῖν
τὼ	πόλει,	τοῖν	πολέοιν
τὼ	βασιλέε*)	τοῖν	βασιλέοιν.

2. Skirties formas τά, ταῖν paprastai atstoja formos τώ, τοῖν.

3. Įvardis ἐγώ dviskaitai turi νώ, νῷν, o įvardis σύ—σφώ, σφῷν.

4. Veiksmažodžio dviskaitos 1-jo asmens lytimi eina daugiskaitos to paties asmens forma; 2-sis ir 3-sis dviskaitos asmuo turi atskiras formas. Galūnės yra šios:

		Act. ir *aor. pass.*	*Med.* ir *pass.*
a) pagrindinių laikų ir *coni.*	2.	-τον	-σθον
	3.	-τον	-σθον
b) istorinių laikų ir *opt.*	2.	-τον	-σθον
	3.	-την	-σθην
c) *imperativi*	2.	-τον	-σθον
	3.	-των	-σθων.

Dualis

			2.	3.
ACTIVUM: Praes.	*Indic.*	λύω	λύε-τον	λύε-τον
	Impf.	ἔλυον	ἐλύε-τον	ἐλυέ-την
	Coni.	λύω	λύη-τον	λύη-τον
	Opt.	λύοιμι	λύοι-τον	λυοί-την
	Imper.	λύε	λύε τον	λυέ-των
Aor.	*Indic.*	ἔλυσα	ἐλύσα-τον	ἐλυσά-την
	Coni.	λύσω	λύση-τον	λύση-τον
	Opt.	λύσαιμι	λύσαι-τον	λυσαί-την
	Imper.	λῦσον	λύσα-τον	λυσά-των
Aor. pass.	*Indic.*	ἐλύθην	ἐλύθη-τον	ἐλυθή-την
	Coni.	λυθῶ	λυθῆ-τον	λυθῆ-τον
	Opt.	λυθείην	λυθεῖ-τον	λυθεί-την
	Imper.	λύθητι	λύθη-τον	λυθή-των
MED.-PASS.	*Indic.*	λύομαι	λύε-σθον	λύε-σθον
Praes.	*Impf.*	ἐλυόμην	ἐλύε-σθον	ἐλυέ-σθην
	Coni.	λύωμαι	λύη-σθον	λύη-σθον
	Opt.	λυοίμην	λύοι-σθον	λυοί-σθην
	Imper.	λύου	λύε-σθον	λυέ-σθων
Perf.	*Indic.*	λέλυμαι	λέλυ-σθον	λέλυ-σθον
	Plqpf.	ἐλελύμην	ἐλέλυ-σθον	ἐλελύ-σθην
	Imper.	λέλυσο	λέλυ-σθον	λελύ-σθων
Aor. med.	*Indic.*	ἐλυσάμην	ἐλύσα-σθον	ἐλυσά-σθην
	Coni.	λύσωμαι	λύση-σθον	λύση σθον
	Opt.	λυσαίμην	λύσαι-σθον	λυσαί-σθην.
	Imper.	λῦσαι	λύσα-σθον	λυσά-σθων.

Tas pačias dviskaitos galūnes turi ir II-sios asmenuotės veiksmažodžiai (galūne -μι).

*) Paprastai sutraukt. βασιλῆ.

Taisyklingųjų veiksmažodžių pagrindinės formos:

§ 98. 1) *praesens*, 2) *futurum*, 3) *aoristus activi*, 4) *perfectum activi*, 5) *perfectum medii* (ir *pass.*), 6) *aoristus passivi*, 7) *adiectivum verbale:*

Kamienas.		I *Verba vocalia.*
1. λῡ-(λῠ-)	atrišti	λύω, λύσω, ἔλυσα, λέλῡκα, λέλῡμαι, ἐλύθην, λυτός
2. θηρᾱ-	medžioti	θηράω, θηράσω, ἐθήρασα, τεθήρακα, τεθήραμαι, ἐθηράθην, θηρατός
3. τιμη-	gerbti	τιμάω, τιμήσω, ἐτίμησα, τετίμηκα, τετίμημαι, ἐτιμήθην, τιμητός
4. φιλη-	mylėti	φιλέω, φιλήσω, ἐφίλησα, πεφίληκα, πεφίλημαι, ἐφιλήθην, φιλητός
5. δηλω-	rodyti	δηλόω, δηλώσω, ἐδήλωσα, δεδήλωκα, δεδήλωμαι, ἐδηλώθην, δηλωτός.
		II *Verba muta.*
6. ἁρμοτ-	pritaikyti	ἁρμόττω, ἁρμόσω, ἥρμοσα, ἥρμοκα, ἥρμοσμαι, ἡρμόσθην, ἁρμοστός
7. γυμνᾰδ-	mankštyti	γυμνάζω, γυμνάσω, ἐγύμνασα, γεγύμνακα, γεγύμνασμαι, ἐγυμνάσθην, γυμναστός
8. ψευδ-	meluoti	ψεύδομαι, ψεύσομαι, ἐψευσάμην, ἔψευσμαι, ἐψεύσθην
9. σπενδ-	lieti	σπένδω, σπείσω, ἔσπεισα, ἔσπεικα, ἔσπεισμαι, ἐσπείσθην, σπειστέον
10. πειθ-	*a*) įtikinti *b*) klausyti	πείθω, πείσω, ἔπεισα, πέπεικα, πέπεισμαι, ἐπείσθην, πειστός πείθομαι, πείσομαι, πέπεισμαι, ἐπείσθην, πειστέον.
11. διωκ-	persekioti	διώκω, διώξω, ἐδίωξα, δεδίωχα, δεδίωγμαι, ἐδιώχθην, διωκτός
12. ἀγ-	vesti	ἄγω, ἄξω, ἤγαγον, ἦχα, ἦγμαι, ἤχθην, ἀκτός
13. πραγ-	veikti	πράττω, πράξω, ἔπραξα, πέπραχα, πέπραγμαι, ἐπράχθην, πρακτός
14. τᾰγ-	tvarkyti	τάττω, τάξω, ἔταξα, τέταχα, τέταγμαι, ἐτάχθην, τακτός
15. ἀρχ-	pradėti	ἄρχω, ἄρξω, ἦρξα, ἦρχα, ἦργμαι, ἤρχθην, ἀρκτός.
16. κοπ-	kristi	κόπτω, κόψω, ἔκοψα, κέκοφα, κέκομμαι, ἐκόπην, κοπτός
17. πεμπ-	siųsti	πέμπω, πέμψω, ἔπεμψα, πέπομφα, πέπεμμαι, ἐπέμφθην, πεμπτός
18. ῥῖπ-	sviesti	ῥίπτω, ῥίψω, ἔρριψα, ἔρριφα, ἔρριμμαι, ἐρρίφθην, ῥιπτός
19. τρεπ-	gręžti	τρέπω, τρέψω, ἔτρεψα(ἔτραπον), τέτροφα, τέτραμμαι, ἐτράπην (ἐτρέφθην), τρεπτός
20. βλαβ-	kenkti	βλάπτω, βλάψω, ἔβλαψα, βέβλαφα, βέβλαμμαι, ἐβλάβην, βλαπτός
21. γραφ-	rašyti	γράφω, γράψω, ἔγραψα, γέγραφα, γέγραμμαι, ἐγράφην, γραπτός
22. ταφ-	pakasti	θάπτω, θάψω, ἔθαψα, τέταφα, τέθαμμαι, ἐτάφην, (ἄ-θαπτος)
23. στρεφ-	sukti	στρέφω, στρέψω, ἔστρεψα, ἔστροφα, ἔστραμμαι, ἐστράφην, στρεπτός
24. τρεφ-	maitinti	τρέφω, θρέψω, ἔθρεψα, τέτροφα, τέθραμμαι, ἐτράφην, θρεπτός.

III *Verba liquida.*

25. ἀγγελ-	pranešti	ἀγγέλλω, ἀγγελῶ, ἤγγειλα, ἤγγελκα, ἤγγελμαι, ἠγγέλθην, ἀγγελτός
26. στελ-	siųsti	στέλλω, στελῶ, ἔστειλα, ἔσταλκα, ἔσταλμαι, ἐστάλην, σταλτέον.
27. κτεν-	užmušti	ἀπο-κτείνω, ἀποκτενῶ, ἀπέκτεινα, ἀπέκτονα
28. μιαν-	teršti	μιαίνω, μιανῶ, ἐμίανα, μεμίαγκα, μεμίασμαι, ἐμιάνθην, (ἀ-μίαντος)
29. φαν-	*a*) rodyti *b*) pasirodyti	φαίνω, φανῶ, ἔφηνα, πέφαγκα, πέφασμαι, ἐφάνθην, (ἄ-φαντος) φαίνομαι, φανοῦμαι(φανήσομαι), πέφηνα, ἐφάνην
30. δερ-	draskyti	δέρω, δερῶ, ἔδειρα, δέδαρκα, δέδαρμαι, ἐδάρην, δαρτός
31. καθαρ-	valyti	καθαίρω, καθαρῶ, ἐκάθηρα, κεκάθαρκα, κεκάθαρμαι, ἐκαθάρθην, καθαρτός
32. σπερ-	sėti	σπείρω, σπερῶ, ἔσπειρα, ἔσπαρκα, ἔσπαρμαι, ἐσπάρην, σπαρτός.

IV Veiksmaž. su tam tikrom. ypatyb.

33. ἀκου(σ)-	klausyti	ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκοα, ἤκουσμαι, ἠκούσθην, ἀκουστός
34. καυ(σ)-, κα-	deginti	καίω (κάω), καύσω, ἔκαυσα, κέκαυκα, κέκαυμαι, ἐκαύθην, (ἄ-καυ(σ)τος)
35. κελευ(σ)-	įsakyti	κελεύω, κελεύσω, ἐκέλευσα, κεκέλευκα, κεκέλευσμαι, ἐκελεύσθην, κελευστός
36. κλαυ(σ)-, κλα-	verkti	κλαίω(κλάω), κλαύσομαι, ἔκλαυσα, κέκλαυκα, κέκλαυμαι, ἐκλαύ(σ)θην, (ἄ-κλαυ(σ)τος)
37. κλει(σ)-	užrakinti	κλείω, κλείσω, ἔκλεισα, κέκλεικα, κέκλειμαι, ἐκλείσθην, κλειστός
38. σπα(σ)-	traukti	σπάω, σπάσω, ἔσπασα, ἔσπακα, ἔσπασμαι, ἐσπάσθην, σπαστός
39. τελε(σ)-	atlikti	τελέω, τελῶ, ἐτέλεσα, τετέλεκα, τετέλεσμαι, ἐτελέσθην, τελεστός
40. χρη(σ)-	naudotis	χράομαι, χρήσομαι, ἐχρησάμην, κέχρημαι, ἐχρήσθην χρηστός
41. χρῑ(σ)-	tepti	χρίω, χρίσω, ἔχρισα, κέχρικα, κέχριμαι, ἐχρίσθην, χριστός
42. δη-, δε-	rišti	δέω, δήσω, ἔδησα, δέδεκα, δέδεμαι, ἐδέθην, δετός
43. νομιδ-	manyti	νομίζω, νομιῶ, ἐνόμισα, νενόμικα, νενόμισμαι, ἐνομίσθην, νομιστέος.
44. ἀρ-, αερ-	pakelti	αἴρω, ἀρῶ, ἦρα(ἄραι), ἦρκα, ἦρμαι, ἤρθην, ἀρτέον
45. βκλ-, βλη-	mesti	βάλλω, βαλῶ, ἔβαλον, βέβληκα, βέβλημαι, ἐβλήθην, βλητός
46. καλ-ε, κλη-	vadinti	καλέω, καλῶ, ἐκάλεσα, κέκληκα, κέκλημαι, ἐκλήθην, κλητός
47. κλιν-, κλι-	lenkti	κλίνω, κλινῶ, ἔκλινα, κέκλικα, κέκλιμαι, ἐκλίθην, κλιτός
48. κριν-, κρι-	skirti, teisti	κρίνω, κρινῶ, ἔκρινα, κέκρικα, κέκριμαι, ἐκρίθην, κριτός
49. τεν-, τα-	tempti	τείνω, τενῶ, ἔτεινα, τέτακα, τέταμαι, ἐτάθην, τατός
50. σωδ-, σω-	gelbėti	σώζω, σώσω, ἔσωσα, σέσωκα, σέσωσμαι, ἐσώθην, (ἄ-σωτος)
51. ἐγερ-	*a*) žadinti *b*) pabusti	ἐγείρω, ἐγερῶ, ἤγειρα, ἠγέρθην, ἐγερτέος ἐγείρομαι,—ἠγρόμην, ἐγρήγορα, ἠγέρθην.

ANTROJI ASMENUOTĖ
arba veiksmažodžiai galūne -μι.

§ 99. 1. Šitų veiksmažodžių *praesens*, *imperfectum* ir *aoristus II act.* ir *med.* (išskyrus *coniunct.*, žiūr. § 65, 7) padaromi **be jungiamojo balsio.** Visų trijų kalbamųjų laikų formas tokiu būdu padaro tik keturi veiksmažodžiai: τίθημι dedu, ἵημι leidžiu (sviedžiu), δίδωμι duodu ir ἵστημι statau. Kitų šios asmenuotės veiksmažodžių taip padaromi tik *praesens* ir *imperfectum.*

2. Veiksmažodžių galūne -μι yra du skyriai: I skyriaus laikomi tie veiksmažodžiai, kurių *praesens* padaromas pridedant galūnę prie liemens **betarpiškai,** pav.: esam. l. liemuo διδω-, galūnė -μι, *praes.*: δίδω-μι; II skyriaus yra tie veiksmažodžiai, kurių *praesens* ir *imperfectum* padaromi pasigaunant **įtarpo** -νῡ- (po balsio -νν̄-), pav:

esam. l. liemuo δεικ-, *praes.*: δείκ-νυ-μι rodau
„ „ „ σκεδα- „ σκεδά-νυ-μι išsklaidau.

1) I-jo skyriaus veiksmažodžiai galūne -μι.

Esamojo laiko liemuo dažnai stiprinamas reduplikacija su ι:

√θη (ε)	esam. l. liemuo	τι-θη (ε)	τί-θη-μι dedu
√ἡ (ἑ)	„	„	ἱ-η (ε)	ἵ-η-μι leidžiu (sviedžiu)
√δω (ο)	„	„	δι-δω (ο)	δί-δω-μι duodu
√στη(ᾰ)	„	„	ἱ-στη (α)	ἵ-στη-μι statau (vietoje σι-στη-μι, palyg. *si-sto*),
√πρη(ᾰ)	„	„	πι-μ-πρη(ᾰ)	πί-μ-πρη-μι deginu.

Veiksmažodžių τίθημι, ἵημι, δίδωμι ir ἵστημι asmenavimas. §100.

1. *Praesens* ir *imperfectum activi.*

Lieinuo	τιθη- ir τιθε-	ἱη- ir ἱε-	διδω- ir διδο-	ἱστη- ir ἱστᾰ
Indicativus	τί-θη-μι	ἵ-η-μι	δί-δω-μι	ἵ-στη-μι
	τί-θη-ς	ἵ-ης	δί-δω-ς	ἵ-στη-ς
	τί-θη-σι(ν)	ἵ-η-σι(ν)	δί-δω-σι(ν)	ἵ-στη-σι(ν)
	τί-θε-μεν	ἵ-ε-μεν	δί-δο-μεν	ἵ-στᾰ-μεν
	τί-θε-τε	ἵ-ε-τε	δί-δο-τε	ἵ-στᾰτε
	τι-θέ-ᾱσι(ν)	ἱ-ᾱσι(ν)	δι-δό-ᾱσι(ν)	ἱ-στᾱσι(ν)
Imperfectum	ἐ-τί-θη-ν	ἵ-ει-ν (ῑ !)	ἐ-δί-δου-ν	ἵ-στη-ν (ῑ!)
	ἐ-τί-θει-ς	ἵ-ει-ς	ἐ-δί-δου-ς	ἵ-στη-ς
	ἐ-τί-θει	ἵ-ει	ἐ-δί-δου	ἵ-στη
	ἐ-τί-θε-μεν	ἵ-ε-μεν	ἐ-δί-δο-μεν	ἵ-στᾰ-μεν
	ἐ-τί-θε-τε	ἵ-ε-τε	ἐ-δί-δο-τε	ἵ-στᾰ-τε
	ἐ-τί-θε-σαν	ἵ-ε-σαν	ἐ-δί-δο-σαν	ἵ-στᾰ-σαν
Coniunctivus	τι-θῶ (iš τι-θέ-ω)	ἱ-ῶ (iš ἱ-έ-ω)	δι-δῶ (iš δι-δό-ω)	ἱ-στῶ (iš ἱ-στά-ω)
	τι-θῇς	ἱ-ῇς	δι-δῷς	ἱ-στῇς
	τι-θῇ	ἱ-ῇ	δι-δῷ	ἱ-στῇ
	τι-θῶ-μεν	ἱ-ῶ-μεν	δι-δῶ-μεν	ἱ-στῶ-μεν
	τι-θῆ-τε	ἱ-ῆ-τε	δι-δῶ-τε	ἱ-στῆ-τε
	τι-θῶσι(ν)	ἱ-ῶσι(ν)	δι-δῶσι(ν)	ἱ-στῶσι(ν)
Optativus	τι-θείη-ν	ἱ-είη-ν	δι-δοίη-ν	ἱ-σταίη-ν
	τι-θείη-ς	ἱ-είη-ς	δι-δοίη-ς	ἱ-σταίη-ς
	τι-θείη	ἱ-είη	δι-δοίη	ἱ-σταίη
	τιθείημεν -θεῖμεν	ἱείημεν-εῖμεν	διδοίημεν -δοῖμεν	ἱσταίημεν -σταῖμεν
	τιθείητε -θεῖτε	ἱείητε -εῖτε	διδοίητε -δοῖτε	ἱσταίητε -σταῖτε
	τιθείησαν -θεῖεν	ἱείησαν -εῖεν	διδοίησαν -δοῖεν	ἱσταίησαν -σταῖεν
Imperat.	τί-θει	ἵ-ει	δί-δου	ἵ-στη
	τι-θέ-τω	ἱ-έ-τω	δι-δό-τω	ἱ-στά-τω
	τί-θε-τε	ἵ-ε-τε	δί-δο-τε	ἵ-στᾰ-τε
	τι-θέ-ντων	ἱ-έ-ντων	δι-δό-ντων	ἱ-στά-ντων
Inf.	τι-θέ-ναι	ἱ-έ-ναι	δι-δό-ναι	ἱ-στά-ναι
Part.	τι-θείς, -θέντος	ἱ-είς, -έντος	δι-δούς, -δόντος	ἱ-στάς, -στάντος
	τι-θεῖσα, -θείσης	ἱ-εῖσα, -είσης	δι-δοῦσα, -δούσης	ἱ-στᾶσα, -στάσης
	τι-θέν, -θέντος	ἱ-έν, -έντος	δι-δόν, -δόντος	ἱ-στάν, -στάντος

2. *Aoristus II activi.*

Liemuo	ϑη- ir ϑε-	ἡ- ir ἑ-	δω- ir δο-	στη- ir στᾰ-
Indicativus	— ἔ-ϑη-κα	— ἧ-κα	— ἔ-δω-κα	ἔ-στη-ν
	— ἔ-ϑη-κα-ς	— ἧ-κα-ς	— ἐ-δω-κα-ς	ἔ-στη-ς
	— ἔ-ϑη-κε(ν)	— ἧ-κε(ν)	— ἔ-δω-κε(ν)	ἔ-στη
	ἔ-ϑε-μεν	εἷ-μεν	ἔ-δο-μεν	ἔ-στη-μεν
	ἔ-ϑε-τε	εἷ-τε	ἔ-δο-τε	ἔ-στη-τε
	ἔ-ϑε-σαν	εἷ-σαν	ἔ-δο-σαν	ἔ-στη-σαν
Coniunctivus	ϑῶ (iš ϑέ-ω)	ὦ (iš ἕ-ω)	δῶ (iš δό-ω)	στῶ (iš στά-ω)
	ϑῇς	ἧς	δῷς	στῇς
	ϑῇ	ἧ	δῷ	στῇ
	ϑῶ-μεν	ὦ-μεν	δῶ-μεν	στῶ-μεν
	ϑῆ-τε	ἦ-τε	δῶ-τε	στῆ-τε
	ϑῶσι(ν)	ὦσι(ν)	δῶσι(ν)	στῶσι(ν)
Optativus	ϑείη-ν	εἵη-ν	δοίη-ν	σταίη-ν
	ϑείη-ς	εἵη-ς	δοίη-ς	σταίη-ς
	ϑείη	εἵη	δοίη	σταίη
	ϑείη-μεν ϑεῖ-μεν	εἵη-μεν εἶ-μεν	δοίη-μεν δοῖ-μεν	σταίη-μεν σταῖ-μεν
	ϑείη-τε ϑεῖ-τε	εἵη-τε εἶ-τε	δοίη-τε δοῖ-τε	σταίη-τε σταῖ-τε
	ϑείη-σαν ϑεῖε-ν	εἵη-σαν εἶε-ν	δοίη-σαν δοῖε-ν	σταίη-σαν σταῖε-ν
Imperat.	ϑέ-ς	ἕ-ς	δό-ς	στῆ-ϑι
	ϑέ-τω	ἕ-τω	δό-τω	στή-τω
	ϑέ-τε	ἕ-τε	δό-τε	στῆ-τε
	ϑέ-ντων	ἕ-ντων	δό-ντων	στά-ντων
Inf.	ϑεῖ-ναι	εἶ-ναι	δοῦ-ναι	στῆ-ναι
Part.	ϑείς, ϑέντος	εἵς, ἕντος	δούς, δόντος	στάς, στάντος
	ϑεῖσα, ϑείσης	εἶσα, εἵσης	δοῦσα, δούσης	στᾶσα, στάσης
	ϑέν, ϑέντος	ἕν, ἕντος	δόν, δόντος	στάν, στάντος

3. Praesens ir *imperfectum medii (passivi).*

Liemuo	τι-θε-	ἱ-ε-	δι-δο-	ἱ-στα-
Indicativus	τί-θε-μαι	ἵ-εμαι	δί-δο-μαι	ἵ-στα-μαι
	τί-θε-σαι	ἵ-ε-σαι	δί-δο-σαι	ἵ-στα-σαι
	τί-θε-ται	ἵ-ε-ται	δί-δο-ται	ἵ-στα-ται
	τι-θέ-μεθα	ἱ-έ-μεθα	δι-δό-μεθα	ἱ-στά-μεθα
	τί-θε-σθε	ἵ-ε-σθε	δί-δο-σθε	ἵ-στα-σθε
	τί-θε-νται	ἵ-ε-νται	δί-δο-νται	ἵ-στα-νται
Imperfectum	ἐ-τι-θέ-μην	ἱ-έ-μην	ἐ-δι-δό-μην	ἱ-στά-μην
	ἐ-τί-θε-σο	ἵ-ε-σο	ἐ-δί-δο-σο	ἵ-στα-σο
	ἐ-τί-θε-το	ἵ-ε-το	ἐ-δί-δο-το	ἵστα-το
	ἐ-τι-θέ-μεθα	ἱ-έ-μεθα	ἐ-δι-δό-μεθα	ἱ-στά-μεθα
	ἐ-τί-θε-σθε	ἵ-ε-σθε	ἐ-δί-δο-σθε	ἵ-στα-σθε
	ἐ-τί θε ντο	ἵ-ε-ντο	ἐ-δί-δο-ντο	ἵ-στα-ντο
Coniunctivus	τι-θῶ-μαι	ἱ-ῶ-μαι	δι-δῶ-μαι	ἱ-στῶ-μαι
	τι θῇ	ἱ-ῇ	δι-δῷ	ἱ-στῇ
	τι-θῆ-ται	ἱ-ῆ-ται	δι-δῶ-ται	ἱ-στῆ-ται
	τι-θώ-μεθα	ἱ-ώ-μεθα	δι-δώ-μεθα	ἱ-στώ-μεθα
	τι-θῆ-σθε	ἱ-ῆ-σθε	δι-δῶ-σθε	ἱ-στῆ-σθε
	τι-θῶ-νται	ἱ-ῶ-νται	δι-δῶ-νται	ἱ-στῶ-νται
Optativus	τι-θεί-μην	ἱ-εί-μην	δι-δοί-μην	ἱ-σταί-μην
	τι θεῖ ο	ἱ-εῖ-ο	δι-δοῖ-ο	ἱ-σταῖ-ο
	τι-θεῖ-το	ἱ-εῖ-το	δι-δοῖ-το	ἱ-σταῖ-το
	τι-θεί-μεθα	ἱ-εί-μεθα	δι-δοί-μεθα	ἱ-σταί-μεθα
	τι θεῖ-σθε	ἱ-εῖ-σθε	δι-δοῖ-σθε	ἱ-σταῖ-σθε
	τι-θεῖ-ντο	ἱ-εῖ-ντο	δι-δοῖ-ντο	ἱ-σταῖ-ντο
Imperat.	τί-θε σο	ἵ-ε-σο	δί-δο-σο	ἵ-στα-σο
	τι-θέ-σθω	ἱ-έ-σθω	δι-δό-σθω	ἱ-στά-σθω
	τί-θε-σθε	ἵ-ε-σθε	δί-δο-σθε	ἵ-στα-σθε
	τι-θέ-σθων	ἱ-έ-σθων	δι-δό-σθων	ἱ-στά-σθων
Inf.	τί-θε-σθαι	ἵ-ε-σθαι	δί-δο-σθαι	ἵ-στα-σθαι
Part.	τι-θέ-μενος, -η, -ον	ἱ-έ-μενος -η, -ον	δι-δό-μενος, -η, -ον	ἱ-στά-μενος, -η, -ον

§ 100.

4. *Aoristus II medii.*

Liemuo	θε-	ἑ-	δο-	
Indicativus	ἐ-θέ-μην	εἵ-μην	ἐ-δό-μην	
	ἔ-θου	εἶ-σο	ἔ-δου	
	ἔ-θε-το	εἶ-το	ἔ-δο-το	
	ἐ-θέ-μεθα	εἵ-μεθα	ἐ-δό-μεθα	
	ἔ-θε-σθε	εἶ-σθε	ἔ-δο-σθε	
	ἔ-θε-ντο	εἶ-ντο	ἔ δο-ντο	
Coniunctivus	θῶ-μαι	ὦ-μαι	δῶ-μαι	
	θῇ	ᾗ	δῷ	
	θῆ-ται	ᾖ-ται	δῶ-ται	
	θώ-μεθα	ὦ-μεθα	δώ-μεθα	
	θῆ-σθε	ἦ-σθε	δῶ-σθε	
	θῶ-νται	ὦ-νται	δῶνται	
Optativus	θεί-μην	εἵ-μην	δοί-μην	
	θεῖ-ο	εἶ-ο	δοῖ ο	
	θεῖ-το	εἶ-το	δοῖ-το	
	θεί-μεθα	εἵ-μεθα	δοί-μεθα	
	θεῖ-σθε	εἶ-σθε	δοῖ-σθε	
	θεῖ-ντο	εἶ-ντο	δοῖ-ντο	
Imperat.	θοῦ	οὗ	δοῦ	
	θέ-σθω	ἕ-σθω	δό-σθω	
	θέ-σθε	ἕ-σθε	δό-σθε	
	θέ-σθων	ἕ-σθων	δό-σθων	
Inf.	θέ-σθαι	ἕ-σθαι	δό-σθαι	
Part.	θέ-μενος, -η, -ον	ἕ-μενος, -η, -ον	δό-μενος, -η, -ον	

Pažymėjimai.

1. Veiksmažodžio liemens balsis ilgėja vienaskaitos *indic. activi praes.*, *imperf.* ir *aor. II* formose, būtent, ε ir α virsta η, ο>ω, ŭ>ū; pav., 1. *sg.* τίθη-μι, bet 1. *plur.* τίθε-μεν. §101.

Veiksmažodžio ἵστημι *aor. II* ἔστην palaiko ilgą liemens balsį visose *indicativ*'o ir *imperativ*'o formose.

2. **Galūnių ypatybės**:

a) *indic. praes. act. sg.:* 1 -μι, 2-ς (istor. laikų galūnė); 3 -σι (iš -τι); *pl.* 3 -ᾱσι (iš ἀντι);

b) *imperf.* ir *ind. aor. II act. pl.* 3 -σαν;

c) *imperat. praes. act. sg. 2*, galūnei sutapus su jungiamuoju balsiu (kaip *verba contracta*), gauname τίθει, δίδου; *imperat. aor. act. sg. 2* galūnė yra -ς arba -θι: δός, στῆθι;

d) *medii* formose galūnės -σαι ir -σο palaiko σ esamajam laikui ir imperfektui (išskyrus *coni.* ir *opt.*); šita sigma pranyksta visose *indicat.* ir *imperat. aoristi* formose (išskyrus εἶ-σο); taigi: τίθε-σαι ἐτίθε-σο, τίθε σο,
bet *aor.* ἔθου (iš ἔθε-σο), θοῦ (iš θέ-σο);

e) *inf. praes. act.* -ναι: τιθέ-ναι, ἰέ-ναι, ἱστά-ναι, διδό-ναι, „ *aor.* θεῖ-ναι, εἶ-ναι, στῆ-ναι, δοῦ-ναι (iš θε-εναι, στα-εναι... palyg.: λε-λυκ-έναι);

f) τίθημι ir δίδωμι padaro *singularis aor. II ind. act.* tiktai galūnėmis -κα, -κας, -κε(ν); pasitaiko taip padarytos ir *pluralis* formos, pav., *3 pl.*: ἔθηκαν, ἔδωκαν.

3. *Optativ*'o *act.* charakteriu eina ιη (betarpiškai jungiamas su liemengaliu: τιθε-ίη-ν). *Optativ*'o *med.* charakteris -ι (τιθε-ί-μην).

Coniunctiv'o jungiamieji balsiai -ω- ir -η- sutampa su liemengalio balsiu: τιθῶ-μεν (iš τιθέ-ω-μεν), θῶ (iš θέ-ω), ὦ (iš ἕ-ω), δῶ (iš δό-ω), διδῷς (vietoje διδοῖς iš διδό-η-ς), ἱστῇς (vietoje ἱστᾷς iš ἱστά-η-ς).

4. *Partic. act.* charakteris -ντ- betarpiškai jungiamas su liemengalio balsiu (τιθε-ντ-); *nom. sg. masc.* padaromas sigmatiškai (*oxytonon*): ἰείς, εἷς (ἰέντος, ἕντος).

5. Kirčiavimo ypatybės:

a) visų konjunktivų kirčiuojamas sutrauktas skiemuo,

b) visų optatyvų kirčiuojamas charakteris,

c) visų infinitivų (galūne -ναι) kirčiuojamas priešpaskutinis skiemuo,

d) sudurtinių veiksmažodžių formos kirčiuojamos taip, kaip ištisinių; tačiau *imperativus aor. II act.* turi kirtį ant priešdėlio paskutiniojo skiemens: ἀπό-δος, περί-θες. *Imperat. aor. II medii 2 sg.* kirčiuojamas tik dviskiemenis priešdėlis: ἀ-πό-δου (bet συν-θοῦ, *pl.* σύν-θεσθε).

KITŲ LAIKŲ FORMOS.

§ 102. 1. Kitų laikų formos, paradigmoje nepažymėtos, padaromos taisyklingai, kaip vadinamųjų *verba vocalia*, tik *perf. pass.*, *aor. pass.* ir *adi. verb.* turi paprastai trumpąjį liemens balsį (kartais ilgąjį: εἶμαι—iš ἑ-ε-μαι).

Fut. act.	θή-σω	ᾱ̔-σω	δώ-σω
med.	θή-σομαι	ᾱ̔-σομαι	δώ-σομαι
Perf. act.	τέ-θη-κα	εἶ-κα	δέ-δω·κα
med. pass.	—	εἶ-μαι	δέ-δο-μαι
Aor. pass.	ἐ-τέ-θην	εἵ-θην	ἐ-δό-θην
Fut. pass.	τε-θή-σομαι	ἐ-θή-σομαι	δο-θή-σομαι
Adi. verb.	θε-τός, -τέος	ἑ-τός, -τέος	δο-τός, -τέος

Veiksmažodžio τίθημι *perfectum pass.* atstoja veiksmažodis κεῖμαι (§ 113, 4).

2. ἵστημι greta negaliniuotinės reikšmės (*aor. II* ἔστην stojau), turi galiniuotinės (*aor. I* ἔστησα pastačiau). Šito veiksmažodžio kai kurios kitų laikų formos turi galiniuotinės ir kai kurios negaliniuotinės reikšmės.

	Galiniuot.			Negaliniuot.
	Act. statau	*Med.* statausi	*Pass.* esu statomas	statau save—stoju
Praes.	ἵ-στη-μι	ἵστᾰ-μαι	ἵστᾰ-μαι	ἵστᾰ-μαι
Fut.	στή-σω	στή-σομαι	στᾰ-θήσομαι	στή-σομαι
Aor.	ἔ-στη-σα	ἐ-στη-σάμην	ἐ-στά-θην	ἔ-στην stojau
Perf.	—	—	—	ἕ-στη-κα stoviu
Plqpf.	—	—	—	εἱ-στή-κειν stovėjau
Fut. ex.	—	—	—	ἑ-στή-ξω stovėsiu
Adi. v.			στᾰ-τός	

a) Tokį pat reikšmės skirtumą turi ir *composita*, pav.,

ἀφίστημι atstatau, ἀποστήσω, ἀπέστησα

ἀφίσταμαι { esu atstatomas, ἀπεστάθην, ἀποσταθήσομαι / atsimetu, ἀποστήσομαι, ἀπέστην

ἀφέστηκα atsiskyriau (esu atskalūnas), ἀφεστήξω;

b) ἕστηκα ir εἱστήκειν, greta paprastųjų dviskaitos ir daugiskaitos formų, padaro trumpesnes, būtent, be jungiamojo balsio ir be charakterio κ (jung. bals. palieka tik *coni.*): prie liemens ἑστᾰ- (iš σε-στᾰ) betarpiškai pridedamos atitinkamos galūnės:

Perf. ind.		
dual. ἕ-στα-τον	*Coni.* ἑστῶμεν, ἑστῶσι(ν)	*Inf.* -ἑστά-ναι stovėti
pl. ἕ-στα-μεν	*Opt.* ἑσταίην	*Part.* ἑστώς, ῶσα, ός stovįs, stovėjęs, stovėdamas (*gen.* ἑστῶτος ἑστώσης).
ἕ-στα-τε	*Imperat. s.* 2. ἕ-στᾰ-θι stok	
ἑ-στᾰ́-σι(ν)	3. ἑ-στά-τω	
Plqpf.		
pl. 3 ἕ-στᾰ-σαν (stovėjo)	*pl.* 2. ἕ-στα-τε	

ἑστᾶσι iš ἑστά-ασι, ἑστώς iš ἑστα-ώς.

c) Tokiu pat būdu trumpesnes formas pasidaro perfektai τέ-θνη-κα esu miręs (ἀπο-θνήσκω mirštu, kam. θνη-, θνᾰ-) ir δέ-δοι-κα bijau (*aor.* ἔδεισα, kam. δει-, δῐ-): τέ-θνα-μεν, δέ-δι-μεν; τε-θνά-ναι, δε-διέ-ναι; τε-θνεώς, δε-διώς *etc.*

Kaip ἵστημι asmenuojami veiksmažodžiai.

§ 103. 1. Kaip ἵστημι *praesens* ir *imperfectum* padaro:

a) ὀνίνημι (kam. ὀνη-, ὀνᾰ-) esu naudingas (*imperf.* ὠφέλουν iš ὠφελέω), *fut.* ὀνήσω, *aor. I* ὤνησα; *med.* ὀνίναμαι, (turiu naudos) *fut.* ὀνήσομαι, *aor. II* ὠνήμην (su pailgintu šaknies balsiu) -ησο, -ητο...; *opt.* ὀναίμην, ὄναιο..., *inf.* ὄνασθαι; *aor. pass.* ὠνήθην.

b) πίμπλημι (kam. πλη-, πλᾰ-) pripildau; kitos formos padaromos iš √πληθ- (πλήθω esu pilnas): πλήσω, ἔπλησα, πέπληκα, πέπλησμαι, ἐπλήσθην, πλησθήσομαι. Sudėt. ἐμ-πίμπλημι (ir ἐμ-πίπλημι, nes μ reduplikacijos formose gali išnykti, jei priešdėlis turi irgi μ), *imperf.* ἐνεπίμπλην.

c) πίμπρημι (kam. πρη-, πρᾰ-) deginu; kitos formos padaromos iš √πρηθ-: πρήσω, ἔπρησα, πέπρηκα, πέπρησμαι, ἐπρήσθην. Sudėt. ἐμ-πίπρημι, ἐνεπίμπρην.

2. Kaip ἵσταμαι asmenuojami *deponentia* (jų esam. 1. liemuo neturi reduplikacijos): ἄγαμαι, δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι; *coni.* ir *opt.* formose jie turi kirtį ant trečiojo skiemens nuo galo: δύνωμαι, ἐπίσταιτο (tokį pat kirtį tose formose turi ir ἐπριάμην pirkau, *aor. II* iš ὠνέομαι perku,: *coni.* πρίωμαι, *opt.* πριαίμην, πρίαιο..., *imperat.* πρίω).

a) ἄγαμαι (√ἀγᾰ-) stebiuosi, myliu, *imperf.* ἠγάμην, *aor. pass.* ἠγάσθην nustebau, pamilau; *adi. verb.* ἀγαστός nuostabus.

b) δύναμαι (kam. δυνη-, δυνᾰ-) galiu, *imperf.* ἐδυνάμην, ἐδύνω..., *fut.* δυνήσομαι, *aor.* ἐδυνήθην (retai ἐδυνάσθην), *perf.* δεδύνημαι, *adi. verb.* δυνατός (galimas, galingas). Augmentu dažnai eina η: ἠδυνάμην, ἠδυνήθην.

c) ἐπίσταμαι (kam. ἐπιστη-, ἐπιστα-) žinau, suprantu, moku, ἐπίστασαι *etc.*; *imperat.* ἐπίστω dažniau, negu ἐπίστασο; *imperf.* ἠπιστάμην, ἠπίστω *etc.*; *fut.* ἐπιστήσομαι, *aor.* ἠπιστήθην (supratau).

d) κρέμαμαι (kam. κρεμη-, κρεμᾰ-) esu pakabintas, *imperf.* ἐκρεμάμην, *fut.* κρεμήσομαι.

Šaknies aoristai.

1. Kaip ἔ-στη-ν yra padarytas iš veiksmažodžio šaknies, be § 104.
jokių kitų garsų tarpininkavimo, taip ir kaikurių kitų veiksmažodžių yra padaromi **antrieji aoristai.** Čia turime **šaknies aoristus.** Tokius aoristus padaro kaikurie veiksmažodžiai galūne -ω su liemengaliu-garsu: A, E, O, Y:

	Kamienas:	*Aor. II:*
A	δρᾱ-, δρᾰ-	ἀπ-έ-δρᾰ-ν pabėgau, pasprukau (ἀπο-διδράσκω pabėgu)
	βᾰ-, βη-	ἔ-βη-ν (βαίνω einu)
	φθᾰ-, φθη-	ἔ-φθη-ν (φθάνω pralenkiu (ir ἔφθασα).
E	ῥυε-, ῥυη-	ἐρρύην (ῥέω teku)
	σβε,- σβη-	ἀπέσβην užgesau (ἀποσβέννυμι gesinu)
	χαρε,- χαρη-	ἐχάρην apsidžiaugiaù (χαίρω džiaugiuos).
O	γνο-, γνω-	ἔγνων (γιγνώσκω sužinau)
	ἁλο-, ἁλω-	ἥλων (ἑάλων) pakliuvau (ἁλίσκομαι esu pagaunamas)
	βιο-, βιω-	ἐβίων pragyvenau (βιόω-ζάω gyvenu).
Y	δῡ-, δῡ-	ἔδῡν pasinėriau (δύομαι paneriu)
	φῡ-, φῡ-	ἔφῡν pasidariau, gimiau (φύομαι pasidarau).

2. Šitų aoristų *indicat.*, *imperat.* (išskyrus *3 pl.*) ir *infinit.* turi ilgą kamieno balsį; tik prieš balsį arba -ντ šaknies balsis virsta trumpuoju (žiūr. lentelę).

3. Veiksmažodžiai, kurie turi šaknies aoristą, visi (išskyrus ἐχάρην) turi taip pat *futur. med.* ir *perf.* I, pav.:

ἔβην	βήσομαι	βέβηκα
ἐρρύην	ῥυήσομαι	ἐρρύηκε(ν)
ἔγνων	γνώσομαι	ἔγνωκα
ἔδῡν	δύσομαι	δέδῡκα
ἔφῡν	φύσομαι	πέφῡκα
ἐχάρην	—	(κεχάρηκα).

§ 105.

Kam.	βη-, βᾰ-	ῥυη-, ῥυε-	γνω-, γνο-	δῡ-, δῠ-
Indicativus	ἔ-βη-ν	ἐρ-ρύη-ν	ἔ-γνω-ν	ἔ-δῡ-ν
	ἔ-βη-ς	ἐρ-ρύη-ς	ἔ-γνω-ς	ἔ-δυ-ς
	ἔ-βη	ἐρ-ρύη	ἔ-γνω	ἔ-δυ
	ἔ-βη-μεν	ἐρ-ρύη-μεν	ἔ-γνω-μεν	ἔ-δυ-μεν
	ἔ-βη-τε	ἐρ-ρύη-τε	ἔ-γνω-τε	ἔ-δυ-τε
	ἔ-βη-σαν	ἐρ-ρύη-σαν	ἔ-γνω-σαν	ἔ-δυ-σαν
Coniunctivus	βῶ (iš βά-ω)	ῥυῶ	γνῶ	δύω
	βῇς	ῥυῇς	γνῷς	δύῃς
	βῇ	ῥυῇ	γνῷ	δύῃ
	βῶ-μεν	ῥυῶ-μεν	γνῶ-μεν	δύω-μεν
	βῆ-τε	ῥυῆ-τε	γνῶ-τε	δύη-τε
	βῶσι(ν)	ῥυῶσι(ν)	γνῶσι(ν)	δύωσι(ν)
Optativus	βαίη-ν	ῥυείη-ν	γνοίη-ν	
	βαίη-ς	ῥυείη-ς	γνοίη-ς	
	βαίη	ῥυείη	γνοίη	
	βαῖ-μεν [1]	ῥυεῖ-μεν [2]	γνοῖ-μεν [3]	
	βαῖ-τε	ῥυεῖ-τε	γνοῖ-τε	
	βαῖε-ν	ῥυεῖε-ν	γνοῖε-ν	
Imperat.	βῆ-θι		γνῶ-θι	δῦ-θι
	βή-τω		γνώ-τω	δύ-τω
	βῆ-τε		γνῶ-τε	δῦ-τε
	βά-ντων		γνό-ντων	δύ-ντων
Inf.	βῆ-ναι	ῥυῆ-ναι	γνῶ-ναι	δῦ-ναι
Partic.	βάς, βάντος	ῥυείς, -έντος	γνούς, γνόντος	δύς, δύντος
	βᾶσα, βάσης	ῥυεῖσα, -είσης	γνοῦσα, γνούσης	δῦσα, δύσης
	βάν, βάντος	ῥυέν, -έντος	γνόν, γνόντος	δύν, δύντος

[1]) arba βαίη-μεν *etc.* [2]) arba ῥυείη-μεν *etc.* [3]) arba γνοίη-μεν *etc.*

2) II-jo skyriaus veiksmažodžiai galūne -μι.

§ 106

1. Šitų veiksmažodžių esamojo laiko liemuo stiprinamas skiemeniu -νῡ (-νῡ-, žiūr. § 99, 2). Jų tiktai *praes.* ir *imperf.* formos asmenuojamos sutinkamai su I-jo skyriaus veiksmažodžiais galūne -μι; *coni.* ir *optat.* formos padaromos kaip ir veiksmažodžių galūne -ω.

2. Įtarpo -νυ balsis υ yra **ilgas** šių formų: *sing. indicat. act. (praes.* ir *imperf.)* ir *sing. 2 imperat.;* kitur šitas balsis paprastai trumpas.

Δείκ-νῡμι rodau.

§ 107.

Veiksmažodžio kamienas δεικ-, esam. l. liemuo δεικ-νυ-.

	Activum	*Medium* ir *passivum*
Praes. ind.	δείκ-νῡ-μι δείκ-νῡ-ς δείκ-νῡ-σι(ν) δείκ-νῦ-μεν δείκ-νῦ-τε δεικ-νύ-ᾱσι(ν)	δείκ-νῦ μαι δείκ-νῦ-σαι δείκ νῦ-ται δεικ-νύ-μεθα δείκ-νῦ-σθε δείκ-νῦ-νται
Imperf.	ἐ-δείκ-νῡ-ν ἐ-δείκ-νῡς ἐ-δείκ-νῡ ἐ-δείκ-νῦ-μεν ἐ-δείκ-νῦ-τε ἐ-δείκ-νῦ-σαν	ἐ-δεικ-νύ-μην ἐ-δείκ-νῦ-σο ἐ-δείκ-νῦ-το ἐ-δεικ-νύ μεθα ἐ-δείκ-νῦ-σθε ἐ-δείκ-νῦ-ντο
Coni.	δεικ-νύ-ω δεικ-νύ-ῃς...	δεικ-νύ-ω-μαι δεικ-νύ-ῃ...
Optat.	δεικ-νύ-οι-μι δεικ-νύ-οι-ς...	δεικ-νῦ-οί-μην δεικ νύ-οι-ο...
Imperat.	δείκ-νῡ δεικ-νύ-τω δείκ-νῦ-τε δεικ-νύ-ντων	δείκ-νῦ σο δεικ-νύ-σθω δείκ-νυ-σθε δεικ-νύ-σθων
Infin.	δεικ-νύ-ναι	δείκ-νῦ-σθαι
Partic.	δεικ-νύ-ς, -νῦσα, -νύν gen. -νύντος, -νύσης	δεικ-νύ-μενος, -μένη, -μενον

Futurum	*act.*	δείξω,	*med.*	δείξομαι	*pass.* δειχ-θήσομαι
Aorist.	„	ἔ-δειξα,	„	ἐδειξάμην,	„ ἐ-δείχ-θην
Perfect.	„	δέ-δειχ-α,		δέ-δειγ-μαι	

§ 108. Kiti tos pačios rūšies veiksmažodžiai (galūne -νυμι) ir jų formos.

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
		A. Balsiniai kamienai.		
1. κερα(σ)- κρᾱ- maišyti	κερῶ, -ᾷς κρᾱθήσομαι	ἐκέρασα ἐκράθην	— κέκραμαι	κεράννῡμι (τινί)
2. κρεμα(σ)- kabinti	κρεμῶ, -ᾷς κρεμασθήσομαι	ἐκρέμασα ἐκρεμάσθην	— κρέμαμαι	κρεμάννῡμι
3. πετα(σ)- πτα- išplėsti	πετῶ, -ᾷς πετασθήσομαι	ἐπέτασα ἐπετάσθην	— πέπταμαι	πετάννῡμι
4. σκεδα(σ)- barstyti	σκεδῶ, -ᾷς σκεδασθήσομαι	ἐσκέδασα ἐσκεδάσθην	— ἐσκέδασμαι	σκεδάννῡμι
5. ῥω(σ)- stiprinti	ῥώσω ῥωσθήσομαι	ἔρρωσα ἐρρώσθην	— ἔρρωμαι	ῥώννῡμι
6. στρω- kloti, tiesti	στρώσω στρωθήσομαι	ἔστρωσα ἐστρώθην	— ἔστρωμαι	στρώννῡμι (στόρνυμι)
		B. Priebalsiniai kamienai.		
7. ζευγ- ζῡγ- jungti	ζεύξω ζευχθήσομαι	ἔζευξα [γην) ἐζεύχθην (ἐζύ-	— ἔζευγμαι	ζεύγνῡμι
8. μειγ- μῑγ- maišyti	μείξω μειχθήσομαι	ἔμειξα [γην) ἐμείχθην (ἐμί-	— μέμειγμαι	μείγνῡμι (τινί)
9. πηγ- [tinti παγ- sutvir-	πήξω παγήσομαι	ἔπηξα ἐπάγην	— [tvirtas aš πέπηγα	πήγνῡμι [rau kietas πήγνυμαι pasida-
10. ῥηγ- ῥαγ-draskyti	ῥήξω ῥαγήσομαι	ἔρρηξα ἐρράγην	— ἔρρωγα	ῥήγνῡμι ῥήγνυμαι plyštu
11. ὀλ- ὀλε- žudyti	ἀπ-ολῶ, -εῖσ ἀπ-ολοῦμαι, -ῇ	ἀπ-ώλεσα ἀπ-ωλόμην	ἀπ-ολώλεκα ἀπ-ωλωλέκειν ἀπ-όλωλα ἀπ-ωλώλειν	ἀπ-όλλῡμι *perdo* ἀπ-όλλυμαι žūnu *(pereo)*
12. ὀμ- ὀμο-pris'ekti	ὀμοῦμαι, -ῇ	ὤμοσα	ὀμώμοκα ὠμωμόκειν	ὄμνῡμι

3) *VERBA DEFECTIVA* **galūne** -μι.

φημί sakau, kam. φη-, φα- (lot. *fari*). § 109.

Praes. ind.	*Imperf=aor.*	*Coni.*	*Optat.*	*Imper.*
φη-μί	ἔ-φη-ν	φῶ	φα-ίη-ν	
φής (φῄς)	ἔ-φη-σθα	φῇ-ς	φα-ίη-ς	φά-θι
φη-σί(ν)	ἔ-φη	φῇ	φα-ίη	φά-τω
φᾰ́-μέν	ἔ-φᾰ́-μεν	φῶ-μεν	φα-ῖ-μεν	
φᾰ́-τέ	ἔ-φᾰ́-τε	φῆ-τε	φα-ῖ-τε	φά-τε
φᾰ́-σί(ν)	ἔ-φᾰ́-σαν	φῶ-σι(ν)	φα-ῖε-ν	φά-ντων
Inf. φά-ναι		*Fut.* φή-σω		
Part. (φάς) arba φάσκων		*Aor.* ἔ-φη-σα		

1. Visos *indic. praes.* formos (išskyrus φής) yra enklitikai.

2. *Imperf.* ir *infin.* (φάναι) turi ir aoristo reikšmės.

3. φημί reiškia: a) sakau (*fut.* ἐρῶ arba λέξω, *aor.* ἔφην arba εἶπον arba ἔλεξα); b) tvirtinu (*fut.* φήσω, *aor.* ἔφησα); οὔ φημι *nego*, neigiu.

ἠμί sakau. § 110.

Šito veiksmažodžio vartojamos tiktai trys formos, įterpiamos į tiesioginę kalbą: ἠμί=*inquam*, ἦν δ'ἐγώ pasakiau, ἦ δ' ὅς, ἦ δ' ἥ =*inquit*.

§111. εἰμί esu, √ἐσ- (lot. *es-se*, liet. *es-ti*).

Praes. ind.	*Imperf.*	*Coni.*	*Optativ.*	*Imperat.*
εἰ-μί	ἦν (ἦ)	ὦ	εἴη-ν	
εἶ	ἦσθα	ἦς	εἴη-ς	ἴσ-θι
ἐσ-τί-(ν)	ἦν	ἦ	εἴη	ἔσ-τω
ἐσ-μέν	ἦμεν	ὦμεν	εἴη-μεν (εἶμεν)	
ἐσ-τέ	ἦτε (ἦστε)	ἦτε	εἴη-τε (εἶτε)	ἔσ-τε
εἰ-σί(ν)	ἦσαν	ὦσι(ν)	εἴη-σαν (εἶεν)	ἔσ-των (ἔστωσαν)
Inf. εἶναι *Part.* ὤν, οὖσα, ὄν (*gen.* ὄντος, οὔσης)		*Ind. fut.* ἔσομαι, ἔσει (ἔσῃ), ἔσ-ται... *Opt.* „ ἐσοίμην, ἔσοιο, ἔσοιτο... *Inf.* „ ἔσεσθαι. *Part.* ἐσόμενος, -η, -ον.		

εἰμί iš ἐσ-μι, εἶ iš ἐσ-σι (ἐσι), ὦ iš ἐσ-ω (ἐω), εἴην iš ἐσ-ιην, εἶναι iš ἐσ-ναι, ἔσομαι iš ἐσ-σομαι.

1. Šio veiksmažodžio visos *praes.* formos, išskyrus εἶ, kada eina sakinyje jungtimi *(copula)*, yra enklitikai; priešingai, jos yra žymimos kirčio ženklu, kada reiškia „būti, rastis“, pav., οἱ θεοὶ ἀγαθοί εἰσιν *(copula)*, bet: εἰσίν θεοί.

2. Forma ἔστι (o ne ἐστί) vartojama:
   a) sakinio pradžioje,
   b) reikšme „būti, galima, leidžiama (yra leista ἔξεστι(ν))“,
   c) po ὡς, οὐκ, εἰ, καί, taip pat po τοῦτ' ir ἀλλ' (su apostrofu): ἔστι θεός yra dievas, οὐκ ἔστι negalima;

3. Sudurtinės formos (sudėtos su prielinksniais) atitraukia kirtį ant prielinksnio tik šios: *indic. praes.* ir *imperat.:* πάρειμι *(adsum)*, πάρεστι, πάρεισιν, πάρισθι; bet παρεῖεν, παρεῖναι, παρών, παρόντος, παρέσται.

4. Nelinksniuojamas daiktavardis χρή (=χρή ἐστι *opus est, oportet)*, susijungęs su veiksmažodžio εἰμί formomis, asmenuojamas šitaip: *inf.* χρῆναι (iš χρὴ εἶναι), *coni.* χρῇ (iš χρὴ ᾖ), *opt.* χρείη (iš χρὴ εἴη), *part.* (τὸ) χρεών (iš χρὴ ὄν), *imperf.* χρῆν (iš χρὴ ἦν) arba su augmentu ἐχρῆν *(oportebat, necesse erat)*.

εἶμι eisiu, kam. εἰ-, ἰ- (lot. *i-re, i-ter).

§ 112.

Praes. ind.	*Imperfectum*	*Coni.*	*Optat.*	*Imperat.*
εἶ-μι	ἤ-α(ᾔ-ειν)	ἴ-ω	ἴ-οι-μι (ἰοίην)	
εἶ	ᾔ-ειϛ	ἴ-ῃϛ	ἴ-οι-ϛ	ἴ-θι
εἶ-σι(ν)	ᾔ-ει(ν)	ἴ-ῃ	ἴ-οι	ἴ-τω
ἴ-μεν	ἦ-μεν	ἴ-ω-μεν	ἴ-οι-μεν	
ἴ-τε	ἦ-τε	ἴ-ητε	ἴ-οι-τε	ἴ-τε
ἴ-ᾱσι(ν)	ᾖ-σαν (ᾔ-εσαν)	ἴ-ω-σι(ν)	ἴ-οιε-ν	ἰ-όντων
Inf. ἰ-έναι		*Part.* ἰ-ών, ἰ-οῦσα, ἰ-όν (ἰόντος, ἰούσης) *Adi. v.* ἰ-τέον (ir ἰτητέον).		

1. *Indic. praes.* (εἶμι) visados turi būsimojo laiko reikšmę; *opt. inf.* ir *part.* eina ir būsimojo ir esamojo laiko reikšme.

2. Esamasis laikas („einu“) reiškiamas veiksmažodžiais: ἔρχομαι arba ἀφικνέομαι (ateinu), πορεύομαι arba χωρέω (vykstu), βαίνω arba βαδίζω (žengiu).

3. Sudurtinių formų kirtis atsitraukia ant 3-jo skiemens nuo galo (*indic.* ir *imperat. praes.* formose):
ἄπ-ειμι (išeisiu), ἄπεισι, ἄπιμεν, ἄπιθι, bet ἀπῇα, ἀπῇσαν, ἀπιέναι, ἀπιών.

1. κάθημαι sėdžiu, kam. ἡσ-, καθη(σ)- § 113.
2. κεῖμαι guliu, $\sqrt{\text{κει-}}$

Praes.	*Imperf.*	*Praesens*	*Imperf.*	*Futur.*
κάθη-μαι	ἐ-καθή-μην (καθήμην)	κεῖμαι	ἐ-κεί-μην	κεί-σομαι
κάθη-σαι	ἐ-κάθη-σο (καθῆσο)	κεῖ-σαι	ἔ-κει-σο	κεί-σῃ
κάθη-ται...	ἐ-κάθη-το (καθῆστο)...	κεῖ-ται...	ἔ-κει-το...	κεί-σεται...

Imperat.		*Imperat.*	
κάθη-σο	*Inf.* καθῆ-σθαι	κεῖ-σο	*Inf.* κεῖ-σθαι
καθή-σθω...	*Part.* καθή-μενος	κεί-σθω...	*Part.* κεί-μενος

1. Vientisinės formos ἧμαι, ἧσαι, ἧσται... yra tik poetų vartojamos.

2. *Coni.* ir *opt.* formomis eina καθῶμαι, καθοίμην arba καθήμην; jos, kaip ir *futurum*, yra iš veiksmažodžio καθίζομαι (=καθέζομαι § 94, 7; § 121, 6).

3. *Composita* su κεῖμαι kelia kirtį atgal tik *indic.* ir *imperat. praes.* formose: διά-κειται yra padėtas, bet δια-κεῖσθαι padėtam būti.

4. κεῖσθαι paprastai atstoja (ypač sudėtinėse formose) veiksmažodžio τίθημι *perf. passivi;* pav., ἀπο-τίθημι atidedu, ἀπό-κειται atidėta, sutaupyta.

§ 114. οἶδα žinau, kam. *Fῐδ-* (lot. *vid-eo*, *aor.* εἶδον iš ἔ*F*ιδον), veiksmaž. liem. εἰδ-, οἰδ-.

Perf. (praes.)	*Plusquamperf. (imperf.)*	*Modi, fut.* ir *part.*
οἶδ-α	ᾔδ-η (ᾔδειν)	*Coni.* εἰδῶ, εἰδῇς...
οἶσθα	ᾔδ-ησθα (ᾔδεις)	*Opt.* εἰδείην
οἶδ-ε(ν)	ᾔδ-ει	*Imper.* ἴσ-θι, ἴσ-τω, ἴσ-τε, ἴσ-των (ἴσ-τωσαν)
ἴσ-μεν	ᾖδ-ε-μεν (ἦσ-μεν)	*Infin.* εἰδ-έ-ναι
ἴσ-τε	ᾖδ-ε-τε (ἦσ-τε)	*Fut.* εἴσομαι
ἴσᾶσι(ν)	ᾖδ-ε-σαν- (ἦ-σαν)	*Part.* εἰδ-ώς, -υῖα, -ός (*gen.* εἰδότος, εἰδυίας)
		Adi. v. ἰσ-τέον

1. *Praesens'ą* ir *aor.* atstoja veiksmažodžio γιγνώσκω formos.

2. *Composita* su οἶδα *indic.* ir *imperat.* formose kelia kirtį atgal: σύν-οιδα nusimanau, σύνισθι, bet συνειδέναι.

§ 115. Veiksmažodžių ἵστημι, ἵημι, εἶμι, εἰμί, οἶδα, κάθημαι vienodos ar panašiai skambančios formos (skaitmens rodo, keleriopa prasme yra vartojama jų žymimoji forma):

παρέν, παρῆν 2, πάρες, πάρει 2, παρῇ, παρῇ 3, παρίῃ, παριᾖ 2, παρείη 2, ἀφείη, ἀπείη, παρήει;

παρείς, παρεῖεν 2, πάρεισιν 2, παρεῖσιν, ἀφεῖσιν, ἄπεισιν, παριεῖσιν, παριᾶσιν, παρίασιν, παριοῦσιν, παροῦσιν;

ἴσθι, ἴστω 2, ἵτε 2, ἵστε 2, ἕτε, παρῆτε 3, παρῇτε, παρεῖτε 2, παρεῖται, παρεῖτο 3, παρείητε 2, ἧτε, ἦτε, ἦτε, ἧστε, ἦστε, ἧσθε 3, ἕσθε, εἶσθε 5;

ἔστε, ἐστέ, ἔστη, ἴστη 2, ἵστῃ 2, ἔσται, ἔσθαι, ἔσεσθαι, εἰσέσθαι, εἴσεσθαι, εἰσίεσθαι, εἰσεῖσθαι, εἴσεσθε 2, εἰσεῖσθε 5, καθέσθαι, καθεῖσθαι, καθῆσθαι, ἥσεσθαι, ἡσθήσεσθαι (ἥδομαι);

ἵστασαν, ἕστασαν, ἱστᾶσαν, ἑστῶσαν, ἑστῶσιν, ἱστᾶσιν, ἑστᾶσιν, παρίεσαν, παρεῖσαν 2, ἦσαν, ἦεσαν, ἦσαν, καθῆσον, κάθησο.

NETAISYKLINGOJI ASMENUOTĖ

arba veiksmažodžiai galūne -ω nuo ketvirtosios iki aštuntosios klasės.

§ 116. 1. Netaisyklingosios asmenuotės veiksmažodžių esamojo laiko liemuo kitaip sustiprinamas, negu trijų pirmųjų veiksmažodžių klasių (žiūr. § 84); be to, kaikurie šitos asmenuotės veiksmažodžiai pasidaro savo formas iš kelerių įvairių liemenų (palyg. lot. *fero, tuli, latum*).

2. **Ketvirtoji klasė** (su pailgėjusiu liemens balsiu). Šios klasės yra veiksmažodžiai, kurių trumpasis kamieno balsis virsta ilguoju esam. ir kit. laikuose, išskyrus II aoristą, kur iškyla pirmykštis trumpas balsis. Tokiu būdu ᾰ virsta η, ι>ῑ, ῠ>ευ, ῐ>ει(οι.). Pav.:

τήκω tirpdau, τήξω, ἔτηξα, ἐτάκην; φεύγω bėgu, ἔφῠγον; τρίβω trinu, ἐτρίβην(ῐ-ῑ); λείπω palieku, ἔλῐπον.

3. **Penktoji klasė** (su įtarpu -ν-). Veiksmažodžių liemuo esamajam laikui gauna garsą ν arba visą skiemenį su ν; todėl šios klasės veiksmažodžiai esti galūnėmis: -νω, -νέομαι, -άνω (τί-νω atlyginu, ἱκ-νέομαι ateinu, λαμβ-άνω imu).

(Ir lietuvių kalboje turime šios rūšies veiksmažodžių, kaip antai paka-n-ka, te-n-ka, a-n-ka (ako, akti); palyg. lot. *re-li-n-quo etc.*).

4. **Šeštoji klasė** *(verba inchoativa)*. Esamajam laikui padaryti veiksmažodžio liemuo stiprinamas įtarpu -σκ-; šitas įtarpas yra lydimas jungiamojo balsio -ι-, jei veiksmažodžio liemengaliu eina priebalsis. Pav.:

γηρά-σκ-ω senstu, διδά-σκ-ω mokau, εὑρ-ί-σκ-ω randu.

Daugelis šios klasės veiksmažodžių turi esam. l. reduplikaciją; pav.: γι-γνώ-σκ-ω pažįstu, žinau, τι-τρώ-σκ-ω sužeidžiu.
(palyg. lot. *sene-sc-o, po-sc-o, nosc-o).*

5. **Septintoji klasė** (su įtarpu -ε-). Daugelis veiksmažodžių prie savo liemengalio esamajam ir kitiems laikams turi įtarpą -ε-. Pav.:

a) esamajam l.: δοκ-έ-ω pasirodau, $(\sqrt{\text{δοκ-}})$, ὠθ-έ-ω stumiu $(\sqrt{\text{ὠθ-}})$;

b) kitiems laikams: ἐθέλ-ω noriu $(\sqrt{\text{ἐθελ-}})$, *fut.* ἐθελ-ή-σω, *aor.* ἠθέλ-η-σα, *perf.* ἠθέλ-η-κα.

6. **Aštuntoji arba mišrioji klasė.** Čia eina veiksmažodžiai, kurių formos susidaro iš kelerių įvairių kamienų (palyg. *fero, tuli, latum*). Pav.:

ὁράω matau, *fut.* ὄψομαι, *aor.* εἶδον; αἱρέω imu, *aor.* εἷλον; εἶμι eisiu, *aor.* ἦλθον; φέρω nešu, *fut.* οἴσω, *aor.* ἤνεγκα.

NETAISYKLINGŲJŲ VEIKSMAŽODŽIŲ apžvalga.

§117

a) Ketvirtoji klasė.

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
1. πληγ smogti	πλήξω	ἔπληξα	—	πλήττω
pss.	πληγήσομαι	ἐπλήγην	πέπληγμαι	
πληγ / πλαγ gąsdinti	ἐκ-πλήξω	ἐξ-έπληξα	—	ἐκ-πλήττω
„ išsigąsti	ἐκ-πλαγήσομαι	ἐξ-επλάγην	ἐκ-πέπληγμαι	ἐκ-πλήττομαι
2. τηκ / τακ tirpdyti	τήξω	ἔτηξα	—	τήκω *trans.*
	τακήσομαι	ἐτάκην	τέτηκα	τήκομαι (tirpstu)
3. λειπ / λιπ palikti	λείψω	ἔλιπον	λέλοιπα	λείπω
pss.	λειφθήσομαι	ἐλείφθην	λέλειμμαι	
4. πειθ / πιθ įkalbėti	πείσω	ἔπεισα	πέπεικα	πείθω
įtikinti	πείσομαι		πέποιθα (pasitikiu)	
pss.	πεισθήσομαι	ἐπείσθην	πέπεισμαι	

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
5. τρῑβ / τρῐβ trinti *pss.*	τρίψω τριβήσομαι	ἔτρῑψα ἐτρίβην	τέτριφα τέτρῑμμαι	τρῑβω
6. φευγ / φυγ bėgti	φεύξομαι	ἔφυγον	πέφευγα	φεύγω
7. πλευ plaukti	πλεύσομαι	ἔπλευσα	πέπλευκα	πλέω (πλε*F*ω)
8. πνευ pūsti	πνεύσομαι	ἔπνευσα	πέπνευκα	πνέω (πνε*F*ω)
9. χευ / χυ lieti, berti *pss.*	χέω χυθήσομαι	ἔχεα (ἐχε*F*α) ἐχύθην	κέχυκα κέχυμαι	χέω (χε*F*ω)
10. ῥευ / ῥυ tekėti	ῥυήσομαι (ῥεύσομαι)	ἐρρύην	ἐρρύηκα	ῥέω (ῥε*F*ω)

b) Penktoji klasė. § 118.

	α) *Praesens* galūne -νω:			
1. φθα / φθη pralenkti	φθήσομαι	ἔφθασα ἔφθην (rečiau)	ἔφθακα —	φθάνω
2. τι / τει mokėti, atlyginti	τείσω τείσομαι	ἔτεισα ἐτεισάμην	τέτεικα τέτεισμαι	τίνω τίνομαι (baudžiu) τινά
3. ἐλαυ / ἐλα varyti, vykti	ἐλῶ, -ᾷς *(f.att.)* ἐλαθήσομαι	ἤλασα ἠλάθην	ἐλήλακα ἐλήλαμαι	ἐλαύνω
4. καμ / κμη pavargti	καμοῦμαι, -ῇ	ἔκαμον	κέκμηκα	κάμνω
5. τεμ / τμη piauti	τεμῶ, -εῖς τμηθήσομαι	ἔτεμον ἐτμήθην	τέτμηκα τέτμημαι	τέμνω
6. δακ / δηκ kąsti	δήξομαι	ἔδακον ἐδήχθην	δέδηγμαι	δάκνω

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
		β) *Praesens* galūne -νέο-μαι:		
7. ἰκ ateiti	ἀφίξομαι	ἀφικόμην	ἀφῖγμαι	ἀφ-ικ-νέο-μαι
8. ἰσχ / σχ(ε) žadėti	ὑπο-σχή-σομαι	ὑπ-ε-σχόμην	ὑπέσχημαι	ὑπ-ισχ-νέο-μαι
		γ) *Praesens* galūne -άνω:		
9. αἰσθ-η jausti τινός arba τί	αἰσθήσομαι	ἠσθόμην [αἰσθέσθαι]	ἤσθημαι [ἠσθῆσθαι]	αἰσθάνομαι
10. ἁμαρτ-η nusidėti τί apsirikti τινός	ἁμαρτήσομαι ἁμαρτηθήσεται	ἥμαρτον ἡμαρτήθην	ἡμάρτηκα ἡμάρτημαι	ἁμαρτάνω
11. αὐξ-η dauginti	αὐξήσω αὐξήσομαι	ηὔξησα ηὐξήθην	ηὔξηκα ηὔξημαι	αὐξάνω [retai αὔξω]
12. ἐχθ-η neapkenčiamam būti	ἀπ-εχθήσομαι	ἀπ-ηχθόμην	ἀπ-ήχθημαι	ἀπ-εχθάνομαι
		δ) *Praesens* galūne -άνω su nosiniu liemenyje:		
13. θῖγ liesti	θίξω [1] θίξομαι	ἔθιγον		θιγγάνω
14. λαχ / ληχ gauti τινός, τί	λήξομαι	ἔλαχον	εἴληχα	λαγχάνω
15. λαβ / ληβ imti	λήψομαι ληφθήσομαι	ἔλαβον ἐλήφθην	εἴληφα εἴλημμαι	λαμβάνω
16. λαθ / ληθ paslėptam būti	λήσω ἐπι-λήσομαι	ἔλαθον ἐπ-ελαθόμην	λέληθα ἐπι-λέλησμαι	λανθάνω τινά ἐπι-λανθάνομαι [pamiršti τινός]

[1] Atik. prozoje: ἅψομαι, ἡψάμην, ἧμμαι, ἥφθην (iš ἅπτομαι liesti).

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
17. μαθ-η mokytis	μαθήσομαι	ἔμαθον	μεμάθηκα	μανθάνω
18. πυθ } klausti, πευθ } sužinoti τινός τι	πεύσομαι	ἐπυθόμην	πέπυσμαι	πυνθάνομαι
19. τυχ-η } užtikti- τευχ } gauti, atsiekti τινός	τεύξομαι	ἔτυχον	τετύχηκα	τυγχάνω

c) Šeštoji klasė. § 119.

α) Balsiniai liemens be reduplikacijos:

1. γηρᾱ senti	γηράσομαι	ἐγήρᾱσα	γεγήρᾱκα	γηράσκω *(senesco)*
2. ἡβα } ἡβη } bręsti	ἡβήσω	ἥβησα	ἥβηκα	ἡβάσκω, ἡβάω *(pubesco)*
3. ἀρε patikti	ἀρέσω	ἤρεσα	—	ἀρέσκω (ἡ ἀρετή)
4. ἀλ-ω pagaunamam būti	ἁλώσομαι	ἑάλων (ἥλων)	ἑάλωκα(ἥλωκα)	ἁλίσκομαι
5. ἀν-ᾱλ-ω aikvoti	ἀνᾱλώσω ἀνᾱλωθήσομαι	ἀνήλωσα ἀνηλώθην	ἀνήλωκα ἀνήλωμαι	ἀνᾱλίσκω (ἀνᾱλόω)
6. εὑρ-η } εὑρ-ε } rasti	εὑρήσω εὑρεθήσομαι	ηὗρον [1] ηὑρέθην	ηὕρηκα ηὕρημαι	εὑρίσκω

β) Balsiniai liemens su reduplikacija:

7. δρᾱ pabėgti	ἀπο-δράσομαι	ἀπ-έδρᾱν	ἀπο-δέδρᾱκα	ἀπο-διδράσκω
8. βρω ryti	ἔδομαι (iš ἐσθίω)	(ἔφαγον) κατ-εβρώθην	κατα-βέβρωκα „ -βέβρωμαι	κατα-βιβρώσκω

[1]) ir εὕρον, εὕρηκα *etc.*

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
9. γνω(σ) žinoti	γνώσομαι γνωσθήσομαι	ἔγνων ἐγνώσθην	ἔγνωκα ἔγνωσμαι (γνωστός)	γιγνώσκω
10. μνη priminti	ἀνα-μνήσω	ἀν-έμνησα	—	ἀνα-μιμνήσκω τινά τι
μνη(σ) atsiminti	μνησθήσομαι	ἐμνήσθην	μέμνημαι *(memini)*	μιμνήσκομαί τινος
11. τρω sužeisti	τρώσω τρωθήσομαι	ἔτρωσα ἐτρώθην	τέτρωκα τέτρωμαι (τρωτός)	τιτρώσκω
γ) Priebalsiniai liemens:				
12. θαν, θνη mirti	ἀπο-θανοῦμαι	ἀπ-έθανον	τέθνηκα *f. ex.* τεθνήξω	ἀπο-θνήσκω
13. διδαχ mokyti	διδάξω διδαχθήσομαι διδάξομαι	ἐδίδαξα ἐδιδάχθην ἐδιδαξάμην	δεδίδαχα δεδίδαγμαι (διδακτός)	διδάσκω

§ 120. **d) Septintoji klasė.**

1. γαμ-ε, γαμ-η vesti, tekėti	γαμῶ, -εῖς γαμοῦμαι, -ῇ	ἔγημα ἐγημάμην	γεγάμηκα γεγάμημαι	γαμέω τινά (vedu) γαμέομαί τινι (teku)
2. δοκ-ε manyti, rodytis	δόξω δόξει	ἔδοξα ἔδοξε(ν)	— δέδοκται (nutarta)	δοκέω δοκεῖ *videtur*
3. καλ-ε, κλη vadinti	καλῶ, -εῖς (retai καλέσω) κληθήσομαι	ἐκάλεσα ἐκλήθην	κέκληκα κέκλημαι κεκλήσομαι	καλέω (ἐκάλουν)
4. ὠθ-ε stumti	ὤσω ὠσθήσομαι	ἔωσα ἐώσθην	ἔωκα ἔωσμαι	ὠθέω (ἐώθουν)
5. ἀχθ-ε(σ) prislėgtam būti, pykti	ἄχθέσομαι ἀχθεσθήσομαι	ἠχθέσθην	—	ἄχθομαι *D. Pss.*

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
6. βουλ-η norėti	βουλήσομαι	ἐβουλήθην[1]	βεβούλημαι	βούλομαι
7. δε-η reikėti	δεήσει	ἐδέησε	δεδέηκη	δεῖ *(impers.)*
8. δε-η pristokti, prašyti	δεήσομαι	ἐδεήθην	δεδέημαι	δέομαι
9. ἐθελ-η norėti	ἐθελήσω	ἠθέλησα	ἠθέληκα	ἐθέλω (θέλω)
10. εὐδ-η miegoti	καθ-ευδήσω	κατ-έδαρθον (iš κατα-δαρθάνω)	-δεδάρθηκα	καθ-εύδω
11. μαχ-ε(σ) kautis	μαχοῦμαι, -ῆ	ἐμαχεσάμην	μεμάχημαι	μάχομαι
12. μελ-η rūpėti	μελήσει	ἐμέλησε	μεμέληκε	μέλει μοί τινος
13. μελ-η rūpintis	ἐπι-μελήσομαι	ἐπ-εμελήθην	ἐπι-μεμέλημαι	ἐπι-μέλομαι (-μελοῦμαι, -μελέομαι)
14. μελ̓-η ketinti; delsti	μελλήσω	ἐμέλλησα		μέλλω
15. μεν-ε pasilikti, laukti	μενῶ	ἔμεινα	μεμένηκα	μένω
16. νεμ-ε dalyti; ganyti	νεμῶ νεμοῦμαι	ἔνειμα ἐνειμάμην ἐνεμήθην	νενέμηκα νενέμημαι	νέμω
17. οἰ-η manyti	οἰήσομαι	ᾠήθην		οἴομαι (οἶμαι) *D. Pass.* (ᾠόμην, ᾤμην)
18. οἰχ-η nuvykti	οἰχήσομαι	ᾠχόμην *(=imperf.)*		οἴχομαι (esu nuvykęs)

[1] ir ἠβουλήθην, *imperf.* ἐβουλόμην ir ἠβουλόμην.

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
19. γεν-η gimti, darytis	γενήσομαι	ἐγενόμην	γεγένημαι (γέγονα, γεγονώς)	γίγνομαι (*fio*)
20. ἐρ-η klausti	ἐρήσομαι (ἐρωτήσω)	ἠρόμην (ἠρώτησα)	ἠρώτηκα	ἐρωτάω
21. ὀφειλ-η pareigą turėti	ὀφειλήσω	ὠφείλησα ὤφελον	ὠφείληκα	ὀφείλω (*debeo*)
22. χαιρ-η džiaugtis	χαιρήσω	ἐχάρην	κεχάρηκα κεχάρημαι	χαίρω

§ 121. e) Aštuntoji klasė.

1. αἱρε, αἱρη, ἑλ } imti	αἱρήσω *m.* αἱρήσομαι *pss.* αἱρεθήσομαι	εἷλον εἱλόμην ἡρέθην	ᾕρηκα ᾕρημαι „	αἱρέω
2. ἐρχ, εἰ, ἰ, ἐλ(υ)θ, ἡκ, ἰκ } eiti	εἶμι ἀφ-ίξομαι (iš ἀφικνέομαι) ἐλεύσομαι	ἦλθον ἀφ-ικόμην ἧκον	ἐλήλυθα ἧκω	ἔρχομαι
3. ἐσθι, ἐδ, φαγ, βρω } ėsti, valgyti, ryti	ἔδομαι βρωθήσεται	ἔφαγον ἐβρώθην ἠδέσθην	ἐδήδοκα βέβρωκα ἐδήδεσμαι βέβρωται	ἐσθίω βιβρώσκω
4. σεπ, ἑπ, σπ } sekti	ἕψομαι	ἑσπόμην *Coni.* σπῶμαι (ἐπίσπωμαι)		ἕπομαι (εἱπόμην)
5. σεχ, ἐχ, σχ, σχη } turėti	ἕξω (σχήσω) *m.* ἕξομαι (σχήσομαι)	ἔσχον *Coni.* σχῶ ἐσχόμην *Coni.* σχῶμαι	ἔσχηκα ἔσχημαι	ἔχω (εἶχον) ἴσχω (laikau)
6. ἱδ, ἑδ, ἡ(σ) } sodinti, sėdėti	καθιῶ, -εῖς καθεδοῦμαι, -ῇ	ἐκάθισα ἐκαθεζόμην (*consedi*)	— κάθημαι	καθίζω (sodinu) καθίζομαι (sėduos) καθέζομαι (sėdžiu)

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
7. ζη, βιω gyventi	βιώσομαι (ζήσω)	ἐβίων (ἐβίωσα)	βεβίωκα	ζάω (ἔζων)
8. ὁρα(Fορα) ἰδ (Fιδ) ὀπ } regėti, matyti	ὄψομαι ὀφθήσομαι	εἶδον *coni.* ἴδω ὤφθην	ἑώρᾱκα, ὄπωπα ἑώρᾱμαι, ὦμμαι	ὁράω (ἑώρων)
9. πενθ παθ πασχ } kentėti	πείσομαι (iš πενθ-σομαι)	ἔπαθον	πέπονθα	πάσχω
10. πῑν, πω πι, πο } gerti	πίομαι ποθήσομαι	ἔπιον ἐπόθην	πέπωκα πέπομαι	πίνω
11. πτε, πτα π(ε)τ } lėkti	πτήσομαι	ἐπτόμην (ἐπτάμην ἔπτην)		πέτομαι
12. πετ, πεσ πτω } kristi	πεσοῦμαι,-ῇ	ἔπεσον	πέπτωκα	πίπτω
12 a. τ(ε)κ gimdyti	τέξομαι	ἔτεκον	τέτοκα	τίκτω (jam pas sivu eina γίγνομαι)
13. πωλη δο, δω πρᾱ } parduoti	πωλήσω ἀποδώσομαι πρᾱθήσομαι	ἐπώλησα ἀπεδόμην ἐπράθην	πεπώληκα πέπρᾱκα πέπρᾱμαι	πωλέω πιπράσκω ἀποδίδομαι
14. σκεπ σκοπε } žiūrėti	σκέψομαι	ἐσκεψάμην	ἔσκεμμαι	σκοπέω σκέπτομαι
15. τρεχ, θυ δρᾰμ-η } bėgti	δραμοῦμαι,-ῇ (θεύσομαι)	ἔδραμον	δεδράμηκα	τρέχω, θέω (ἔθεον = *aor.*)
16. φερ, ἐνε(γ)κ οἰ } nešti	οἴσω *m.* οἴσομαι *pss.* ἐνεχθήσομαι	ἤνεγκον (ἤνεγκα) ἠνεγκάμην ἠνέχθην	ἐνήνοχα ἐνήνεγμαι -γξαι-γκται	φέρω

Kamienas	*Futurum*	*Aoristus*	*Perfectum*	*Praesens*
17. ὠνη, πρια pirkti	ὠνήσομαι ὠνηθήσομαι	ἐπριάμην ἐωνήθην	ἐώνημαι	ὠνέομαι
18. ἀγορευ, λεγ, φη, φα, Fεπ, Fερ, ῥη } kalbėti, sakyti	ἐρῶ, -εῖς λέξω, φήσω ῥηθήσομαι λεχθήσομαι	εἶπον (εἶπα) ἔλεξα, ἔφησα ἐρρήθην ἐλέχθην	εἴρηκα εἴρημαι λέλεγμαι	{ ἀγορεύω λέγω φημί
	ἀπ-ερῶ δια-λέξομαι συλ-λέξω συλ-λεγήσομαι	ἀπ-εῖπον δι-ελέχθην συν-έλεξα συν-ελέγην	ἀπ-είρηκα δι-είλεγμαι συν-είλοχα συν-είλεγμαι	*Composita:* ἀπ-αγορεύω (atsakyti) δια-λέγομαι (kalbėtis); tačiau: συλ-λέγω (surinkti)

VEIKSMAŽODŽIŲ REIKŠMĖS YPATYBĖS.

Galiniuotinė ir negaliniuotinė reikšmė.

§ 122. Jeigu kuris veiksmažodis eina ir galiniuotiniu ir negaliniuotiniu *(transitivum* ir *intransitivum)*, tada: *aor. I* ir *perf. I* turi galiniuotinės reikšmės, *aor. II* ir *perf. II* turi negaliniuotinės reikšmės, o kur yra tik viena perfekto forma, ten ji visados negaliniuotinė.

Šitokią ypatybę turi, pav., veiksmažodžiai:

1. a) ἵστημι statau, ἔστησα pastačiau
   b) ἵσταμαι pasistatau, sustoju, ἔστην save pastačiau (stojau, sustojau), ἕστηκα pasistačiau (stoviu).
2. a) κατα-δύω paneriu, skandinu, -δύσω, -έδῡσα, -ἐδύθην
   b) κατα-δύομαι pasineriu, pasislėpiu, leidžiuos (apie saulę), -δύσομαι, -έδῡν, -δέδῡκα.
3. a) σκέλλω džiovinu
   b) σκέλλομαι džiūstu, ἔσκλην išdžiūvau, σκλήσομαι, ἔσκληκα.
4. a) ἐγείρω žadinu, ἐγερῶ, ἤγειρα
   b) ἐγείρομαι pabundu, ἐγερθήσομαι, ἠγέρθην, ἐγρήγορα *(perf. II)* budėju.

5. a) ἀπόλλῡμι žudau *(perdo)*, ἀπολῶ, -εῖς, ἀπώλεσα, ἀπολώλεκα *(perdidi)*

   b) ἀπόλλῡμαι žūnu *(pereo)*, ἀπολοῦμαι, -ῇ, ἀπωλόμην, ἀπόλωλα *(perii)*.

6. a) πείθω įtikinu, πείσω, ἔπεισα, πέπεικα

   b) πείθομαι klausau, pasitikiu, πείσομαι, ἐπείσθην, πέπεισμαι.

7. a) ῥήγνῡμι plėšiu, ῥήξω, ἔρρηξα

   b) ῥήγνῡμαι plyštu, ῥαγήσομαι, ἐρράγην, ἔρρωγα (esu sudraskytas).

8. a) ἀπο-σβέννῡμι gesinu, -σβέσω, -ἔσβεσα

   b) ἀπο-σβέννῡμαι gęstu, -σβήσομαι, -ἐσβην, -ἔσβηκα.

9. a) ἐκ-πλήττω išgąsdinu (ir κατα-πλήττω), ἐξέπληξα

   b) ἐκ-πλήττομαι išsigąstu, ἐξεπλάγην (išsigandau).

10. a) πήγνῡμι sukalstau, sutvirtinu, πήξω, ἔπηξα

    b) πήγνῡμαι kietėju, užšąlu, παγήσομαι, ἐπάγην, πέπηγα.

11. a) φαίνω rodau, φανῶ, -εῖς, ἔφηνα, πέφαγκα

    b) φαίνομαι pasirodau, φανοῦμαι (φανήσομαι), ἐφάνην, πέφηνα.

12. a) φύω gaminu, φύσω, ἔφῡσα

    b) φύομαι pasidarau, gemu, φύσομαι, ἔφῡν, πέφῡκα.

FUTURUM MEDII aktivo reikšme.

§ 123. Kaikurie veikiamosios rūšies veiksmažodžiai turi *futurum medii* formą aktivo reikšme:

1. ᾄδω giedu, ᾄσομαι
2. ἀκούω girdžiu, ἀκούσομαι
3. ἀπ-αντάω sutinku, ἀπ-αντήσομαι
4. ἀπο-λαύω džiaugiuos, ἀπο-λαύσομαι
5. ἁρπάζω grobiu, ἁρπάσομαι
6. βαδίζω einu, βαδιοῦμαι
7. βοάω šaukiu, βοήσομαι
8. γελάω juokiuos, γελάσομαι
9. διώκω persekioju, διώξομαι
10. ἐπ-αινέω giriu, ἐπαινέσομαι
11. θαυμάζω stebiuos, θαυμάσομαι
12. κλέπτω vagiu, κλέψομαι
13. οἰμώζω verkiu, οἰμώξομαι.

§124. *FUTURUM MEDII* passivo reikšme.

1. (ἀδικέω)	ἀδικήσομαι	būsiu skaudžiamas
2. (αὐξάνω)	αὐξήσομαι	būsiū dauginamas
3. (οἰκέω)	οἰκήσομαι	būsiu gyvenamas
4. (πολιορκέω)	πολιορκήσομαι	būsiu apsupamas
5. (ὠφελέω)	ὠφελήσομαι	būsiu padedamas
6. (ταράττω)	ταράξομαι	būsiu naikinamas
7. (τρέφω)	θρέψομαι	būsiu maitinamas
8. (φυλάττω)	φυλάξομαι	būsiu saugojamas.

DEPONENTIA PASSIVA.

§125. Dažniausiai vartojami šios rūšies veiksmažodžiai yra šie:

1. ἄγαμαι	stebiuos, myliu ἀγάσομαι, ἠγάσθην pamylėjau
2. αἰδέομαι	gėdinuos, αἰδέσομαι, ᾐδέσθην
3. ἀρνέομαι	neigiu, ginu, ἀρνήσομαι, ἠρνήθην
4. ἄχθομαι	pykstu, ἀχθέσομαι, ἠχθέσθην
5. βούλομαι	noriu, βουλήσομαι, ἐβουλήθην (ἠβουλήθην)
6. δέομαι	stokoju, prašau, δεήσομαι, ἐδεήθην
7. δύναμαι	galiu δυνήσομαι, ἐδυνήθην
8. ἐναντιόομαι	priešinuos, ἐναντιώσομαι, ἠναντιώθην
9. ἐπίσταμαι	moku, suprantu, ἐπιστήσομαι, ἠπιστήθην
10. ἥδομαι	džiaugiuos, ἡσθήσομαι [1], ἥσθην
11. ἡττάομαι	pasiduodu, nusileidžiu, ἡττήσομαι, ἡττήθην
12. ἐν-θυμέομαι	galvoju, ἐνθυμήσομαι, ἐνεθυμήθην
13. δια-λέγομαι	kalbuos, διαλέξομαι, διελέχθην
14. ἐπι-μελέομαι	rūpinuos, ἐπιμελήσομαι, ἐπεμελήθην
15. δια-νοέομαι	svarstau, διανοήσομαι, διενοήθην
16. προ-νοέομαι	permatau, προνοήσομαι, προυνοήθην
17. οἴομαι	mąstau, manau, οἰήσομαι, ᾠήθην
18. πειράομαι	mėginu, stengiuos, πειράσομαι, ἐπειράθην (ἐπειρασάμην).

Šitie veiksmažodžiai būsimajam laikui turi *futur. med.* formą.

---

[1] ἥσομαι *fut. med.* iš ἧμι.

Svarbiausieji veiksmažodžių formų nukrypimai nuo normos.

1. ἄγνυμι laužiu (√Fαγ-): κατ-άξω, κατ-έαξα (augm. § 94, 3).§ 126.
ἄγνυμαι lūžtu, *perf.* κατ-έᾱγα esu sulūžęs, *aor. pass.* ἐάγην.
ἄγω § 98, 12; pasitaiko *aor.* ἦξα, *prf.* ἀγήοχα, *fut. pss.* ἄξομαι ir ἀχθήσομαι.
αἰνέω giriu, § 95, 4 b; pasitaiko ἐπαινέσω, παραινέσομαι; *perf. pass.* ᾔνημαι.
5. ἀκροάομαι klausau, ἀκροάσομαι, ἠκροασάμην, palyg. βοήσομαι ir § 82.
ἀλαλάζω rėkiu, *aor.* ἠλάλαξα (§ 84, 3 b).
ἀλείφω tepu, *perf.* ἤλιφα, *perf. pass.* ἐξ-αλήλιμμαι (atik. reduplik., § 94, 6).
ἀλέξω atmušu, atsiginu (√ἀλ(ε)κ-, ἡ ἀλκή apsauga), *fut.* ἀλεξήσω.
ἀλέξομαι atlyginu, padedu, *fut.* ἀλεξήσομαι ir ἀλέξομαι *aor.* ἠλεξάμην.
10. ἀλέω malu (*molo*), *perf. pass.* ἀλήλε(σ)μαι (§ 94, 6 ir 95, 4 d).
ἅλλομαι šokinėju, *fut.* ἁλοῦμαι, *aor. I* ἡλάμην, *inf.* ἅλασθαι (kaip ἆραι § 95, 3, vietoje ἦλασθαι sulig § 88, 3), *aor. II* ἠλόμην, ἁλέσθαι.
ἀπ-αμείβομαι atsakau, *deponens medii*, pasitaiko ἀπημείφθη.
ἀμφιγνοέω nepermanau, abejoju; augmentas ἠμφιγνόουν ir ἠμφεγνόουν (§ 94, 7 ir 8).
ἀμφισβητέω ginčijuosi; *augm.* ἠμφισβήτουν ir ἠμφεσβήτουν (§ 94, 7 ir 8).
15. ἀνᾰλίσκω § 119, 5; pasitaiko ἀνάλισκον ir t. t. (be augmento).
ἀνδάνω patinku (ἀδ-, σFαδ-, ἡδύς), *fut.* ἀδήσω, *aor.* ἔαδον, ἀδεῖν, *perf.* ἔᾱδα.
ἀνύτω ir ἀνύω (ἀνύω) atlieku, padarau, ἀνύσω, ἤνῡσα, ἤνυκα, ἤνυσμαι, ἠνύσθην, ἀνυστός.
ἀποδημέω esu už tėvynės ribų; ἀπεδήμησα, ἀποδεδήμηκα.
ἀραρίσκω pritaikau, *fut.* ἀρῶ *aor.* ἤρᾰρον, *perf.* ἄρᾱρα (tinku), *aor. pass.* ἤρθην.
20. αὐαίνω džiovinu, ηὐαίνετο ir αὐαίνετο.
βαίνω § 105; *perf. pass.* (ξυμ-, παρα-) βέβᾰμαι, *aor.* -εβάθην, βιόω § 121, 7; *opt. aor.* βιοίη ir βιώη, *part.* βιώσας ir βιούς.
βιώσκομαι, ἀνα- 1) atgyju, 2) atgaivinu, *aor.* βιώσασθαι.
βλαστάνω augu, βλαστήσω, ἔβλαστον, βεβλάστηκα.

βλώσκω einu, μολοῦμαι, ἔμολον (palyg. αὐτόμολος).

βούλομαι § 120, 6, turi kartais augmentą ἠ- (ἠβουλόμην, ἠβουλήθην).

γηθέω džiaugiuos, *perf.* γέγηθα su esam. l. reikšme.

γηράσκω § 119, 1; *inf. aor.* pasitaiko γηρᾶναι (poet. ἐγήραν).

δάκνω kandu (δηκ-, δᾰκ-), δήξομαι, ἔδακον, δέδηγμαι, ἐδήχθην.

δαρθάνω miegu ($\sqrt{\text{δαρθ-η}}$), κατ-έδαρθον, κατα-δεδάρθηκα.

δει-, δῖ- § 102, 2 c, *plusquamperf. 3 plur.* ἐδεδίεσαν.

διαιτάομαι gyvenu, *augm.* διητώμην, διητήθην ir *redupl.* ἐδεδιήτητο.

δίδημι (=δέω rišu), *praes. 3 plur.* διδέασιν.

δράω darau, *perf. pass.* δέδραμαι, *aor. pass.* ἐδράσθην, δραστέος.

δύναμαι galiu, turi kartais augmentą ἠ- (ἠδυνάμην, ἠδυνήθην), o *imperf.* ἐδύνω (ἠδύνω)=ἐδύνασο.

δύω § 95, 4 c, *perf.* ἀπο- δέδυκα retai su galiniuot. reikšme, pav, πολλούς.

ἐγγυάω laiduoju, *augm.* ir *redupl.* ἠγγ- (arba ἐνεγύων, ἐγγεγύηκα).

ἐγκωμιάζω pagiriu, *fut.* ἐγκωμιάσω ir -άσομαι, *imperf.* ἐνεκωμίαζον, *perf.* ἐγκεκωμίακα.

ἐκκλησιάζω tariuos, balsuoju, *augm.* ἐξ-εκλησίαζον arba ἠκκλησίαζον *etc.*

ἑλίττω § 66, 5; ἑλίξω, εἵλιξα, εἵλιγμαι, εἱλίχθην.

ἐλέγχω kaltybę įrodau, asmen. taisyklingai, tik *perf.* su *att. redupl.* (§ 94, 6): ἐλήλεγκται.

ἐναντιόομαι § 94, 7, pasitaiko ἐν-ηντιούμην, ἐν-ηντιώθην, ἐν-ηντίωμαι.

ἔννυμι, ἀμφι- apvelku, ἀμφιῶ, -εῖς; ἠμφίεσα, ἠμφίεσμαι.

ἐνοχλέω apsunkinu, *augm.* ἠνώχλουν, ἠνώχλησα, ἠνώχλημαι (sulig § 94, 8).

ἐρωτάω klausiu, ἐρήσομαι, ἠρόμην.

εὐεργετέω gera darau, *augm.* εὐεργέτουν ir εὐηργέτουν.

ἔχω § 121, 5; ἀμπ-έχω ir ἀμπ-ίσχω apsupu, apdengiu, *imperf.* ἠμπίσχον; ἀμπέχομαι apsidengiu, *augm.* ἠμπειχόμην.

ζώννυμι apjuosiu, ζώσω, ἔζωσα, ἔζω(σ)μαι.

θνήσκω, ἀποθνήσκω, § 119, 12 (θνη-ίσκω); *opt. perf.* τεθναίην, *imper. 3 sing.* τεθνάτω.

θρύπτω trupinu, *perf. pass.* τέθρυμμαι.

ἱδρόω prakaituoju, asmen. taisyklingai, tik greta ἱδροῦντι pasitaiko ἱδρῶντι (τῷ ἵππῳ).

ἵημι § 100, ἀφίημι *imperf.* pasitaiko ἠφίειν (*augm.* sulig § 94, 7).

ἱλάσκομαι malonę sužadinu, √ἱλα(σ), ἱλάσομαι, ἱλασάμην.

καθεύδω § 94, 7, *augm.* ἐκάθευδον, retai καθηῦδον, *fut.* καθευδήσω.

καθίζω § 94, 7, *augm.* ἐκάθισα ir καθῖσα.

καίνω § 91, 3, *perf.* κατα-κέκονα (sulig § 93, 4).

καίω § 96, 2, *aor. act.* dar ἔκηα (poet. ἔκεα), *aor. pass.* ἐκάη (poet. jon. tarmė).

κεῖμαι § 113, *coni.* κέηται, κέωνται, *opt.* κέοιτο, κέοιντο.

κεράννυμι § 108, 1, *perf. pass.* κεκέρασμαι, *aor.* ἐκεράσθην.

κερδαίνω laimėju, *aor.* ἐκέρδηνα ir ἐκέρδᾱνα (prieš § 88, 3).

κλάω laužiu, √κλᾰ(σ), κλάσω, ἔκλασα, κέκλασμαι, ἐκλάσθην (§ 95, 4 a).

κλέπτω vagiu, κλέψομαι (ir κλέψω), ἔκλεψα, κέκλοφα, κέκλεμμαι, ἐκλάπην, κλεπτός ir κλεπτέος.

κλίνω § 98, 47, *pass.* pasitaiko ἐκλίνην (ir ἐκλίνθην), κλινήσομαι.

κνάω drėskiu, brėžiu, *med.* κνῆται, κνῆσθαι (sutraukiam. kaip ζῆν, § 78, 3).

κορέννυμι prisotinu, liem. κορεσ-, κορέσω, ἐκόρεσα, κεκόρεσμαι ἐκορέσθην.

κράζω, rėkiu (*praes.* retai), ἔκραξα (ἀν-έκραγον), κέκρᾱγα.

κρούω stumiu, κέκρουμαι, ἐκρούσθην, κρουστός (palyg. κλείω, §95, 4 d).

κτάομαι įsigyju, asmen. taisyklingai; *optat. perf.* κεκτῴμεθα (prieš § 72, 3).

κτίννυμι, ἀποκτίννυμι žudau, lygiagreč. formos veiksmažodžiui ἀποκτείνω (κτείνυμι).

λαμβάνω § 118, 15, *imperat. aor.* λαβέ (§ 91, 2 d).

λέγω § 121, 18, sudurtin. su ἐκ-, κατα-, συλ-λέγω pasitaiko *perf. pass.*—λέλεγμαι, *aor. pass.* συν-ελέχθην (jonėnų tarm.)

λούω plaunu (λοFω *lavo*) asmen. taisyklingai; tačiau pasitaiko λοῦται, ἐλοῦτο, ἐλοῦντο, λοῦσθαι *etc.*

μαίνομαι dūkstu, μανοῦμαι, ἐμάνην, μέμηνα.

μεθύσκω prigirdau, *fut.* μεθύσω, *aor.* ἐμέθυσα.

75. μεθύσκομαι pasigeriu, ἐμεθύσθην, μεθυσθήσομαι.
μεθύω *ebrius sum*, vartojama tik *praes.* ir *imperf.*
μέλλω § 120, 14; pasitaiko *augm.* ἠ- (ἤμελλον, ἠμέλλησα).
μένω pasilieku, *fut.* ir *aor.* taisyklingai, *perf.* μεμένηκα, *adi. verb.* μενετός,-τέος.
μερ-(τὸ μέρος, μερίζω—μόρος, μοῖρα), *perf. pass.* εἵμαρται likimo lemta; ἡ εἱμαρμένη (*sc.* αἶσα) likimas.

80. μίγνυμι, μίξω, ἔμιξα, μέμιγμαι, ἐμίχθην, μικτός vėlybesn. paral. formos veiksmažodžio μείγνυμι (§ 108, 2 B).
μιμνήσκω (=μιμνήσκω, *aor.* ἐμνήσθην), § 119, 10, *coni. perf. pass.* μεμνώμεθα (ištisinė forma), *opt.* μεμνῷο, μεμνῷτο, μεμνήμεθα (arba μεμνῶο, μεμνώμεθα).
μνημονεύω atsimenu, *reduplic.* ἀπ-εμνημόνευκα (palyg. §67,2, 3).
νέμω dalį skiriu, *fut.* ir *aor.* taisyklingai, *perf.* νενέμηκα, νενέμημαι, *aor.* ἐνεμήθην (sulig § 116, 5 b).
νέω plaukiu (kaip πνέω § 117, 8): νεύσομαι, ἔνευσα, νένευκα.

85. οἴγω, ἀνοίγω § 94, 3; taip pat ἤνοιγεν ir ἤνοιξεν, *fut. exact. pass.* ἀνεῴξεται.
οἶδα § 114, pasitaiko ir οἴδας (greta οἶσθα), *imperf.* ᾔδης (greta ᾔδησθα), *fut.* εἰδήσω (greta εἴσομαι).
οἰκτείρω § 94, 3 d; dažniau οἰκτίρω, οἰκτῖρῶ, ᾠκτῖρα.
οἴχομαι *abeo*, *fut.* οἰχήσομαι, *perf.* οἴχωκα (ᾤχωκα ir ᾠχημαι).
ὄμνυμι § 108, B 6; *pass.* ὀμώμο(σ)ται, ὠμό(σ)θησαν, ἀπώμοτος (*abiurandus*).

90. ὁράω § 121, 8, *aor. med.* εἰδόμην, *imperat. aor.* ἰδέ (ἰδοῦ, ἰδού), *perf.* ἑόρᾱκα.
ὀφείλω § 91, 3, ὀφειλήσω, ὠφείλησα ὀφειληθείς.
ὀφλισκάνω esu nuteistas, liem. ὀφλ-η, ὀφλήσω, ὤφλον (ὄφλειν, ὄφλων kirtis!), ὤφλησα, ὤφληκα.
πάομαι (dorėnų)=κτάομαι ir πέπαμαι=κέκτημαι.
παροινέω nepadoriai elgiuos, *augm.* ἐπαρῴνησα (pagal § 94, 8).

95. παύω verčiu liautis, taisyklingai, tiktai παυστέον, ἄπαυστος *perpetuus* (pas Herodotą ἐπαύσθην).
πείθω § 98, 10; *perf.* II πέποιθα § 117, 4; *aor. med.* ἐπιθόμην.
πέτομαι lekiu, *fut.* πτήσομαι, *aor.* ἐπτόμην (pagal § 91) arba ἐπτάμην (pagal § 103) arba ἔπτην (pagal § 104).
πήγνυμι § 108, B 3; *opt. praes.* πηγνῦτο (vietoje πηγνυῖτο).
πίμπρημι § 103, 1 c; sudėt. ἐνεπίμπρων=ἐνεπίμπρασαν.

100. πλέκω rezgiu, pinu, πλέξω, ἔπλεξα, πέπλεγμαι, ἐπλάκην (§ 92, 2).
πλέω § 117, 7; *fut. doricum* πλευσοῦμαι, (§ 95, 2), πεπλευσμένος, ἄπλευστος, πλευστέον.
πνίγω smaugiu (kaip τρίβω § 117, 5), πνίξω, ἔπνιξα.
πνίγομαι užspringu, skęstu, πνῐγήσομαι, ἐπνίγην, πέπνιγμαι.
ποθέω geidžiu, pasitaiko ποθέσομαι, ἐπόθεσα.
105. πορ-(πορίζω, πορσύνω teikiu), *aor. II* ἔπορον, *perf. pass.* πέπρωται likimo lemta, ἡ πεπρωμένη ir τὸ πεπρωμένον lemtis.
πράττω § 98, 13, pasitaiko πέπρᾱγα atlikau, man atsitiko.
ῥιγόω šalnu; *coni.* pasitaiko ῥιγῷ, *inf.* ῥιγῶν.
σαλπίζω trimituoju, ἐσάλπιγξεν (ὁ σαλπιγκτής).
σβέννυμι gesinu (ἀπο-, κατα-): σβέσω, ἔσβεσα, ἔσβεσμαι, ἐσβέσθην.
110. σβέννυμαι gęstu, σβήσομαι, ἔσβην, ἔσβηκα.
σήπω pūdau, ἀπο-, κατα-σήπομαι pūnu (kaip τήκομαι, §117, 2): σᾱπήσομαι, ἐσάπην, ἀπο-σεσηπώς supuvęs.
στάζω varvu (*stillo*), $\sqrt{\text{σταγ-}}$, *stagnum*: στάξω, ἔσταξα, ἐν-έστακται.
στηρίζω atremiu, $\sqrt{\text{στηριγ-}}$, ἐστήριξα, ἐστήρικτο, στηριχθείς.
στίζω duriu, $\sqrt{\text{στιγ-}}$, στίξω, ἔστιξα, ἔστιγμαι, στικτός.
115. τίθημι § 100, vėlyb. *perf.* τέθεικα.
τίνω § 118, 2, vėlyb. τίσω, ἔτισα.
τιτράω (τιτραίνω) gręžiu, ἔτρησα, τέτρημαι.
τλη-, τλα-kentėti, *praes.* nevartojamas: τλήσομαι, ἔτλην, τέτληκα.
τρίβω § 117, 5 ir ἐτρίφθην, τρίψομαι.
120. φεύγω § 117, 6, pasitaiko *fut. doricum* φευξοῦμαι.
φημί § 109; greta ἔφησθα pasitaiko ἔφης, greta φάθι—φαθί.
φθείρω (paprastai διαφθείρω), asmen. taisykl. kaip σπείρω (§ 89); *perf. II* διέφθορα su galin. ir negalin. reikšme, *perf. pass. 3 plur.* ἐφθάρασι.
φρέω (tik sudurtin.) paleidžiu, διαφρήσω, εἰσ-φρήσομαι, *inf. aor. med.* ἐπ-εισ-φρέσθαι (palyg. θέσθαι).
χαλάω silpninu, χαλάσω, ἐχάλασα, ἐχαλάσθην (§ 95, 4 a).
125. χόω beriu, κέχωσμαι, ἐχώσθην, χωστός (§ 95, 4 d).
χράω pranašauju, χρήσω, ἔχρησα; *med.* klausiu orakulo, χρήσομαι, ἐχρησάμην, *pass.* κέχρησται, ἐχρήσθη išpranašauta.
χράω teikiu, χρῇς, χρῇ, χρῆν (§ 78, 3), ἔχρησα, ἐχρήσατο; ἀπόχρη pakanka, *impf.* ἀπέχρη (*Herod.* κατέχρη).
ψεύδομαι § 98, 8; *fut.* doriškai ψευσεῖ=ψεύσει.

ŽODŽIŲ DARYBA.

§127. Žodžiai esti **ištisiniai** *(simplicia)* ir **sudurtiniai** *(composita)*. Ištisiniai padaromi iš vienos tam tikros šaknies: γόνος ainis iš √γεν-, γραφεύς tapytojas iš √γραφ-, λόγος žodis iš √λεγ-. Sudurtiniai žodžiai padaromi iš dviejų arba daugiau šaknų: λογο-γράφο-ς *annalium scriptor*. Tačiau ir ištisiniai žodžiai ne visuomet yra koks nedalomas vienetas; pav., ištisinio būdvardžio ἱππικός *equinus, equester* liemuo ἱππικο- yra sudarytas iš √ἱππ- ir sufikso *(suffigere* iš užpakalio prisegti) -ικο-. Taigi ištisinis žodis atrodo taip:

šaknis, sufiksas, galūnė } = kamienas (liemuo) } = žodis (ἱππ·ικό-ς).

Yra nemaža žodžių, kurių šaknis eina kamienu. Tokius žodžius vadiname **šakniniais,** pav.: ἡ ναῦς laivas, ὁ κλώψ vagis, εἶμι, φημί *etc.*

§128. **Ištisinių žodžių daryba.**

Ištisinis žodis padaromas pridedant prie šaknies tam tikrą sufiksą (priesagą); pav., įvairių sufiksų pagalba iš √γραφ- padarome ἡ γραφή *scriptūra*, ὁ γραφεύς, τὸ γράμμα *littera*. Tokiu būdu padaryti žodžiai vadinasi *voces primitivae*. Iš tokių ištisinių žodžių, įvairių sufiksų pagalba, padaromi nauji žodžiai — *voces derivatae*; pav., iš ἀρχή pradžia pasidaro ἀρχαῖος pradžios, senobinis, ἡ ἀρχαιότης senovė.

§129. **Daiktavardžių padarymas.**

Tam tikrų sufiksų pagalba padaromi daiktavardžiai:

1. *Nomina agentis.* Jiems daryti yra šios priesagos: -τηρ, -τωρ, -τη, -τα *(nom.* -της, -τας), -μεν-, -μον-, -εν-, -ον(τ)-, -ο; -τρον, -θρον. Jei šitokiu būdu padaryti daiktavardžiai taikomi daiktams pavadinti *(neutra)*, jie paprastai reiškia **priemonę** arba **įrankį** *(nomina instrumenti)*.

2. *Nomina actionis.* Šių daiktavardžių yra nemaža atitrauktinių, padarytų iš būdvardžių arba veiksmažodžių: padaryti iš būdvardžių reiškia savybę (*nomina qualitatis*), padaryti iš veiksmažodžių bus *nomina rei actae.* Jų sufiksai: -ματ-, -ες; -ο-, -μο-; α-, -ία, -jα, -σύνη, τητ-, -τι-.

3. *Nomina gentilia, patronymica* (kilmės) ir *nomina loci.* Sufiksai: -ιο-, -εῖο-, -τήριο-, -ευ-, -τη- (-τᾱ-), *(fem.* -τιδ-); -ίδης, -άδης, -ίων.

4. *Nomina diminutiva.* Sufiksai, -ίον, -ίδιον, -άριον, -ίσκος.

I. 1-sios linksniuotės padariniai. §130.

1. -ά(ή) (*abstracta*):

ἡ φυγή (φεύγειν) *fuga*	pa-bėgimas
ἡ ἀρχή (ἄρχειν)	pradžia, valdžia
ἡ διδαχή (διδάσκειν)	mokymas
ἡ ἀλλαγή (ἀλλάττειν)	mainymas.

2. -ία (*abstracta*)

ἡ σοφία (σοφός)	išmintis
ἡ σωτηρία (ὁ σωτήρ) *salus*	išgelbėjimas
ἡ βασιλεία (iš βασιλεFια, βασιλεύειν)	karaliaus valdžia
ἡ παιδεία (iš παιδεFια, παιδεύειν)	auklėjimas
ἡ δουλεία (iš δουλεFια, δουλεύειν)	verguvė.

Šito sufikso pagalba iš pradžių buvo padaromi būdvardžiai (*masc.* ιος), kurie reiškė **pareinamybę.** Tokie būdvardžiai *(fem.)* vartojami **šalių pavadinimams** (suprask χώρα):

ἡ Λυδία (ὁ Λυδός, būdv. Λύδιος)	Lidijos šalis
ἡ Φρυγία (ὁ Φρύξ, Φρύγιος)	Frigijos šalis.

3. -jᾱ. Šitas sufiksas vartojamas moterišk. gim. daiktavardžiams daryti iš būdvardžių ir daiktavardžių:

ἡ βασίλεια (ὁ βασιλεύς)	karalienė
ἡ Λάκαινα (ὁ Λάκων)	lakedėmonietė
ἡ λέαινα (ὁ λέων)	liūtė
ἡ σώτειρα (ὁ σωτήρ)	gelbėtoja
ἡ ψάλτρια (ὁ ψάλτης)	skambintoja (kanklių).

Iš būdvardžių galūne -ης padaromi *abstracta:*

ἡ ἀλήθεια (ἀληθής)	teisybė
ἡ εὔκλεια (εὐκλεής)	šlovė.

4. -σύνη (*abstracta*):

ἡ δικαιοσύνη (δίκαιος)	teisingumas
ἡ σωφροσύνη (σώφρων)	protingumas.

5. τη- (τα-).

a) Nomina agentis:

ὁ ποιητής	poetas
ὁ κριτής	teisėjas.

b) Vyr. gim. asmenų pavadinimai:

ὁ πολίτης (ἡ πόλις)	pilietis
ὁ Ὀρέστης (τὸ ὄρος kalnas)	Orestas
ὁ Σπαρτιάτης	spartietis.

6. -ίδης, -άδης *(nomina patronymica):*

Ἀτρείδης (Ἀτρεύς)	Atrėjo ainis
Αἰνεάδης (Αἰνέας)	Enėjo ainis.

II. 2-sios linksniuotės padariniai.

§ 131. A. *Masculina* ir *feminina.*

1. -ος.

a) *Nomina agentis*:

ὁ ἀοιδός (ἀείδειν)	dainius
ἡ τροφός (τρέφειν)	penėtoja, auklė.

b) *Nomina actionis*:

ὁ λόγος (λέγειν)	žodis, kalba
ὁ γόνος (γενέσθαι)	ainis
ὁ τρόχος (τρέχειν)	bėgimas.

2. -μός (*abstracta*):

ὁ σπασμός (σπᾶν traukti)	mėšlungis
ὁ ἐνθουσιασμός (ἐνθουσιάζειν dūkti)	*enthusiasmus*, įkvėpimas.

3. -ιος (*nomina gentilia):*

ὁ Ἀθηναῖος (αἱ Ἀθῆναι)	atėnietis.

4. -ίσκος (*nomina diminutiva*):

ὁ παιδίσκος (ὁ παῖς)	vaikelis.

§ 132. B. *Neutra.*

1. -τρον, -θρον (*nomina instrumenti*):

τὸ ἄροτρον (ἀροῦν arti)	*aratrum*, arklas
τὸ βάθρον (βαίνειν)	pakoja, laipsnis.

2. -ιον, -εῖον, -τήριον (*nomina loci*):

τὸ Ἀπολλώνιον (ὁ Ἀπόλλων)	Apollono šventovė
τὸ Θησεῖον (iš Θησε*F*ιον, Θησεύς)	Tėzėjo šventovė
τὸ χαλκεῖον (iš χαλκε*F*ιον, ὁ χαλκεύς)	kalvė
τὸ Μουσεῖον (ἡ Μοῦσα)	*museum*, muzėjus, mūzų gyvenamoji vieta
τὸ δικαστήριον (ὁ δικαστής)	teismo rūmai.

3. -ιον, -ίδιον, -άριον (*nomina diminutiva*):

τὸ παιδίον (ὁ παῖς)	vaikutis
τὸ αἰγίδιον (ἡ αἴξ)	ožkelė
τὸ κυνάριον (ὁ κύων)	šuniukas.

III. 3-sios linksniuotės padariniai.

A. *Masculina.* §133.

1. -εύς:

a) *Nomina agentis:*

ὁ ἱππεύς (ὁ ἵππος)	raitelis
ὁ ἱερεύς (ἱερός)	šventėjas (kunigas)
ὁ νομεύς (νέμειν)	ganytojas.

b) *Nomina gentilia:*

ὁ Πλαταιεύς (αἱ Πλαταιαί)	platejietis.

c) *Nomina instrumenti:*

ὁ στροφεύς (στρέφειν)	kengė.

2. -τήρ, -τωρ, -μήν, μών, -ων (*nomina agentis*):

ὁ δοτήρ (δι-δόναι)	davėjas
ὁ σωτήρ (σῴζειν)	gelbėtojas
ὁ ῥήτωρ	kalbėtojas
ὁ ποιμήν	piemuo
ὁ ἡγεμών (ἡγεῖσθαι)	vadas
ὁ τέκτων	dailidė.

3. -ων (*nomina loci*):

ὁ ἀνδρών (ὁ ἀνήρ)	vyrų kambarys
ὁ παρθενών (ἡ παρθένος)	Atėnės *Parthenos* šventovė.

4. -ίων (*nomina patronymica*):

ὁ Κρονίων (ὁ Κρόνος)	Krono ainis.

B. *Feminina.* §134.

1. -ίς (*gen.* -ίδος), -τις, -τρίς, -άς (-άδος).

a) Moterų pavadinimai:

ἡ Μεγαρίς	megarietė (iš Megaros)
ἡ Σπαρτιατίς	spartietė
ἡ πολῖτις	pilietė
ἡ αὐλητρίς	fleitos grojikė
ἡ Δηλιάς	delietė (iš Delo salos].

b) *Nomina patronymica:*

ἡ Ταντα̃λίς	Tantalo duktė
ἡ Βορεάς	Borėjo duktė.

2. -της, *gen.* -τητος (*abstracta*):

ἡ νεότης (νέος)	jaunimas
ἡ ταχύτης (ταχύς)	greitumas.

3. -τις (*abstracta*):

ἡ πίστις	ištikimybe
ἡ λύσις	išrišimas.

§ 135. *C. Neutra.*

1. -μα (kam. -ματ-, (*nomina actionis*):

τὸ γράμμα (γράφειν)	raidė
τὸ βῆμα (βαίνειν)	žingsnis; laiptas.

2. -ος (kam. -εσ-, *abstracta*):

τὸ γένος (γενέσθαι)	giminė
τὸ βέλος (βάλλειν)	strėlė
τὸ ψεῦδος (ψεύδεσθαι)	melas
τὸ βάθος (βαθύς)	gilumas
τὸ εὖρος (εὐρύς)	platumas.

BŪDVARDŽIŲ PADARYMAS.

§ 136. 2-sios linksniuotės padariniai.

1. -ιος (priklausomybė):

πάτριος (ὁ πατήρ)	tėvo
οὐράνιος (ὁ οὐρανός)	dangaus, dangiškas
Τελαμώνιος	Telamono (ir *patronymicum*).

-ειος (daiktav. -ης, -εύς):

Εὐριπίδειος (ὁ Εὐριπίδης)	Euripido
βασίλειος (ὁ βασιλεύς)	karaliaus, karališkas
οἰκεῖος (ὁ οἰκεύς namų tarnas)	namų, giminiškas.

-αιος (daiktav. -α, -η):

δίκαιος (ἡ δίκη)	teisingas
ἀναγκαῖος (ἡ ἀνάγκη)	būtinas, reikalingas.

2. -εο- (medžiagos):

χρυσοῦς (iš χρυσεος, ὁ χρυσός)	auksinis
πορφυροῦς (ἡ πορφύρα)	purpurinis.

3. -ιμος (=*adi. verbale* galūne -τος).

χρήσιμος (ἡ χρῆσις)	naudingas
νόμιμος (ὁ νόμος)	teisiškas, teisėtas.

4. -νός (pirmykštis *adi. verbale*):

δεινός (δείδειν)	bijotinas, baisus
σεμνός (σέβεσθαι)	gerbtinas, šventas.

-εινός (liemengal. -ς):

ἀλγεινός iš ἀλγεσνος (τὸ ἄλγος)	skaudus
ὀρεινός iš ὀρεσνος (τὸ ὄρος)	kalnuotas.

5. -ινός (laikas):

ἠρινός (ἦρι anksti)	pavasario
χειμερινός (ὁ χειμών)	žiemos.

6. -ινος (medžiagos ir būdo):

γήινος (ἡ γῆ)	žemės
ἀνθρώπινος (ὁ ἄνθρωπος)	žmogaus.

7. -(ι)κός (priklausomybė arba palinkimas):

Ἀχαϊκὸς	achėjų
ἱππικός	arklių
κριτικός	teisti linkęs.

8. -λός, -ρός:

δειλός	bailus, baukštus
φοβερός	baisus
πονηρός	vargingas, nelaimingas
ἰσχυρός	stiprus.

3-sios linksniuotės padariniai. §137.

1. -εντ- (daugio, pilnio):

χαρίεις (ἡ χάρις)	maloningas
σκιόεις (ἡ σκιά)	uksmingas
ἰχθυόεις (ὁ ἰχθύς)	žuvingas
αἱματόεις (τὸ αἷμα)	kraujingas.

2. -ώδης (kvapu ką primenąs):

εὐώδης	gardžiakvapis
ἀνδρώδης	vyriškas, narsus.

Prieveiksminiai padariniai. §138.

Prieveiksmiais paprastai eina senos sustingusios linksnių formos. Pav.:

1. Sustingę vietininkai galūnėmis -τι, -ει.

νεωστί	nesenai, ką tik (*nuper*)
ὀνομαστί	vardu (*nominatim*)
ἀεί (palyg. *aevum*)	visados
ἀμαχεί	be kovos
ἀσπουδεί	be pastangų.

2. Sustingę galininkai su įterpta -δ-.

-δον (*acc. sg. masc.*) σχεδόν (ἔχειν)	laikydamasis ko=arti, beveik
-δην (*acc. sg. fem.*) βάδην (βαίνειν)	žingsniu (*pedetentim*), pamažėli
-δα (*acc. pl. neutr.*) κρύβδα (κρύπτειν)	slapta.

Veiksmažodžių padarymas *(verba denominativa)*. §139.

Išvestiniams veiksmažodžiams iš daiktavardžių ir būdvardžių padaryti seniausiais laikais buvo vartojamas sufiksas *je-jo*,

kurs buvo jungiamas su įvairiais vardų liemengaliais ir davė ištisą eilę veiksmažodžių; šitam sufiksui jungiantis su:

a—liemengaliais, atsirado veiksmažodžių galūnėmis -άω
o—liemengaliais: -όω
eu— „ : -εύω
u— „ : -ύνω
d— „ : -ίζω, -άζω
n— „ : -αίνω.

Paskui, analogijai veikiant, įvyksta nukrypimų nuo šitos tvarkos; taip, pav., veiksmažodžių galūnėmis -αίνω randame padarytų ir iš *o*- liemenų. Nukrypimai aiškinami reikšmės analogija, būtent:

A. Kausatyvė (parūpinamoji) reikšmė:

1. -άω:

ὁρμᾶν (ἡ ὁρμή)	judinti
τιμᾶν (ἡ τιμή)	[garbinti], gerbti.

Be to, šitie veiksmažodžiai parodo:

a) kentėjimą:

ὀφθαλμιᾶν (ὁ ὀφθαλμός)	akimis sirgti.

b) nenaturalų norą:

θανατᾶν (ὁ θάνατος)	norėti mirti.

2. -όω:

δηλοῦν (δῆλος)	aiškų daryti, rodyti
δουλοῦν (ὁ δοῦλος)	pavergti
ὀρθοῦν (ὀρθός)	tiesų daryti, ištiesti.

3. -αίνω:

εὐφραίνειν (ἡ φρήν)	džiuginti
λευκαίνειν (λευκός)	baltinti.

4. -ύνω:

βαρύνειν (βαρύς)	ap-sunkinti
θρασύνειν (θρασύς)	drąsinti.

B. Būvio reikšmė:

1. -έω (ypatingai *composita*):

ἀδικεῖν (ἄδικος)	neteisingam būti
εὐτυχεῖν (εὐτυχής)	laimingam būti
φιλεῖν (φίλος)	draugingam būti, mylėti.

2. -εύω (palinkimas, pašaukimas):

ἀριστεύειν (ἄριστος)	geriausiam būti
βασιλεύειν (ὁ βασιλεύς)	karalium būti, viešpatauti
βουλεύειν (ἡ βουλή)	patarėju būti, patarti.

c. Veiksmo reikšmė:

1. -ίζω:

ἐρίζειν (ἡ ἔρις)	bartis, vaidytis
ἐλπίζειν (ἡ ἐλπίς)	tikėtis.

2. -άζω:

ἀτιμάζειν (ἄτιμος)	negerbti, niekinti
δικάζειν (ἡ δίκη)	teisti.

Sudurtinių žodžių daryba. §140.

Composita vadiname žodžius, kurie yra sudurti, sudėti *(componere)* iš dviejų ar daugiau atskirų liemenų. Sudurtinius žodžius išoriniai galime pažinti:

a) iš rašybos: atskiri liemens rašomi drauge (pel-ėda);

b) iš tarimo: turi vieną bendrą kirtį (dalgia-kotis)

c) iš pakitėjusių liemengalių (pus-bernis).

Dėl *composita* graikų kalboje svarbu nustatyti:

1) pirmosios sudurtinio žodžio dalies rūšį ir formą,
2) pirmosios dalies liemengalį,
3) sudurtinio žodžio reikšmę.

A. Pirmosios sudurt. ž. dalies rūšis ir forma.

I. Pirmoji dalis—nevardinė: §141.

1. **Prielinksnis+veiksmažodis.** Veiksmažodžiai paprastai yra jungiami su prielinksniais, kurie nekeičia jų formų: ἀνα-βαίνειν *conscendere,* δια-βαίνειν *transgredi,* κατα-βαίνειν *descendere,* περι-τρέπειν *evertere.*

2. **Prielinksnis+nuo jo nepareinąs** *nomen*:
ἡ ἔξ-οδος (*exitus*), πρό-πας visiškai visas, περι-καλλής labai gražus.

3. **Prielinksnis+nuo jo pareinąs** *nomen:*
a) *nomen* nekeičiamas:

προὔργου (iš πρὸ ἔργου)	tikslinga
παραχρῆμα (iš παρὰ χρῆμα)	netrukus (palyg. lot. *denuo* iš *de novo*).

b) *nomen* gauna būdvardžio galūnę:

ἐφ-ήμερος	vienai dienai (skirtas), „efemeriškas“.
φροῦδος (iš πρὸ ὁδοῦ)	*qui abiit; inutilis.*

4. **Dalelytės+*nomen:***

a) α- (=lot. *in*, vok. *un*, α *privativum*):

ἄδικος	*iniustus*
ἄγνωτος	*ignotus* (iš *in-gnotus*).

b) νε- (lot. *nescius*, liet. **nežinąs**):

νηλεής (iš νε-ελεης) negailėstingas. [Šitokiu (kontrakcijos) būdu atsiradusi dalelytė νη- ilgainiui gavo savarankiškos reikšmės ir buvo vartojama net prieš priebalsius: νη-κηδής *curis vacans*, be rūpesčių].

c) ἀ- *copulativum* (iš *sm-*, palyg. εἷς iš *sems*, lot. *semel*).

ἅπας	*omnis*
ἁπλοῦς	*simplex*.

[Dėl spirito disimiliacijos atsirado ἀ-: ἀκόλουθος palydovas].

d) δυσ- (bloga), εὐ- (gera):

δυσμενής	*infensus, hostilis*
εὐμενής	*benevolus, propitius*.

5. **Prieveiksmis+*nomen:***

ἀείχλωρος	visados žalias
παλαιγενής	seniai gimęs, senas, *priscus*.
παμμέλας	visai juodas
τρισόλβιος	triskart laimingas.

§ 142. II. Pirmoji dalis—v a r d i n ė:

1. **Kurio nors linksnio forma:**

a) antroji dalis—savarankiškas žodis:

ἡ Νεάπολις *(nom.)*	Neapolis
οἱ Διόσκουροι *(gen.)*	Dioskurai.

b) antroji dalis nesudaro atskiro žodžio:

ὀρεσίτροφος	kalnuose išaugintas.

2. **Žodžio liemuo:**

ὁ οἰκονόμος	ūkvedys
ῥοδοδάκτυλος	rožiapirštė.

III. Pirmoji dalis—v e i k s m a ž o d i n ė:

ἀρχέκακος	*mali auctor* (blogo priežastis)
ἑλκεσίπεπλος	*longo indutus peplo* (ilgu apsiaustu apsivilkęs)

§ 143. **B. Pirmosios dalies liemengalis.**

1. *a-* liemengaliai: α(η) arba ᾱ:

Ἡρακλῆς	Heraklas
νικηφόρος	nugalėtojas.

2. *o*—liemengaliai:

ὁ οἰκονόμος	ūkvedys
ῥοδοδάκτυλος	rožiapirštė.

3. *i-* ir *u-* liemengaliai:

ὁ πτολί-πορθος	miestų griovėjas
ὁ Ἀστύ-αναξ	Astianaktas
ὁ σῦ-βώτης	kiauliaganis.

4. Dvibalsiniai liemens:

ὁ βουκόλος	karviganis
ναυ-αγός (ἄγνυμι laužiu)	laivų daužytojas.

5. Priebalsiniai liemens (ypatingai *s-* liemens):

τελεσ-φόρος	visagalis (iki galo privedąs).

§ 144. Pirmajai sudurtinio žodžio daliai baigiantis priebalsiu, o antrajai—prasidedant priebalsiu, susidarydavo sunkus tarimas, kuriam išvengti būdavo įterpiamas balsis *-o-*, neturįs nieko bendro su *o-* liemengaliais:

1. *a-* liemenyse:

ὁ Νικό-μαχος	Nikomachas.

2. *i-* ir *u-* liemenyse:

ὁ φυσι-ο-λόγος	gamtos tyrėjas
ἰχθυ-ο-φάγος	žuvėdra.

3. Priebals. liemenyse:

ἀνδρ-ο-φάγος	žmogėdra
ὁ ἐπο-ποιός	epikas (*poeta epicus*)
παντ-ο-μισής	visų neapkenčiąs
χιον-ό-βας	sniegu vaikščiojąs.

Pasitaiko, kad *o-* liemenyse liemengalis *-o* pakeičiamas balsiu ᾱ(η):

ὁ ἐλαφηβόλος (ἔλαφος)	elnių medžiotojas (*cervos venans*)
ἡ ἐλαφᾱβολία	*cervi venatio*
πῡρηφόρος(ὁ πυρός kviečiai)	derlingas (*tritici ferax*).

Sudurtiniai žodžiai su antrąja *s-* liemens dalimi turi balsį *e-*:

εὐ-γενής	aukštos kilmės
εὐ-μενής	palankus (*benevolus, propitius*).

Balsių kitimai sudurtiniuose žodžiuose. § 145.

Pirmajai sudurtinio žodžio daliai baigiantis balsiu, o antrajai prasidedant balsiu, įvyksta *hiatus* (žiotis), kurs turi būti pašalintas:

1. Įvyksta **kontrakcija** kiek kitokiais dėsniais, negu paprastoji kontrakcija (§ 13, 1), būtent:

ο+α	virsta	η:	ὁ στρατηγός (στρατο+αγος) karvedys
ο+ε	„	η:	φιλήρετμος (φιλο+ερετμος) mėgstąs plaukioti (*navigandi studiosus*)
ο+ο	„	ω:	ὁρκώμοτος (ὅρκος+ομοτος) kuriuo prisiekiama
ε+ε	„	η:	πεντήρης (πεντε+ερης) penkiairklis
ε+ο	„	ω:	τὸ πεμπώβολον (πεμπε+οβολον) penkiavirbalis (*fuscina quinque cuspidum*).

2. Įvyksta **elisija** (§ 13, 3):

ὁ μόναρχος (μονο+αρχος)	neaprėžtas valdovas (manarchas)
φιλάνθρωπος (φιλο+ανθρωπος)	žmonių mylėtojas (filantropas).

3. Pranykus digammai, įvyko *hiatus*, pašalintas paskesniais laikais kontrakcijos būdu:

ἄκων (iš ἀ+*F*εκον), §42, C.	
ἀγροῖκος (iš ἀγρο+Fοικος)	*agrestis*, kaimo
ὁ θεωρός (iš ἡ θέᾱ+Fορος [ὁράω])	žiūrėtojas.

Jei priebalsiams susiduriant atsiranda sunkus tarimas, vienas kitas priebalsis (paprastai pirmas) gali pranykti:

ὁ αἰπόλος (αἰγ+πολος)	ožkaganis
ἑλίτροχος (ἑλικ+τροχος)	ratą sukąs.

§ 146. C. Sudurtinių žodžių reikšmė.

Kaip skiriame sakinių sujungimą ir prijungimą, lygiai taip pat skiriame ir sudurtinių žodžių sujungimą bei prijungimą.

I Sujungiamieji *composita*. Tokių yra nedaug; pav., ἕνδεκα (ἓν+δέκα), palyg. *undecim*, vok. *dreizehn*.

II Prijungiamieji *composita:*

1. Vienas *nomen* (daiktav. ar būdv.) yra tiksliau nusakomas antruoju, būtent:

a) pirmoji sudurt. žodžio dalis pareina nuo antrosios kaip linksnis:

ὁ πατροκασίγνητος tėvo brolis.

b) pirmoji dalis eina antrosios pažymiu:

ἡ ἀκρόπολις	aukštutinis miestas, pilis.

c) pirmosios dalies prieveiksmis paaiškina antrosios dalies *nomen:*

ἀείχλωρος	visados žalias.

2. Veiksmažodis ar *substant. verbale* paaiškina *nomen:*

a) pirmoji dalis—veiksmažodinė:

ἀρχέκακος	*mali auctor*.

b) antroji dalis—veiksmažodinė:

ψυχοπομπός	vėlių palydovas
θεόπομπος	Dievo siųstas (*a deo missus, divinus*)
λιθοβόλος	akmenų svaidytojas
λιθόβολος	akmenimis užmuštas.

Pažymėtina šitokių žodžių kirčio vieta: neveikiamosios reikšmės žodžiai kelia kirtį kuo toliau nuo galo, veikiamosios reikšmės—yra *oxytona*, arba, jei *paenultima* trumpas—*paroxytona*.

c) pirmoji vardinė dalis paaiškina antrąją veiksmažodinę dalį, jei ji yra neveikiam. reikšmės:

θεόδοτος	Dievo duotas
χειροποίητος	rankomis padarytas.

III Savybiniai *(possessiva) composita* (sudurtinis žodis paaiškina kito žodžio savybę):

μακρόχειρ	ilgarankis (=μακρὰς χεῖρας ἔχων)
ῥοδοδάκτυλος	rožiapirštė (rožės spalvos pirštus turinti [aušra])
ὁμότροπος	vienodas (=ὅμοιον τρόπον ἔχων).

Neaiškūs *composita*. § 147.

Sudurtinių žodžių atskiras dalis ne visuomet aiškiai galima matyti:

ἔν-δον (δον=δομ, palyg. *domus)*	viduj (=*intus*)
ἡ τράπεζα (iš τετρα keturi ir πεδ*ja* [πούς, ποδός])	stalas (=keturių kojų)
τὸ δάπεδον (δα=δμ, δομ=*domus)*	grindys (*pavimentum*).

Tikrinių (asmens) vardų padarymas. § 148.

Asmenų vardai Graikuose dažniausiai būdavo *composita:*

Ἀγησί-λαος	Ἄ-δμητος
Ἀρχί-λοχος	Ἀστύ-αναξ
Κλεό-δημος	Περι κλῆς
Σοφο-κλῆς	Τηλέ-γονος
Ὑπέρ-βασις	Ὑπερ-μνήστρα.

Tėvo vardo dalis dažnai tekdavo vaikui:

Δινο-κράτης būdavo sūnus Dinoklo (Δινο-κλῆς)
Εὐ-κράτης „ „ Eurikrato (Εὐρυ-κράτης) *etc.*

Pasitaikydavo, kad tėvo vardą, perstačius sudurtines dalis, duodavo sūnui:

Ἀρχ-ίππος būdavo sūnus Hipparcho (Ἵππ-αρχος).

Neišvengdavo ir nesąmonių:

Δωρό-θεος būdavo sūnus Teodoro (Θεό-δωρος dievo duotas).
(Palyg. mūsų „Teodoras" ir „Dorotėja", Darata).

Panašiu būdu pasidarydavo asmens vardus ir kitos indoeuropiečių tautos:

gallai: Dumno-rix, Vercingeto-rix
germanai: Diet-rich, Sieg-fried
persai: Arta-xerxes, Arta-phernes
slaviai: Stani-slav, Vladi-mir
lietuviai: Dau(g)-girdas, Gin-tautas, Taut-gaila.

MATAI, SAIKAI, SVARAI, PINIGAI.

§ 149.

I. Ilgio matai:

1	δάκτυλος	1,85 cm.
1	πούς = 16 δάκτυλοι	29, 6 cm
1	πῆχυς = $1^1/_2$ πόδες	44, 4 cm
1	ὀργυιά = 6 πόδες	1,776 m
1	πλέθρον = 100 πόδες	29,6 m
1	στάδιον = 600 πόδες	177, 6 m

1 parasangas = 30 stadijų = 5,33 km = 1 kelionės valanda.

II. Ploto matai:

1	τετράγωνος πούς	0, 087 qm,
1	πλέθρον = 10 000 τετρ. πόδες	876 qm

III. Talpos saikai.

A. Skysčiams:

1	κύαθος	0, 045 l.
1	κοτύλη = 6 κύαθοι	0, 270 l
1	χοῦς = 12 κοτύλαι	3, 24 l
1	μετρητής = 12 χόες	38, 88 l

B. Pabiriems daiktams:

1	κοτύλη	0, 27 0l.
1	χοῖνιξ = 4 κοτύλαι	1, 08 l
1	ἑκτεύς = 8 χοίνικες	8, 64 l
1	μέδιμνος = 6 ἑκτῆς	51, 84 l

IV. Svarai ir pinigai.

1	ὀβολός	0, 727 g.
1	δραχμή = 6 ὀβολοί	4, 36 g
1	μνᾶ = 100 δραχμαί	436, 6 g
1	τάλαντον = 60 μναῖ	26, 196 kg
1	στατήρ	873, 2 g

Piniginių vienenų vertė, įvairiais laikais kitokia, Atikos klestėjimo laikotarpy atrodė, maždaug, šitaip:

1	talantas	7200 lit.
1	mina	120 lit.
1	drachma	1, 2 lit.
1	obolas	0, 2 lit.

Persų δαρεικός (στατήρ) beveik = 24 drachm. = 28,8 lit.

Laiko skaičiavimas.

Graikai laiką skaičiavo pagal Olimpiadas (4 metų protar- §150.
piai), kurių atskirus metus žymėdavo skaičiais 1—4. Skaičiavimas Olimpiadomis prasideda 776 metais (pr. Kr.), kurie todėl palaikomi pirmaisiais pirmosios Olimpiados metais.

Atikos metai, kurie prasidėdavo vasarą, buvo skirstomi į 12 mėnesių: Ἑκατομβαιών, Μεταγειτνιών, Βοηδρομιών, Πυανεψιών, Μαιμακτηριών, Ποσειδεών, Γαμηλιών, Ἀνθεστηριών, Ἐλαφηβολιών, Μουνυχιών, Θαργηλιών, Σκιροφοριών.

Mėnesiai turėdavo po 29—30 dienų. Dienos tam tikrų pavadinimų neturėjo, buvo skaičiuojamos dekadomis:

1. νουμηνία (jaunas), διχομηνία (pilnatis);
2—10. δευτέρα — δεκάτη ἱσταμένου;
11—19. πρώτη ἐπὶ δέκα — ἐνάτη ἐπὶ δέκα;
20. εἰκάς;
21—29. δεκάτη-δευτέρα φθίνοντος arba δευτέρα—ἐνάτη μετ'εἰκάδα;
30. ἕνη καὶ νέα.

Rodyklės.

(Skaitmenys parodo paragrafus ir punktus).

I.

α 1; 18, 9.
ἄ 12,1.
α *fem.* 19. [20.
α *purum, impurum* α 2, 3.
ἄγαθός 48, 1.
ἄγαμαι 103, 2; 125, 1
Ἀγαμέμνων 30, 3.
ἀγγέλλω 16,3; 69, 3; *98,25.*
ἄγγελος 1, 3.
ἀγήοχα 126, 3.
Ἀγησίλαος 148.
ἄγκυρα 1, 3.
ἄγνυμαι 126, 2.
ἄγνυμι 126, 1; 143. 4.
ἄγνωτος 141, I, 4.
ἀγορεύω *121, 18.*
ἀγροῖκος 145, 3.
Ἀγχίσης 1, 3.
ἄγω 66, 3; 69, 2; 83; 84; 93, 4 b; *98, 12.*
ἀγώ 13, 2b.
ἀγών 26, 2; 29; 30, 4.
ἀδικέω 68, 3; 124, 1; 139, B.
ἄδικος 139, B; 141, I, 4.
Ἄδμητος 148.
ἄδω 66, 3; 123, 1.
ἀεί 138, 1.
ἀείδειν 131, 1.
ἀείχλωρος 141, I, 5; 146, II.
ἀθάνατος 39, 3.
Ἀθήναζε 50, 4.
Ἀθῆναι 8, 3; 131, 3.
Ἀθηναῖος 131, 3.
Ἀθήνηθεν 50, 4.
Ἀθήνησιν 50, 4.
ἄθρόος 39, 1.
ἀθυμέω 68, 3.
αἱ 9 a.
αἰγίδιον 132, 3.
Αἴγυπτος 23, 2.
αἰδέομαι 95, 4; 125, 2.
Ἅιδης 2, 3; 8, 4.
αἰδώς 32, 3.
αἷμα 137. 1.
αἱματόεις 137, 1.
Αἰνεάδης 130, 5.
Αἰνέας (Αἰνείας), 2, 1; 130, 5.
αἰνέω 95, 4 b; 126, 4.
αἶξ 132, 3.
αἰπόλος 145, 3.
αἱρέω 116, 6; *121, 1.*
αἴρω 95, 3; *98, 44.*
αἶσα 126, 79.
αἰσθάνομαι 66, 3; *118, 9.*
αἴσχιστος 47.
αἰσχίων 47.
αἶσχος 47.
αἰσχρός 47.
ἀκήκοα 94, 6.
ἀκόλουθος 141, I, 4.
ἀκούσομαι 123, 2.
ἀκούω 94, 6; 95, 4d; *98, 33*; 123, 2.
ἀκροάομαι 126, 5.
ἀκρόπολις 146, II.
ἄκων 42, c; 145, 3.
ἀλαλάζω 126, 6.
ἀλγεινός 136, 4.
ἄλγος 136, 4.
ἀλείφω 126, 7.
ἀλέξομαι 126, 9.
ἀλέξω 126, 8.
ἀλέω 126, 10.
ἀλήθεια 130, 3.
ἀληθής 130. 3.
ἁλίσκομαι 104, 1; *119, 4.*
ἀλκή 126, 8.
ἀλλαγή 130, 1.
ἀλλάττω 92, 3; 130, 1.
ἄλλοθεν 50, 4.
ἄλλοθι 50, 4.
ἅλλομαι 14, 1A; 126, 11.
ἄλλος 58.
ἄλλοσε 50, 4.
ἅλς 26, 4A; 27.
ἅλφα 1.
ἁλώσομαι 119, 4.
ἁμαρτάνω *118, 10.*
ἀμαχεί 138, 1.
ἀμείνων 48, 1.
ἄμπελος 23, 2.
ἀπέχομαι 126, 47.
ἀμπίσχω 126, 47.
ἀμύνω 88, 2.
ἀμφιγνοέω 126, 13.
ἀμφισβητέω 126, 14.
ἄμφω 16, 3; 53, 2.
ἀναβαίνειν 141, I, 1.
ἀναγκαῖος 136, 1.
ἀνάγκη 136, 1.
ἀνακράζω 91, 3.
ἀναλίσκω *119, 5;* 126, 15.
ἀναλόω *119, 5*
ἀναμιμνήσκω *119, 10.*
ἀνδάνω 126, 16.
ἀνδροφάγος 144, 3.
ἀνδρώδης 137, 2.
ἀνδρών 133, 3.
ἀνέκραγον 91, 3.
ἀνέχομαι 94, 8.
ἀνέῳξα 94, 3.
ἀνεῴξεται 126, 85.
ἀνήλωμαι 119, 5.
ἀνήρ, 31, 3; 133, 3.
ἀνήρ 13, 2a.
Ἀνθεστηριών 150.

ἀνθρώπινος 136, 6.
ἄνθρωπος 8, 8a; 11c; 23, 2; 136, 6.
ἀνοίγω 94, 3.
ἀνορθόω 94, 8.
ἀνύτω 69, 2.
ἀνύτω 126, 17.
ἀνύω, ἀνύω 126, 17.
ἄνω 51, 3.
ἄξιος 39, 1; 46, 1.
ἀοιδός 131, 1.
ἀπαγορεύω *121, 18.*
ἀπαλλάττω 16, 4.
ἀπαμείβομαι 126, 12.
ἀπαντάω 123, 3.
ἅπας 42, c; 141, I, 4.
ἀπέθανον 119, 12.
ἄπειμι 112, 3.
ἀπείρηκα 121, 18.
ἀπέκτονα 93, 4c.
ἀπεχθάνομαι *118, 12.*
ἀπημείφθη 126, 12.
ἁπλοῦς 40, 1; 46, 3; 53, 5; 141, I, 4.
ἀποδέδυκα 126, 36.
ἀποδημέω 126, 18.
ἀποδίδομαι *121, 13.*
ἀποδιδράσκω 104, 1; *119, 7.*
ἀποδράσομαι 119, 7.
ἀποθνήσκω 102, 2c; *119, 12.*
ἀποκτείνω 93, 4c.
ἀπολαύω 123, 4.
ἀπόλλυμαι, ἀπόλλυμι 108, B5; 122, 5.
Ἀπόλλω 38, 3.
Ἀπόλλων 30, 3; 38, 3; 132, 2.
Ἀπολλώνιον 132, 2.
ἀπολογέομαι 94, 9.
ἀπολογία 94, 9.
ἀπολύω 71, 4.
ἀπόλωλα 122, 5 b.
ἀπορέω 68, 3.
ἀποσβέννυμι 104, 1; 122, 8.
ἀποτίθημι 113, 4.
ἀπόχρη 126, 127.
ἅπτομαι *118, 13.*
ἀπώμοτος 126, 89.
ἄρα 5, 1a.
ἆραι 95, 3.
ἄρᾱρα 126, 19.
ἀραρίσκω 126, 19.
ἄρας 95, 3.
ἀργυροῦς 40, 1.
ἀρέσκω *119, 3.*
ἀρετή 48, 1; 119, 3.
ἀριστεύειν 139, B.
ἄριστος 8, 1; 48, 1; 139, B.
ἀρκέω 95, 4a.
ἁρμόττω 85, 4; *98, 6.*
ἀρνέομαι 125, 2.
ἄροτρον 132, 1.
ἀροῦν 132, 1.
ἁρπάζω 123, 5.
ἄρρην 43, c.
ἀρχαῖος 128.
ἀρχαιότης 128.
ἀρχέκακος 142, III; 146, II.
ἀρχή 128; 130.
Ἀρχίλοχος 148.
Ἀρχίππος 148.
ἄρχω 69, 2; 84, 1; 85, 2a; *98, 15*; 130, 1.
ἀρῶ 126, 19.
ἄσομαι 123. 1.
ἀσπουδεί 138, 1.
ἄστυ 35, 6.
Ἀστύαναξ 143, 3; 148.
ἀτιμάζειν 139 C.
ἄτιμος 139, C.
Ἀτρείδης 21, 3; 130, 5.
Ἀτρεύς 130, 5.
ἄττα 61, 1.
ἄττα 62, B.
αὐαίνω 126, 20.
αὐλητρίς 134, 1.
αὐξάνω 66, 3; 118, 11; 124, 2.
αὔξω 118, 11.
αὕτη 59, B.
αὐτόμολος 126, 25.
αὐτόθεν 64.
αὐτός 55.
αὑτός 55, 2d.
αὐτόσε 64.
αὐτοῦ 64.
ἀφανής 84, 3d.
ἀφικνέομαι 112, 2; *118, 7,*
ἀφίστημι 102, 2a.
Ἀχαϊκός 136, 7.
ἄχαρις 43, c.
ἀχθήσομαι 126, 3.
ἄχθομαι *120, 5*; 125, 4.
ἄχρι 13, 3c.

βάδην 138, 2.
βαδίζω 123, 6; 112, 2,
βαδιοῦμαι 123, 6.
βάθος 135, 2.
βάθρον 132, 1.
βαθύς 135, 2.
βαίνειν 104, 1; 112, 2; 132, 1; 135, 1; 138, 2.
βάλλειν 91; 96, 5; *98, 45*; 135, 2.
βάρβαρος 39, 36.
βαρύνειν 139, A.
βαρύς 139, A.
βασίλεια 20, 2; 130, 3.
βασιλεία 20, 2; 130, 3.
βασίλειος 136, 1.
βασιλεύειν 130, 2; 139, B.
βασιλεύς 7, 2; 37; 130, 3; 136, 1; 139, B.
βέβαιος 39, 4.
βέβαμαι 126, 21.
βέβρωμαι 119, 8.
βέλος 135, 2.
βέλτιστος 48, 1.
βελτίων 48, 1; 49.
βῆτα 1.
βῆμα 135, 1.
βιβάζω 95, 1.
βίβλος 23, 2.

βιβρώσκω *121, 3.*
βιούς 126, 22.
βιόω 104, 1.
βιώσκομαι 126, 23.
βλάβη 84, 2.
βλάπτω 84, 2; 92, 3; *98, 20.*
βλαστάνω 126, 24.
βλώσκω 126, 25.
βοάω 123, 7.
Βοηδρομιών 150
βορεάς 134, 1.
βουκόλος 143, 4.
βουλεύειν 139, B.
βουλή 139, B.
βούλομαι *120, 6;* 125, 5.
βοῦς 14, 1c; 37, 4.

γαμέομαι *120, 1.*
γαμέω 83, VII; *120, 1.*
Γαμηλιών 150.
γάμμα 1.
γάμος 83, VII.
γαστήρ 31, 1.
γέ 10, 5.
γέγονα 120, 19.
γεγονώς 120, 19.
γελάω 123, 8
γενέσθαι 131, 1; 135, 2.
γενήσομαι 120, 19.
γένος 32, 1; 135, 2.
γεραιός 46, 2.
γέρας 34.
γερόντιον 18, 6.
γέρων 18, 6; 24, 4; 29; 30, 3.
γέφυρα 20, 2.
γῆ 22; 136, 6.
γηθέω 126, 27.
γήινος 136, 6.
γηρᾶναι 126, 28.
γῆρας 34; 83, VI.
γηράσκω 83, VI; 116, 4; *119, 1.*
γίγας 26, 4A; 30, 4.
γίγνομαι 12, 2; 13, 4; *120, 19.*
γιγνώσκω 104, 1; 114, 1; *119, 9.*
γλυκύς 42, A; 46, 1.
γόνος 127; 131, 1.
γόνυ 26, 5; 38, 1.
γράμμα 128; 135, 1.
γραφεύς 127.
γραφή 128.
γράφω 69, 2; 71, 4; 84, 1; 85, 2b, 3; 92, 3; 94, 1, 4a; *98, 21;* 135, 1.
γυμνάζω *98, 7;* 85, 4.
γύναιον 18, 6.
γυνή 18, 6; 38, 3.

δάκνω *118, 6;* 126, 29.
δάκτυλος 149, 1.
δάπεδον 147.
δαρεικός 149, 4.
δαρθάνω 126, 30.
— δε 10, 5.
δέδαρμαι 98, 30.
δέδηγμαι 118, 6; 126, 29.
δεδεήκη 120, 7.
δέδοικα 102, 2c.
δέδοκται 120, 2.
δέδομαι 102, 1.
δεδράμηκα 121, 15.
δεήσομαι 120, 8.
δεῖ 78, 4: *120, 7.*
δει—126, 31.
δείδειν 136, 4.
δείκνυμι 99, 2; 107.
δεικνύς 42, c, 3.
δειλός 136, 8.
δεινός 136, 4.
δέκα 150
δεκάς 53, 4.
δεκάτη 150.
δέλτα 1.
δέομαι *120, 8;* 125, 6.
δέον 78, 4.
δέρω 85, 1; *98, 30.*
δεσπότης 21. 3.
δευτέρα 150.
δέω 95, 4c; *98, 42.*
δήξομαι 118, 6; 126, 29.
Δηλιάς 134, 1.
Δῆλος 23, 2.
δῆλος 39, 1; 139, A.
δηλοῦν 139, A.
δηλόω 81; *98, 5.*
Δημοσθένης 16, 2.
δῖ—126, 31.
διαβαίνειν 141, I, 1.
διαιτάομαι 126, 32.
διαλέγομαι 94, 5; *121, 18;* 125, 13.
διανοέομαι 125, 15.
διαφθείρω 92, 2.
διδάσκω 116, 4; *119, 13;* 130, 1.
διδαχή 130, 1.
διδέασιν 126, 33.
δίδημι 126, 33.
διδόναι 133, 2.
διδούς 12, 3b; 42, c, 3.
δίδωμι 99, 1; 100.
διείλεγμαι 121, 18.
διελέχθην 121, 18.
δικάζειν 139, c.
δίκαιος 39; 130, 4; 136, 1.
δικαιοσύνη 130, 4.
δικαίως 50, 1.
δικαστήριον 132, 2.
δικαστής 132, 2.
δίκη 136, 1; 139, c.
Δινοκλῆς 148.
Διός 38, 3.
Διόσκουροι 142, 1.
διπλάσιος 53, 5.
διπλοῦς 53, 5.
δίπους 43, c.
διχομηνία 150.
διψάω 78, 3.
διώκω 84, 1; *98, 11;* 123, 9.
δοίην 100.

δοκεῖ 120, 2.
δοκέω 116, 5; *120, 2.*
δόξα 20, 1.
δόρυ 26, 5; 38, 1.
δός 101, 2c.
δοτήρ 133, 2.
δουλεία 130, 2.
δουλεύειν 130, 2.
δοῦλος 139, A.
δουλοῦν 139, A.
δουλόω 12, 1.
δοῦναι 101, 2c.
δούς 100.
δραμοῦμαι 121, 15.
δραχμή 149, 4.
δράω 67, 2; 126, 34.
δυάς 53, 4.
δύναμαι 103, 2; 125, 7; 126, 35.
δύο 53, 1.
δύομαι 104, 1.
δυσ— 141, I, 4.
δυσαριστεύω 68, 2.
δυσμενής 141, I, 4.
δυστυχέω 68, 2.
δύω 95, 4c.
δῶ 100.
δῶρα 11, c.
Δωρόθεος 148.
δῶρον 23, 2.
δώσω 102, 1.

ἔ 54.
ἐάγην 126, 2.
ἔᾶδα 126, 16.
ἑάλων 119, 4.
ἐάν 14, 1, B.
ἔαρ 14, 1, c.
ἑαυτοῦ 56, 1.
ἐάω 12, 1; 66, 5.
ἐβάθην 126, 21.
ἐβίων 121, 7
ἐβλήθην 96, 5.
ἐγγυάω 126, 37.
ἐγγύς 51, 2.
ἐγείρομαι *98, 51*; 122, 4.
ἐγείρω 93, 3; *94, 6* 98, *51 a;* 122, 4.
ἐγενόμην 120, 19.
ἔγημα 120, 1.
ἐγκαλῶ 14, 2.
ἐγκωμιάζω 126, 38.
ἐγρήγορα 94, 6; 122, 4b.
ἐγώ 54.
ἐγῷμαι 13, 2.
ἐδάρην
ἐδεδίεσαν 126, 31.
ἐδήδεσμαι 121, 3.
ἐδήδοκα 94, 6.
ἐδήχθην 118, 6; 126, 29.
ἔδομαι 119, 8.
ἔδομεν 100.
ἐδόμην 100.
ἔδος 14, I, A.
ἕδρα 84, 3 b.
ἐδράσθην 126, 34.
ἔδω 5, 1 a.
ἔδωκα 100.
ἔζεσθαι 14, I, A.
ἕζομαι 84, 3b.
ἐζύγην 108, 7.
ἔζωμαι 126, 48.
ἔζων 121, 7.
ἐθελοντής 44.
ἐθέλω 116, 5; *120, 9.*
ἔθεμεν, ἐθέμην 100.
ἔθηκα 100.
ἐθίζω 66, 5.
εἰ 9, c; 10, 2, 3.
εἴασα
εἰδείην 114.
εἰδέναι 114.
εἰδήσω 126, 86.
εἰδόμην 126, 90.
εἶδον 121, 8.
εἶδος 5, 1 a.
εἰδῶ, εἰδώς 114.
εἴην 100.
εἴην 111.
εἴθιζον 66, 5.
εἶκα 102, 1.
εἰκάς 150.
εἰκός 94, 4.
εἴκοσι 14, 1 c; 15, 3 a.
εἴκω
εἴλημμαι 118, 15.
εἴληφα 118, 15.
εἴληχα 118, 14.
εἴλιξα 126, 40.
εἰλίχθην 126, 40.
εἴλκυσα 96, 1.
εἷλον 121, 1.
εἵμαρται 126, 75, 79.
εἱμαρμένη 126, 79.
εἵμην 100.
εἰμί 10.4; 12, 3c; 111.
εἶμι 112; 116, 6; 127.
εἶπα 121, 18.
εἰπέ 91, 2 d.
εἶπον 109, 3; 121, 18.
εἴρηκα 121, 18.
εἰς 9 b.
εἷς 101, 4.
εἶς 12, 3a; 52; 53, 1; 141, I, 4.
εἰσίν 111.
εἶσιν 112.
εἴσομαι 114; 126, 86.
εἱστήκειν 102, 2 a.
εἱστίασα 94, 1.
εἴωθα 94, 5.
ἐκ 14, 5; 15, 2.
ἑκάη 126, 57.
ἐκαθήμην 113.
Ἑκατομβαιών 150.
ἐκβάλλω 14, 5.
ἔκεα 126, 57.
ἐκεῖ 64.
ἐκεῖθεν 64.
ἐκείμην 113.
ἐκεῖνος 59.
ἐκέρδᾶνα 126, 60.
ἔκηα 126, 57.
ἐκκλησιάζω 126, 39.
ἐκλάπην
ἐκλάσθην 126, 61.
ἐκλαύσθην 96, 2.
ἐκλήθην 96, 4.
ἐκλύω 68, 1.
ἐκόπην 92, 3.

ἐκπλήττομαι 122, 9.
ἐκπλήττω *117, 1*; 122, 9.
ἑκτεύς 149, 3.
ἐκφεύγω 14, 5.
ἑκών 42, c.
ἐλα 108, 3.
ἐλάττων 48, 4.
ἐλαύνω 94, 6; 95, 1; *118, 3*.
ἐλαφαβολία 144, 3.
Ἐλαφηβολιών 150.
ἐλαφηβόλος 144, 3.
ἔλαφος 144, 3.
ἐλαχύς 48, 4.
ἐλέγχω 87, 3; 126, 41.
ἐλείφθην 117, 3.
ἐλεύσομαι 121, 2.
ἐλέχθην 121, 18.
ἐλήλακα 94, 6.
ἐλήλεγκται 126, 41.
ἐλήλυθα 121, 2.
ἐλήφθην 118, 15.
ἐλθέ 91, 2 d.
ἔλιπον 116, 2.
ἑλίτροχος 145, 3.
ἑλίττω 66, 5.
ἑλκεσίπεπλος 142, III.
ἕλκω 66, 5; 96, 1.
ἐλλείπω 14, 2.
Ἕλλην 29.
ἐλπίζω 66, 3; 84, 38; 139, c.
ἐλπίς 30, 2; 84, 3 b.
ἑλῶ 118, 3.
ἐμάνην 92, 3.
ἐμαυτοῦ 56, 1.
ἐμβάλλω 14, 2; 68. 1.
ἐμίγην 108, 8.
ἐμίχθην 126, 80.
ἐμμένω 19, 2.
ἐμοῦ 54.
ἔμολον 126, 25.
ἐμός 57, 1.
ἐμπίμπλημι 103, 1 b.
ἐν 9 b.
ἕν 52; 53, 1.
ἐναντιόομαι 94, 7; 125, 8.
ἐναντίος 39, 3 b.
ἐνάτη 150.
ἕνδεκα 146, I.
ἐνδέω 14, 2.
ἔνδον 147.
ἔνδοξος 46, 1.
ἐνέγυων 126, 37.
ἐνέδρα 94, 9.
ἐνεδρεύω 94, 9.
ἐνέστακται 126, 112.
ἔνευσα 126, 84.
ἐνεχθήσομαι 121, 16.
ἔνη 150.
ἐνήνοχα 94, 6; 121, 16.
ἔνθα, ἐνθάδε 64.
ἔνθεν, ἐνθένδε 64.
ἐνθουσιάζειν 131, 2.
ἐνθουσιασμός 131, 2.
ἐνθυμέομαι 125, 12.
ἔννεπε 7, 2.
ἔννυμι 126, 43.
ἐνοχλέω 126, 44.
ἐνστάζω 14, 2.
ἐνταῦθα 64.
ἐντεῦθεν 64.
ἐξ 15, 2.
ἐξεπλάγην 117, 1; 122, 9 b.
ἔξεστι(ν) 111, 2.
ἔξοδος 141, I, 2.
ἕξω 51, 3.
ἕξω 121, 5.
ἔοικα 94, 4.
ἑόρακα 126, 90.
ἐπάγην 122, 11 b.
ἔπαθον 121, 9.
ἐπαινέω 95, 4 b; 123, 10.
ἐπείσθην 117, 4.
ἔπεσον 121, 12.
ἔπηξα 122, 10 a.
ἐπιθόμην 126, 96.
ἐπιλανθάνομαι *118, 16*.
ἐπιλήσομαι 118, 16.
ἐπιμελέομαι 120, 13; 125, 14.
ἐπίσταμαι 94, 7; 103, 2; 125, 9.
ἐπλάκην 126, 100.
ἐπόθεσα 126, 104.
ἐπόθην 121, 10.
ἕπομαι 14, 1, A; 66, 5; *121, 4*.
ἐποποιός 144, 3.
ἐπράθην 121, 13.
ἐπριάμην 121, 17.
ἑπτά 5, 1b; 14, 1, A.
ἐπτάμην 126, 97.
ἔπτην 121, 11; 126, 97.
ἐπτόμην 121, 11.
ἐπυθόμην 118, 18.
ἐργάζομαι 66, 5.
ἔρημος 39, 4.
ἐρήσομαι 126, 45.
ἐρίζειν 139, C.
ἔρις 30, 2; 139, C.
Ἑρμῆς 22.
ἔρπω 14, 1, A; 66, 5.
ἐρράγην 108, 10.
ἐρρήθην 121, 18.
ἔρριφα 98, 18.
ἔρρωγα 108, B, 4; 122, 7 b.
ἐρρωμένος 46, 3.
ἔρχομαι 94, 6; 112, 2; *121, 2*.
ἐρῶ 109, 3; 121, 18.
ἐρωτάω *120, 20*; 126, 45.
ἕς 100.
ἐσάπην 126, 111.
ἔσβην 122, 8 b; 126, 110.
ἐσθής 14, 1 c; 26, 4, A.
ἐσθίω 94, 6; 119, 8; *121, 3*.
ἐσκάφην 92, 3.
ἔσκεμμαι 121, 14.
ἔσκλην 122, 3 b.
ἔσομαι 111.
ἔσπαρκα 88, 4.
ἐσπόμην 121, 4.
ἔσταλκα 88, 3.
ἕστηκα, ἔστην, ἔστησα 102, 2.

ἑστία 14, 1c.
ἑστιάω 66, 5.
ἐστίν 6, 3.
ἔστραμμαι 87, 2.
ἐστράφην 92, 2.
ἔστροφα 93, 4c.
ἑστώς 7, 6.
ἐσφάγην 92, 3.
ἔσχηκα, ἔσχον 121, 5.
ἐτάθην 96, 4; 98, 49.
ἐτάκην 116, 2; 117, 2.
ἐτάφην 92, 3.
ἐτέθην 102, 1.
ἔτεκον 91, 3.
ἔτλην 126, 118.
ἐτράπην 92, 2.
ἐτραπόμην 91, 3.
ἐτράφην 92, 2.
ἐτρίφθην 126, 119.
ἐτύθην 95, 4 c.
ἔτυχον 118, 19.
εὐ—141, I, 4.
εὖ 50, 3.
εὐγενής 144, 3.
εὐδαίμων 43, A; 46, 3.
εὐεργετέω 126, 46.
εὐήθης 43, B, 1.
εὐκλεής 43, B, 2; 130, 3.
εὔκλεια 130, 3.
Εὐκράτης 148.
εὐμενής 141, I, 4; 144, 3.
εὔνους 33, 3 a; 40.
εὔορκος 8, 5.
εὐπάτορος 12, 2.
εὑρέ 91, 2 d.
εὑρήσω 119, 6.
Εὐριπίδειος. Εὐριπίδης 136, 1.
εὐρύς 135, 2.
εὑρίσκω 116, 4; *119*, 6.
εὗρον 119, 6.
εὖρος 135, 2.
Εὐρυκράτης 148.
εὐτυχέω 68, 3; 139 B.
εὐτυχής 139, B.
εὐφραίνειν 139, A.
εὔχομαι 66, 4.
εὐώδης 43, B, 1; 137, 2.
ἔφαγον 119, 8.
ἐφάνην 92, 3.
ἐφελκυστικόν ν 15, 3.
ἐφήμερος 141, I, 3.
ἔφην 109.
ἔφηνα
ἔφης 126, 121.
ἔφθασα 104, I, A.
ἔφυγον 116, 2.
ἔφυν 104, 1.
ἔχάρην 104, E.
ἔχθιστος, ἐχθίων, ἐχθρός 47.
ἔχθος 47.
ἐχρήσθη 126, 126.
ἔχω 6, 2; 14, 7; 66, 5; *121*, *5*; 138, 2.
ἓ ψιλόν 1.
ἐώθουν, ἔωκα 120, 4.
ἐᾶκειν 94, 4.
ἐωνήθην 121, 17.
ἑώρακα, ἑώρων 94, 3; 121, 8.
ἕως 25, 1.
ἔωσμαι 120, 4.

ζάω 78, 3; 104, 1; *121*, *7*.
ζεύγνυμι 108, B, 1.
Ζεύς 2, 1; 14, 1, c; 38, 3.
ζῆτα 1.
ζώννυμι 126, 48.

η 2, 3.
ἡ 9 a.
ᾗ 9, 1.
ᾖ 64.
ᾐα 112.
ἠβάσκω, ἠβάω *119*, *2*.
ἤγαγον 91, 3.
ἠγάσθην 103, 2 a.
ἤγγειλα 88, 1.
ἤγειρα *98*, *51*.
ἠγεμών 133, 2.
ἡγεῖσθαι 133, 2.
ἦγμαι 98, 12.
ἠγρόμην *98*, *51*.
ἥδε 59, A.
ἥδειν 114.
ἡδέσθην 121, 3.
ἡδέσθην 125, 2.
ἡδέως 50, 1.
ἥδης 126, 86.
ἥδομαι 18, 1; 47; 125, 10.
ἡδομένως 18, 1.
ἡδονή 18, 1.
ἣ δ' ὅς 110.
ἡδύνω 18, 1.
ἡδύς 18, 1; 47.
ἥδυσμα 18, 1.
ἧειν 112.
ἦθος 12, 2.
ἧκα 100.
ἠκηκόειν 94, 6.
ἥκιστα 48, 2.
ἥκω 121, 2.
ἠλάθην 118, 3.
ἠλάμην 126, 11.
ἦλθον 121, 2.
ἡλίκος 62, 2.
ἥλιος 14, I, A.
ἥλιφα 126, 7.
ἠλλάγην 92, 3.
ἠλόμην 126, 11.
ἥλωκα, ἥλων 119, 4.
ἦμαι 113, 1.
ἥμαρτον 118, 10.
ἡμεῖς 54.
ἤμελλον 126, 77.
ἦμεν 112.
ἡμέρα 20, 1.
ἥμερος 39, 3 b.
ἡμέτερος 57, 1
ἡμί 110.
ἡμῖν 7, 3; 8, 6 d.
ἥμισυς 42, A
ἧμμαι 118, 13.
ἠμπειχόμην 126, 47.
ἡμφίεσα 126, 43.

ἦν 8, 1.
ἤνεγκον 121, 16.
ἵημαι 126, 4.
ἡνίκα 64.
ἧξα 126, 3.
ἤπειρος 23, 2.
ἥπερ 62, 1.
ἧπερ 64.
ἦρα 95, 3.
Ἡρακλῆς 143, 1.
ἤραρον 126, 19.
ἠρέθην 121, 1.
ἤρεσα 119, 3.
ἧρημαι 121, 1.
ἤρθην 98, 44; 126, 19.
ἦρι, ἠρινός 136, 5.
ἥρμοσα 98, 6.
ἦρξα 98, 15.
ἠρόμην 126, 45.
ἥρως 6, 1; 26, 2; 36.
ἧς 111.
ἥσθην 125, 10.
ἡσθόμην 118, 9.
ἥσομαι 125, 10.
ἡσυχάζω 66, 4.
ἥσυχος 39, 36.
ἥσω 102, 1.
ἧτα 1.
ἦτε, ἦστε 7, 4; 111.
ἡττάομαι, ἡττήθην 125, 11.
ἧττον, ἥττων 51, 2; 48, 2.
ηὔξαντο 2, 1.
ηὗρον 119, 6
ἥφθην 118, 13.
ἠφίειν 126, 52.
ἦχα 93, 4 b.
ἠχθέσθην 120, 5.

θάλαττα 20, 2.
θανατᾶν 139, A.
θάνατος 13, 5; 139, A.
θάπτω 14, 6 c; 84, 2; 92, 3; *98, 22.*
Θαργηλιών 150.
θάττων 47.
θαυμάζω 123, 11.
θείην, θείς 100.
Θεόδοτος 146, II.
Θεόδωρος 148.
θεόπομπος 146, II.
θές 100.
θεῖναι 101, 2 c.
θεύσομαι 121, 15.
θέω *121, 15.*
θεωρός 145, 3.
θῆλυς 42, A.
θηράω *98, 2.*
θηρεύω 67, 1.
Θησεῖον, Θησεύς 132, 2.
θήσω 102, 1.
θῆτα 1.
θιγγάνω *118, 13.*
θνητός 13, 5.
θρασύνειν, θρασύς 139, A.
θρέψω 98, 24.
θρίξ 14, 6 c.
θρύπτω 126, 50.
θυγάτηρ 31, 1.
θύω 14, 6 a; 95, 4 c.
θῶ 100.

ἰδέ 91, 2 d.
ἰδοῦ 126, 90.
ἱδρόω, ἱδρῶντι 126, 51.
ἴδω 121, 8.
ἴειν, ἴην 100.
ἰέναι 112.
ἱερεύς, ἱερός 133, 1.
ἵημι 99, 1; 100.
ἱκανός 16, 1.
ἱκετεύω 66, 3.
ἱκνέομαι 116, 3.
ἱλάσκομαι 126, 53.
ἵλεως 41.
ἶμεν, ἴοιμι 112.
Ἵππαρχος 148.
ἱππεύς 133, 1.
ἱππικός 127; 136, 7.
ἵππος 133, 1.
ἴσθι, ἴσμεν 114.
ἵσταμαι 122, 1.
ἵστημι 99, 1; 100; 122, 1.
ἰσχυρός 136, 8.
ἴσχω *121, 5.*
ἰτητέον 112.
ἰχθύς 16, 2; 26, 4. A; 35; 137, 1.
ἰχθυόεις 137, 1.
ἰχθυοφάγος 144, 2.
ἴω 112.
Ἴωνες 1, 4.
ἰῶτα 1.

καθαίρω 69, 3; 84, 3 d; 88, 5; *98, 31.*
καθαρός 84, 3d.
καθέζομαι 94, 7; *121, 6.*
καθεῦδον 126, 54.
καθεύδω 94, 7; *120, 10.*
κάθημαι 113.
καθίζομαι 113, 2; *121, 6.*
καθίζω 94, 7; 95, 1; *121, 6.*
καθῖσα 126, 55.
καθιῶ 95, 1.
καί 2, 1; 13, 2 c.
καίτοι 10, 5.
καίω (κάω) 96, 2: *98, 34.*
κακία 47.
κάκιστος, κακίων, κακός 47; 48, 2.
καλέω 95, 1; 96, 4; *98, 46*; 120; 3.
κάλλος 47.
καλός 39; 47; 50.
καλῶς 50, 1, 3.
κάμνω *118, 4.*
κᾶν 13, 2 c.
κάππα 1.
καταβαίνειν 141, I, 1.
καταβιβρώσκω *119, 8.*
καταδύω, —δύομαι

122, 2.
κατακαίνω 91, 3.
καταλεύω 95, 4 d.
κατασήπομαι 126. 111.
κατέαξα 126, 1.
κατέδαρθον 120, 10.
κατέκανον 91, 3.
κατήγορος 94, 9.
κατηγορέω 94, 9.
κάτω 51, 3.
κάω 96, 2.
κεῖμαι 113.
κεκέρασμαι 126, 59.
κέκληκα 96, 4.
κέκλοφα 126, 62.
κέκμηκα 118, 4.
κέκονα 126, 56.
κέκραγα 126, 66.
κέκραμαι *108, A, 1.*
κελεύω 95, 4 d; *98, 35.*
κεράννυμι 108, A, 1.
κέρας 34.
κερδαίνω 126, 60.
κεχάρηκα 104, 3.
κέωνται 126, 58.
κλαίω (κλάω) 96, 2; *98, 36;* 126, 61.
κλείω 67, 2; 95, 4 d; *98, 37.*
Κλεόδημος 148.
κλέπτω 12, 2; 85, 1; 123, 12; 126, 62.
κλήω 95, 4 d.
κλίνω 83, III; 96, 6; *98, 47.*
κλώψ 127.
κνάω, κνῆται 126, 64.
κοινός 6, 1.
κολύω 95, 4.
κομίζω 85, c; 95, 1,
κομιῶ 95, 1.
κόπτα 53, 7.
κόπτω 92, 3; 93, 4b; *98, 16.*
κορέννυμι 126, 65.
Κόρινθος 23, 2.
κόρυς 30, 2.
κορωνίς 13, 2.
κοτύλη 149, 3.
κράζω 126, 66.
κρᾶσις 13, 2.
κρατήρ 27.
κράτιστος 48, 1.
κρέας 34.
κρείττων 48, 1.
κρέμαμαι 103, 2.
κρεμάννυμι 108, A, 2.
κρί νω 88, 2; 96, 6; *98, 48.*
κριτής 130, 5.
κριτικός 136, 7.
Κρονίων, Κρόνος 133, 4.
κρουστός 126, 67.
κρούω 95, 4 d; 126, 67.
κρύβδα 138, 2.
κρύπτω 84, 2; 85, 4; 138 2.
κρύφα 84, 2.
κτάομαι 126, 68.
κτείνυμι 126, 69.
κτείνω *98, 27.*
κτίννυμι 126, 69.
κύαθος 149, 3.
κυνάριον 132, 3.
κύπτω 93, 4 a.
κύνω 38, 1; 132, 3.

λαβέ 91, 2 d; 126, 70.
λαγχάνω 14, 2; *118, 14.*
Λάκαινα, Λάκων 130, 3.
λαμβάνω 14, 2; 116, 3; *118, 15.*
λάμβδα 1.
λαμπάς 28; 30, 3 b, 4.
λανθάνω 14, 2; *118, 16.*
λέαινα 130, 3.
λέγω *121, 18;* 131, 1,
λείπω 12, 2; 69, 2; 84, 1; 116, 2; *117, 3.*
λέληθα *118, 15.*
λέλοιπα 117, 3.
λευκαίνειν, λευκός 139, A.
λεχθήσομαι 121, 18.
λέων 130, 3.
λεώς 25.
λήξομαι 118, 14.
λήψομαι 118, 15.
λιθοβόλος, λιθόβολος 146, II.
λογογράφος 127.
λόγος 11, D; 23, 2; 127; 131, 1.
λοῦσθαι, λούω 126, 72.
Λυδία, Λύδιος, Λυδός 130, 2.
λυθείς, λύσας, λύων 42, c, 3.
λύσις 134, 3.
λύω 14, 6 b; 66, 2; 69, 1; 83, I; 84, 1; 95, 4 c, *98, 1.*
λῷστος, λώων 48, 1.

μαίνομαι 92, 3, 4; 126, 73.
Μαιμακτηριών 150.
μάκαρ 44.
μακρός 39, 1.
μακρόχειρ 146, III.
μάλα 7, 5.
μάλιστα, μᾶλλον 46, 3.
μανθάνω *118, 17.*
μάρτυς 38, 3.
μάχομαι *120, 11.*
Μεγαρίς 134, 1.
μέγας 45; 47.
μέγεθος 47.
μέδιμνος 149, 3.
μεθύσκομαι 126, 75.
μεθύσκω 126, 74.
μεθύω 126, 76.
μείγνυμι 108, B, 2.
μείζων 47.

μειόω 48, 3.
μείων 48, 3.
μέλας 26, 4 A; 42, B; 46, 1.
μέλει μοι 120, 12.
μέλλω *120, 14.*
μεμάθηκα 118, 17.
μεμένηκα 126, 78.
μέμηνα 126, 73.
μέμνημαι 119, 10.
Μενέλεως 25, 3.
μενετός 126, 78.
μένω 69, 3; *120 15;* 126, 78.
μερ-, μέρος 126, 79.
μεταβάλλω 68, 1.
Μεταγειτνιών 150.
μετάθεσις 13, 5.
μετρητής 149, 3.
μέχρι 13, 3 c.
μηδείς 53, 2.
μήτηρ 31, 1.
μία 52; 53, 1.
μιαίνω *98, 28.*
μίγνυμι 126, 80.
μικρόν 50, 2.
μικρός 48, 2.
μιμνήσκομαι *119, 10.*
μνᾶ 22; 149, 4.
μνήμονεύω 126, 82.
μοῖρα 20, 2; 126, 79.
μολοῦμαι 126, 25.
μόναρχος 145, 2.
μονάς 53, 4.
μοῦ, μοί, μέ 10, 1; 54.
Μουνυχιών 150.
Μοῦσα 2, 1; 7, 3; 20, 2; 132, 2.
Μουσεῖον 132, 2.
μῦ 1.
μυριάς 53, 4.
μῦς 26, 2.

ναυαγός 143, 4.
ναῦς 2, 1; 14, 1 c; 37, 5; 127.
νεανίας 21.
Νεάπολις 142, 1.
νέμω 69, 3; 120, 16; 126, 83; 133, 1.
νέος 14, 1 c; 39, 1; 46, 1; 134, 2.
νεότης 134, 2.
νέω 126, 84.
νεώς 25, 4.
νεωστί 138, 1.
νῆες, νηί 37, 5.
νηκηδής 141, I, 4.
νηλεής 141, I, 4.
νῆσος 23, 2.
νικηφόρος 143, 1.
Νικόμαχος 144, 1.
νομεύς 133, 1.
νομίζω 95, 1; *98, 43.*
νόμιμος 136, 3.
νομιῶ 95, 1.
νόμος 136, 3.
νόσος 23, 2.
νουμηνία 150.
νοῦς 24.
νῦ 1.
νύν 10, 5.

ξῖ 1.
Ξενοφῶν 26, 4, B.

ὁ 9 a.
ὅ(περ) 62, 1.
ὁ αὐτός 55, 2d.
ὀβολός 149, 4.
ὄγδοος 6, 3; 14, 4; 39, 1.
ὅδε 10, 5; 59.
ὁδί 60, 4.
ὁδός 23, 2.
ὁδούς 26, 4, A-B.
ὅθεν 64.
οἱ 9 a.
οἳ 54.
οἴγω 126, 85.
οἶδα 114.
οἶδας 126, 86.
οἰήσομαι 120, 17.
οἴκαδε 50, 4.
οἰκεῖος, οἰκεύς 136, 1.
οἰκέω 124, 3.
οἰκία 20, 2.
οἰκοδομέω 68, 3.
οἴκοθεν, οἴκοι 50, 4.
οἰκονόμος 142, 2; 143, 2.
οἶκος 14, 1c.
οἰκτίρω 126, 87.
οἶμαι *129, 17.*
οἰμώζω 123, 13.
οἶνος 1, *2;* 2, 1; 8, 1.
οἴομαι 66, 3; *120, 17;* 125, 17.
οἷος 62, 2.
ὅις, οἷς 1, 2; 2; 2; 14, 1 c; 37, 6.
οἴσω 83, VIII; 121, 16.
οἴχομαι *120, 18;* 126, 88.
οἴχωκα 1 26, 88.
ὀκτώ 14, 4.
ὀλίγος 48, 4.
ὀλίγον 50, 2.
ὀλώλεκα 108, 11.
Ὅμηρος 5, 1 b; 8, 3.
ὃ μικρόν 1.
ὄμνυμι 108, B, 6.
ὁμότροπος 146, III.
ὄν 111.
ὄναρ 38, 1.
ὀνίνημι 103, 1 a.
ὀνομαστί 138, 1.
ὄνυξ 28; 30, 3 a, 4.
ὅπῃ 64.
ὁπηλίκος 62, 3.
ὁπηνίκα 64.
ὁπλίζω 67, 3.
ὀπόθεν 64.
ὅποι 64.
ὁποῖος 62, 3.
ὁπόσος 62, 3.
ὁπότε 64.
ὅπου 64.
ὅπωπα 94, 6; 121, 8.
ὅπως 64.

ὁράω 94, 3, 6; 116, 6; *121, 8*; 145, 3.
ὀργυία 149, 1.
ὀρεινός 136, 4.
ὀρεσίτροφος 142, 1.
Ὀρέστης 130, 5.
ὀρθός, ὀρθοῦν 139, A.
ὁρκώμοτος 145, 1.
ὁρμᾶν, ὁρμή 139, A.
Ὀρόντας 21, 2.
ὄρος 130, 5.
ὀρύττω 66, 3; 94; 6.
ὀρώρυχα 94, 6.
ὅς 7, 5; 62.
ὅσος 62, 2.
ὅσπερ 10, 5; 62, 1.
ὅστις 62, 2.
ὁστοῦν 24.
ὅτε 64.
ὅτι 13, 3 c.
ὅτου, ὅτῳ 62, B.
οὗ 10, 1; 62, A; 64.
οὐδείς, οὐδέν 53, 2.
οὐκ 9 d.
οὔπω 10, 3.
οὐράνιος 136, 1.
οὐρανός 8, 2; 136, 1.
οὖσα 111.
οὗς 26, 5; 38, 1.
οὔτε 7, 4; 10, 5.
οὗτος 59.
οὑτοσί 60, 4.
οὕτω 15, 2.
οὕτως 15, 2; 64.
οὐχ 14, 3.
ὀφείλω 91, 3; *120, 21.*
ὀφθαλμᾶν, ὀφθαλμός 139, A.
ὀφθήσομαι 121, 8.
ὀφλισκάνω 126, 92.
ὄφλων 126, 92.
ὄψομαι 121, 8.

παγήσομαι 108, 9; 122, 11 b.
παῖ 30, 3.
παιδεία 130, 2.
παιδευτέος,-τός 76, 1, 2.
παιδεύω 69, 1; 130, 2.
παιδίον 18, 6; 132; 3.
παιδίσκος 131, 4.
παίδων 26, 6.
παῖς 18, 6; 26, 6; 30, 3; 131, 4; 132, 3.
παλαιγενής 141, I, 5.
παλαιός 46, 2.
παμμέλας 141, I, 5.
παντάπασιν 15, 3 a.
παντομισής 144, 3.
πάντων 42, 1.
πάντως 50, 1.
πάομαι 126. 93.
παραχρῆμα 141, I, 3.
πάρεδρος 16, 5.
πάρειμι 111, 3.
παρθένος 23, 2; 133, 3.
παροινέω 126, 94.
πᾶς 12, 3 b; 42, c.
πᾶσι 42, 1.
πάσχω *121, 9.*
πατήρ 31, 1; 136, 1.
πάτριος 136, 1.
πατρίς 30, 3 b; 44.
πατροκασίγνητος 146, II.
παύω 126, 95.
πείθομαι *98, 10* b; 122, 6.
πειθώ 36.
πείθω 69, 2; 84, 1; 85,3; *98, 10 a;* 117, 4; 122, 6.
πεινάω 78, 3.
Πειραιεύς 37, 3.
πειράομαι 125, 18.
πείσομαι 98, 10; 117, 4; 121, 9.
πεμπτάς 53, 4.
πέμπω 87, 3; 93, 4 d; *98, 17.*
πεμπώβολον 145, 1.
πένης 44, 46, 3.
πέντε 8, 6 b.
πεντήρης 145, 1.
πέπαμαι 126, 93.
πέπεισμαι 122, 6 b.
πέπηγα 122, 116.
πέποιθα 117, 4; 126, 96.
πέπομαι 121, 10.
πέπομφα 93, 4 d.
πέπονθα 121, 9.
πέπρᾶγα 126, 106.
πέπρακα 121, 13.
πέπραχα 93, 4 b.
πέπρηκα 103, 1 c.
πεπρωμένη,—μένον 126, 105.
πέπρωται 126, 105.
πέπτωκα 121, 12.
πέπυσμαι 118, 18.
πέπωκα 121, 10.
πέρ 10, 5.
περί 13, 3 c.
περικαλλής 141, I, 2.
Περικλῆς 33; 148.
περίπλους 24, 1.
περιτρέπειν 141, I, 1.
Πέρσης 21, 3.
πεσοῦμαι 121, 12.
πετάννυμι 108, A, 3.
πέτομαι *121, 11;* 126, 97.
πεύσομαι 118, 18.
πέφαγκα 93, 5.
πέφασμαι 98, 29.
πέφηνα 93, 4 d.
πῇ 10, 3; 64.
πῄ 64.
πήγνυμαι, πήγνυμι 108, B, 3; 122, 10.
πηλίκος 61, 2.
πηνίκα 64.
πῆχυς 35, 6; 149, 1.
πῖ 1.
πίμπλημι 103, 1 b.
πίμπρημι 99, 2; 103, 1 c.
πίνω *121, 10.*
πιπράσκω *121, 13.*

πίπτω *121, 12.*
πίστις 134, 3.
πίτυς 35, 2.
πλάγχθη 7, 5.
Πλαταιαί 133, 1.
Πλαταιεύς 37, 3; 133, 1.
πλατύς 8, 6 a.
πλέθρον 149, 1.
πλεῖστος, πλείων 48, 5.
πλέκω 86; 126, 100.
πλέω 78, 4; 95, 2; *117, 7.*
πλέως 41.
πλήθω 103, 1 b.
πλήττω *117, 1.*
πνέω 95, 2; *117 8.*
πνίγομαι, πνίγω 126, 102, 103.
πόθεν 10, 3; 64.
ποθέν 64.
ποθέω 126, 104.
ποθήσομαι 121, 10.
ποῖ 10, 3; 64.
ποί 64.
ποιέω 69, 1.
ποιητής 130. 5.
ποιμήν 26, 4, B; 29; 30, 3, B; 133, 2.
ποῖος 61, 2.
ποιῶ 66, 12.
πολέω *121, 13.*
πολιορκέω 68, 3; 124, 4.
πόλις 35, 4, 5; 130, 5.
πολίτης 21, 3; 130, 5.
πολῖτις 134, 1.
πολλά 7, 5.
πολλαπλάσιος 53, 5.
πολύ 50, 2.
πολύς 45, 48, 5;
πολύτροπος 7, 5.
πονηρός 136, 8.
πορ- 126, 105.
πορεύομαι 112, 2.
πορίζω 126, 105.
πορσύνω 126, 105.
πορφύρα, πορφυροῦς 136, 2.
Ποσειδεών 150.
πόσος 61, 2.
ποτέ 10, 3; 64
ποῦ 10, 3; 64.
πού 64.
πούς 26, 4, A; 149, 1.
πραθήσομαι 121, 13.
πρᾶος 45, 2.
πράττω 85, 2 a, 4; 93, 4 b; 98, 13.
πραΰς 2, 2.
πρεσβευτής 38, 2.
πρίωμαι 103, 2.
πρό 13, 2 c.
προβάλλω 68, 1.
πρόθυμος 46, 1.
προκλίνειν 9.
προκλιτικά 9.
προνοέομαι 125, 16.
πρόπας 141, 1, 2.
πρός 11.
προυνοήθην 125, 16.
προῦργου 141, 1, 3.
πρῶτος 8; 6 c.
πτολίπορθος 143, 3.
Πυανεψιών 150.
πυνθάνομαι *118, 18.*
πυρηφόρος 144, 3.
πῦρ 38, 2.
πυρός 144, 3.
Πύρρος 5, 2.
πώ 10, 3.
πῶς, πώς 10, 3; 64.

ῥαγήσομαι 108, 10.
ῥᾴδιος, ῥᾴων, ῥᾷστος 47.
ῥάθυμος 47.
ῥέω 104, 1; *117, 10.*
ῥήγνυμαι, ῥήγνυμι 108, B, 4; 122, 7.
ῥηθήσομαι 121, 18.
ῥήτωρ 26, 4, B; 27; 30, 3; 133, 2.
ῥιγόω, ῥιγῶν 126, 107.
ῥίζα 16, 1.
ῥίπτω 66, 2; *98, 18.*
ῥοδοδάκτυλος 142, 2; 143, 2.
ῥόδινος 5, 2.
Ῥόδος 5, 2.
ῥυήσομαι 117, 10.
ῥῶ 1.
ῥώννυμι 108, A, 5.

Σαλαμίς 26, 4, B.
σάλπιγξ 28.
σαλπίζω 126, 108.
σαμπῖ 53, 7.
σαυτοῦ 56, 2.
σαφής 43, B; 46, 1.
σαφῶς 50, 1.
σβέννυμαι, σβέννυμι 126, 109, 110.
σέβεσθαι 136, 4.
σεισμός 1, 1.
σείω 95, 4 d.
σεμνός 46, 1; 136, 4.
σέσηπα, σήπω 126, 111.
σθένος 16, 2.
σίγμα 1.
σῖτος 38, 2.
σκάπτω 92, 3.
σκεδάννυμι 99. 2; 108. A, 4.
σκέλλω 122, 3.
σκέπτομαι *121, 14.*
σκιά, σκιόεις 137, 1.
Σκιροφοριών 150.
σκλήσομαι 122, 3 b.
σκοπέω *121, 14.*
σός 57, 1.
σοῦ, σοί, σέ 10, 1; 54.
σοφία 130, 2.
Σοφοκλῆς 148,
σοφός 11, B; 46, 1; 130, 2.
Σπαρτιάτης 130, 5.
Σπαρτιατίς 134, 1.
σπασμός 131, 2.
σπάω 95, 4 a; *98, 38;* 131, 2.

σπείσω, σπένδω *98, 9.*
σπείρω 88, 4; 89; 92, 1; *98, 32.*
σπορά 12, 2.
σπῶμαι 121, 4.
στάδιον 38, 2; 149, 1.
στάζω 126, 112.
στατήρ 149, 4.
στέλλω 12, 2; 88, 3, 4; 92, 2; *98, 26.*
στήλη 16, 2.
στηρίζω 126, 113.
στίγμα 53, 7.
στίζω, στικτός 126, 114.
στόρνυμι 108, 6.
στρατεύω 67, 3.
στρατηγός 145, 1.
στρατιά 20, 2.
στρέφω 87, 2; 92, 2; *98, 23;* 133, 1.
στροφεύς 133, 1.
στρώννυμι 108, A, 6.
σύ 54.
συβώτης 143, 3.
συγγράφω 71, 4.
σύγε 10, 5.
συγκοπή 13, 4.
συλλέγω 68, 1; 92, 2; 94, 5; *121, 18.*
συνείλεγμαι 121, 18.
συνείλοχα 94, 5; 121, 18.
συνελέχθην 126, 71.
σύνοιδα 114, 2.
σῦς 35.
συσκευάζω 14, 2.
σφάλλω 92, 3.
σφάττω 92, 3.
σφεῖς, σφῶν 54.
σφέτερος 57, 1.
Σφίγξ 1, 9.
σχεδόν 138, 2.
σχήσω 121, 5.
σχολαῖος 46, 2.
σχῶ 121, 5.
σώζω 96, 3; *98, 50;* 133, 2.
Σωκράτης 26, 4, B; 33.
σῶμα 8, 8 b; 26, 5.
σώτειρα, σωτήρ 130, 2, 3.
σωτηρία 130, 2.
σωφροσύνη, σώφρων 130, 4.

ταγός 84, 3 a.
τακτός 14, 4.
τάλαντον 149, 4.
Ταναλίς 134, 1.
ταράττω 84, 3 a; 124, 6.
ταραχή 84, 3 a.
τάττω 84, 3 a; 93, 4 b; *98, 14.*
ταῦ 1.
ταὐτά 55 d.
ταύτῃ 64.
τάφος 84, 2.
τάφρος 23, 2.
ταχθῆναι 14, 4.
τάχιστος, τάχος 47.
ταχύ 50, 2.
ταχύς 14, 6 c; 47; 134, 2.
ταχύτης 134, 2.
τέ 10, 5.
τέθαμμαι 98, 22.
τέθεικα 126, 115.
τεθναίην 126, 49.
τέθνηκα 102, 2 c.
τεθνήξω 119, 12.
τέθραμμαι 87, 2.
τέθρυμμαι 126, 50.
τείνω 96, 6; *98, 49.*
τείσω 118, 2.
τέκτων 133, 2.
Τελαμώνιος 136, 1.
τελεσφόρος 143, 5.
τελέω 95, 1; *98, 39.*
τέμνω 12, 2; 88, 2; 118, 5.
τεμῶ 118, 5.
τέτακα, τέταμαι 96, 6.
τέτηκα 117, 2.
τέτοκα 121, 12 a.
τέτραμμαι 98, 19.
τετράγωνος πούς 149, 2.
τετράς 53, 4.
τέτρημαι 126, 117.
τέτροφα 93 4 d.
τέτταρες 8, 6 c, 53, 1.
τεύξομαι 118, 19.
τέχνη 20, 1.
τῇδε 64.
τήκομαι, τήκω *117, 2.*
Τηλέγονος 148.
τηλικόσδε 60, 5.
τηλικοῦτος 60, 5.
τηνικάδε, τηνικαῦτα 64.
τί, τὶ 13, 3 c.
τίθημι 14, 6 a; 99, 1; 100; 113, 4.
τίκτω 91, 3.
τιμάω 12, 1; 69, 1; 79; *98, 3;* 139, A.
τιμή 139, A.
τίνομαι, τίνω 116, 3; *118, 2.*
τίς, τί 61, 1.
τὶς, τὶ 10, 2; 61, 2.
τίσω 126, 116.
τιτραίνω, τιτράω 126, 117.
τιτρώσκω 116, 4; *119, 11.*
τλη—τλα-- 126, 118.
τοί 10, 5.
τοιόσδε, τοιοῦτος 60, 5.
τοσόσδε, τοσοῦτος 60, 5.
τότε 64.
τουτουί 60, 4.
τράπεζα 147.
τρεῖς 1, 5; 13, 1 a; 53, 1.
τρέπω 85, 2 b; 87, 2; 92, 2, 4; 93, 4 d; *98, 19.*
τρέφω 14, 6 c; 87, 2;

92, 2; *98*, *24*; 124, 7; 131, 1.
τρέχω *121*, *15*; 131, 1.
τρέω 95, 4 a.
τρία 53, 1.
τριάς 53, 4.
τρίβω 69, 2; 84, 1; 116, 2; *117*, *5*; 126, 119.
τριπλάσιος 53, 5.
τριπλοῦς 53, 5.
τρισόλβιος 141, I, 5.
τροφός 131, 1.
τρόχος 131, 1.
Τρώς, Τρώων 26, 6.
τρωτός 119, 11.
τυγχάνω *118*, *19*.
τύπος 84, 2.
τύπτω 83, II; 84, 2; 85, 1.

ὑβρίζω 66, 3.
ὕδωρ 26, 5; 38, 1.
υἱός 2, 1; 38, 4.
ὑμέτερος 57, 1.
ὑμῶν αὐτῶν 56.
Ὑπέρβασις 148.
Ὑπερμνήστρα 148.
ὑπισχνέομαι *118*, *8*.
ὑπό 5, 1 b.
ὑποπτεύω, ὕποπτος 94, 9.
ὗ ψιλόν 1.

φάθι 109.
φαθί 126, 121.
φαίην 109.
φαίνομαι 11, c; 92, 3, 4. *98*, *29b*; 122, 11.
φαίνω 84, 3 d; 88, 1; 90; *98*, *29a*; 122, 11.
φαμέν, φάναι, φάς 109.
φάσκων 109,
φέρω 83, VIII; 94, 6; 116, 6; *121*, *16*.
φεύγω 12, 2: 83, IV; 85, 1; 95, 2; 116, 2 *117*, *6*.
φευξοῦμαι 95, 1; 126, 120.
φημί 10, 4; 12, 2; 109; *121*, *18*; 127.
φθάνω 104, 1; *118*, *1*.
φθείρω 88, 2.
φθίνω φθίσις 83, V.
φθήσομαι 118, 1.
φῖ 1.
φιλάνθρωπος 145, 2.
φιλέω 7, 6; 12, 1; 80; 95, 4; 98, 4; 139, B.
φιλήρετμος 145, 1.
φιλόπολις 43, c.
φίλος 46, 2; 139, B.
φιλῶν 7, 6.
φλέψ 26, 4 A; 28; 30, 3 a.
φοβερός 136, 8.
φρέαρ 26, 5.
φρέω 126, 123.
φρόνιμος 39, 3 b.
φροῦδος 141, I, 3.
Φρυγία, Φρύξ 130, 2.
φυγάς 44.
φυγή 83, IV; 130, 1.
φύλαξ 26, 4 A.
φυλακή 84, 3 a.
φυλάττω 84, 3 a; 85, 3; 124, 8.
φύομαι 104, 1; 122, 12.
φυσιολόγος 144, 2.
φύω 122, 12.
φῶ 109.
φῶς 26, 5.

χαίρω 83, III; 104, 1; 120; 22.
χαλάω 126, 124.
χαλκεῖον, χαλκεύς 132, 2.
χαμᾶζε, χαμᾶθεν 50, 4.
χαμαί 50, 4.
χαρίεις 42, c_2; 46, 3; 137, 1.
χάρις 137, 1.
χειμερινός 136, 5.
χειμών 136, 5.
χείρ 38, 3.
χείριστος, χείρων 48, 2.
χειροποίητος 146, II.
χέω *117*, *9*.
χθών 16, 2.
χῖ 1.
χιλιάς 53, 4.
χιονόβας 144, 3.
χοῖνιξ 149, 3.
χορεύω 67, 1.
χοῦς 149, 3.
χόω 126, 125.
χράομαι 78, 3; 95, 4d; *98*, *40*.
χράω 126, 126 (127).
χρή, χρῆναι 111, 4.
χρήσιμος 39, 4; 136, 3.
χρῆσις 136, 3.
χρίω 95, 4d; *98*, *41*.
χρυσός 136, 2.
χρυσοῦς 40; 136, 2.
χώρα 20, 2; 130, 2.
χωρέω 112, 2.

ψάλτης, ψάλτρια 130, 3.
ψεύδεσθαι 135, 2.
ψεῦδος 135, 2.
ψεύδω 69, 2; *98*, *8*.
ψευσεῖ 126, 128.
ψῖ 1.
ψυχοπομπός 146, II.

ὠγαθέ 13, 2a.
ὧδε 46.
ᾠδή 2, 3.
ᾠήθην 120, 17; 125, 17.
ὠθέω 94, 2; 116, 5; *120*, *4*.

ὤκτιρα 126, 87.
ὠλωλέκειν 108, 11.
ὦ μέγα 1.
ὤμην 120, 17.
ὦμμαι 121, 8.
ὤν 7, 6; 111.
ὠνέομαι 94, 2; *121, 17.*
ὠρωρύγμην 94, 6.
ὡς 9c; 64.
ὥς 64.
ὠσθήσομαι 120, 4.
ὥσπερ 11, F; 64.
ὥστε 7, 4.
ὦσω 120, 4.
ὥτων 26, 6.
ὠφελέω 103, 1a; 124, 5.
ὠφέλιμος 39, 4.
ὤφελον 91, 3.
ὤφθην 121, 8.
ὦφλον 126, 92.
ὤχημαι, ὤχωκα 126, 88.

II.

abire 126, 88.
abiurandus 126, 89.
accentus 7.
acutus (*accentus*) 7.
adsum 111, 3.
Aeneas 2, 1.
aevum 138, 1.
agrestis 145, 3.
alicubi 64.
alicunde 64.
aliquando 64.
alquis 61.
aliquo 64.
alpha impurum 20, 1.
alpha purum 20, 1.
ambo 53, 2.
annalium scriptor 127.
aratrum 132, 1.
arguo 14, 2.
Artaphernes 148.
Artaxerxes 148.
aspiratae 3, 2 *a*.
atona 9.
augmentum 66, 1.

barytona 29, 2.
benevolus 141, I, 4.
bini 53, 6.
bis 52.
bonitas 48, 1.
bos 37, 4.

canis 38, 1.
capio 14, 2.
cardinalia 52.
caro 34.
cervi venatio 144, 3.
cervos venans 144, 3.
circumflexus (*acc.*) 7.
colligere vasa 14, 2.
componere 140.
composita (*nomina*) 24, 1; 127.
composita possessiva 146, III.
condimentum 18, 1.
conscendere 141, I, 1.
consedi 121, 6.
conviva 16, 4.
copula 111.
copulativum à- 141, I, 4.
cum 64.
curis vacans 141, I, 4.

debeo 120, 21.
definitus 14, 4.
delector 18, 1.
deminutiva 18, 6.
dentales 3, 1; 14, 2.
denuo 141, I, 3.
descendere 141, I, 1.
deterior 48, 2.
die 7 2.
digamma 1, 2.
divinus 146, II.
domi, domo, domum 50, 4.
domus 147.
dualis 18, 3.
Dumnorix 148.
duplex 53, 5.

ebrius sum 126, 76.
effugere 14, 5.
eicere 14, 5.
elisio 13, 3.
enthusiasmus 131, 2.
eo 64.
equester 127.
equinus 127.
esse 6, 3; 111.
evertere 141, I, 1.
exitus 141, I, 2.
explosivae 3, 2a.

fari 109.
fero 116, 1.
fio 120, 19.
frango 143, 4.
fuga 130, 1.
futurum doricum 95, 2.

gaudeo 18, 1.
gaudium 18, 1.
genu 26, 5.
genus 32, 1.
gravis (*accentus*) 7.
gutturales 3, 1; 14, 2.

habeo 14, 7.
Hades 2, 3.
hiatus 145.
hic, hinc adv. 64.
homo 7, 2.
hostilis 141, I, 4.
huc 64.
humi 50, 4.

ibi, ibidem 64.
idem 55 c.
ignotus 141, I, 4.
ille 59.
illic 64.
illigo 14, 2.
illinc 64.
immaneo 14, 2.
in 9, b.
verba inchoativa 116, 4.
inde, indidem 64.
injensus 141, I, 4.
inferior 48, 2.
inicio 14, 2.
iniustus 141, I, 4.
instillo 14, 2.
intransitivum (*verbum*) 122.
intus 147.
inutilis 141, I, 3.

ipse 55 a.
ire 112.
iter 112.
iuberi 14, 4.
jota consonans 1, 5.

labiales 3, 1;14, 2.
lateo 14, 2.
latum 116. 1.
lavo 126, 72.
libenter 18, 1.
liquidae 3. 2 b; 14, 2.
littera 128.

magis 46, 3.
mali auctor 142, III.
maxime 46, 3.
mediae 3, 2 a.
memini 119, 10.
metathesis 13, 5
metathesis quantitatis 35, 5.
mens 57, 1.
minime 48, 2.
mitis 45, 2.
molo 126, 10.
mora 7, 6.
multiplicativa 52.
multus 45.
museum 132, 2.
mutae 3, 2*a*.

nasales 3, 2*b*.
natura 7, 4.
navigandi studiosus 145, 1.
navis 2, 1; 37, 5.
nec 7, 4.
necesse 111, 4.
nescius 141, I, 4.
ne unus quidem 53, 2.
nobis 7, 3.
nomina abstracta 130, 1.
nomina actionis 129, *2*.
nomina agentis 129, 1.
nomina diminutiva 129, 4.
nomina gentilia 129, 3.
nomina instrumenti 129, 1.
nomina loci 129, 3,
nomina qualitatis 129, 2.
nomina rei actae 129, 2.
nominatim 138, 1.
nosco 116, 4.
noster 57, 1,
novus 14, 1 c.
nuper 138, 1.

octavus 6, 3; 14, 4.
omnis 141, I, 4.
oportet 111, 4.
opus est 111, 4.
ordinalia 52.
ovis 2, 2; 37, 6.
oxytonon 8, 6 a.

paenultima (*syll.*) 8, 6 c, 6 e.
paroxytonon 8, 6 b.
Parthenos 133, 3.
pater 31, 1.
pater familias 20, 2.
patronymica 129, 3.
pavimentum 147.
pedetentim 138, 2.
peplo longo indutus 142, III.
perdo 122, 5.
pereo 122, 5.
perispomenon 8, 6 d.
pes 26, 4 A, c.
poeta epicus 144, 3.
posco 116, 4.
prae 13, 2 c.
priscus 141, I, 5.
privativum à- 141, I, 4.
pro 13, 2 c.
proclitica 9.
proparoxytonon 8, 6 c.
properispomenon 8, 6 e.
propitius 141, I, 4; 143, 3.
pubesco 119, 2.

qua 64.
qualis 61, 2.
qualiscumque 62, 3.
qualitas 12.
quando 64.
quantitas 12.
quantus 61, 2.
quantuscumque 62, 3.
que 10, 5.
qui 61.
quicumque 62, 2.
quidem 54, 1.
quinque cuspidum 145, 1.
quis 61.
quisquis 62. 2.
quo, quomodo 64.
quot 61, 2.

reciprocum (*pron.*) 58.
relinquo 14, 2; 116 3.
removeo, 16, 4.
rex 7, 2.

sacrifico 14, 6 a.
salio 14, 1 A.
salus 130, 2.
scriptūra 128.
sedere 14, 1 A.
sedes 14, 1 A.
semel 52; 141, I, 4.
semivocales 3, 2 b.
senesco 116, 4.
septem 14, 1 A.
sequor 14, 1 A.
serpo 14, 1 A.
simplex 40, 1; 53, 5.
simplicia (*nomina*) 24, 1; 127.
singuli 53, 6.
sortior 14, 2.
spirantes 3, 2 b.
spiritus 2, 2; 4, 1.
spiritus asper 14, 3.
stagnum 126, 112.
stillare 126, 112.
substantiva contracta.
suffigere 127.
suspectus 94, 9.
suus 57, 1.
syllaba ultima 8, 6 a, 6d.
syncope 13, 4.

talis, tantus 60, 5.
tenues 3. 2 a: 14, 3.
ter 52.
terni 53, 6.
tot 60, 5.
transgredi 141, I, 1.
transitivum (*verbum*) 122.
triplex 53, 5.
tritici ferax 144, 3.
tuli 116, 1.
tum 64.
tuus 57, 1.

ubi 64.
unde 64.
undecim 146, I.

ver 14, 1 c.
Vercingetorix 148.
Vesta 14, 1 e.
vester 57, 1.
vestis 14, 1 c.
vicus 14, 1 c.
video 114.
videtur 120, 2.
viginti 14, 1c.
vinum 2, 1.
virtus 48, 1.
voces derivatae, primitivae 128.

abejoti 126, 13.
abu 16, 3.
achėjų 136, 7.
aikvoti 119, 5.
ainis 127.
aiškiai 51, 1.
aiškų daryti 139 A.
aiškus 39, 1.
akimis sirgti 139 A.
akmenimis užmuštas 146, II.
akmenų svaidytojas 146, II.

alkstu 78, 3.
alkunė 35, 6.
anas 59.
Anchisas 1, 3.
angelas 1, 3.
anksti 136, 5.
apačioj 5, 1 b.
apdengti 126, 47.
apgauti 69, 2.
apgulti (miestą) 68, 4.
apie 13, 3.
apjuosti 126, 48.
aplink 13, 3.
Apollonas 38, 3.
Apollono šventovė 132, 2.

apsauga 126, 8.
apsidengti 126, 47.
apsidžiaugti 104 E.
apsirikti 118, 10.
apsunkinti 126, 44.
apsupamam būti 124, 4.
apsupti 126, 47.
apvilkti 126, 42.
apvynioti 66, 5.
arklas 132, 1.
arti 51, 2; 138, 2; 132, 1.
Astianaktas 143, 3.
aš 54.
ašai 54, 1.
aštuntas 39, 1.
ateiti 94, 6; 112, 2.
Atėnai 8, 2.
atėnietis 131, 3.
atgaivinti 126, 23.
atgyti 126, 23.
atidaryti 94, 3.
atidėti 113, 4.
atlikti 69, 2; 126, 17.
atlyginti 116, 3.
atmušti 88, 2.
atnešti 55, 1.

atpalaiduoti 71, 4.
Atrėjo ainis 130, 5.
atremti 126, 113.
Atridas 21.
atrišti 14, 6 b.
atsakyti 121, 18.
atsiekti 188, 19.
atsigirti 126, 8.
atsikirsti 88, 2.
atsimesti 102, 2 a.
atsiminti 119, 10.
atsiskirti 102, 2 a.
atstatyti 102, 2 a.
augas 28.
augti 126, 24.
auklė 131, 1.
auklėjimas 130, 2.
auklėti 83, 1.
auklėtinas 76, 2.
aukoti 95, 4 c.
auksinis 40.
aukštos kilmės 144, 3.
ausis 38, 1.
aušra 25, 2.
avis 37, 6.

baigti 69, 2.
bailus 136, 8.
baisus 136, 4.
balsuoti 126, 39.
baltinti 139, A.
barbariškas 39, 3.
barstyti 108, 4.
bartis 139, c.
baukštus 136, 8.
bėgimas 131, 1.
bėgti 12, 2.
be kovos 128, 1.
belsti 95, 4 d.
bendras 6, 1.
bent 10, 5.
be pastangų 138, 1.
berniukas 18, 6.
berti 117, 9.
be rūpesčių 141, I, 4.
beturtis 44.
beveik 138, 2.
biaurus 47.
bijoti 102, 2 c.
bijotinas 136, 4
bloga 141, I, 4.
blogai 51, 1.
blogas, blogybė 47.
Borėjo duktė 134, 1.
bręsti 119, 2.
brėžti 126, 64.

budėti 93, 3.
būtent 10, 5.
būti 12, 3c; 111
būtinas 136, 1.

dailidė 133, 2.
dainius 131, 1.
dalį skirti 126, 83.
dalyti 120, 16.
dambra 28.
dangus 8, 2.
dantis 26, 4.
dar 10, 3.
Darata 148.
darbuotis 66, 5.
daryti 65, 12.
darytis 120, 19.
dar ne 10, 3.
daug 7, 5; 45.
dauginamam būti 124, 2.
dauginti 66, 3.
davėjas 133, 2.
deginti 96, 2.
Delo sala 23, 2.
delietė 134, 1.
delsti 120, 14.
derlingas 144, 3
dėti 99, 1.
didelis 45.
didumas 47.
didvyris 6, 1; 36.
diena 20, 1.
Dievo duotas 146, II.
Dievo siųstas 146, II.
Dijas 38, 3.
dykas 39, 4.
Dioskurai 142, 1.
dovana 23, 2.
drachma 149, 4.
drąsinti 139, A.
draskyti 98, 30.
draugingam būti 139. B.
drebėti 95, 4 a.
drėksti 126, 64.
druska 26, 4; 27.
duktė 31, 1.
dūkti 92, 3.
duomi 65, 6.
duona 38, 2.
duoti 99, 1.
durti 126, 114.
džiaugtis 83, 3.
džiova 83, 5.
džiovinti 122, 3 a.
džiuginti 139 A.
džiūti 122. 3 b.

dvejetas 53, 4.
dvejybinis 53, 5.
dvid. šimt 15, 3 a.
dvikojis 43, c.

efemeriškas 141, I, 3.
Egiptas 23, 2.
eiti 112.
elnių medžiotojas 144,3.
Enėjo ainis 130. 5.
epikas 144, 3.
Epiras 23, 2.
ėsti 5, 1 a; 121, 3.
Euripidas 136, 1.

filantropas 145, 2.
fleitistė 134, 1.
Frigija 130, 2.

gabus 16, 1.
gailėtis 84, 3.
galėti 103, 2 b.
galima 111, 2.
galimas 103, 2b.
galingas 103, 2b.
galvoti 125, 12.
gaminti 122, 12 a.
gamtos tyrėjas 144, 2.
ganyti 69, 3.
ganytojas 133, 1.
garbės dovana 34.
garbinti 139, A.
gardžiakvapis 43, B,; 137, 2.
garsus 46 1.
gąsdinti 117, 1.
gauti 118. 14.
gėda 32, 3.
gėdytis 95, 4 a; 125, 2.
geisti 126, 104.
gelbėti 96, 3.
gelbėtoja 130, 3.
gelbėtojas 133, 2.
gera 141, I, 4.
gera daryti 126, 46.
gerai 51, 1
geras 48, 1.
geraširdis 43, B.
gera valia 42, c.
gerbiamas 46, 1.
gerbti 12, 1; 69, 1,
gerbtinas 136, 4.
geriausiam buti 139, B.
geriausias 8, 1.
gerti 121, 10.
gesinti 104, E.
gesti 122, 8, b.
giedoti 66, 3.
giesmė 2, 3.
gilumas 135, 2.
gimdyti 91, 3.
giminė 32, 1.
giminiškas 136, 1.
gimti 12, 2; 104, 4.
ginčytis 126, 14.
ginkluoti 67, 3.
ginti 125, 3.
girdėti 123, 2,
girti 95, 4b.
gynimas 94, 9.
gysla 26, 4; 28.
gyvenamam būti 124, 3.
gyventi 104, O.
graikas 29.
gražiai 51, 1.
gražus 39.
greitai 50, 2.
greitas 14, 6c.
greiumas 47; 134, 2.
gręžti 92, 2.
grindys 147.
griovys 23, 2.
grobti 123, 5.
grožybė 47.
gudrus 7, 5.
gulėti 113, 2.

Heraklas 143, 1.
Hermis 22.
Homėras 5, 1 b.

ietis 26, 5.
įkalbėti 117, 4.
iki 13, 3.
į kur kitur 50, 4.
įkvėpimas 131, 2.
ilgarankis 146, III.
ilgas 39, 1.
įmesti 68, 1.
imti 116, 3.
imtynės 26, 2.
inkaras 1, 3.
ir 10, 5.
ir ne 7, 4.
įsakyti 95, 4 d.
įsigyti 126, 68.
išauklėtas 76, 1.
išauklėtinas 76, 2.
išeiti 112, 3.
išgąsdinti 122, 9 a.
išgelbėjimas 130, 2.
išgelbėti 68, 1.
iš kur kitur 50, 4.
išlaikyti 94, 8.
išminčius 11, B.
išmintingas 46, 1.
išmintis 130, 2.
iš oro 51, 3.
išplėsti 108, 3, 6.
išrišimas 134, 3.
išsigąsti 117, 1.
išsklaidyti 99, 2.
ištiesti 139, A.
ištikimybė 134, 3.
išvaizda 5, 1 a.
įtarti, įtartinas 94, 9.
įtikinimas 36.
įtikinti 69, 2: 98, 10.
į viršų 51, 3.
įžeisti 66, 3.
į žemę 50, 4.

jaunas 150.
jaunikaitis 21.
jaunimas 134, 2.
jausti 118, 9.
jautis 37, 4.
javai 38, 2.
jėga 48, 1.
jei 9 c.
Jonijos gyventojai 1, 4.
judinti 139, A.
jungti 108, 7.
juodas 26, 4.
juoktis 95, 4 a.
jūra 20, 2.
jūsų 57, 1.

kabinti 108, 2.
kad 9 c; 13, 3; 62, B, 2.
kaimo 145, 3.
kaip 9 c.
kaip didelis 62, 2.
kaip ir 7, 4.
kaip nors 10, 3.
kalba 131, 1.
kalbėti 121, 18.
kalbėtojas 133, 2.
kalnuose išaugintas 142, 1.
kalnuotas 136, 4.
kaltybę įrodyti 126, 41.
kaltinti 87, 3.
kaltintojas 94, 9.
kalvė 132, 2.
kame nors 10, 3.
karaliaus 136, 1.
karaliaus valdžia 130, 2.
karalienė 20, 2; 130, 3.
karalystė 20, 2.
karalium būti 139, B.
karalius 37.
kariauti 67, 3.
kariuomenė 20, 5 a.
karvedys 145, 1.
karviganis 143, 4.
karstas 84, 2.

kas? 61.
kas-ne-kas 61.
kas nors 10, 2.
kasti 66, 3.
kąsti 12), 29.
ką tik 138, 1.
kaulas 24.
kautis 120, 11.
kaži koks 61.
keisti 68, 1.
kelias 23, 2.
kelis 26, 5.
kengė 133, 1.
kenksmas 84, 2.
kenkti 84, 2.
kentėti 121, 9.
kęsti 118, 6.
ketinti 120, 14.
keturi 8, 6.
kiaulė 35.
kiauliaganis 143, 3.
kiekvienas 42 c.
kietėti 122, 10 b.
kirsti 92, 3.
kitados 10, 3.
kitas 58, 1.
kits kitą 58, 2.
klausyti 98, 10.
klausti 118, 18.
kliudyti 95, 4.
kloti 108, 6.
knyga 23, 2.
kokio amžiaus 62.
koks 61.
koks didelis 62.
Korintas 23, 2.
kova 26, 2.
kraštas 20, 2.
kratyti 95, 4 d.
kraujingas 137, 1.
Ksenofontas 26, 4.
kristi 121, 12.
Krono ainis 133, 4.
kūnas 8, 8.
kuris? 61.
kuris būtent 62, 1.
kuris-ne-kuris 61.
kuris nors 62, 2 B.
kuriuo prisiekiama 145, 1.
kur kitur 50, 4.
kur nors 10, 3.
kviečiai 144, 3.

labai 7, 5.
labai gražus 141, 1, 2.
laidoti 14, 6 c.
laiduoti, 126, 37.
laimėti 126, 60.
laimingam būti 68, 4.
laimingas 43 A.
laipsnis 132, 1.
laiptas 135, 1.
laivas 37, 5; 127.
laivų daužytojas 143, 4.
lakedėmonietė 130, 3.
laukinis 39, 3.
laukti 120, 15.
laužti 95, 4 a; 143, 4.
lavinti 85, 4.
leidžiama 111, 2.
leisti 66, 5.
leistis 122, 2 b.
lėkti 121, 11.
lemtis 126, 105.
lengvabūdis 47.
lengvas 47.
lenkiu 83, 3.
lenkti 96, 6.
lenktis 93, 4 a.
lėtas 46, 2.
liaudis 25.
liautis versti 126, 95.
Lidija 130, 2.
liekmi 65, 6.
liesti 118, 13.
lieti 98, 9.
liga 23, 2.
likimas 20, 2.
likimo lemta 126, 105.
linkęs 46, 1.
liudytojas 38, 3.
liūtė 130, 3.
lupti kailį 85, 1.
lūžti 126, 2.

mainymas 130, 1.
mainyti 92, 3.
maišyti 108, 1, 8.
maitinamam būti 124, 7.
maitinti 87, 2.
maldauti 66, 3.
malonę sužadinti 126, 53.
maloningas 137, 1.
malonus 18, 1; 47.
malti 126, 10.
manas 57, 1.
manyti 66, 3; 125, 17.
mankštyti 98, 7.
mąstyti 125, 17.
matyti 94, 3; 121, 8.
mažai 50, 2.
mažas 48, 3.
mažinti 48, 3.
megarietė 134, 1.
medžioti 67, 1.
mėginti 125, 18.
melas 135, 2.
melsti 66, 4.
meluoti 98, 8.
menas 20, 1.
Menelajus 25, 3.
mergaitė 18, 6.
mėsa 34.
mesti 98, 45.
mesti į priekį 68, 1.
mėšlungis 131, 2.
miegmi 65, 6.
miegoti 94, 7; 126, 30.
mielas 46, 2.
miestas 35.
miestų griovėjas 143, 3.
mylėti 98, 4; 139, B.
milžinas 26, 4.
mina 22; 149, 4.
minia 25.
mintis 24.
mirti 102, 2 c.
mirtingas 13, 5.
mirti norėti 139, A.
mirtis 13, 5.
mokėti 103, 2 c.
mokymas 130, 1.
mokyti 116, 21.
mokytis 118, 17.
monarchas 145, 2.
moteriškas 42, A.
motina 31, 1.
mūsų 57, 1.
mūza 2, 1.
muzėjus 132, 2.

nagas 28.
naikinamam būti 124, 6.
naikinti 88, 2.
namon 10, 6.
namų 136, 1.
narsus 137, 2.
naudingam būti 103, 1 a.
naudingas 39, 4; 136, 3.
naudotis 78, 3; 95, 4 d.
naujas 39, 1.
neapkenčiamam būti 118, 12.
Neapolis 142, 1.
nedaug 48, 4.
nedidelis 48, 4.
nedraugingas 47.
nedraugingumas 47.
negailėstingas 141, 1, 4.
negalima 111, 2.
negarbė 47.
negerbti 139 c.
neigti 109, 3.
nelaimingam būti 68, 2.

nelaimingas 136, 8.
nemalonus 43 c.
nematomas 84, 3d.
nemirtingas 39, 3.
nenoromis 42 c.
nepadoriai elgtis 126, 94.
nepatenkintam būti 68, 2.
nepermanyti 126, 13.
nes 62, B 2.
nesantaika 30, 2.
nesenai 138, 1.
nešti 85, 3; 121, 16.
neteisingam būti 139, B.
netrukus 141, I, 3.
neturėti 68, 4.
neturtingas 46, 3.
nė vienas 53, 2.
nežinąs 141, I, 4.
niekas 53, 2.
niekinti 139 c.
Nikomachas 144, 1.
norėti 116, 5; 125, 5.
nugalėtojų 143, 1.
nuomonė 20, 1.
nuo žemės 50, 4.
nusidėti 68, 3.
nusileisti 125, 11.
nusimanyti 114, 2.
nusiminti 68, 3.
nuteistam būti 126, 92.
nuvykti 120, 18.

obolas 149, 4.
orakulo klausyti 126, 126.
oratorius 26, 4.
Orestas 130, 5.
ožkaganis 145, 3.
ožkelė 132, 3.

pabėgimas 130, 1.
pabėgti 104, A.
pabusti 98, 52.
padaryti 126, 17.
padedamam būti 124, 5.
padėti 126, 9.
pagaunamam būti 119, 4.
pagirti 95, 4 b.
pakabintam būti 103, 2 d.
pakakti 95, 4 a.
pakarti 98, 22.
pakelti 85, 3.
pakliūti 104, O.
pakoja 132, 1.
palankus 39, 3; 140, 3.
paleisti 126, 123.
palydovas 141, I, 4.
palikti 12, 2; 117, 3.
pamažėli 138, 2.
panašus 94, 4.
panašiam būti 94, 4.
panerti 95, 4 c.
paprastas 46, 3.
parasangas 149, 1.
parduoti 121, 13.
pareiga 78, 4.
pareigą turėti 120, 121.
Partenonas 133, 3.
pasidaryti 104, 4.
pasiduoti 125, 11.
pasigailėjimas 84, 3.
pasigerti 126, 75.
pasikalbėti 94, 5.
pasilikti 69, 3; 126, 78.
pasipriešinti 94, 7.
pasirodyti 98, 29 b.
pasislėpti 122, 2 b.
pasitikti 122, 6 b.
pasiuntinys 38, 2.
paslėptam būti 118, 16.
pasprukti 104, A.
pastebėti 66, 3.
pataisyti 94, 8.
patarėju būti 139, B.
patarti 139, B.
pati 55 a.
patykoti 94, 9.
patikti 119, 3.
pats 55 a.
pavargti 118, 4.
pavasaris 136, 5.
pavergti 12, 1; 139, A.
pažinti 116, 4.
pelė 26, 2.
penėtoja 131, 1.
penki 8, 6.
penkiairklis 145, 1.
penkiavirbalis 145, 1.
permatyti 125, 16.
persas 21, 3.
persekioti 69, 2; 123, 9.
piauti 12, 2; 118, 5.
piaustyti 88, 2.
piemuo 26, 4; 133, 2.
pienas 15, 1.
pilietė 134, 1.
pilietis 21; 130, 5.
pilis 146, II.
pilnam būti 103, 1 b.
pilnas 41.
pilnatis 150.
pilvas 31, 1.
pinti 86; 126, 100.
Pirėjus 37, 3.
pirmas 8, 6.
pirkti 94, 2; 121, 17.
pykti 120, 5.
Pyras 5, 2.
platejietis 37, 3; 133, 1.
platumas 135, 2.
platus 8, 6.
plaukas 14, 6 c.
plaukiojimas 24, 1.
plaukioti mėgstąs 145, 1.
plaukti 95, 2; 126, 84.
plauti 126, 72.
plėsti 122, 7 a.
plyšti 122, 7 b.
po 5, 1 b.
po du 53, 6.
poetas 130, 5.
ponas 21, 3.
po tris 53, 6.
po vieną 53, 6.
pradėti 85, 2.
pradžia 128.
pragaras 2, 3.
pragyventi 104, O.
prakaituoti 126, 51.
pralenkti 104, A.
pranašauti 126, 126.
pranešti 69, 3.
prašyti 120, 8.
pratinti 66, 5.
priesaika 8, 5.
priešingas 39, 3.
priešintis 125, 8.
prigirdyti 126, 74.
prijaukintas 39, 3.
priminti 119, 10.
pripildyti 103, 1 b.
priprasti 12, 2; 94, 5.
prisegti 127.
prisiekti 108, 12.
prislėgtam būti 120, 5.
prisotinti 126, 65.
pristokti 128.
pritaikyti 98, 6.
privalėti 91, 3.
protas 24.
protingas 39, 3.
protingumas 130, 4.
pūdyti 126, 111.
purpurinis 136, 2.
purtinti 95, 4 d.
pusė 42, A.
pūsti 95, 2.
pušis 35, 2.

ragas 34.
ragelis 13, 2.
raidė 135, 1.

raitelis 133, 1.
ramiam būti 66, 4.
ramus 39, 3.
ranka 38, 3.
rankomis padarytas 146, II.
rasti 116, 4.
rašyti 84, 1; 98, 21.
ratą sukąs 145, 3.
raudonas, rausvas 5, 2.
regėti 121, 8.
regzti 126, 100.
reikalingas 136, 1.
reikėti 120, 7.
rėkti 126, 6.
rinkti 92, 2.
rišti 95, 4 C.
ryti 119, 8.
rodyti 84, 3; 99, 2; 139, A.
rodytis 92, 3.
Rodo sala 5, 2.
romus 45, 2.
rožiapirštė 142, 2.
rūpėti 120, 12.
rūpintis 120, 13.

sakyti 12, 2; 109, 110.
sala 23, 2.
Salamino sala 26, 4.
saldus 18, 1; 46, 1.
sapnas 38, 1.
sargas 26, 4.
sargyba 84, 3.
saugojamam būti 124, 8.
saugoti 84, 3.
saulė 14, 1 A.
savanoris 44.
savas 57, 1.
sėdėti 84, 3; 121, 6.
sėdynė 84, 3.
sekti 66, 5.
senas 38, 2; 141, I, 5.
senatvė 34; 83, 6.
senelis 18, 6.
senis 29.
senobinis, senovė 128.
senti 116, 4.
septyni 5, 1 b.
sėsti 94, 7.
sėti 12, 2; 93, 32.
Sfinksas 1, 3.
sidabrinis 40, 1.
silpninti 126, 824.
siųsti 12, 2; 91, 17, 26.
skambintoja 130, 3.
skandinti 122, 2a.
skaudus 136, 4.
skaudžiamam būti 124, 1.
skelbėjas 84, 3.
skelbti 84, 3.
skersti 92, 3.
skęsti 126, 103.
skirti 98, 48.
skursti 68, 4.
slapta 84, 2; 138, 2.
slėpti 84, 2.
smaugti 126, 102.
smogti 117, 1.
smugis 84, 2.
sniegu vaikščiojąs 144, 3.
sodinti 94, 7; 121, 6.
Sokratas 26, 4.
spartietė 134, 1.
spartietis 130, 5.
spręsti 88, 2.
stadija 38, 2; 149, 1.
stalas 147.
statyti 99, 1.
statyti (namus) 68, 4.
stebėtis 103, 2 a.
stengtis 125, 18.
stiprinti 108, 5.
stiprus 39, 4; 136, 8.
stokoti 125, 6.
stovėti 102, 2 b.
strėlė 135, 2.
stumti 94, 2; 126, 67.
suderinti 85, 4.
sukalstyti 122, 10 a.
sukti 87, 2.
suktis 91, 3.
sumaišymas 13, 2.
sumaišyti 84, 3.
sumišimas 84, 3.
sunykimas 83, 5.
sunykti 83, 5.
sūnus 2, 1; 38, 4.
suprasti 94, 7.
supuvęs 126, 111.
surašyti 71, 4.
surinktas 39, 1.
surinkti 68, 1.
sušukti 91, 3.
sutapimas 13, 2.
sutaupyti 113, 4.
sutikti 95, 4 b; 123, 3.
sutvirtinti 108, 9.
sužeisti 116, 4.
sužinoti 118, 18.
svarstyti 125, 15.
sviesti 91, 1, 2; 99, 1.

šaknis 16, 1.
šalmas 30, 2.
šalti 126, 107.
šaukti 96, 4.
šis gi 10, 6.
šitas 59.
šliaužti 66, 5.
šlietis 9.
šlovė 130, 3.
šokinėti 126, 11.
šokti 67, 1.
šulinys 26, 5.
šuniukas 132, 3.
šuo 38, 1.
švarus 84, 3.
švelnus 2, 2.
šventas 136, 4.
šventėjas 133, 1.
šventovė 25, 4.
šviesa 26, 5.

tai 10, 5.
talantas 149, 4.
Tantalo duktė 134, 1.
tapytojas 127.
tarnas 136, 1.
tartis 126, 39.
tas 59.
taurė 27.
tavas 57, 1.
teikti 126, 105, 127.
teisėjas 130, 5.
teisėtas 136, 3.
teisybė 130, 3.
teisinga 94, 4.
teisingai 51, 1.
teisingas 39; 136, 1.
teisingumas 130, 4.
teisintis 94. 9.
teisiškas 136, 3.
teismo rūmai 132, 2.
teisti 96, 6; 139, C.
teisti linkęs 136, 7.
tekėti 104, E; 120, 1.
Telamono 136, 1.
tempti 96, 6.
Teodoras 148.
tepti 95, 4 d; 126, 7.
teršti 98, 28.
tėvas 31, 1.
tėvynė 30, 3; 44.
tėvynėje nebūti 126, 18.
tėvynės mylėtojas 43, c.
tėvo 136, 1.
tėvo brolis 146, II.
Tezėjo šventovė 132, 2.
tiesti 108, 6.
tikėtis 139, c.
tikslinga 141, I, 3.
tiltas 20, 2.
tirpdyti 116, 2.
tokio amžiaus 60, 5.
toks didelis 60, 5.
toks senas 60, 5.

traukti 95, 4 a.
trejetas 53, 4.
tremtinys 44.
trimituoti 126, 108.
trinti 69. 2; 117, 5.
trys 1, 5.
triskart laimingas 141, I, 5.
trojėnas 26, 6.
trokšti 78, 3.
trūsti 53, 3.
trupinti 126, 50.
tu 54.
turėti 66, 5; 121, 5.
tvarkyti 98, 14.
tvarkytojas 84, 3.

ugnis 38, 2.
uksmingas 137, 1.
ūkvedys 142, 2.
uždaryti 67, 2.
užmušti 93, 4 c.
užmušti akmenimis 95, 4 d.
užrakinti 98, 37.
užspringti 126, 103.
užšalti 122, 10 b.
užtikti 118, 19.
užuolanda 94, 9.

vadas 133, 2.
vadinti 96, 4, 120, 3.
vagis 127.
vaidytis 139 c.
vaikas 18, 6.
vaikelis 131, 4.
vaikutis 132, 3.
vaišinti 66, 5.
valdyti 85, 2.
valdžia 130, 1.
valgyti 94, 6; 121, 3.
valyti 69, 3; 98, 31.
vanduo 38, 1.
vardu 138, 1.
vargingas 136, 8.
varyti 94, 6; 118, 3.
vartyti 87, 2.
varvėti 126, 112
veidas 5, 1 a.
veikti 98, 13.
vėlių palydovas 146. II.
verguvė 130, 2.
verkti 98, 36.
versti eiti 95, 1.
vertas 39, 1.
vesti 66, 3; 98, 12.
vesti žmoną 120, 1.
vestuvės83, 7.
viduj 147.
vienas 12, 3.
vienas antrą 58, 2.
vienetas 53, 4.
vienodas 146, III.
vientisinis 53, 5.
viešpatauti 69, 2; 139, B.
viešpats 21, 3.
vykti 118, 3.
vilkti 66, 5; 96, 1.
viltis 30, 2; 84, 3.
vynas 1, 2; 8, 2.
vynmedis 23, 2.
vyras 13, 2.
vyriškas 43, C; 137, 2.
vyrų kambarys 133, 3.
vis 10, 5.
visados 138, 1.
visados žalias 141, I, 5.
visagalis 143, 5.
visai arti 13, 3.
visai juodas 141, I, 5.
visas 12, 3; 50, 1; 141. I, 2.
visiškai 15, 3 a.
visų neapkenčiąs 144, 3.
vogti 12, 2; 123, 12.

žadėti 118, 8.
žadinti 93, 3; 122, 4 a.
žemai 51, 3.
žemė 22.
žemės 136, 6.
žemės drebėjimas 1, 1.
žemynas 23, 2.
žengti 112, 2.
žibintuvas 28.
židinys 14, 1 c.
žiemos 136, 5.
žingsnis 135, 1.
žingsniu 138, 2.
žinoti 94, 7; 119, 9.
žiotis 145.
žiūrėti 121, 14.
žiūrėtojas 145, 3.
žmogaus 136, 6.
žmogėdra 144, 3.
žmogus 23, 2.
žmona 38, 3.
žmonelė 18, 6.
žodis 23, 2; 127.
žudyti 91, 3; 126, 69.
žūti 122, 5 b.
žuvėdra 144, 2.
žuvingas 137, 1.
žuvis 16, 2; 35.

Atitaisymai.

Pusl.	Eil.:	Išspausdinta:	Turi būti:
8	15 ap.	pavydalu	pavidalu
10	4 „	vieną ilgą balsį	vieną ilgą balsį arba dvibalsį
11	1 v.	vienu ilguoju	vienu ilguoju arba dvibalsiu
62	parastėje	§ 76	§ 77
81	9 ap.	ἐπεφασμένοι	πεφασμένοι
88	1 v.	Laiko	Laikų
92	8 v.	ἐτίμησσ	ἐτίμησα.
107	9 „	φᾶσί(ν)	φᾶσί(ν)

Kaina 7 litai